

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ**

**ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК
ПЕДАГОГІЧНИХ, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ І КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 01 «ОСВІТА»
У СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ:**

збірник освітньо-професійних програм

Частина 2

Тематичні курси підвищення кваліфікації

Київ – 2019

УДК 378.37.001

Рекомендовано до друку вченою радою ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»
НАПН України (протокол № 5 від 06.11.2018 р.)

Рекомендовано до друку вченою радою ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»
НАПН України (протокол № 9 від 14.11.2018 р.)

Рецензенти:

Сорочан Т.М., доктор педагогічних наук, професор, директор Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти»;

Завалевський Ю.І., доктор педагогічних наук, професор, перший заступник директора Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»;

Приставська О.І., директор Навчально-методичного центру м. Львова, методист вищої категорії.

Автори-розробники:

Єрмоленко А.Б. – кандидат політичних наук, доцент;

Ілляхова М.В. – кандидат філософських наук, доцент;

Сидоренко В.В. – доктор педагогічних наук, завідувач кафедри філософії і освіти дорослих ЦППО;

Фарухшина М.Ш. – кандидат педагогічних наук;

Швень Я.Л. – кандидат психологічних наук, доцент.

Професійний розвиток педагогічних, науково-педагогічних працівників і керівників закладів освіти галузі знань 01 «Освіта» у системі підвищення кваліфікації: збірник освітньо-професійних програм: у 2-х ч. Ч. 2: тематичні курси підвищення кваліфікації / наукова ред., упорядкування В.В. Сидоренко, Я.Л. Швень. К.: Агроосвіта, 2019. 194 с.

Нова освітня реальність, зокрема цифровізація освіти й створення відкритого освітнього простору Нової української школи, вимагає модернізації змісту післядипломної педагогічної освіти і формування відповідного відкритого контенту, що передбачає ціннісне використання знань, розвиток ключових компетентностей сучасних фахівців, когнітивних здібностей і критичного розуму, їхню соціальну інтеграцію і соціальну активність. Таке соціальне замовлення актуалізує необхідність підготовки фахівців, які відповідають викликам суспільства знань, здатних до безперервного інтелектуального, культурного і духовного розвитку впродовж життя шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти, орієнтовані на збереження, примноження й передачу гуманістичних суспільних цінностей.

В умовах післядипломної педагогічної освіти розбудова гнучкої, випереджувальної системи професійного розвитку фахівців передбачає розроблення й упровадження в систему підвищення кваліфікації багатоваріантних, різнорівневих, диверсифікованих за профілем освітньо-професійних програм відповідно до соціально-педагогічних запитів і особистісно-професійних потреб фахівців, що забезпечують їм свободу вибору місця, термінів, змісту навчання за індивідуальною освітньою траєкторією; створення гнучкого, конкурентного освітнього середовища; модернізацію змісту, форм, методів, технологій навчання відповідно до темпів застарівання й оновлення інформації, можливостей та особливостей, компетентнісного досвіду тощо.

З урахуванням інноваційних освітніх викликів, запитів замовників освітніх послуг і ключових стейкхолдерів науково-педагогічними працівниками кафедри філософії і освіти дорослих у межах науково-дослідної роботи «Професійний розвиток фахівців у системі освіти дорослих: історія, теорія, технології» розроблено освітньо-професійні програми (ОПП) підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників і керівників закладів освіти.

Збірник ОПП складається із 2-х частин, що є взаємопов'язаними і взаємодоповнювальними в межах теми дослідження. У **першій частині збірника** вміщено ОПП для категорій слухачів, які проходять курси підвищення кваліфікації по кафедрі філософії і освіти дорослих ЦППО, зокрема керівні, педагогічні та науково-педагогічні працівники закладів ППО; керівники, педагогічні працівники закладів позашкільної освіти; науково-педагогічні та педагогічні працівники університетів, академій, інститутів; керівні і педагогічні кадри коледжів, технікумів; працівники методичних служб.

У **другій частині збірника** розроблено ОПП для тематичних курсів підвищення кваліфікації, зокрема «Методична діяльність в умовах децентралізації освіти», «Організація освітнього середовища в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа», «Сучасні підходи в освіті дорослих», «Теоретичні і методичні аспекти розвитку фахової майстерності викладача», «Забезпечення якості освіти в контексті сучасних реформ», «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди», «Арт-педагогіка в системі освіти дорослих».

Для педагогічних, науково-педагогічних працівників, керівників закладів освіти, працівників методичних служб, а також усіх, хто цікавиться питаннями модернізації вітчизняної системи післядипломної педагогічної освіти.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.

НОВА ПАРАДИГМА ОСВІТИ В СУСПІЛЬСТВІ ЗНАНЬ (Вікторія Сидоренко).....	4
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ТЕМАТИЧНИХ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ « МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ » (Вікторія Сидоренко, Андрій Єрмоленко).....	12
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ТЕМАТИЧНИХ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ « ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА » (Вікторія Сидоренко, Андрій Єрмоленко).....	35
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ТЕМАТИЧНИХ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ « СУЧАСНІ ПІДХОДИ В ОСВІТІ ДОРΟΣЛИХ » (Вікторія Сидоренко, Марина Фарухшина).....	60
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ТЕМАТИЧНИХ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ « ТЕОРЕТИЧНІ І МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ФАХОВОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА » (Вікторія Сидоренко, Марина Фарухшина).....	83
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ТЕМАТИЧНИХ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ « ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ РЕФОРМ » (Андрій Єрмоленко).....	102
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ТЕМАТИЧНИХ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ « КРЕАТИВНІ ПРАКТИКИ В ОСВІТІ ТА ЦИФРОВІ ОСВІТНІ ТРЕНДИ » (Марина Ілляхова).....	120
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ТЕМАТИЧНИХ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ « АРТ-ПЕДАГОГІКА В СИСТЕМІ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ » (Ярослава Швень).....	141
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (ТЕМИ, СПЕЦКУРСИ) НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ КАФЕДРИ ФІЛОСОФІЇ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ	162
ДАЙДЖЕСТ ВИДАНЬ КАФЕДРИ ФІЛОСОФІЇ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ ІЗ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ «ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ФАХІВЦІВ У СИСТЕМІ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ: ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ, ТЕХНОЛОГІЇ»	182
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	192

ПЕРЕДМОВА

НОВА ПАРАДИГМА¹ ОСВІТИ В СУСПІЛЬСТВІ ЗНАНЬ

Нова освітня реальність, зокрема цифровізація освіти й створення відкритого освітнього простору Нової української школи, вимагає модернізації змісту післядипломної педагогічної освіти і формування відповідного відкритого контенту, що передбачає ціннісне використання знань, розвиток ключових компетентностей сучасних фахівців, когнітивних здібностей і критичного розуму, їхню соціальну інтеграцію і соціальну активність упродовж усього життя. У проєкті «Цифрова адженда України – 2020: концептуальні засади (версія 1.0)» зазначено, що *цифровізація стане основою життєдіяльності українського суспільства, бізнесу і державних установ, звичним та повсякденним явищем, нашим ДНК, ключовою аджендою на шляху до процвітання, добробуту України.*

Суспільство знань вирізняється більш широкими соціальними, етичними й політичними параметрами, джерелом розвитку для якого слугує власне різноманіття й здібності, а цінності, практика творчості та інновації відіграють важливу роль, сприяючи процесам співробітництва іншого типу. Нова модель розвитку суспільства знань потребує від сучасного фахівця, педагога Нової української школи широкого спектра навичок і компетенцій для успішного виконання своїх професійних функцій, для забезпечення всебічного і сталого розвитку освіти і науки України, соціальної єдності та подальшого розвитку демократичної культури.

Таке соціальне замовлення актуалізує необхідність підготовки фахівців, які відповідають викликам суспільства знань, здатні до безперервного інтелектуального, культурного і духовного розвитку впродовж життя шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти², орієнтовані на збереження, примноження і передачу гуманістичних суспільних цінностей, засвоєння нових професійних ролей і функцій, адаптовані до умов стрімкозмінного суспільства. При цьому вбачаємо три глобальні педагогічні цілі безперервного професійного розвитку сучасного фахівця: *гносеологічна* – формування особистості через освіту як цілісну систему; *праксеологічна* – формування фахівця через навчання впродовж усього життя шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти; *аксіологічна* – формування духовно-моральної патріотичної особистості. Йдеться про цілісний триєдиний розвиток педагога, зокрема: 1) гармонійної особистості як суб'єкта суспільно-особистісних цінностей; 2) громадянина і патріота; 3) компетентного фахівця як суб'єкта власної професійно-педагогічної діяльності.

¹ Парадигма (дав.-гр. *παράδειγμα, paradeigma* – приклад, зразок, англ. *paradigm*) – багатозначний термін, який залежно від контексту може означати: I, лінгв. Системний ряд форм відмінювання чи дієвідмінювання окремого слова або таблиця таких форм. II: 1) Сукупність філософських, загальнотеоретичних і метатеоретичних основ науки. 2) Система уявлень, характерна для визначення етапу розвитку науки, культури, суспільного життя. 3) Той чи інший приклад або показовий випадок концепції чи теоретичного підходу. 4) У сучасній філософії система теоретичних, методологічних і аксіологічних настанов, які взяті за зразок розв'язування наукових завдань та які поділяють усі члени наукового співтовариства.

² Формальна освіта – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям (Закон України «Про освіту»).

В умовах післядипломної педагогічної освіти розбудова гнучкої, випереджувальної системи професійного розвитку фахівців передбачає розроблення й упровадження в систему підвищення кваліфікації *багатоваріантних, різнорівневих, диверсифікованих за профілем освітньо-професійних програм* (далі – ОПП), форм освіти дорослих відповідно до соціально-педагогічних запитів та особистісно-професійних потреб фахівців, що забезпечують їм свободу вибору місця, термінів, змісту навчання за індивідуальною освітньою траєкторією; створення гнучкого, конкурентного освітнього середовища з домінуванням мобільних програм підвищення кваліфікації; модернізацію змісту, форм, методів, технологій навчання залежно від суспільних та індивідуальних освітніх потреб замовників, відповідно до темпів застарівання й оновлення інформації, можливостей та особливостей, компетентнісного досвіду тощо.

Система підвищення кваліфікації є найважливішим складником безперервної освіти, адже її ефективна організація, наповнення новим змістом, результативність використовуваних андрагогічних методів, технологій, єдність курсового і міжкурсного періодів як цілісного андрагогічного циклу тощо є не тільки викликом часу, а передусім визначальним показником діяльності інституцій післядипломної педагогічної освіти. Сучасна система підвищення кваліфікації покликана максимально задовольнити професійно-фахові, індивідуально-особистісні, соціокультурні запити замовників освітніх послуг, створити такий диференційований акмеологічний простір, що мотивує до постійної творчої самоактуалізації в професійному та особистісному вимірах шляхом формальної та інформальної освіти, дає змогу фахівцю підтримувати або покращувати стандарти професійної діяльності і триває впродовж усього періоду його професійно-педагогічної діяльності.

З урахуванням інноваційних освітніх викликів, запитів замовників освітніх послуг і ключових стейкхолдерів науково-педагогічними працівниками кафедри філософії і освіти дорослих розроблено освітньо-професійні програми підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників і керівників закладів освіти.

У Законі України «Про освіту» освітня програма тлумачиться як єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання (тобто знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, набутих у процесі навчання, виховання і розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити, виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми чи окремих її складників).

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації (ОПП) – це система освітніх компонентів, що визначає вимоги до рівня освіти педагогічних, науково-педагогічних працівників і керівних кадрів освіти, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік та логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для успішного виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання у формі набуття особою нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань. Розроблення ОПП відбувається з урахуванням здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей замовників освітніх послуг. Ґрунтується на виборі видів, форм, темпу, методів і засобів навчання впродовж усього андрагогічного циклу.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації є нормативним документом для організації освітнього процесу для певної категорії слухачів у ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», що *встановлює*:

- профілі ключових, загальних і спеціальних компетентностей;
- вимоги до змісту підвищення кваліфікації на компетентнісній основі;
- нормативний зміст підвищення кваліфікації слухачів, сформульований у термінах результатів навчання, досягнення яких передбачає оновлення, удосконалення, розвиток

системи цінностей, знань, практичних умінь і навичок, які здобуті за 7 і 8 (в окремих випадках за індивідуальним запитом за 9) кваліфікаційними рівнями вищої освіти Національної рамки кваліфікацій.

- вимоги до вибіркового складника підвищення кваліфікації;
- нормативні терміни навчання за очною та очно-дистанційною формою навчання;
- форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості підвищення кваліфікації в умовах післядипломної педагогічної освіти тощо.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації *використовується* у процесі: розроблення й коригування робочих навчальних програм для окремих категорій слухачів – працівників системи освіти; визначення профілів професійних компетентностей відповідно до Класифікатора професій працівників за категоріями; визначення форм оцінювання результатів навчання слухачів; розроблення навчальних і робочих навчальних планів за певною категорією працівників системи освіти.

Збірник освітньо-професійних програм «Професійний розвиток педагогічних, науково-педагогічних працівників і керівників закладів освіти галузі знань 01 «Освіта» у системі підвищення кваліфікації» (у 2-х ч.) укладено з урахуванням «Методичних рекомендацій щодо розроблення освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації в Центральному інституті післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»³ (2018), у межах науково-дослідної роботи кафедри філософії і освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти з теми: «Професійний розвиток фахівців у системі освіти дорослих: історія, теорія, технології» (0117U002380).

Збірник ОПП розроблено на основі сучасної державної освітньої політики, Концепції «Нова українська школа» та стратегії реформування початкової освіти, Типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладами післядипломної педагогічної освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 15.01.2018 р. № 36), Орієнтовної навчальної програми підготовки тренерів для навчання педагогічних працівників, які навчатимуть учнів перших класів у 2018/2019 і 2019/2020 навчальних роках (наказ Міністерства освіти і науки України від 05.02.2018 р. № 97).

Науково-педагогічними працівниками кафедри філософії і освіти дорослих розроблено і впроваджено в освітній процес науково-методичні комплекси для безперервного професійного розвитку фахівців за індивідуальною освітньою траєкторією, в яких використано ідеї відкритої освіти як інновації в підготовці педагогічних кадрів та їхньої адаптації до вимог Нової української школи, що забезпечують професійний розвиток педагога, методиста, менеджера, освітнього лідера нової формації. Серед них – *Курикулум підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів освіти галузі знань 01 Педагогічна освіта: зб. робочих навчальних програм: авторський колектив / загальна ред. Т.М. Сорочан; наукова ред., упорядкування В.В. Сидоренко, М.І. Скрипник. – К.: ЦППО, 2017. – 437 с. Курикулум підвищення кваліфікації (ККПК) сформовано рамковим документом концептуального характеру, що вміщує формалізований пакет робочих навчальних тем і спецкурсів для курсів підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів освіти, норми годин для їх опанування, цільові групи, систему компетентностей, взаємозв'язок нових методичних принципів із запропонованими навчальними матеріалами, систему і принципи самонавчання, самоконтролю і самооцінювання,*

³ Сорочан Т.М. Методичні рекомендації щодо розроблення освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації в Центральному інституті післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти / Т.М. Сорочан, О.І. Бондарчук, Л.М. Оліфіра. К.: ЦППО, 2018. – 24 с.

андрагогічні методи, прийоми, технології навчання, принципи моніторингу результатів навчання. ККПК вміщує плановий (спрогнозований як модель суспільного замовлення на підготовку фахівця нової формації на компетентнісній основі), упроваджуваний (реалізується в процесі навчання на курсах ПК відповідно до професійних запитів і потреб, компетентнісного досвіду фахівця, його індивідуальних можливостей, мотиваційних детермінант, розробленої «Я-концепції» та визначає вибір індивідуальної освітньої траєкторії, параметрів, термінів, змісту навчання) і досягнутий (цінності, знання, уміння, навички, набуті під час освітнього процесу) курикулуми.

Цільова аудиторія

Педагогічні, науково-педагогічні працівники та керівники закладів освіти галузі знань 01 «Освіта», організатори післядипломної педагогічної освіти.

Мета і завдання

Мета полягає в удосконаленні професійної компетентності педагогічних працівників для реалізації стратегічних завдань реформування освіти, Концепції «Нова українська школа» відповідно до основних напрямів державної політики в галузі освіти, запитів знанневого суспільства, установ і закладів освіти, освітніх потреб споживачів освітніх послуг, сприянні безперервному професійному розвитку в умовах соціальних трансформацій шляхом реалізації таких *завдань*:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із теоретико-методологічних, правових, управлінських, філософських та інших питань забезпечення ефективної професійної діяльності педагога Нової української школи;
- отримання додаткових і вдосконалення наявних знань і вмінь з основних напрямів професійно-педагогічної діяльності;
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації безперервного професійного розвитку фахівців в умовах формальної і неформальної освіти.

Профілі базових компетентностей педагога

Сучасна система підвищення кваліфікації покликана максимально задовольнити професійно-фахові, індивідуально-особистісні, соціокультурні запити замовників освітніх послуг, створити такий диференційований акмеологічний простір, що мотивує до постійної творчої самоактуалізації в професійному та особистісному вимірах шляхом формальної та неформальної освіти, передбачає впровадження багатоваріантних освітньо-професійних програм, моделей, форм освіти дорослих, реалізацію інноваційних методологічних підходів, андрагогічних технологій тощо.

Профілі базових компетентностей педагогічних працівників передбачають вичерпний опис основних індивідуально-особистісних та професійно-діяльнісних якостей, здібностей, властивостей, необхідних сучасному фахівцю для успішного виконання стратегічної мети і завдань реформування як вітчизняної освіти, так і конкретної освітньої галузі нового Державного стандарту зокрема.

Кожна ОПП підвищення кваліфікації розроблена з урахуванням Рамкової програми оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя, схваленої Європейським парламентом і Радою Європейського Союзу 17 січня 2018 року⁴.

Ключові компетентності необхідні для підвищення особистого потенціалу і розвитку, розширення можливостей працевлаштування, соціальної інтеграції та активного громадянства, розвиваються в процесі навчання протягом усього життя, починаючи з раннього дитинства шляхом формального, неформального та інформального навчання.

⁴ ANNEX to the Proposal for a Council Recommendation on Key Competences for Lifelong Learning [Electronic resource]. — Available at: <https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/annex-recommendation-key-competences-lifelong-learning.pdf>

Усі ключові компетентності сприяють успішному життю в суспільстві. Такі навички, як критичне мислення, аналітичне мислення, вирішення проблем, творчість, робота в команді, уміння спілкування і проводити переговори, прийняття рішень, саморегуляція, стійкість, емпатія, участь, повага до різноманітності, враховуються в усіх ключових компетентностях.

У Рамковій програмі оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя, схваленої Європейським парламентом і Радою Європейського Союзу 17 січня 2018 року, виокремлено й конкретизовано вісім ключових компетентностей, зокрема:

1. *Грамотність* (Literacy competence) – це здатність розрізняти, розуміти, висловлювати, створювати та інтерпретувати поняття, почуття, факти та думки усно та письмово, за допомогою візуальних, звукових та цифрових матеріалів у різних дисциплінах та контекстах; шукати і використовувати різні типи джерел інформації, формулювати та висловлювати свої усні та письмові аргументи переконливо, відповідно до контексту; цінувати естетичні якості мови та інтерес до взаємодії з іншими, розуміння та використання мови у позитивний та соціально відповідальний спосіб тощо.

2. *Мовна компетентність* (Languages competence) – це здатність ефективно використовувати різні мови для спілкування/, зокрема розуміти, висловлювати та інтерпретувати поняття, факти, думки, почуття як усно, так і письмово; уміння слухати, говорити, читати та писати у відповідних соціальних та культурних контекстах; уміння вивчати мови у системі формальної, неформальної та інформальної освіти впродовж усього життя; цінування культурної різноманітності, інтерес до різних мов і міжкультурного спілкування тощо.

3. *Математична компетентність та компетентність у науках, технологіях та інженерії* (Mathematical competence and competence in science, technology and engineering)

(STEM) передбачає здатність застосовувати логіко-математичне мислення для вирішення проблем у повсякденному житті, а також презентації (формули, моделі, конструкції, графіки, діаграми); здатність і бажання використовувати знання та методологію для пояснення природного світу; застосовувати знання та методології з метою задовольнити людські потреби тощо.

4. *Цифрова компетентність* (Digital competence) – це впевнене, критичне і відповідальне використання та взаємодія із цифровими технологіями для навчання, професійної діяльності (роботи) та участі в житті суспільства, що включає цифрову та інформаційну грамотність, комунікацію та співпрацю, створення цифрового контенту (зокрема програмування), кібербезпеку та вирішення проблем; уміння використовувати цифрові технології для підтримки творчості, активного громадянства та соціальної інтеграції, співпраці з іншими людьми для досягнення особистих, соціальних цілей тощо.

Недаремно цифрова грамотність (або цифрова компетентність) визнана ЄС однією з ключових для повноцінного життя та діяльності людини. У Законі «Про освіту» зафіксовано, що формування інформаційно-комунікаційної компетентності є обов'язковим. Серед ключових компетентностей педагога Нової української школи виокремлено інформаційно-цифрову компетентність (Концепція «Нова українська школа», Державний стандарт початкової освіти (21 лютого 2018 р.). Європейські еталонні рамки визначають основну компетенцію вміння роботи із цифровими носіями як впевнене та критичне використання технологій інформаційного суспільства (ТІС) для роботи, відпочинку і спілкування.

5. *Особиста, соціальна і навчальна компетентність* (Personal, social and learning competence) – це здатність усвідомлювати внутрішні стани, ефективно управляти часом та інформацією, конструктивно працювати з іншими людьми, залишатися стійкими і керувати власним навчанням та кар'єрою; справлятися з невизначеністю та складністю, учитися вчитися, підтримувати фізичне та емоційне благополуччя, співпереживати і конструктивно вирішувати конфлікти; навчатися та працювати спільно й автономно, організувати й наполегливо здійснювати навчання, оцінювати його прогрес і результати тощо. Навчальна компетентність включає знання стилів сприйняття і стратегій навчання, своїх здатностей і потреб розвитку; різноманітних способів розвитку своїх здатностей через доступні засоби освіти, які підтримують базове навчання, професійну підготовку та можливості кар'єрного зростання; здатність навчатися та працювати і спільно, і автономно, організувати та наполегливо здійснювати навчання, оцінювати прогрес і результати навчання; ефективно керувати кар'єрою й соціальними взаємодіями.

6. *Громадянська компетентність* (Civic competence) – це здатність діяти як відповідальні громадяни і повною мірою брати участь у соціальному житті тощо.

7. *Підприємницька компетентність* (Entrepreneurship competence) – це здатність реагувати на можливості та ідеї і перетворювати їх у цінності для інших; уміння планувати й управляти проектами, що мають культурну, соціальну або комерційну цінність. Ця компетентність базується на навичках творчості, критичного мислення, вирішенні проблем, ініціативності, наполегливості та вмінні співпрацювати тощо.

8. *Компетентність культурної обізнаності та самовираження* (Cultural awareness and expression competence) – це розуміння і повага до того, як ідеї і сенси у різних культурах творчо виражаються і передаються через різні галузі мистецтва і форми культури; цікавість до світу, відкритість, готовність брати участь у культурному досвіді тощо.

Ключові компетентності були визначені в Концепції «Нова українська школа» та розширені, простежені у взаємозв'язку з уміннями та результатами навчання в Законі України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту й здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

Профілі базових компетентностей

Серед визначених **профілів базових компетентностей**, які розвиваються в системі підвищення кваліфікації, виокремлено такі: інтегральна компетентність, загальні компетентності (освітологічна, нормативно-правова), спеціальні компетентності (андрагогічна, управлінська, науково-методична, соціально-громадянська, інноваційно-дослідницька, мовно-комунікативна, компетентність з інформальної освіти та професійно-

особистісного розвитку; психологічно-фасилітативна; підприємницька компетентність, інформаційно-цифрова).

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення дослідження, використання теорій і методів менеджменту, педагогіки і психології на практиці.

Загальні компетентності:

Освітологічна: здатність інтегрувати знання з сучасної філософії та соціології освіти, культурології, освітньої політики й економіки освіти в цілісну стратегію професійної діяльності на засадах дитиноцентризму (людиноцентризму), демонструвати відповідні цінності професійної діяльності.

Нормативно-правова: здатність організовувати якісну професійну діяльність в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності, фінансової автономії тощо.

Спеціальні (фахові, предметні, посадові) компетентності:

- **андрагогічна компетентність** – готовність до роботи з дорослою аудиторією, уміння визначати освітні потреби і запити педагогічних працівників, урахувати особливості мотивації, процесу навчання, групової динаміки дорослої аудиторії, застосовувати технології модерації, фасилітації, менторства, супервізії, залучати аудиторію до інтерактивної взаємодії в процесі навчання, визначати результати навчання, спонукати аудиторію до рефлексії;

- **управлінська:** планувати, організовувати та контролювати професійну діяльність фахівців відповідно до сучасних вимог; володіти технологіями науково-методичного супроводу освітнього процесу в умовах реформ і соціальних трансформацій; здатність мотивувати себе та інших суб'єктів освітнього процесу до цілеспрямованого руху до спільної мети професійної діяльності;

- **науково-методична компетентність:** здатність організовувати безперервний професійний розвиток у системі формальної і неформальної освіти; оцінювати рівень професійної компетентності; розробляти науково(навчально)-методичне забезпечення професійного розвитку педагогічних працівників в умовах післядипломної освіти;

- **соціально-громадянська** – розуміння сутності громадянського суспільства; володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення глобальних (зокрема екологічних) проблем людства і можливостей власної участі у їх розв'язанні; усвідомлення громадянського обов'язку та почуття власної гідності; здатність забезпечувати оптимальні соціально-психологічні умови для гармонійного розвитку особистості; сприяти взаємодії та згуртованості працівників; володіти формами і методами психологічного супроводу освітнього процесу, підтримки й розвитку всіх його суб'єктів; уміння попереджати і розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів;

- **інноваційно-дослідницька** – здатність інноваційно вирішувати наукові / практичні професійні завдання; планувати, організовувати та здійснювати експериментальні дослідження щодо визначення оптимальних умов функціонування освітніх організацій, розвитку суб'єктів освітнього процесу; психологічного супроводу й підтримки інноваційних форм і методів роботи закладу освіти; визначати психологічно обґрунтовані перспективи інноваційних проектів у галузі освіти тощо;

- **мовно-комунікативна компетентність** – володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності, уміння вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розмірковувань та аргументації, розвиненість культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій);

- **компетентність з інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку** – здатність організувати професійний саморозвиток, самонавчання, самовдосконалення і самореалізацію впродовж життя шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти; розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості, цінності, що спрямовані на всебічний розвиток особистості всіх суб'єктів освітнього процесу як найвищої цінності суспільства тощо;

- **психологічно-фасилітативна компетентність** – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я суб'єктів освітнього процесу, здатність сприяти їхньому творчому становленню та індивідуалізації;

- **підприємницька компетентність** – уміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;

- **інформаційно-цифрова компетентність** – здатність педагога орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства, нарощувати обсяги інформації, створювати власні електронні продукти, вибудовувати власний стиль комунікації в суспільстві, яке навчається, використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології, комп'ютерну техніку, у тому числі зокрема мережеві системи пошуку та обробки інформації; електронні бібліотечні ресурси, мультимедійне обладнання; он-лайн ресурси; комп'ютерні програми статистичної обробки та візуалізації даних діагностики та результатів експериментального дослідження тощо.

Структура збірника ОПП підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів освіти галузі знань 01 «Освіта»

Збірник ОПП має чітку, логічно вмотивовану й послідовну структуру. Він складається із 2-х частин, що є взаємопов'язаними і взаємодоповнювальними в межах теми дослідження й супроводжують професійний розвиток педагога в системі формальної післядипломної освіти за індивідуальною освітньою траєкторією, зокрема:

- **передмова**, де зацентровано увагу на нових викликах суспільства й освіти, що передбачає безперервний професійний розвиток педагога Нової української школи в суспільстві знань шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти;

- у **першій частині** збірника вміщено ОПП для конкретних замовників освітніх послуг, тих категорій слухачів, які проходять курси підвищення кваліфікації по кафедрі філософії і освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти. Зокрема керівні, педагогічні та науково-педагогічні працівники закладів ППО; керівники, педагогічні працівники закладів позашкільної освіти; науково-педагогічні та педагогічні працівники університетів, академій, інститутів; керівні та педагогічні кадри коледжів, технікумів; працівники методичних служб;

- у **другій частині збірника** розроблено ОПП для тематичних курсів підвищення кваліфікації, зокрема «Методична діяльність в умовах децентралізації освіти», «Організація освітнього середовища в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа», «Сучасні підходи в освіті дорослих», «Теоретичні і методичні аспекти розвитку фахової майстерності викладача», «Забезпечення якості освіти в контексті сучасних реформ», «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди», «Арт-педагогіка в системі освіти дорослих»;

- у **дайджесті** запропоновано публікації науково-педагогічних працівників кафедри філософії і освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти. з теми: «Професійний розвиток фахівців у системі освіти дорослих: історія, теорія, технології», що розміщені у відкритому інформаційному просторі, зокрема в Електронній бібліотеці НАПН України (ресурс кафедри філософії і освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти).

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ТЕМАТИЧНИХ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ**

***«МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ»***

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор ДВНЗ «Університет
менеджменту освіти»

_____ М.О. Кириченко

«__» _____ 2018 р

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

**напряму: педагогічні, науково-педагогічні працівники
та керівники закладів освіти**

галузі знань: 01 «Освіта»

категорія слухачів: працівники методичних служб

тема: «Методична діяльність в умовах децентралізації освіти»

Київ – 2018

СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

ЗМІСТ

1.	ПРЕАМБУЛА.....	15
2.	ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	15
	2.1. Галузь використання.....	15
	2.2. Цільова група.....	16
	2.3. Мета і завдання.....	17
	2.4. Концепція підвищення кваліфікації фахівців системи освіти.....	17
3.	ОБСЯГ ГОДИН / КРЕДИТІВ ЄКТС, ЩО НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ, ТА ЙОГО ОРІЄНТОВНИЙ РОЗПОДІЛ ЗА СКЛАДОВИМИ Й ВИДАМИ РОБІТ.....	22
4.	ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУХАЧА.....	23
	4.1. Інтегральна компетентність.....	23
	4.2. Загальні компетентності.....	23
	4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні) компетентності...	24
5.	ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	24
6.	КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ.....	26
	6.1. Види контролю.....	26
	6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації.....	26
	6.3. Вимоги до випускної роботи.....	26
	6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної роботи.....	26
7.	ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ....	26
8.	ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ.....	27
	8.1. Форми, технології і методи навчання.....	27
	8.2. Нормативна складова.....	28
	8.3. Вибіркова складова (спецкурси).....	31
9.	ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА.....	31
10.	ДОДАТКИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ.....	33
	<i>Додаток А.</i> Співвідношення компетентностей, модулів і кредитів.....	33
	<i>Додаток Б.</i> Матриця відповідності компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.....	33
	<i>Додаток В.</i> Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей...	34

1. ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма тематичних курсів підвищення кваліфікації за напрямом «Педагогічні, науково-педагогічні працівники та керівники закладів освіти» галузі знань «01. Освіта» розроблена для категорії слухачів «працівники методичних служб» за темою: *«Методична діяльність в умовах децентралізації освіти»*.

Освітньо-професійну програму підвищення кваліфікації керівних кадрів закладів ППО схвалено на засіданні кафедри філософії та освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 8 від 31.10.2018 р.); затверджено на засіданні вченої ради Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 5 від 06.11.2018 р.), на засіданні вченої ради ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 5 від 14.11.2018 р.).

Автори-розробники:

Сидоренко Вікторія Вікторівна – завідувач кафедри філософії і освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти», доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук, доцент.

Єрмоленко Андрій Борисович – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри філософії і освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти».

Рецензенти:

Сорочан Т.М., доктор педагогічних наук, професор, директор Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти»;

Завалевський Ю.І., доктор педагогічних наук, професор, перший заступник директора Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»;

Приставська О.І., директор Навчально-методичного центру м. Львова.

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

2.1. Галузь використання

Освітньо-професійна програма (ОПП) підвищення кваліфікації працівників методичних служб за темою *«Методична діяльність в умовах децентралізації освіти»* впроваджена в ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України та може бути рекомендована для використання (за згодою УМО) у закладах післядипломної педагогічної освіти (ППО) в Україні; органами, що здійснюють управління в галузі післядипломної педагогічної освіти; іншими юридичними особами, що надають освітні послуги в галузі післядипломної педагогічної освіти; вищими навчальними закладами III-IV рівнів акредитації всіх форм власності, що забезпечують підвищення кваліфікації працівників методичних служб за напрямом підготовки «Працівники методичних служб». Професійно-педагогічна діяльність працівника методичної служби передбачає виконання професійних завдань, що полягають у «збільшенні існуючого фонду (обсягу) знань, застосуванні певних концепцій, теорій та методів для розв'язання певних проблем чи в систематизованому викладенні відповідних модулів у повному обсязі» (Класифікатор професій ДК 003:2010).

Освітньо-професійна програма (ОПП) підвищення кваліфікації працівників методичних служб ґрунтується на засадах компетентісного, андрагогічного, акмеологічного, амеологічного підходів, поділяє філософію визначення вимог до фахівця,

закладену в основу Болонського процесу та в міжнародному Проекті Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING).

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації працівників методичних служб визначає науково обґрунтований зміст і структуру навчання слухачів, основні вимоги до рівня їхніх знань і вмінь, розвиток методологічної, правової, комунікативної, професійно-педагогічної, психолого-фасилітативної, дидактичної, виховної, інформаційної, предметно-наукової, андрагогічної, методичної тощо компетентностей протягом усього міжкурсового періоду.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації вміщує такі дані:

- обсяг навчального часу (ЄКТС-кредити), необхідний для підвищення кваліфікації даної категорії педагогічних працівників;
- профілі загальних і спеціальних компетентностей слухача, які розвиваються в системі підвищення кваліфікації;
- нормативний та вибірково змісти підвищення кваліфікації (нормативні та вибірково змістові модулі);
- види педагогічного контролю тощо
- вимоги до змісту підвищення кваліфікації цього напрямку слухачів на компетентнісній основі;
- нормативний зміст підвищення кваліфікації слухачів, сформульований у термінах результатів навчання, досягнення яких передбачає оновлення, вдосконалення, розвиток системи цінностей, знань, практичних умінь і навичок, які здобуті за 7 і 8 (в окремих випадках за індивідуальним запитом за 9) кваліфікаційними рівнями вищої освіти Національної рамки кваліфікацій (НРК);
- вимоги до вибіркової складової підвищення кваліфікації;
- нормативні терміни навчання за очною та очно-дистанційною формою;
- форми атестації слухачів підвищення кваліфікації;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості підвищення кваліфікації в умовах післядипломної педагогічної освіти тощо.

ОПП *використовується* в процесі:

- розроблення та коригування робочих навчальних програм для керівників Р(М)МК(Ц);
- визначення профілів професійних компетентностей відповідно до Класифікатору професій;
- визначення форм оцінювання результатів навчання слухачів;
- розроблення навчальних і навчально-тематичних планів за певною категорією працівників.

Програма є *обов'язковою* для підвищення кваліфікації фахівців даного профілю в Університеті, *придатна* для цілей ліцензування та акредитації діяльності Університету, атестації керівних та педагогічних кадрів закладів ППО, які підвищили кваліфікацію в Університеті.

Провідна ідея тематичних курсів підвищення кваліфікації за темою «Методична діяльність в умовах децентралізації освіти» полягає в оновленні, вдосконаленні, розвитку загальних і спеціальних (посадово-функціональних) компетентностей слухачів на основі базової освіти, професійного та життєвого досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів і потреб держави щодо ефективного виконання професійних обов'язків в умовах децентралізації освіти.

2.2. Цільова група – працівників методичних служб.

2.3. Мета і завдання

Мета: удосконалення науково-методичної та професійно-фахової компетентності працівника методичної служби, сприянні професійному та особистісному безперервному розвитку в умовах соціальних трансформацій шляхом реалізації таких *завдань*:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із теоретико-методологічних, правових, управлінських, філософських та інших питань забезпечення ефективної професійної діяльності;
- отримання додаткових та вдосконалення наявних знань і вмінь з основних напрямів професійної діяльності;
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення та особистісного розвитку слухачів в умовах очно-дистанційного навчання.

2.4. Концепція підвищення кваліфікації фахівців системи освіти за темою «Методична діяльність в умовах децентралізації освіти»

Актуальність курсів підвищення кваліфікації за темою «Методична діяльність в умовах децентралізації освіти». В умовах соціальних трансформацій, які потребують глибинних перетворень у системі освіти, важливого значення набуває підготовка методичних працівників, здатних забезпечити реалізацію освітньої політики як пріоритетної функції держави, що сприяє задоволенню освітніх і духовно-культурних потреб усіх суб'єктів навчально-виховного процесу, розвитку їхньої здатності до саморозвитку та навчання упродовж всього життя.

Реформа децентралізації в Україні передбачає комплекс змін до наявного законодавства, метою якого є передача, перерозподіл, диспергування функцій, значних повноважень і бюджетів від державних органів органам місцевого самоврядування, наділення місцевого самоврядування достатніми повноваженнями та ресурсами, урахування історичних, економічних, екологічних і культурних особливостей у плануванні розвитку громад; скасування місцевих і районних державних адміністрацій, створення об'єднаних територіальних громад, запровадження інституту префектів тощо. Комплекс заходів із реформи децентралізації, що стартував із 2014 р., отримав назву «Національний проект «Децентралізація». Децентралізація має на увазі як політичну, так і адміністративну сторони; може бути територіальною (переміщення влади від центрального міста на інші території), функціональною (передача повноважень на ухвалення рішень з головного органу будь-якої галузі уряду до чиновників нижчих рівнів).

В умовах децентралізації освіти функція науково-методичного супроводу акмепрофесіогенезу педагога Нової української школи переходить у відділи освіти ОТГ, де створюються нові моделі організації мережевої взаємодії: методичний кабінет, що є юридичною особою; окружні методичні кабінети (центри) як структурні підрозділи відділів (управлінь) освіти або входять до їх складу; методична рада освітнього округу (центр методичної роботи), що формується з керівників методичних осередків округу, представників структурного підрозділу освіти виконавчого органу ОТГ; методичні центри в громадах із певним співвідношенням методистів, що пропорційне професійному рівню педагогічних колективів шкіл; методичні сектори з передачею більшої частини повноважень навчальним закладам; методист, який інтегрує управлінські та організаційні функції з передачею методичної роботи до голів методичних об'єднань тощо. Створення нової моделі методичної служби зумовлене структурою мережі навчальних закладів в громаді, зокрема кількістю шкіл, їх ступенів, профілів, локацією, дисперсністю, ефективністю роботи методичних об'єднань тощо. У процесі створення методичної

служби рекомендується вивчати реальне навантаження кожного методиста залежно від запитів і потреб замовників освітніх послуг громади.

Під децентралізацією освіти розуміємо передачу повноважень і відповідальності за управління освітою та фінансування освіти демократично обраним органам місцевого самоврядування і школам, при цьому важливі повноваження щодо визначення освітньої стратегії країни та загального напрямку освітньої реформи залишаються на рівні національного уряду, зокрема Міністерства освіти і науки. Отже, децентралізована система освіти функціонує через співпрацю та координацію діяльності багатьох незалежних інституцій, кожна з яких має законодавчо визначену сферу автономії. Прогнозується, що внаслідок реформи в Україні буде 1500 – 2000 об'єднаних територіальних громад⁵. На сьогодні існує 458 міських, 783 селищних, 10 279 сільських. Одним із вагомих управлінських повноважень, які отримали органи місцевого самоврядування ОТГ, є право і можливість на формування власної і ефективної системи забезпечення освітніми послугами населення своєї громади. Такі ОТГ отримали назву спроможних територіальних громад, тобто які в результаті добровільного об'єднання здатні самостійно або через відповідні органи місцевого самоврядування забезпечити належний рівень надання послуг, зокрема освітніх, науково-методичних тощо.

Методична діяльність в умовах ОТГ передбачає розроблення структури, принципів, функцій та змісту діяльності органів управління освітою ОТГ, спрямованих на подолання традиційних схем управління освітою і діяльності методичних служб, та переорієнтація їх у русло консалтингових сервісних послуг на основі чіткого розмежування повноважень працівників органів управління освітою та методичних установ в умовах децентралізації. Результатами, що зреалізуюватиметься поетапно, передбачено підготовку і розроблення: 1) рекомендацій щодо визначення меж повноважень місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у сфері освіти; 2) Типових Положень про органи управління освітою ОТГ і сервісних центрів з обслуговування (методичного, матеріально-технічного, фінансового тощо) закладів освіти в умовах децентралізації влади й утворення територіальних громад; 3) методичних рекомендацій щодо впровадження організаційних засад і надання методичних послуг закладам освіти, педагогічним працівникам об'єднаних територіальних громад через консультування.

Серед *функцій науково-методичного супроводу* в умовах децентралізації є: навчальна, консультативна, сервісна, коучингова, адаптаційна, експертна, модераційна, акмеологічна, коригувально-рефлексійна, компенсаторна, фасилітаційна тощо. Векторність і адресна спрямованість науково-методичного супроводу професійного розвитку моделюється залежно від індивідуальних запитів, потреб, мотиваційних детермінантів педагога, його професійних можливостей, компетентнісного досвіду (соціального, професійного й особистісного). Система різновекторних послуг зреалізовується в супервізорському, дорадницькому, коучинговому, предметно-методичному, професійно-кваліфікаційному, соціальному, експертному, маркетинговому, інформаційно-комунікаційному, моніторинговому, психолого-мотиваційному тощо напрямках

Зміст освітньо-професійної програми тематичних курсів підвищення кваліфікації орієнтований на реалізацію принципів і моделей відкритої освіти, інтегруючи основні методологічні підходи до освіти дорослих, зокрема:

- **андрагогічний**, який визначає шляхи вдосконалення процесу здобуття професійно значущих знань, формування вмій, навичок, настанов з урахуванням специфічних рис навчання дорослих;

⁵ Освітній округ – це об'єднання суб'єктів округу, зокрема навчальних закладів незалежно від типу та форми власності, опорних загальноосвітніх навчальних закладів та міжшкільних навчально-виробничих комбінатів, закладів культури, фізичної культури і спорту, які на основі створення ефективного управління мережею забезпечують якість освітніх послуг.

- **діяльнісно-творчий**, що спрямовує самостійне творче моделювання навчального процесу на основі цілепокладання, проектування, організації, контролю й рефлексійного аналізу на всіх етапах міжкурсового періоду, передбачає формування творчого потенціалу, інноваційної творчої позиції, внутрішньої пізнавальної мотивації фахівця, його самореалізацію в практичній діяльності;

- **акме-синергетичний**, який націлює професійно-педагогічну діяльність педагогічного працівника на досягнення професіоналізму діяльності і професіоналізму особистості, що реалізується у творчій діяльності та синергійній цілісності людини в плані її професійного становлення;

- **аксіологічний**, що передбачає вибір особистісно-значущої системи самоорганізації та саморозвитку, індивідуальної освітньої траєкторії, урахування власної «Я-концепції», тобто педагогічних здібностей, якостей і потенційних можливостей, поведінкових моделей, ціннісних настанов, освітньо-особистісних потреб і запитів тощо;

- **системний**, за якого підвищення кваліфікації виступає цілеспрямованою, скоординованою творчою діяльністю всіх суб'єктів (куратора-тьютора, педагогічного працівника, викладацького складу та ін.), при цьому мета і завдання, зміст і метатехнології, форми і засоби навчання, усі етапи професійно-особистісного розвитку взаємозв'язані;

- **компетентнісний, особистісно-розвивальний та персонологізований підходи** зумовлюють оптимізацію індивідуальної освітньої траєкторії кожного суб'єкта, забезпечення свободи свідомого вибору змісту, форм, параметрів і шляхів навчання в системі післядипломної освіти, розвиток компетентностей, формування акмеологічної професійної позиції для самостійного творчого вирішення життєвих і професійних завдань, ініціювання нових цілей;

- **інтегративний підхід**, що є шляхом до інтеграції формальної, неформальної та інформальної освіти педагогічного працівника;

- **коучинг-підхід** допомагає виокремити та сформулювати проблему, цілі, шляхи максимально можливого професійного розвитку та засоби їх досягнення за обраним напрямом, розкриваючи природний потенціал особистості, цінності, прагнення;

- **герменевтичний підхід** уможлиблює формування настанов на розуміння (осмислення) педагогічної дійсності з позицій виявлення сенсу освіти як форми соціально-особистісного буття, оволодіння сутнісними законами становлення і розвитку людини, принципами і методами взаєморозуміння суб'єктів освітнього процесу, його інтерпретації тощо;

- **праксеологічний підхід** (від др.-грецьк. *πράξις* – діяльність, *λογία* – наука, вчення; мистецтво техніки «дії») – допомагає розробляти, апробувати, установлювати норми професійно-педагогічної діяльності, здійснювати пошук способів підвищення її успішності, створювати під час професійно-педагогічної діяльності нові, більш досконалі способи її здійснення; розкрити ефективні механізми застосування педагогічних нововведень; організувати оптимальну інноваційну діяльність в умовах оновленої освітньої парадигми тощо.

Освітньо-професійна програма розроблена з урахуванням основних системоутворювальних принципів побудови відкритої освіти, зокрема:

- *неперервності* – це принцип, що передбачає організацію систематизованого й цілеспрямованого процесу набуття педагогічним працівником необхідних для успішної творчої професійної діяльності компетенцій, професійно значущих якостей протягом усього життя;

- *системності* – сукупність взаємозв'язаних елементів, зокрема цілей, умов, чинників, організаційного, змістового, акметехнологічного, діагностичного й нормативно-правового забезпечення, що уможлиблює послідовний, цілісний, логічно впорядкований і

структурований поетапний процес професійного розвитку в системі післядипломної освіти;

- *гуманізації* – реалізація принципу уможливлене побудову людиноцентрованої освіти, за якої створюється диференційований освітній простір, тобто сприятливі, комфортні умови для професійного розвитку, вияву творчої індивідуальності та реалізації потенційних ресурсів, що забезпечують високий рівень професійної самоактуалізації, кваліфіковане, якісне, продуктивне виконання професійних завдань, інноваційних ролей і функцій, причому навчальний процес ґрунтується на повазі, взаємній довірі, толерантності;

- *варіативності*, що передбачає комбінаційну гнучкість, можливість вибору параметрів, змісту, методів, джерел, термінів, темпу навчання за індивідуальною освітньою траєкторією, що робить систему навчання ефективною, економічною і цікавою;

- *модульності* – принцип до організації процесу навчання шляхом опанування модульних освітніх програм професійного розвитку на основі поєднання модульних технологій навчання і залікових кредитів, причому слухач послідовно й виважено засвоює навчальний матеріал цілісними, ієрархічно впорядкованими й структурованими частинами (*кредитними модулями, змістовими модулями і підмодулями*), результати яких є підставою для визначення результативності і якості підвищення кваліфікації;

- *гнучкості і мобільності* – принцип полягає в розробці змісту, варіативних планів і програм, параметрів навчання з урахуванням соціокультурних змін і вимог до підготовки конкурентоспроможного фахівця, причому гнучкість методів, метатехнологій, форм;

- *випереджувального професійного розвитку*, що уможливлене підвищення освітньої і професійної кваліфікації та подальший професійний розвиток педагогічного працівника відповідно до інноваційних викликів суспільства й освіти, європейських і державних стандартів;

- *мережевої діяльності*, тобто взаємодії і співробітництва на засадах методичного менеджменту і самоменеджменту в умовах відкритої інформаційно-комунікаційної системи;

- *раціонального поєднання самостійності і творчої активності*, за якого педагогічний працівник моделює й організовує процес професійного розвитку, обирає форми самостійної (підготовка до семінарських, практичних занять, лекцій і под.) та індивідуальної роботи протягом міжкурсового періоду;

- *індивідуалізації та диференціації* – принцип уможливлене планування і реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії з урахуванням професійного досвіду, кваліфікаційної категорії, можливостей, здібностей, індивідуального стилю професійно-педагогічної діяльності;

- *технологічності* – передбачає використання при навчанні в системі ППО ефективних андрагогічних метатехнологій (інтерактивних, тренінгових, акмеологічних, ігротехнологій, психофізіологічних та ін.), методів і прийомів, форм активної взаємодії суб'єктів освітнього процесу;

- *науково-методичного супроводу* – принцип полягає в неперервній підтримці творчих ініціатив, інновацій на всіх етапах міжкурсового періоду, ефективному науковому, інформаційному, предметно-методичному, професійно-кваліфікаційному забезпеченні процесу самовдосконалення й самореалізації, професійній мотивації до виконання професійних ролей;

- *моніторингу якості*, що забезпечує можливість перманентного вимірювання й оцінювання професійного розвитку, професійної акмеодинаміки на всіх етапах міжкурсового періоду.

Освітньо-професійну програму укладено відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

Зміст освітньо-професійної програми на підставі поєднання модульних технологій і залікових кредитів забезпечує реалізацію комплексної мети підвищення кваліфікації.

Формування змісту підвищення кваліфікації здійснюється з урахуванням галузевої специфіки та професійного спрямування, що визначається:

- викликами відкритого суспільства щодо забезпечення навчальних закладів висококваліфікованими та конкурентоспроможними на ринку освітніх послуг фахівцями;
- сучасними вимогами щодо форм, методів і засобів професійно-педагогічної діяльності працівників;
- досягненнями в напрямках соціальної, педагогічної, психологічної, управлінської, економічної, правової, технологічної та ін. підготовки.

Освітньо-професійна програма складається із структурних елементів – кредитних і змістових модулів, що визначають розвиток інформаційної, діяльнісної та креативної функцій, включають перелік теоретичних і практичних завдань, які виконує слухач на всіх етапах міжкурсового періоду.

Навчально-тематичний план тематичних підвищення кваліфікації моделюється як система навчальних кредитних модулів, що складаються з певної кількості змістових модулів і підмодулів, передбачених для обов'язкового чи додаткового, поглибленого засвоєння матеріалу. Обсяг освітньо-професійної програми взаємопов'язаний із тривалістю курсів підвищення кваліфікації та визначається в ЄКТС-кредитах/год. Обов'язковим елементом навчального плану є визначення трудомісткості засвоєння навчальних дисциплін як в академічних годинах, так і в ЄКТС-кредитах. Обсяг ЄКТС-кредиту становить 30 академічних годин.

В освітньо-професійній програмі подано можливе її змістове наповнення, яке регулюється й варіюється куратором-тьютором (у т.ч. за кількістю годин) на всіх етапах міжкурсового періоду з урахуванням *індивідуальної освітньої траєкторії кожного слухача, який визначає параметри процесу навчання (тривалість, форми, методи, зміст, програми навчання, засоби та ін.), бере активну участь у всіх етапах курсової підготовки, здійснює цілепокладання, творчо й варіативно прогнозує результати діяльності, оперує способами та здійснює конструктивну корекцію в принципово нових умовах з урахуванням власних можливостей, потреб, індивідуального темпу, рівня, терміну опанування матеріалу.*

Кількість змістових модулів визначається розробником програми (куратором-тьютором) на підставі загальної, функціональної та фахової складників навчально-тематичного плану підвищення кваліфікації, що сформовані на основі мети, завдань, настанов курсової підготовки, освітньо-кваліфікаційних характеристик педагогічних працівників, розвитку компетентностей тощо.

Освітньо-професійною програмою передбачено індивідуальна освітня траєкторія слухача за сімома змістовими модулями.

Освітньо-професійна програма включає *аудиторну і позааудиторну* роботу слухача курсів підвищення кваліфікації.

Аудиторні заняття складаються з трьох блоків: *інформаційно-мотиваційного* (лекції), *практико-діялісного* (практичні, семінарські, тренінгові заняття, тематичні дискусії, тематичні зустрічі тощо) і *контрольного* (захист курсової творчої роботи (проекту) та ін.).

Під час самостійної роботи педагогічний працівник готується до лекційних, практичних занять, набуває методичних знань при аналізі фахових документів, науково-методичної літератури, зокрема монографій, підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій, науково-методичних статей, додаткової електронної бібліотеки до освітньо-професійної програми тощо. У такий спосіб забезпечується інтеграція теоретичної і практичної складової неперервного професійного розвитку, мотивація керівних і педагогічних кадрів до продуктивної, творчої діяльності протягом міжкурсового періоду.

ОПП передбачається оновлення, вдосконалення та розвиток методів, методик і технологій освітньої діяльності для застосовування на практиці. Серед яких:

Розвиток інноваційного потенціалу методичного працівника як сукупності соціокультурних і творчих характеристик особистості методичного працівника, який виявляє готовність вдосконалювати методичну діяльність, наявність внутрішніх засобів та методів, здатних забезпечити цю готовність. Наявність інноваційного потенціалу методичного працівника визначають наступні чинники: творча здатність генерувати нові ідеї; високий культурно-естетичний рівень, освіченість, інтелектуальна глибина і різнобічність інтересів; відкритість особистості педагога новому і сприйняття різних ідей, думок, поглядів, концепцій, що базується на толерантності особистості, гнучкості та широті мислення.

Критичне мислення – підхід до такого розвитку мислення, при якому особлива увага приділяється вмінню сформулювати самостійні твердження або думки та їх ґрунтовній аргументації. Учні проявляють своє вміння критично мислити, коли в усній чи письмовій формі роблять інтерпретації (витлумачують щось) і підкріплюють це власними доводами. Критичне мислення використовується учнями рецептивно, коли вони аналізують чи коректно критикують аргументи інших людей.

Індивідуалізоване навчання як метод педагогіки, який враховує внесок кожного учня до процесу навчання. Цей метод ґрунтується на думці, що не може бути двох учнів, які могли би брати участь у навчальних заняттях цілком однаково. Індивідуалізоване навчання зустрічається в чистому вигляді, коли педагог працює з учнем наодинці. Однак викладачі можуть засвоїти цілу низку методів підвищення рівня індивідуалізації на практиці, коли працюють з великою кількістю учнів.

Кооперативне навчання – педагогічна технологія, що застосовується в навчальній роботі слухачів у групах і робить їх відповідальними за навчання один одного; при цьому кожен учень особисто підвітний за своє власне навчання. Кооперативне навчання є синонімом терміна «спільне навчання».

Проблемне навчання – як дидактична система, яка ґрунтується на закономірностях творчого засвоєння знань і способів діяльності, на прийомах і методах викладання та учіння з елементами наукового пошуку. Таке навчання передбачає проблемне викладання, тобто створення системи послідовних проблемних ситуацій і управління процесом їх вирішення, а також проблемне учіння – особливу форму творчої навчальної діяльності слухачів щодо засвоєння знань і способів діяльності з наявністю аналізу проблемних ситуацій, формулювання проблем і їх розв'язання шляхом висунення припущень, обґрунтування і доведення гіпотез.

Кейс-метод – ґрунтується на створенні в навчальній аудиторії умов, які б дозволили розвинути у слухачів вміння критично мислити, аналізувати, спонукати їх до того, щоб в процесі дискусії поділитися власними думками, ідеями, знаннями та досвідом. Зобов'язання слухача полягає в тому, щоб збагачуючи своєю творчою енергією навчальний процес, прийняти на себе частку відповідальності за його результативність. При цьому слухачі повинні усвідомлювати, що викладач знаходиться в аудиторії для того, щоб допомогти їм, і вони мають скористатися цим у повній мірі, проте основна відповідальність за те, чому вони навчилися, лежить на них.

3. ОБСЯГ ГОДИН / КРЕДИТІВ ЄКТС, НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ, ТА ЙОГО ОІРЕНТОВНИЙ РОЗПОДІЛ ЗА СКЛАДНИКАМИ Й ВИДАМИ РОБІТ

Загальні вимоги до обсягу освітньо-професійної програми:

Обсяг освітньо-професійної програми за очно-дистанційною формою навчання становить – 7 кредитів ЄКТС / 210 годин (Таблиця 3.1).

Обсяг одного навчального модуля установлений у межах 30 год / 1 кред., кількість обов'язкових модулів – 5. Кожен модуль має дві складові: нормативну та вибіркову. За

очно-дистанційною формою навчання, крім зазначеного, ще є 1 - 2 додаткових вибіркового модуля, що поглиблюють знання та уміння, розвивають особистісно-професійні якості та цінності за провідними модулями професійного спрямування. Це дасть змогу диференціювати навчання слухачів з різною підготовкою та досвідом професійної діяльності, а також у майбутньому зараховувати попереднє неформальне навчання.

Розподіл часу за очно-дистанційною формою навчання (210 год / 7 кред. ЄКТС, очні етапи 5 дн.+5 дн.) з урахуванням аудиторної та самостійної робіт здійснюється наступним чином (табл. 3.1):

Таблиця 3.1

Розподіл часу за очно-дистанційною формою навчання (210 год / 7 кредитів ЄКТС) (очні етапи 5 дн. + 5 дн.)

Модулі	Загальний обсяг годин	Очні етапи						Дистанційний етап					
		Обсяг аудиторних год			Обсяг самостійної роботи (у год)			Загальна к-сть	Обсяг аудиторних год (дистанційно)		Обсяг самостійної роботи		
		Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (специуреи)	Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (специуреи)		Інваріантна складова	Варіативна складова (специуреи)	Інваріантна складова	Варіативна складова (специуреи)	
Модуль 1	30	10	10	0	2	2	0	18	0	4	6	8	
Модуль 2	30	10	10	0	4	4	0	16	0	4	5	8	
Модуль 3	30	12*	12*	0*	4*	4*	0*	14*	4*	4*	2*	4*	
Модуль 4	30	10	10	0	4	4	0	16	0	4	4	8	
Модуль 5	30	8	8	0	6	6	0	16	4	4	4	4	
Модуль 6	30	6*	0*	6*	4*	0*	4*	20*	0*	0*	12*	8*	
Модуль 7	30	4*	0*	4*	6*	0*	6*	20*	0*	0*	12*	8*	

* години відводяться на модулі випускової кафедри

4. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУХАЧА

4.1. Інтегральна компетентність. За основу використовується опис відповідного кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій.

Кваліфікаційний рівень 7: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

Кваліфікаційний рівень 8: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та / або професійної практики

Кваліфікаційний рівень 9: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Орієнтовний перелік загальних і спеціальних компетентностей

4.2. Загальні компетентності

Освітологічна: здатність інтегрувати знання з сучасної філософії та соціології освіти, культурології, освітньої політики й економіки освіти в цілісну стратегію освітньої діяльності на засадах еколюдиноцентризму, демонструвати відповідні цінності у професійній діяльності.

Нормативно-правова: здатність організовувати діяльність фахівців системи освіти та/або власну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів, вимог

безпеки життєдіяльності, ринку освітніх послуг, автономії закладу / установи / організації освіти та академічної свободи тощо.

4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні) компетентності.

Управлінська: планувати, організовувати та контролювати професійну/освітню діяльність суб'єктів та / або власну професійну діяльність відповідно до сучасних вимог; володіти управлінськими технологіями супроводу та забезпечення якості освітнього процесу, організації освітнього середовища закладу / установи / організації в умовах реформ і соціальних трансформацій; здатність створювати умови та здійснювати професійну діяльність на засадах лідерства та педагогіки партнерства; здатність мотивувати себе та інших суб'єктів освітнього процесу до цілеспрямованого руху до спільної мети.

Соціально-психологічна: здатність забезпечувати оптимальні соціально-психологічні умови професійної діяльності в умовах діалогу культур; сприяти взаємодії та згуртованості фахівців системи освіти, конструктивно розв'язувати професійні конфлікти, налагоджувати їх взаємодію з іншими освітніми організаціями, їх керівниками, іншими організаціями, що причетні до освітнього процесу; володіти формами та методами підтримки й розвитку / саморозвитку всіх його суб'єктів.

Науково-методична: здатність упроваджувати сучасні форми, методи, технології освіти у професійній діяльності; конструктивно оцінювати зміст освіти, якість надання освітніх послуг і результатів роботи методичних працівників, проводити експертизу освітнього середовища, надавати консультації методичним працівникам всіх рівнів і типів закладів, узагальнювати власний управлінський / методичний / науково-педагогічний досвід і презентувати його педагогічній спільноті; рецензувати та готувати до видання науково-методичні матеріали з питань професійної діяльності та її вдосконалення.

Інноваційно-дослідницька: здатність інноваційно вирішувати наукові / практичні професійні завдання; планувати, організовувати та здійснювати експериментальні дослідження щодо визначення оптимальних умов функціонування освітніх організацій; розвитку суб'єктів освітнього процесу; психолого-педагогічного та / або управлінського супроводу й підтримки інноваційних форм і методів роботи закладу освіти; визначати науково обгрунтовані перспективи інноваційних проектів у галузі освіти тощо.

Компетентність з інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку: здатність здійснювати освітню (самоосвітню) діяльність з метою оновлення, вдосконалення, розвитку посадово-функціональних компетентностей; мотивувати себе та інших до професійного й особистісного зростання; розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самоудосконалювати) професійно важливі якості особистості фахівців системи освіти (громадянськість, відповідальність, рефлексивність, толерантність, здатність до діалогічної взаємодії та ін.); ціннісні орієнтації, що спрямовані на всебічний розвиток особистості всіх суб'єктів освітнього процесу як найвищої цінності суспільства.

Інформаційно-комунікаційна: здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, комп'ютерну техніку, е-педагогіку, що дозволяють створювати сучасне освітнє середовище і досягати цілей професійної діяльності та професійно-особистісного розвитку суб'єктів освітнього процесу, у тому числі: мережеві системи пошуку й обробки інформації; електронні бібліотечні ресурси та технології, мультимедійне обладнання; комп'ютерні програми статистичної обробки та візуалізації даних моніторингу, результатів експериментального дослідження та ін.

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Результатом підвищення кваліфікації є підготовка конкурентоспроможних на ринку освітніх послуг фахівців, які здатні забезпечувати випереджувальність розвитку країни,

готові виконувати роль консолідаторів нації, активно зреалізовувати освітні проекти національного масштабу, витримувати конкуренцію на європейському і світовому ринку освітніх послуг тощо.

Професійний розвиток працівників методичних служб передбачає організацію диференційованого освітнього простору за індивідуальною освітньою траєкторією, упровадження багатоваріантних освітньо-професійних програм, моделей, форм освіти дорослих, реалізацію інноваційних методологічних підходів, андрагогічних технологій тощо.

Програмні результати навчання, що визначають нормативний зміст підвищення кваліфікації

У результаті підвищення кваліфікації слухач має:

1. Організувати професійну діяльність протягом міжкурсового періоду на засадах еколюдиноцентризму, керуючись нормативно-правовими документами, вимогами безпеки життєдіяльності, вимогами інтеграції в європейський освітній простір.

2. Залучати в простір освіти дорослих потенційних партнерів наукової, методичної, практичної сфери, що передбачає обмін досвідом, фіндрайзинг освітніх педагогічних ініціатив та інновацій, реалізацію спільних освітніх і наукових проектів, отримання стипендій міжнародних фондів, участь у проектних грантах, взаємозалучення наукових експертів, консультантів і коучів із відповідної проблематики, активізацію наукових дискусій і рефлексії, взаємозбагачення й поширення кращих практик тощо.

3. Зміцнювати інформаційно-мережеву взаємодію методичних служб усіх рівнів для здійснення науково-педагогічного, організаційного, методичного, інформаційно-комунікаційного супроводу професійного розвитку педагогічних працівників в освітніх моделях курсів підвищення кваліфікації та міжкурсового періоду.

4. Ураховувати запити і потреби замовників освітніх послуг у структуруванні змісту, доборі інноваційних форм, андрагогічних, акмеологічних технологій науково-методичного супроводу професійним розвитком фахівців шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти.

5. У межах Українського відкритого університету післядипломної освіти (УВУПО) активно долучитися до розбудови освіти дорослих на засадах інноваційних методологічних підходів і принципів освіти дорослих, моделей відкритої освіти.

6. Надавати дорадницькі освітні послуги (матеріальні і нематеріальні) педагогічним працівникам, керівникам закладів і установ освіти.

7. Аналізувати, узагальнювати та транслювати інноваційний ППД.

8. Здійснювати підготовку та експертизу науково-методичного забезпечення професійного розвитку фахівців на всіх етапах міжкурсового періоду тощо.

9. Здійснювати пошук, опрацювання, аналіз та презентацію професійно важливих знань із різних джерел даних експериментальних досліджень із використанням сучасних цифрових технологій.

10. Адекватно оцінювати власний рівень педагогічної майстерності, реальні можливості, професійно-особистісні потреби, запити, професійні настанови.

11. Моделювати індивідуальну освітню траєкторію розвитку професіоналізму діяльності і професіоналізму особистості (програму індивідуально-особистісного руху) з опорою на мотиваційні детермінанти, суб'єктний досвід, потенційні можливості протягом міжкурсового періоду тощо.

12. Володіти навичками, настановами до педагогічного акмепрофесіогенезу шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти, системного використання андрагогічних, акмеологічних технологій у системі освіти дорослих, створення людиноцентрованого, фасилітативного формату освітньої діяльності, співпраці, інноваційності й адаптивності.

6. КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ

6.1. Види контролю

Педагогічний контроль здійснюється, відповідно до визначених нормативними документами Університету вимог, за наступними видами:

Захист випускної роботи – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість виконання слухачами індивідуальних завдань у процесі підвищення кваліфікації.

Реферат – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість опанування слухачами змісту навчального модуля. Допускаються різні форми реферату – аналітичний огляд, есе та ін.

Тестування – форма педагогічного контролю, яка дає змогу встановити результати підвищення кваліфікації, набуті фахівцями в умовах формальної, неформальної й інформальної освіти, та їх відповідність вимогам певних стандартів та/або освітньо-професійних програм.

Тест – інструмент, що призначений для педагогічного вимірювання рівня та якості підвищення кваліфікації, який складається з системи тестових завдань, стандартизованої процедури проведення, обробки й аналізу результатів.

Самоконтроль призначено для самооцінювання слухачами ефективності особистої навчальної роботи щодо засвоєння змісту модулів (тем) ОПП. З цією метою в робочих навчальних програмах, навчально-методичних комплексах (навчальних посібниках тощо) для кожного модуля передбачаються питання для самоконтролю.

6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації

Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) випускної (творчої) роботи.

6.3. Вимоги до випускної роботи

Визначено в Положенні про про випускну роботу слухача курсів підвищення кваліфікації та порядок її захисту, затвердженому наказом ректора ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» № 01-01/515 від 24 грудня 2015 р.

Випускна робота допускається до захисту рішенням випускової кафедри за умови її відповідності вимогам вищезазначеного Положення.

6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної (творчої) роботи

До захисту випускної роботи допускаються слухачі, які успішно та повною мірою виконали навчальний план підвищення кваліфікації.

Умовою допуску слухача до захисту є наявність роботи, оформленої за вимогами, які висуваються до даного роду робіт, рішення випускової кафедри, рецензії фахівця з відповідної галузі.

Захист випускної роботи відбувається публічно на засіданні комісії, склад якої затверджується у встановленому в Університеті порядку.

7. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ

В Університеті функціонує система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, яка у контексті забезпечення якості підвищення кваліфікації передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості підвищення кваліфікації;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду й оновлення освітньо-професійних програм;

3) щорічне оцінювання слухачів (конкурс випускних робіт), науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах, та в будь-який інший спосіб;

4) забезпечення підвищення кваліфікації керівних, педагогічних і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи слухачів, за освітньо-професійною програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітньо-професійні програми підвищення кваліфікації фахівців;

8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях / випускних роботах слухачів і працівників Університету;

9) інших процедур і заходів.

8. РОЗПОДІЛ ЗМІСТУ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

8.1. Форми, технології і методи навчання

Форми організації освітнього процесу за вибором професорсько-викладацького складу: лекція, семінарське заняття, тренінг, тематична дискусія, інструктивно-методичне заняття, спецкурс, індивідуальна та групова консультації, самостійна робота; дистанційна лекція, відеолекція, мультимедіалекція, вебінар, дистанційне консультування, відеоконференція, чат-заняття, форум, Інтернет-заняття тощо.

Технології навчання: інтерактивні, адаптивні, акмеологічні практикуми, аналіз ситуацій або case-метод, тренінги (сенситивні, акмеологічні, аутопсихологічні, комунікативні, корпоративні, тренінги лідерства, культури мовлення, креативних якостей та ін.), ігротехнології професійного розвитку, зокрема імітаційні, ділові, організаційно-діяльнісні, рольові, ситуаційно-рольові, практичні і семінарські заняття, тематичні дискусії, конференції з обміну досвідом та ін.

Методи навчання: проблемний виклад навчального матеріалу, сугестивний метод, метод укрупнених блочних одиниць, використання інформаційно-комунікаційних технологій, дослідницький метод тощо.

Методи оцінювання: оцінка за випускною творчу роботу, участь в інформаційному, практичному й контрольному блоках ОПП.

Методичне забезпечення: інтерактивні комплекси навчально- і науково-методичного забезпечення курсів підвищення кваліфікації, електронна бібліотека до ОПП, методичні рекомендації тощо.

Форми роботи викладача такі:

- організація і проведення аудиторних і позааудиторних занять;
- розгляд навчального матеріалу кредитних (змістових) модулів на лекціях, інтерактивних, актуалізованих лекціях та тренінгових, практичних, семінарських, тематичних заняттях, тематичних зустрічах, Інтернет-заняттях;
- консультування слухачів;
- організація і проведення захисту випускної творчої роботи тощо.

Форми роботи слухача такі:

- проведення поточного самодіагностування для виявлення індивідуально-особистісних і професійних настанов, рівня професійної компетентності, набутих компетенцій, самомотивації професійного розвитку;
- розробка ІОТ на всіх етапах курсової підготовки;

- опрацювання навчального матеріалу на основі комплексу навчально-методичних матеріалів, додаткової електронної бібліотеки, завдань для самостійної та індивідуальної роботи;

- ознайомлення з бібліотечними фондами (електронною бібліотекою освітньо-професійної програми);

- вибір спецкурсів (вибіркових навчальних модулів), що значно поглиблюють, розширюють тематику курсової підготовки, відбивають ширше розуміння актуальних проблем організації науково-методичної роботи в умовах реформування освіти, детальніше окреслюють перспективну проблему як для індивідуальної творчої роботи педагогічного працівника, так і ППО зокрема;

- використання Інтернету з навчальною метою (пошук і аналіз інформації, робота в чаті, форумі, робота з електронною поштою через веб-інтерфейс, отримання пошти, створення і відправка листів, робота з відкритою мережею);

- участь слухача курсів в Інтернет-заняттях, Інтернет-консультаціях ;

- захист випускної творчої роботи.

8.2. Нормативна складова

Зміст підвищення кваліфікації може бути представлений нормативними та вибірковими змістовими модулями.

8.2.1. Мета і завдання нормативної складової

Зазначаються мета та завдання нормативної складової підвищення кваліфікації слухачів у контексті компетентностей, потребують оновлення, вдосконалення та розвитку, а також професійно-особистісного розвитку фахівців.

Метою нормативної складової є загальнокультурний, психолого-педагогічний та предметно-технологічний розвиток слухача курсів підвищення кваліфікації. Досягнення мети передбачає виконання завдань:

- оновлення знань і вмінь з соціально-педагогічних, управлінських, науково-методичних питань професійної діяльності методичних працівників;
- удосконалення предметно-технічної майстерності педагога;
- сприяння їх професійно-особистісному розвитку в контексті компетентнісного підходу.

8.2.2. Зміст нормативної складової

Модуль 1. Освітологічний та нормативно-правовий

Мета: розширити можливості методичного працівника в своїй професійній та особистісній діяльності компетентно реагувати на зміни оточуючого середовища, вибудовуючи траєкторію своєї діяльності в межах чинного нормативно-правового поля та морально-етичних принципів.

Зміст: Розвинути цінність освіти як соціокультурного феномену. Поглибити знання щодо орієнтування в змінах соціокультурного та нормативно-правового середовища національного життєвого простору. Практично відпрацювати здатність інтегрувати сучасні наукові бачення в цілісну стратегію освітньої діяльності на засадах еколюдиноцентризму, демонструвати відповідні цінності у професійній діяльності. Дати можливість доопрацювати власні знання з філософії сучасної освіти; сутності теоретичних понять у галузі педагогіки та суміжних галузей гуманітарних наук, вести науково-педагогічне дослідження.

Оновити знання слухачів щодо орієнтування та використання нормативно-правових актів у галузі освіти. Розвинути здатність організовувати власну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності, ринку освітніх

послуг та академічної свободи тощо. Відпрацювати державні документи стосовно освіти; освітні концепції, програми.

Модуль 2. Менеджмент і лідерство

Мета: вдосконалення управлінської компетентності слухачів, сприяння їх професійному й особистісному розвитку в умовах соціальних трансформацій.

Зміст: Освітній менеджмент. Провідні тенденції і актуальні проблеми публічного управління освітою в умовах соціально-економічної трансформації України. Державно-громадське управління освітою як пріоритет державної освітньої політики. Організація діяльності органів місцевого самоврядування щодо планування та розвитку освіти. Державна політика забезпечення якості освіти в Україні: інструменти реалізації. Інтеграція науки, освіти і практики суспільної діяльності як критичний чинник забезпечення якості суспільного розвитку. Управління змінами в освітніх організаціях. Управлінська діяльність керівників в умовах реформування освіти.

Європейська соціальна і гуманітарна політика. Європейський освітній та науковий простір та моделі управління освітою. Європейські освітні програми та організація академічної мобільності.

Інноваційні процеси в системі управління освітою. Моделювання в теорії і практиці управління освітніми організаціями. Технологія моделювання розвитку закладу освіти. Технологія прийняття рішень в управлінській діяльності Контроль як інтегрована функція управління закладом. Стратегічний менеджмент та маркетинг освітнього закладу. Маркетингові комунікації освітнього закладу. Бенчмаркінг. Управління людськими ресурсами. Фінансовий менеджмент закладу Організація ефективних комунікацій в освітньому закладі та комунікативна компетентність керівників. Управління конкурентоспроможністю закладу. Менеджмент інноваційних освітніх проектів. Менеджмент інклюзивної освіти.

Поняття та природа лідерства. Теорія лідерства. Лідерство та ефективне управління Лідерство та ефективна комунікація. Лідерство та управління персоналом. Лідерство та стратегічне управління. Розробка стратегії розвитку закладу освіти на основі парадигми лідерства.

Лідерство як управлінська компетентність. Сила лідера та його вплив. Ефективність лідера. Концепції ситуативного лідерства.. Технології самоменеджменту і тайм-менеджменту в професійній діяльності керівників. Авторитет, імідж, репутація керівника освітнього закладу. Оптимізація персональної діяльності керівника.

Модуль 3. Посадово-функціональний

Мета модуля: удосконалення науково-методичної компетентності методичних працівників. Модуль орієнтує на здобуття додаткових знань, умінь, формування певних навичок, набуття компетенцій відповідно до професійно-кваліфікаційних характеристик щодо оновлення змісту освіти, знань нормативно-правової бази, нових підходів в освіті дорослих, технології організації дослідно-експериментальної роботи в регіоні, концептуально-технологічних і практичних аспектів впровадження інноваційних освітніх технологій в освітній процес, діалогізації освіти, комунікативного, соціально-перцептивного та інтерактивного аспектів спілкування тощо.

Методична діяльність в умовах децентралізації освіти. Моделі методичної діяльності в умовах ОТГ. Інноваційні напрями науково-методичного супроводу. Розвиток ключових компетентностей методичних працівників.

Науково-методичний супровід професійного розвитку педагога в умовах формальної і неформальної освіти. Безперервний розвиток педагогічної майстерності педагогічних працівників на всіх етапах міжкурсового періоду, зокрема таких складників, як професіоналізм, професійно-педагогічна компетентність, творчість, технологічна культура. Критерії і рівні розвитку педагогічної майстерності, технології вдосконалення педагогічної техніки сучасного методиста, його вербального і невербального професійного іміджу. Розроблення програми (акмеограми, індивідуальної освітньої

траєкторії, акмеокарти та ін.) безперервного професійного розвитку педагогічних працівників протягом усього життя.

Педагогічне дорадництво в системі науково-методичної діяльності. Види сучасних дорадницьких послуг у науково-методичній роботі (консультування дитини у ситуаціях дидактичних ускладнень, розвитку творчих обдарувань та успішної інтеграції в соціум; консультування сім'ї у проблемах навчання, виховання та розвитку дитини; консультування педагогічних працівників у питаннях створення й реалізації освітніх інновацій, моніторингу якості освіти, підготовки науково-методичного забезпечення, атестації та підвищення кваліфікації, аналіз і впровадження передового педагогічного досвіду; консультування управлінського персоналу закладів освіти щодо формування корпоративної культури педагогічного колективу, маркетингової діяльності та аудиту). Напрями надання дорадницьких послуг у системі науково-методичної роботи, зокрема професійно-кваліфікаційний, маркетинговий, маркетинговий, експертний, коучинговий та ін.

Педагогічний коучинг як технологія науково-методичного супроводу в системі ППО. Методи педагогічного коучингу (зокрема методів конкретних ситуацій, емоційного стимулювання, створення ситуації пізнавальної дискусії, професійних проєктів, моделювання та ін.), метатехнології (адаптивні, акмеологічні, компетентісно-зорієнтовані, ігротехнології та ін.), коуч-моделі й технології коучингового супроводу (SMATR, GROW, самокоучинг, акмеологічна експертиза та ін.).

Сучасні підходи в освіті дорослих. Науково-методичний менеджмент освітніх інновацій.

Модуль 4. Соціально-психологічний

Мета: вдосконалення соціально-психологічної компетентності слухачів – методичних працівників, сприяння їх професійному й особистісному розвитку.

Зміст: Соціально-психологічна компетентність учасників освітнього процесу: сутність і умови розвитку. Психологічні чинники мотивації професійного вдосконалення персоналу освітніх організацій. Психологічні умови розвитку конкурентоздатності методичних працівників.

Психолого-управлінські технології підвищення ефективності професійної діяльності персоналу освітньої організації. Психологічні проблеми управління персоналом освітньої організації: виклики сьогодення. Попередження і подолання проявів професійного стресу та синдрому «професійного вигорання» у професійній діяльності персоналу закладу освіти.

Психологічні особливості формування команди освітньої організації. Психологічна готовність методичних працівників до діяльності в умовах змін.

Психологічні засади організаційного розвитку та розвитку організаційної культури персоналу освітніх організацій.

Модуль 5. Інформаційно-комунікативний

Мета: розширення можливостей методичних працівників особистісно-професійного зростання та викладання предметів засобами ІКТ.

Зміст: Використання навичок роботи з апаратними засобами ПК і мультимедійним обладнанням; застосування можливостей спеціальних програм для захисту інформації і для раціонального використання апаратних ресурсів; використання програмного забезпечення навчального призначення і ресурсів мережі Інтернет у професійній діяльності; розробка методичного супроводу застосування програмного забезпечення навчального призначення в навчально-виховному процесі; розвиток своїх ІКТ-компетенцій шляхом навчання на дистанційних курсах, підвищення методичної культури та обміну досвідом через участь у мережних педагогічних спільнотах, форумах та проєктах; оцінювання і реалізація можливості електронних видань освітнього призначення і розподіленого в мережі Інтернет інформаційного ресурсу освітнього

призначення; навчальна діяльність з використанням засобів ІКТ в аспектах, що відображають особливості конкретного навчального предмету.

Модуль 6. Інноваційно-дослідницький

Мета: удосконалення інноваційно-дослідницької компетентності слухачів, підготовка до науково-методичного менеджменту освітніх інновацій та професійних ініціатив.

Зміст: Проектування компетентнісно-орієнтованого освітнього процесу у коледжі. Рефлексія як аналіз власної діяльності методичного працівника. Прогнозування дидактичного ефекту інновації. Психолого-педагогічні проблеми освітнього процесу. Визначення ціннісно-мотиваційного компонента та формування мотиваційної готовності до інноваційної діяльності. Розвиток інтелектуально-логічних здібностей (вміння аналізувати, обґрунтовувати, пояснювати, виділяти головне тощо). Специфіка педагогічної творчості. Шляхи й умови оптимізації професійної діяльності методичного працівника за результатами експериментальних психологічних досліджень.

Модуль 7. Професійно-особистісний розвиток

Мета: удосконалення компетентності з інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку методичного працівника, сприяння їх професійному й особистісному розвитку в умовах соціальних трансформацій.

8.3. Анотований перелік вибіркового навчальних модулів (спецкурсів)

Основу вибіркового навчальних модулів становлять спецкурси.

Спецкурс – цілісна одиниця змісту курсів підвищення кваліфікації, представлена сукупністю теоретичних, семінарських, практичних занять загальним обсягом 0,2-0,5 кредитів, які системно забезпечують розвиток певної професійної компетентності слухачів. Обсяг спецкурсів становить не менше 25% від загального обсягу кредитів програми підвищення кваліфікації. Вибіркові навчальні модулі спрямовано на забезпечення особистісно-професійних потреб та інтересів слухачів.

Анотований перелік вибіркового навчальних модулів (спецкурсів), узагальнено в таблиці 4 та вноситься до навчально-тематичних планів у вигляді додатка.

9. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації керівників Р(М)МК(Ц) ґрунтується на ідеях і положеннях *міжнародних документів* із проблем розвитку освіти дорослих в умовах глобалізації та європейської інтеграції, також *загальнодержавних документів*, що становлять нормативно-правову базу післядипломної педагогічної освіти:

- Рамкова програма оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя (Європейський парламент і Рада Європейського Союзу 17 січня 2018 року);
- Брюггське (2010) та Бухарестське (2012) комюніке;
- Педагогічна Конституція Європи, прийнята на II Форумі ректорів педагогічних університетів європейського простору (2013);
- Закони України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), «Про наукову і науково-технічну діяльність» (2015);
- Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки;
- Концепція освіти дорослих в Україні (2011);
- Концепція «Нова українська школа (2017);
- Проект Концепції розвитку педагогічної освіти (2018);
- Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» (2018);

- Проект концептуальних засад «Сучасна професійна освіта» (2018);
- Концепція впровадження медіа-освіти в Україні (2010);
- Концепція профільного навчання у старшій школі (2013);
- Державний стандарт повної і загальної середньої освіти (2011);
- Положення про районний (міський) методичний кабінет (центр) (2008);
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження національної рамки кваліфікації» (від 23 листопада 2011 р. № 1341);
- «Положення про систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України (7 липня 2010 р. № 564).

Також ураховано Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання (2018), «Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Університет менеджменту освіти» (від 18 листопада 2015 р., протокол № 8), Методичні рекомендації щодо розроблення освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації у ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (2018), «Положення про куратора-тьютора навчальної групи слухачів курсів підвищення кваліфікації за заочною, дистанційною та очно-дистанційною формами навчання в ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», «Положення про форми навчально-методичної документації для забезпечення освітнього процесу курсів підвищення кваліфікації в ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (2015); «Кваліфікаційні вимоги до професійної діяльності педагогічних працівників», професійно-кваліфікаційні характеристики (ПКХ) на основі компетентнісного підходу, освітньо-кваліфікаційні характеристики педагогічних та керівних кадрів, обґрунтовані в Національній рамці кваліфікацій.

Ураховано програму «Столична освіта 2015 – 2018», в якій передбачено створення районних центрів розвитку професійної компетентності; науково-пошуковий проект «Організаційно-педагогічні засади сервісного обслуговування закладів освіти в умовах децентралізації управління освітою» (розроблено в Державній науковій установі «Інститут модернізації змісту освіти» презентовано, розглянуто та схвалено Вченою радою (протокол № 2 від 23 червня 2017 р.)). Проектом передбачено реформування методичної служби на ресурсно-сервісні центри з потужною матеріальною, нормативно-правовою, методичною базою.

10. ДОДАТКИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ КВАЛІФІКАЦІЇ

Додаток А
Таблиця А.10.1

Співвідношення навчальних модулів, компетентностей та кредитів у підвищенні кваліфікації

№ з/п	Компетентності	Модулі	Кредити	Кафедри
<i>Загальні</i>				
1	Освітологічна	Модуль 1. Освітологічний і нормативно-правовий	1	ФОД (0,5 кр)
2	Нормативно-правова			УОП (0,5 кр)
<i>Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні)</i>				
3	Управлінська	Модуль 2. Менеджмент і лідерство	1	ПАМО(0,5 кр) ФОД (0,5 кр)
4	Соціально-психологічна	Модуль 3. Соціально-психологічний	1	ПУ
5	Науково-методична	Модуль 4. Посадово-функціональний	1	ФОД (1 кр)
6	Інформаційно-комунікаційна	Модуль 5. Інформаційно-комунікаційний	1	ВОС ІКТ
7	Інноваційно-дослідницька	Модуль 6. Інноваційно-дослідницький	1	ФОД
8	Компетентність із інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку	Модуль 7. Професійно-особистісний розвиток	1	ФОД

Додаток Б
Таблиця Б.10.1

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою підвищення кваліфікації компетентностей методистів дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей	Дескриптори НРК			
	Знання	Уміння	Комуні-кація	Цінності, автономія та відповідальність
<i>Загальні компетентності</i>				
1. Освітологічна	+			+
2. Нормативно-правова	+			+
<i>Спеціальні (фахові, предметні, функціонально-посадові) компетентності</i>				
3. Управлінська компетентність	+	+	+	+
4. Соціально-психологічна	+	+		+
5. Науково-методична компетентність.	+	+		+
6. Інформаційно-комунікаційна	+	+	+	
7. Інноваційно-дослідницька	+	+		+
8. Компетентність із інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку	+	+	+	+

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою підвищення кваліфікації результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності												
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності						Спеціальні (фахові, посадово-функціональні) компетентності					
		<i>Освітлогічна</i>	<i>Нормативно-правова</i>					<i>Управлінська</i>	<i>Соціально-психологічна</i>	<i>Науково-методична</i>	<i>Інноваційно-дослідницька</i>	<i>Компетентність з інформальної освіти та інформаційно-</i>	
Навчальна спрямованість	+	+							+	+	+	+	
Соціальне реагування та комунікативність			+					+	+	+	+		+
Ціннісна орієнтація	+	+						+	+			+	
Ціннісна організація та концептуалізація	+	+	+					+	+			+	
Ціннісна детермінація		+	+					+	+			+	+

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ТЕМАТИЧНИХ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ**

***«ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО
СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ
КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»***

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор ДВНЗ «Університет
менеджменту освіти»

_____ М.О. Кириченко

«__» _____ 2018 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

напряму: *педагогічні, науково-педагогічні працівники
та керівники закладів освіти*

галузі знань: *01 «Освіта»*

категорія слухачів: *працівники методичних служб*

тема: *«Організація освітнього середовища в умовах реалізації
Концепції «Нова українська школа»*

Київ – 2018

СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

ЗМІСТ

1.	ПРЕАМБУЛА.....	38
2.	ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	38
	2.1. Галузь використання.....	38
	2.2. Цільова група.....	40
	2.3. Мета і завдання.....	40
	2.4. Концепція підвищення кваліфікації фахівців системи освіти.....	40
3.	ОБСЯГ ГОДИН / КРЕДИТІВ ЄКТС, ЩО НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ, ТА ЙОГО ОРІЄНТОВНИЙ РОЗПОДІЛ ЗА СКЛАДОВИМИ Й ВИДАМИ РОБІТ.....	45
4.	ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУХАЧА.....	46
	4.1. Інтегральна компетентність.....	47
	4.2. Загальні компетентності.....	47
	4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні) компетентності... ..	47
5.	ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	48
6.	КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ.....	50
	6.1. Види контролю.....	50
	6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації.....	50
	6.3. Вимоги до випускної роботи.....	50
	6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної роботи.....	50
7.	ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ....	51
8.	ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ.....	51
	8.1. Форми, технології і методи навчання.....	51
	8.2. Нормативна складова.....	52
	8.3. Вибіркова складова (спецкурси).....	55
9.	ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА.....	56
10.	ДОДАТКИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ.....	58
	<i>Додаток А.</i> Співвідношення компетентностей, модулів і кредитів.....	58
	<i>Додаток Б.</i> Матриця відповідності компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.....	58
	<i>Додаток В.</i> Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей.....	59

1. ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма тематичних курсів підвищення кваліфікації за напрямом «Педагогічні, науково-педагогічні працівники та керівники закладів освіти» галузі знань 01 «Освіта» розроблена для категорії слухачів «працівники методичних служб» за темою: *«Організація освітнього середовища в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа»»*.

Освітньо-професійну програму підвищення кваліфікації керівних кадрів закладів ППО схвалено на засіданні кафедри філософії та освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 8 від 31.10.2018 р.); затверджено на засіданні вченої ради Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 5 від 06.11.2018 р.), на засіданні вченої ради ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 5 від 14.11.2018 р.).

Автори-розробники:

Сидоренко Вікторія Вікторівна – завідувач кафедри філософії і освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти», доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук;

Єрмоленко Андрій Борисович – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри філософії і освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти».

Рецензенти:

Сорочан Т.М., доктор педагогічних наук, професор, директор Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти»;

Завалевський Ю.І., доктор педагогічних наук, професор, перший заступник директора Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»;

Приставська О.І., директор Навчально-методичного центру м. Львова.

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

2.1. Галузь використання

Освітньо-професійна програма (ОПП) підвищення кваліфікації працівників методичних служб за темою «Організація освітнього середовища в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа»» запроваджена в ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України та може бути рекомендована для використання (за згодою УМО) у закладах післядипломної педагогічної освіти (ППО) в Україні; органами, що здійснюють управління в галузі післядипломної педагогічної освіти; іншими юридичними особами, що надають освітні послуги в галузі післядипломної педагогічної освіти; вищими навчальними закладами III-IV рівнів акредитації всіх форм власності, що забезпечують підвищення кваліфікації працівників методичних служб за напрямом підготовки «Працівники методичних служб». Професійно-педагогічна діяльність працівника методичної служби передбачає виконання професійних завдань, що полягають у «збільшенні існуючого фонду (обсягу) знань, застосуванні певних концепцій, теорій та методів для розв'язання певних проблем чи в систематизованому викладенні відповідних модулів у повному обсязі» (Класифікатор професій ДК 003:2010).

Освітньо-професійна програма (ОПП) підвищення кваліфікації працівників методичних служб ґрунтується на засадах компетентного, андрагогічного, акмеологічного, амеологічного підходів, поділяє філософію визначення вимог до фахівця, закладену в основу Болонського процесу та в міжнародному Проекті Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING).

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації працівників методичних служб визначає науково обґрунтований зміст і структуру навчання слухачів, основні вимоги до рівня їхніх знань і вмінь, розвиток методологічної, правової, комунікативної, професійно-педагогічної, психолого-фасилітативної, дидактичної, виховної, інформаційної, предметно-наукової, андрагогічної, методичної тощо компетентностей протягом усього міжкурсового періоду.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації вміщує такі дані:

- обсяг навчального часу (ЄКТС-кредити), необхідний для підвищення кваліфікації даної категорії педагогічних працівників;
- профілі загальних і спеціальних компетентностей слухача, які розвиваються в системі підвищення кваліфікації;
- нормативний та вибіркового змісти підвищення кваліфікації (нормативні та вибірково змістові модулі);
- види педагогічного контролю тощо
- вимоги до змісту підвищення кваліфікації цього напрямку слухачів на компетентнісній основі;
- нормативний зміст підвищення кваліфікації слухачів, сформульований у термінах результатів навчання, досягнення яких передбачає оновлення, вдосконалення, розвиток системи цінностей, знань, практичних умінь і навичок, які здобуті за 7 і 8 (в окремих випадках за індивідуальним запитом за 9) кваліфікаційними рівнями вищої освіти Національної рамки кваліфікацій (НРК);
- вимоги до вибіркової складової підвищення кваліфікації;
- нормативні терміни навчання за очною та очно-дистанційною формою;
- форми атестації слухачів підвищення кваліфікації;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості підвищення кваліфікації в умовах післядипломної педагогічної освіти тощо.

ОПП *використовується* в процесі:

- розроблення та коригування робочих навчальних програм для керівників Р(М)МК(Ц);
- визначення профілів професійних компетентностей відповідно до Класифікатору професій;
- визначення форм оцінювання результатів навчання слухачів;
- розроблення навчальних і навчально-тематичних планів за певною категорією працівників.

Програма є *обов'язковою* для підвищення кваліфікації фахівців даного профілю в Університеті, *придатна* для цілей ліцензування та акредитації діяльності Університету, атестації керівних та педагогічних кадрів закладів ППО, які підвищили кваліфікацію в Університеті.

Провідна ідея тематичних курсів підвищення кваліфікації за даною темою «Організація освітнього середовища в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» полягає в оновленні, удосконаленні, розвитку загальних і спеціальних (посадово-функціональних) компетентностей слухачів на основі професійного та життєвого досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів і потреб держави щодо ефективного виконання професійних обов'язків в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа».

Дана ОПП розроблена з урахуванням положень Наказу МОН України № 665 від 01.06.13 року «Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів».

2.2. Цільова група – працівників методичних служб.

2.3. Мета і завдання

Мета: удосконалення науково-методичної та професійно-фахової компетентності працівників методичних служб, сприянні їхньому професійному та особистісному розвитку в умовах соціальних трансформацій шляхом реалізації наступних завдань:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із теоретико-методологічних, правових, управлінських, філософських та інших питань забезпечення ефективної професійної діяльності;
- отримання додаткових та вдосконалення наявних знань і вмінь з основних напрямів професійної діяльності;
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення та особистісного розвитку слухачів в умовах очно-дистанційного навчання.

2.4. Концепція підвищення кваліфікації фахівців системи освіти за темою: «Організація освітнього середовища в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа»

Актуальність курсів підвищення кваліфікації за темою «Організація освітнього середовища в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа». За реалізації Концепції «Нова українська школа» освітянська спільнота отримала творчі модернізаційні виклики, за яких видозмінюється соціальна й професійна місія педагога в контексті європейського професіоналізму із збереженням кращих ментальних українських характеристик. Функція вчителя Нової української школи полягає в його вмінні організувати компетентнісне навчання (не знання заради знань, а вміння їх застосовувати в реальному житті, не що ти знаєш – а як ти цим умієш користуватися), забезпечити інтегрованість змісту (внутрішньопредметної і міжпредметної) на основі ключових компетентностей тощо.

У системі Нової української школи професійний розвиток педагога передбачає його саморозвиток і самореалізацію впродовж усього життя як актуальних соціально-культурних пріоритетів та смислів. Таке соціальне замовлення актуалізує необхідність підготовки фахівців, які відповідають викликам суспільства знань, здатних до неперервного інтелектуального, культурного і духовного розвитку впродовж життя шляхом формальної і неформальної освіти, орієнтовані на збереження, примноження та передачу гуманістичних суспільних цінностей, засвоєння нових професійних ролей і функцій, адаптовані до умов стрімкозмінного суспільства.

Педагог Нової української школи отримує право вибору місця і способу підвищення кваліфікації, причому результати навчання та компетентності, необхідні для присудження освітніх та/або присвоєння професійних кваліфікацій, можуть досягатися та здобуватися в системі формальної, неформальної та інформальної освіти. Збільшено кількість альтернативних моделей професійного розвитку педагога, які стануть ключовою умовою впровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа». Диверсифіковано форми підвищення кваліфікації: курси при ППО, стажування, участь у сертифікаційних програмах, тренінгах, семінарах, семінарах-практикумах, семінарах-нарадах, семінарах-тренінгах, вебінарах, майстер-класах, онлайн-курсах, конференціях тощо. Це зумовлює необхідність

підвищення якості підвищення кваліфікації педагогічних працівників, модернізації її змісту й технологій на оновлених теоретико-методологічних засадах.

Актуальність тематичних курсів визначається цивілізаційно-історичними й освітніми викликами XXI століття, зростаючою роллю людиноцентрованої освіти та необхідністю забезпечити її випереджувальне значення, необхідністю підготовки педагога нової формації, що перебуває в авангарді суспільних та освітніх перетворень, умотивований, компетентний, який виконує в освітньому процесі ролі наставника, коуча, фасилітатора і тьютора, має академічну свободу, володіє навичками випереджувального проектного менеджменту (планування й організації навчання, розроблення навчально-методичного забезпечення, оцінювання та ін.), самостійно й творчо здобуває інформацію, організовує дитиноцентрований процес, трансформуючи методи, прийоми і технології навчання залежно від запитів і потреб замовників освітніх послуг, формуючи бачення на сучасний світ та місце в ньому.

Один із ключових компонентів НУШ – сучасне освітнє середовище, інклюзивна освіта, що передбачає мобільні робочі місця в класі для ефективної організації групової, проектної, дослідницької, кооперативної діяльності (зокрема розполіл класної кімнати на зони навчання: наукову, мистецьку, зону усамітнення, ігрову тощо), приміщення з відкритим освітнім простором, використання нових ІТ-технологій, мультимедійних засобів навчання, оновлення лабораторної бази для вивчення предметів природничо-математичного циклу; надання рівного доступу до освіти для осіб з обмеженими можливостями. В освітньому середовищі Нової української школи є баланс між навчальними видами діяльності, ініційованими вчителем, та видами діяльності, ініційованими самими дітьми. Таке середовище забезпечує можливості школярам робити власний вибір, можливості для розвитку нових та вдосконалення наявних практичних навичок, отримання нових знань, розвитку свого позитивного ставлення до інших. Щоб освітнє середовище заохочувало дітей до самовизначення й сприяло розвитку їхніх можливостей, необхідно, щоб воно було мобільним, легко трансформувалося для колективної, групової роботи; усі навчальні об'єкти, якими безпечно можуть користуватись учні, мають бути доступними кожній дитині, щоб вона мала можливість вільно пересуватися класом для пошуку необхідних навчальних матеріалів. Це забезпечуватиме можливості здійснювати вибір у класі і, відповідно, приймати самостійні рішення щодо навчальної діяльності, усвідомлюючи при цьому наслідки вибору.

Навчання в Новій українській школі, її ціннісно-світоглядна домінанта ґрунтується на постулатах педагогіки партнерства, позитивної психології та філософії дитиноцентризму, зокрема враховує суб'єктний досвід кожної дитини, забезпечуючи її гармонійний розвиток, сприяє збереженню психологічного здоров'я та радості пізнання, переживання позитивних емоцій для суб'єктивного благополуччя, надає можливості самоактуалізації тощо.

Основним в освітньому процесі є орієнтація на потреби учня, дитиноцентризм.

Зміст освітньо-професійної програми тематичних курсів підвищення кваліфікації орієнтований на реалізацію принципів і моделей відкритої освіти, інтегруючи основні методологічні підходи до освіти дорослих, зокрема:

- **андрагогічний**, який визначає шляхи вдосконалення процесу здобуття професійно значущих знань, формування вмій, навичок, настанов з урахуванням специфічних рис навчання дорослих;

- **діяльнісно-творчий**, що спрямовує самостійне творче моделювання навчального процесу на основі цілепокладання, проектування, організації, контролю й рефлексійного аналізу на всіх етапах міжкурсового періоду, передбачає формування творчого потенціалу, інноваційної творчої позиції, внутрішньої пізнавальної мотивації фахівця, його самореалізацію в практичній діяльності;

- **акме-синергетичний**, який націлює професійно-педагогічну діяльність педагогічного працівника на досягнення професіоналізму діяльності і професіоналізму особистості, що реалізується у творчій діяльності та синергійній цілісності людини в плані її професійного становлення;

- **аксіологічний**, що передбачає вибір особистісно-значущої системи самоорганізації та саморозвитку, індивідуальної освітньої траєкторії, урахування власної «Я-концепції», тобто педагогічних здібностей, якостей і потенційних можливостей, поведінкових моделей, ціннісних настанов, освітньо-особистісних потреб і запитів тощо;

- **системний**, за якого підвищення кваліфікації виступає цілеспрямованою, скоординованою творчою діяльністю всіх суб'єктів (куратора-тьютора, педагогічного працівника, викладацького складу та ін.), при цьому мета і завдання, зміст і метатехнології, форми і засоби навчання, усі етапи професійно-особистісного розвитку взаємозв'язані;

- **компетентнісний, особистісно-розвивальний та персонологізований підходи** зумовлюють оптимізацію індивідуальної освітньої траєкторії кожного суб'єкта, забезпечення свободи свідомого вибору змісту, форм, параметрів і шляхів навчання в системі післядипломної освіти, розвиток компетентностей, формування акмеологічної професійної позиції для самостійного творчого вирішення життєвих і професійних завдань, ініціювання нових цілей;

- **інтегративний підхід**, що є шляхом до інтеграції формальної, неформальної та інформальної освіти педагогічного працівника;

- **коучинг-підхід** допомагає виокремити та сформулювати проблему, цілі, шляхи максимально можливого професійного розвитку та засоби їх досягнення за обраним напрямом, розкриваючи природний потенціал особистості, цінності, прагнення;

- **герменевтичний підхід** уможлиблює формування настанов на розуміння (осмислення) педагогічної дійсності з позицій виявлення сенсу освіти як форми соціально-особистісного буття, оволодіння сутнісними законами становлення і розвитку людини, принципами і методами взаєморозуміння суб'єктів освітнього процесу, його інтерпретації тощо;

- **праксеологічний підхід** (від др.-грецьк. *πράξις* – діяльність, *λογία* – наука, вчення; мистецтво техніки «дії») – допомагає розробляти, апробувати, установлювати норми професійно-педагогічної діяльності, здійснювати пошук способів підвищення її успішності, створювати під час професійно-педагогічної діяльності нові, більш досконалі способи її здійснення; розкрити ефективні механізми застосування педагогічних нововведень; організувати оптимальну інноваційну діяльність в умовах оновленої освітньої парадигми тощо.

Освітньо-професійна програма розроблена з урахуванням основних системоутворювальних принципів побудови відкритої освіти, зокрема:

- *неперервності* – це принцип, що передбачає організацію систематизованого й цілеспрямованого процесу набуття педагогічним працівником необхідних для успішної творчої професійної діяльності компетенцій, професійно значущих якостей протягом усього життя;

- *системності* – сукупність взаємозв'язаних елементів, зокрема цілей, умов, чинників, організаційного, змістового, акметехнологічного, діагностичного й нормативно-правового забезпечення, що уможлиблює послідовний, цілісний, логічно впорядкований і структурований поетапний процес професійного розвитку в системі післядипломної освіти;

- *гуманізації* – реалізація принципу уможлиблює побудову людиноцентрованої освіти, за якої створюється диференційований освітній простір, тобто сприятливі, комфортні умови для професійного розвитку, вияву творчої індивідуальності та реалізації потенційних ресурсів, що забезпечують високий рівень професійної самоактуалізації, кваліфіковане, якісне,

продуктивне виконання професійних завдань, інноваційних ролей і функцій, причому навчальний процес ґрунтується на повазі, взаємній довірі, толерантності;

- *варіативності*, що передбачає комбінаційну гнучкість, можливість вибору параметрів, змісту, методів, джерел, термінів, темпу навчання за індивідуальною освітньою траєкторією, що робить систему навчання ефективною, економічною і цікавою;

- *модульності* – принцип до організації процесу навчання шляхом опанування модульних освітніх програм професійного розвитку на основі поєднання модульних технологій навчання і залікових кредитів, причому слухач послідовно й виважено засвоює навчальний матеріал цілісними, ієрархічно впорядкованими й структурованими частинами (*кредитними модулями, змістовими модулями і підмодулями*), результати яких є підставою для визначення результативності і якості підвищення кваліфікації;

- *гнучкості і мобільності* – принцип полягає в розробці змісту, варіативних планів і програм, параметрів навчання з урахуванням соціокультурних змін і вимог до підготовки конкурентоспроможного фахівця, причому гнучкість методів, метатехнологій, форм;

- *випереджувального професійного розвитку*, що уможливорює підвищення освітньої і професійної кваліфікації та подальший професійний розвиток педагогічного працівника відповідно до інноваційних викликів суспільства й освіти, європейських і державних стандартів;

- *мережевої діяльності*, тобто взаємодії і співробітництва на засадах методичного менеджменту і самоменеджменту в умовах відкритої інформаційно-комунікаційної системи;

- *раціонального поєднання самостійності і творчої активності*, за якого педагогічний працівник моделює й організовує процес професійного розвитку, обирає форми самостійної (підготовка до семінарських, практичних занять, лекцій і под.) та індивідуальної роботи протягом міжкурсового періоду;

- *індивідуалізації та диференціації* – принцип уможливорює планування і реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії з урахуванням професійного досвіду, кваліфікаційної категорії, можливостей, здібностей, індивідуального стилю професійно-педагогічної діяльності;

- *технологічності* – передбачає використання при навчанні в системі ППО ефективних андрагогічних метатехнологій (інтерактивних, тренінгових, акмеологічних, ігротехнологій, психофізіологічних та ін.), методів і прийомів, форм активної взаємодії суб'єктів освітнього процесу;

- *науково-методичного супроводу* – принцип полягає в неперервній підтримці творчих ініціатив, інновацій на всіх етапах міжкурсового періоду, ефективному науковому, інформаційному, предметно-методичному, професійно-кваліфікаційному забезпеченні процесу самовдосконалення й самореалізації, професійній мотивації до виконання професійних ролей;

- *моніторингу якості*, що забезпечує можливість перманентного вимірювання й оцінювання професійного розвитку, професійної акмеодинаміки на всіх етапах міжкурсового періоду.

Освітньо-професійну програму укладено відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

Зміст освітньо-професійної програми на підставі поєднання модульних технологій і залікових кредитів забезпечує реалізацію комплексної мети підвищення кваліфікації.

Формування змісту підвищення кваліфікації здійснюється з урахуванням галузевої специфіки та професійного спрямування, що визначається:

- викликами відкритого суспільства щодо забезпечення навчальних закладів висококваліфікованими та конкурентоспроможними на ринку освітніх послуг фахівцями;

- сучасними вимогами щодо форм, методів і засобів професійно-педагогічної діяльності працівників в умовах НУШ;

- досягненнями в напрямках соціальної, педагогічної, психологічної, управлінської, економічної, правової, технологічної та ін. підготовки.

Освітньо-професійна програма складається із структурних елементів – кредитних і змістових модулів, що визначають розвиток інформаційної, діяльнісної та креативної функцій, включають перелік теоретичних і практичних завдань, які виконує слухач на всіх етапах міжкурсового періоду.

Навчально-тематичний план тематичних підвищення кваліфікації моделюється як система навчальних кредитних модулів, що складаються з певної кількості змістових модулів і підмодулів, передбачених для обов'язкового чи додаткового, поглибленого засвоєння матеріалу.

Обсяг освітньо-професійної програми взаємопов'язаний із тривалістю курсів підвищення кваліфікації та визначається в ЄКТС-кредитах/год. Обов'язковим елементом навчального плану є визначення трудомісткості засвоєння навчальних дисциплін як в академічних годинах, так і в ЄКТС-кредитах. Обсяг ЄКТС-кредиту становить 30 академічних годин.

В освітньо-професійній програмі подано можливе її змістове наповнення, яке регулюється й варіюється куратором-тьютором (у т.ч. за кількістю годин) на всіх етапах міжкурсового періоду з урахуванням індивідуальної освітньої траєкторії кожного слухача, який визначає параметри процесу навчання (тривалість, форми, методи, зміст, програми навчання, засоби та ін.), бере активну участь у всіх етапах курсової підготовки, здійснює цілепокладання, творчо й варіативно прогнозує результати діяльності, оперує способами та здійснює конструктивну корекцію в принципово нових умовах з урахуванням власних можливостей, потреб, індивідуального темпу, рівня, терміну опанування матеріалу.

Кількість змістових модулів визначається розробником програми (куратором-тьютором) на підставі загальної, функціональної та фахової складників навчально-тематичного плану підвищення кваліфікації, що сформовані на основі мети, завдань, настанов курсової підготовки, освітньо-кваліфікаційних характеристик педагогічних працівників, розвитку компетентностей тощо.

Освітньо-професійною програмою передбачено індивідуальна освітня траєкторія слухача за сімома змістовими модулями.

Освітньо-професійна програма включає *аудиторну* і *позааудиторну* роботу слухача курсів підвищення кваліфікації.

Аудиторні заняття складаються з трьох блоків: *інформаційно-мотиваційного* (лекції), *практико-діялісного* (практичні, семінарські, тренінгові заняття, тематичні дискусії, тематичні зустрічі тощо) і *контрольного* (захист курсової творчої роботи (проекту) та ін.).

Під час самостійної роботи педагогічний працівник готується до лекційних, практичних занять, набуває методичних знань при аналізі фахових документів, науково-методичної літератури, зокрема монографій, підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій, науково-методичних статей, додаткової електронної бібліотеки до освітньо-професійної програми тощо. У такий спосіб забезпечується інтеграція теоретичної і практичної складової неперервного професійного розвитку, мотивація керівних і педагогічних кадрів до продуктивної, творчої діяльності протягом міжкурсового періоду.

ОПП передбачається оновлення, вдосконалення та розвиток методів, методик і технологій освітньої діяльності для застосовування на практиці. Серед яких:

Розвиток інноваційного потенціалу методичного працівника як сукупності соціокультурних і творчих характеристик особистості методичного працівника, який виявляє готовність вдосконалювати методичну діяльність, наявність внутрішніх засобів та методів, здатних забезпечити цю готовність. Наявність інноваційного потенціалу методичного працівника визначають наступні чинники: творча здатність генерувати нові

ідеї; високий культурно-естетичний рівень, освіченість, інтелектуальна глибина і різнобічність інтересів; відкритість особистості педагога новому і сприйняття різних ідей, думок, поглядів, концепцій, що базується на толерантності особистості, гнучкості та широті мислення.

Критичне мислення – підхід до такого розвитку мислення, при якому особлива увага приділяється вмінню сформулювати самостійні твердження або думки та їх ґрунтовній аргументації. Учні проявляють своє вміння критично мислити, коли в усній чи письмовій формі роблять інтерпретації (витлумачують щось) і підкріплюють це власними доводами. Критичне мислення використовується учнями рецептивно, коли вони аналізують чи коректно критикують аргументи інших людей.

Індивідуалізоване навчання як метод педагогіки, який враховує внесок кожного учня до процесу навчання. Цей метод ґрунтується на думці, що не може бути двох учнів, які могли би брати участь у навчальних заняттях цілком однаково. Індивідуалізоване навчання зустрічається в чистому вигляді, коли педагог працює з учнем наодинці. Однак викладачі можуть засвоїти цілу низку методів підвищення рівня індивідуалізації на практиці, коли працюють з великою кількістю учнів.

Кооперативне навчання – педагогічна технологія, що застосовується в навчальній роботі слухачів у групах і робить їх відповідальними за навчання один одного; при цьому кожен учень особисто підвітний за своє власне навчання. Кооперативне навчання є синонімом терміна «спільне навчання».

Проблемне навчання – як дидактична система, яка ґрунтується на закономірностях творчого засвоєння знань і способів діяльності, на прийомах і методах викладання та учіння з елементами наукового пошуку. Таке навчання передбачає проблемне викладання, тобто створення системи послідовних проблемних ситуацій і управління процесом їх вирішення, а також проблемне учіння – особливу форму творчої навчальної діяльності слухачів щодо засвоєння знань і способів діяльності з наявністю аналізу проблемних ситуацій, формулювання проблем і їх розв'язання шляхом висунення припущень, обґрунтування і доведення гіпотез.

Кейс-метод – ґрунтується на створенні в навчальній аудиторії умов, які б дозволили розвинути у слухачів вміння критично мислити, аналізувати, спонукати їх до того, щоб в процесі дискусії поділитися власними думками, ідеями, знаннями та досвідом. Зобов'язання слухача полягає в тому, щоб збагачуючи своєю творчою енергією навчальний процес, прийняти на себе частку відповідальності за його результативність. При цьому слухачі повинні усвідомлювати, що викладач знаходиться в аудиторії для того, щоб допомогти їм, і вони мають скористатися цим у повній мірі, проте основна відповідальність за те, чому вони навчилися, лежить на них.

Головна ідея підвищення кваліфікації цього напрямку слухачів полягає в розвитку їхніх загальних і спеціальних (посадово-функціональних компетентностей) на основі базової освіти, професійного та життєвого досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів і потреб держави щодо ефективного виконання професійних обов'язків методичних працівників в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа».

3. ОБСЯГ ГОДИН / КРЕДИТІВ ЄКТС, ЩО НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ, ТА ЙОГО ОІРЕНТОВНИЙ РОЗПОДІЛ ЗА СКЛАДОВИМИ Й ВИДАМИ РОБІТ

Загальні вимоги до обсягу освітньо-професійної програми:

Обсяг освітньо-професійної програми за очно-дистанційною формою навчання становить – 7 кредитів ЄКТС / 210 годин (Таблиця 3.1).

Обсяг одного навчального модуля устанавлений у межах 30 год / 1 кред., кількість обов'язкових модулів – 5. Кожен модуль має дві складові: нормативну та вибірккову. За очно-дистанційною формою навчання, крім зазначеного, ще є 1 - 2 додаткових вибірккових

модуля, що поглиблюють знання та уміння, розвивають особистісно-професійні якості та цінності за провідними модулями професійного спрямування. Це дасть змогу диференціювати навчання слухачів з різною підготовкою та досвідом професійної діяльності, а також у майбутньому зараховувати попереднє неформальне навчання.

Розподіл часу за очно-дистанційною формою навчання (210 год / 7 кред. ЄКТС, очні етапи 5 дн.+5 дн.) з урахуванням аудиторної та самостійної робіт здійснюється наступним чином (табл. 3.1):

Таблиця 3.1

Розподіл часу за очно-дистанційною формою навчання (210 год / 7 кредитів ЄКТС) (очні етапи 5 дн. + 5 дн.)

Модулі	Загальний обсяг годин	Очні етапи						Дистанційний етап				
		Обсяг аудиторних год			Обсяг самостійної роботи (у год)			Загальна к-сть	Обсяг аудиторних год (дистанційно)		Обсяг самостійної роботи	
		Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)		Інваріантна складова	Варіативна складова	Інваріантна складова	Варіативна складова
Модуль 1	30	10	10	0	2	2	0	18	0	4	6	8
Модуль 2	30	10	10	0	4	4	0	16	0	4	5	8
Модуль 3	30	12*	12*	0*	4*	4*	0*	14*	4*	4*	2*	4*
Модуль 4	30	10	10	0	4	4	0	16	0	4	4	8
Модуль 5	30	8	8	0	6	6	0	16	4	4	4	4
Модуль 6	30	6*	0*	6*	4*	0*	4*	20*	0*	0*	12*	8*
Модуль 7	30	4*	0*	4*	6*	0*	6*	20*	0*	0*	12*	8*

4. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУХАЧА

Сучасна система підвищення кваліфікації покликана максимально задовольнити професійно-фахові, індивідуально-особистісні, соціокультурні запити замовників освітніх послуг, створити такий диференційований акмеологічний простір, що мотивує до постійної творчої самоактуалізації в професійному та особистісному вимірах шляхом формальної та неформальної освіти, передбачає впровадження багатоваріантних освітньо-професійних програм, моделей, форм освіти дорослих, реалізацію інноваційних методологічних підходів, андрагогічних технологій тощо.

Профілі базових компетентностей педагогічних працівників передбачають вичерпний опис основних індивідуально-особистісних та професійно-діяльнісних якостей, здібностей, властивостей, необхідних фахівцеві для успішного виконання стратегічної мети і завдань реформування як вітчизняної освіти, так і конкретної освітньої галузі нового Державного стандарту зокрема.

Серед визначених профілів базових компетентностей, які розвиваються в системі підвищення кваліфікації, виокремлюємо: інтегральна компетентність, загальні компетентності (освітологічна, нормативно-правова), спеціальні компетентності (андрагогічна, управлінська, науково-методична, соціально-громадянська, інноваційно-дослідницька, мовно-комунікативна, компетентність з інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку; психологічно-фасилітативна; підприємницька компетентність, інформаційно-цифрова).

4.1. Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення дослідження, використання теорій і методів менеджменту, педагогіки і психології на практиці.

4.2. Загальні компетентності

Освітологічна: здатність інтегрувати знання з сучасної філософії та соціології освіти, культурології, освітньої політики й економіки освіти в цілісну стратегію професійної діяльності на засадах дитиноцентризму (людиноцентризму), демонструвати відповідні цінності професійної діяльності.

Нормативно-правова: здатність організувати якісну професійну діяльність в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності, фінансової автономії тощо.

4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадові) компетентності

- *андрагогічна компетентність* – готовність до роботи з дорослою аудиторією, уміння визначати освітні потреби і запити педагогічних працівників, урахувати особливості мотивації, процесу навчання, групової динаміки дорослої аудиторії, застосовувати технології модерації, фасилітації, менторства, супервізії, залучати аудиторію до інтерактивної взаємодії в процесі навчання, визначати результати навчання, спонукати аудиторію до рефлексії;

- *управлінська:* планувати, організувати та контролювати професійну діяльність фахівців відповідно до сучасних вимог; володіти технологіями науково-методичного супроводу освітнього процесу в умовах реформ і соціальних трансформацій; здатність мотивувати себе та інших суб’єктів освітнього процесу до цілеспрямованого руху до спільної мети професійної діяльності;

- *науково-методична компетентність:* здатність організувати безперервний професійний розвиток у системі формальної і неформальної освіти; оцінювати рівень професійної компетентності; розробляти науково(навчально)-методичне забезпечення професійного розвитку педагогічних працівників в умовах післядипломної освіти;

- *соціально-громадянська* – розуміння сутності громадянського суспільства; володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення глобальних (зокрема екологічних) проблем людства і можливостей власної участі у їх розв’язанні; усвідомлення громадянського обов’язку та почуття власної гідності; здатність забезпечувати оптимальні соціально-психологічні умови для гармонійного розвитку особистості; сприяти взаємодії та згуртованості працівників; володіти формами і методами психологічного супроводу освітнього процесу, підтримки й розвитку всіх його суб’єктів; уміння попереджати і розв’язувати конфлікти, досягаючи компромісів;

- *інноваційно-дослідницька* – здатність інноваційно вирішувати наукові / практичні професійні завдання; планувати, організувати та здійснювати експериментальні дослідження щодо визначення оптимальних умов функціонування освітніх організацій, розвитку суб’єктів освітнього процесу; психологічного супроводу й підтримки інноваційних форм і методів роботи закладу освіти; визначати психологічно обґрунтовані перспективи інноваційних проектів у галузі освіти тощо;

- *мовно-комунікативна компетентність* – володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності, уміння вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розміркувань та аргументації, розвиненість культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій);

- *компетентність з інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку* – здатність організувати професійний саморозвиток, самонавчання, самовдосконалення і самореалізацію впродовж життя шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти; розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості, цінності, що спрямовані на всебічний розвиток особистості всіх суб'єктів освітнього процесу як найвищої цінності суспільства тощо;
- *психологічно-фасилітативна компетентність* – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я суб'єктів освітнього процесу, здатність сприяти їхньому творчому становленню та індивідуалізації;
- *підприємницька компетентність* – уміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;
- *інформаційно-цифрова компетентність* – здатність педагога орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства, нарощувати обсяги інформації, створювати власні електронні продукти, вибудовувати власний стиль комунікації в суспільстві, яке навчається, використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології, комп'ютерну техніку, у тому числі зокрема мережеві системи пошуку та обробки інформації; електронні бібліотечні ресурси, мультимедійне обладнання; он-лайн ресурси НУШ; комп'ютерні програми статистичної обробки та візуалізації даних діагностики та результатів експериментального дослідження тощо.

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Результатом підвищення кваліфікації є підготовка конкурентоспроможних на ринку освітніх послуг фахівців, які здатні забезпечувати випереджувальність розвитку країни, готові виконувати роль консолідаторів нації, активно зреалізовувати освітні проекти національного масштабу, витримувати конкуренцію на європейському і світовому ринку освітніх послуг тощо.

Професійний розвиток працівників методичних служб передбачає організацію диференційованого освітнього простору за індивідуальною освітньою траєкторією, упровадження багатоваріантних освітньо-професійних програм, моделей, форм освіти дорослих, реалізацію інноваційних методологічних підходів, андрагогічних технологій тощо.

Програмні результати навчання, що визначають нормативний зміст підвищення кваліфікації

У результаті підвищення кваліфікації слухач має:

1. Організувати професійну діяльність протягом міжкурсового періоду на засадах еколюдиноцентризму, керуючись нормативно-правовими документами, вимогами безпеки життєдіяльності, вимогами інтеграції в європейський освітній простір.

2. Залучати в простір освіти дорослих потенційних партнерів наукової, методичної, практичної сфери, що передбачає обмін досвідом, фіндрайзинг освітніх педагогічних ініціатив та інновацій, реалізацію спільних освітніх і наукових проектів, отримання стипендій міжнародних фондів, участь у проектних грантах, взаємозалучення наукових експертів, консультантів і коучів із відповідної проблематики, активізацію наукових дискусій і рефлексії, взаємозбагачення й поширення кращих практик тощо.

3. Зміцнювати інформаційно-мережеву взаємодію методичних служб усіх рівнів для здійснення науково-педагогічного, організаційного, методичного, інформаційно-

комунікаційного супроводу професійного розвитку педагогічних працівників в освітніх моделях курсів підвищення кваліфікації та міжкурсового періоду.

4. Ураховувати запити і потреби замовників освітніх послуг у структуруванні змісту, доборі інноваційних форм, андрагогічних, акмеологічних технологій науково-методичного супроводу професійним розвитком фахівців шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти.

5. У межах Українського відкритого університету післядипломної освіти (УВУПО) активно долучитися до розбудови освіти дорослих на засадах інноваційних методологічних підходів і принципів освіти дорослих, моделей відкритої освіти.

6. Надавати дорадницькі освітні послуги (матеріальні і нематеріальні) педагогічним працівникам, керівникам закладів і установ освіти.

7. Аналізувати, узагальнювати та транслювати інноваційний ППД.

8. Здійснювати підготовку та експертизу науково-методичного забезпечення професійного розвитку фахівців на всіх етапах міжкурсового періоду тощо.

9. Здійснювати пошук, опрацювання, аналіз та презентацію професійно важливих знань із різних джерел та даних експериментальних досліджень із використанням цифрових технологій.

10. Адекватно оцінювати власний рівень педагогічної майстерності, реальні можливості, професійно-особистісні потреби, запити, професійні настанови.

11. Моделювати індивідуальну освітню траєкторію розвитку професіоналізму діяльності і професіоналізму особистості (програму індивідуально-особистісного руху) з опорою на мотиваційні детермінанти, суб'єктний досвід, потенційні можливості протягом міжкурсового періоду тощо.

12. Володіти навичками, настановами до педагогічного акмепрофесіогенезу шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти, системного використання андрагогічних, акмеологічних технологій у системі освіти дорослих, створення людиноцентрованого, фасилітативного формату освітньої діяльності, співпраці, інноваційності й адаптивності.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВКЛЮЧАЮТЬ:

Знання і розуміння	<ul style="list-style-type: none"> - мети, завдань реформування освіти в Україні; - основних запитів замовників освітніх послуг і ключових стейкхолдерів на зміни в освіті, що передбачає якість надання освітніх послуг, компетентнісне навчання, підготовку конкурентоздатного випускника, що вміє успішно жити і взаємодіяти в суспільстві знань; - соціально-правових основ, законодавчих актів у сфері освіти; - концептуальних засад Нової української школи; - ключових компетентностей Нової української школи, їх кількісно-компонентного складу, змістового наповнення, необхідних знань, умінь, навичок та відношень, що розкривають ту чи іншу компетентність; - ключових компетентностей Нової української школи у взаємозв'язку з уміннями та результатами навчання; - основних механізмів функціонування і реалізації компетентнісної парадигми навчання; - особливостей викладання і навчання в системі Нової української школи.
Розвинені вміння	<ul style="list-style-type: none"> - організовувати освітній процес на засадах компетентнісного підходу (прогнозування, проектування, оцінювання тощо); - зреалізовувати особистісно-орієнтовану модель освіти з урахуванням потреб і запитів кожного учня, мотивів, попереднього досвіду, здібностей, активності, індивідуально-психологічних особливостей, ціннісних орієнтирів; - конструювати та реалізувати сучасні програми навчання школярів із використанням різноманітних методів, форм і технологій; - розробляти і зреалізовувати індивідуальну освітню траєкторію для розвитку учня як особистості, громадянина, інноватора;

	<ul style="list-style-type: none"> - здійснювати варіативність систем контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів; - принципи суб'єкт-суб'єктної спрямованості, фасилітативної регуляції співпраці; - проектувати власну програму професійного розвитку впродовж усього життя.
Диспозиції (цінності, ставлення)	<ul style="list-style-type: none"> - морально-етичні (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей); - соціально-політичні (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність); - дитиноцентризм; - готовність до змін, гнучкість, постійний професійний розвиток; - рефлексія власної професійної діяльності.

6. КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ

6.1. Види контролю

Педагогічний контроль здійснюється, відповідно до визначених нормативними документами Університету вимог, за наступними видами:

Захист випускної роботи – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість виконання слухачами індивідуальних завдань у процесі підвищення кваліфікації.

Реферат – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість опанування слухачами змісту навчального модуля. Допускаються різні форми реферату – аналітичний огляд, есе та ін.

Тестування – форма педагогічного контролю, яка дає змогу встановити результати підвищення кваліфікації, набуті фахівцями в умовах формальної, неформальної й інформальної освіти, та їх відповідність вимогам певних стандартів та/або освітньо-професійних програм.

Тест – інструмент, що призначений для педагогічного вимірювання рівня та якості підвищення кваліфікації, який складається з системи тестових завдань, стандартизованої процедури проведення, обробки й аналізу результатів.

Самоконтроль призначено для самооцінювання слухачами ефективності особистої навчальної роботи щодо засвоєння змісту модулів (тем) ОПІ. З цією метою в робочих навчальних програмах, навчально-методичних комплексах (навчальних посібниках тощо) для кожного модуля передбачаються питання для самоконтролю.

6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації

Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) випускної (творчої) роботи.

6.3. Вимоги до випускної роботи

Визначено в Положенні про про випускну роботу слухача курсів підвищення кваліфікації та порядок її захисту, затвердженому наказом ректора ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» № 01-01/515 від 24 грудня 2015 р.

Випускна робота допускається до захисту рішенням випускової кафедри за умови її відповідності вимогам вищезазначеного Положення.

6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної (творчої) роботи

До захисту випускної роботи допускаються слухачі, які успішно та повною мірою виконали навчальний план підвищення кваліфікації.

Умовою допуску слухача до захисту є наявність роботи, оформленої за вимогами, які висуваються до даного роду робіт, рішення випускової кафедри, рецензії фахівця з відповідної галузі.

Захист випускної роботи відбувається публічно на засіданні комісії, склад якої затверджується у встановленому в Університеті порядку.

7. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ

В Університеті функціонує система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, яка у контексті забезпечення якості підвищення кваліфікації передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості підвищення кваліфікації;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду й оновлення освітньо-професійних програм;
- 3) щорічне оцінювання слухачів (конкурс випускних робіт), науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах, та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації керівних, педагогічних і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи слухачів, за освітньо-професійною програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітньо-професійні програми підвищення кваліфікації фахівців;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях / випускних роботах слухачів і працівників Університету;
- 9) інших процедур і заходів.

8. ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

8.1. Форми, технології і методи навчання

Форми організації освітнього процесу за вибором професорсько-викладацького складу: лекція, семінарське заняття, тренінг, тематична дискусія, інструктивно-методичне заняття, спецкурс, індивідуальна та групова консультації, самостійна робота; дистанційна лекція, відеолекція, мультимедіалекція, вебінар, дистанційне консультування, відеоконференція, чат-заняття, форум, Інтернет-заняття тощо.

Технології навчання: інтерактивні, адаптивні, акмеологічні практикуми, аналіз ситуацій або case-метод, тренінги (сенситивні, акмеологічні, аутопсихологічні, комунікативні, корпоративні, тренінги лідерства, культури мовлення, креативних якостей та ін.), ігротехнології професійного розвитку, зокрема імітаційні, ділові, організаційно-діяльнісні, рольові, ситуаційно-рольові, практичні і семінарські заняття, тематичні дискусії, конференції з обміну досвідом та ін.

Методи навчання: проблемний виклад навчального матеріалу, сугестивний метод, метод укрупнених блочних одиниць, використання інформаційно-комунікаційних технологій, дослідницький метод тощо.

Методи оцінювання: оцінка за випускною творчу роботу, участь в інформаційному, практичному й контрольному блоках ОПП.

Методичне забезпечення: інтерактивні комплекси навчально- і науково-методичного забезпечення курсів підвищення кваліфікації, електронна бібліотека до ОПП, методичні рекомендації тощо.

Форми роботи викладача такі:

- організація і проведення аудиторних і позааудиторних занять;
- розгляд навчального матеріалу кредитних (змістових) модулів на лекціях, інтерактивних, актуалізованих лекціях та тренінгових, практичних, семінарських, тематичних заняттях, тематичних зустрічах, Інтернет-заняттях;
- консультування слухачів;
- організація і проведення захисту випускної творчої роботи тощо.

Форми роботи слухача такі:

- проведення поточного самодіагностування для виявлення індивідуально-особистісних і професійних настанов, рівня професійної компетентності, набутих компетенцій, самомотивації професійного розвитку;
- розробка ІОТ на всіх етапах курсової підготовки;
- опрацювання навчального матеріалу на основі комплексу навчально-методичних матеріалів, додаткової електронної бібліотеки, завдань для самостійної та індивідуальної роботи;
- ознайомлення з бібліотечними фондами (електронною бібліотекою освітньо-професійної програми);
- вибір спецкурсів (вибіркових навчальних модулів), що значно поглиблюють, розширюють тематику курсової підготовки, відбивають ширше розуміння актуальних проблем організації науково-методичної роботи в умовах реформування освіти, детальніше окреслюють перспективну проблему як для індивідуальної творчої роботи педагогічного працівника, так і ППО зокрема;
- використання Інтернету з навчальною метою (пошук і аналіз інформації, робота в чаті, форумі, робота з електронною поштою через веб-інтерфейс, отримання пошти, створення і відправка листів, робота з відкритою мережею);
- участь слухача курсів в Інтернет-заняттях, Інтернет-консультаціях ;
- захист випускної творчої роботи.

8.2. Нормативна складова

8.2.1. Мета та завдання нормативної складової

Зазначаються мета та завдання нормативної складової підвищення кваліфікації слухачів у контексті компетентностей, потребують оновлення, вдосконалення та розвитку, а також професійно-особистісного розвитку фахівців.

Метою нормативної складової є загальнокультурний, психолого-педагогічний та предметно-технологічний розвиток слухача курсів підвищення кваліфікації. Досягнення мети передбачає виконання завдань:

- оновлення знань і вмінь з соціально-педагогічних, управлінських, науково-методичних питань професійної діяльності методичних працівників;
- удосконалення предметно-технічної майстерності педагога;
- сприяння їх професійно-особистісному розвитку в контексті компетентнісного підходу.

8.2.2. Зміст нормативної складової

Модуль 1. Освітологічний та нормативно-правовий

Мета: розширити можливості методичного працівника в своїй професійній та особистісній діяльності компетентно реагувати на зміни навколишнього середовища, вибудовуючи індивідуальну траєкторію своєї діяльності в межах чинного нормативно-правового поля та морально-етичних принципів.

Зміст: Розвинути цінність освіти як соціокультурного феномену. Поглибити знання щодо орієнтування в змінах соціокультурного та нормативно-правового середовища національного життєвого простору. Практично відпрацювати здатність інтегрувати сучасні наукові бачення в цілісну стратегію освітньої діяльності на засадах

еколюдиноцентризму, демонструвати відповідні цінності у професійній діяльності. Дати можливість доопрацювати власні знання з філософії сучасної освіти; сутності теоретичних понять у галузі педагогіки та суміжних галузей гуманітарних наук, вести науково-педагогічне дослідження.

Оновити знання слухачів щодо орієнтування та використання нормативно-правових актів у галузі освіти. Розвинути здатність організовувати власну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності, ринку освітніх послуг та академічної свободи тощо. Відпрацювати державні документи стосовно освіти; освітні концепції, програми.

Модуль 2. Менеджмент і лідерство

Мета: удосконалення управлінської компетентності слухачів, сприяння їх професійному й особистісному розвитку в умовах соціальних трансформацій.

Зміст: Освітній менеджмент. Провідні тенденції і актуальні проблеми публічного управління освітою в умовах соціально-економічної трансформації України. Державно-громадське управління освітою як пріоритет державної освітньої політики. Організація діяльності органів місцевого самоврядування щодо планування та розвитку освіти. Державна політика забезпечення якості освіти в Україні: інструменти реалізації. Інтеграція науки, освіти і практики суспільної діяльності як критичний чинник забезпечення якості суспільного розвитку. Управління змінами в освітніх організаціях. Управлінська діяльність керівників в умовах реформування освіти.

Європейська соціальна і гуманітарна політика. Європейський освітній та науковий простір та моделі управління освітою. Європейські освітні програми та організація академічної мобільності.

Інноваційні процеси в системі управління освітою. Моделювання в теорії і практиці управління освітніми організаціями. Технологія моделювання розвитку закладу освіти. Технологія прийняття рішень в управлінській діяльності Контроль як інтегрована функція управління закладом. Стратегічний менеджмент та маркетинг освітнього закладу. Маркетингові комунікації освітнього закладу. Бенчмаркінг. Управління людськими ресурсами. Фінансовий менеджмент закладу Організація ефективних комунікацій в освітньому закладі та комунікативна компетентність керівників. Управління конкурентоспроможністю закладу. Менеджмент інноваційних освітніх проектів. Менеджмент інклюзивної освіти.

Поняття та природа лідерства. Теорія лідерства. Лідерство та ефективне управління Лідерство та ефективна комунікація. Лідерство та управління персоналом. Лідерство та стратегічне управління. Розробка стратегії розвитку закладу освіти на основі парадигми лідерства.

Лідерство як управлінська компетентність. Сила лідера та його вплив. Ефективність лідера. Концепції ситуативного лідерства.. Технології самоменеджменту і тайм-менеджменту в професійній діяльності керівників. Авторитет, імідж, репутація керівника освітнього закладу. Оптимізація персональної діяльності керівника.

Модуль 3. Посадово-функціональний

Мета: сприяти розвитку професіоналізму методичного працівника в контексті оптимального поєднання суто методичної діяльності з науково-дослідною та навчально-методичною роботою.

Зміст: Модуль передбачає розгляд наступної тематики: організація власного пізнання, розширення наукової ерудиції, обізнаності та глибини знань свого предмета, мотивація професійної самоосвіти; визначення найближчої і віддаленої перспективи особистісного розвитку й професійного становлення майбутніх фахівців; налагодження педагогічної взаємодії у стосунках зі слухачами, володіння необхідними для цього комунікативними вміннями, професійне спілкування з колегами та керівництвом; імідж методичного працівника, його естетична та емоційна привабливість, самопрезентація

(уміння себе подавати); розвиток мобільності знань, гнучкості методів професійної діяльності і критичність мислення.

Модуль 4. Соціально-психологічний

Мета: вдосконалення соціально-психологічної компетентності слухачів – методичних працівників, сприяння їх професійному й особистісному розвитку.

Зміст: Соціально-психологічна компетентність учасників освітнього процесу: сутність і умови розвитку. Психологічні чинники мотивації професійного вдосконалення персоналу освітніх організацій. Психологічні умови розвитку конкурентоздатності методичних працівників.

Психолого-управлінські технології підвищення ефективності професійної діяльності персоналу освітньої організації. Психологічні проблеми управління персоналом освітньої організації: виклики сьогодення. Попередження і подолання проявів професійного стресу та синдрому «професійного вигорання» у професійній діяльності персоналу закладу освіти.

Психологічні особливості формування команди освітньої організації. Психологічна готовність методичних працівників до діяльності в умовах змін.

Психологічні засади організаційного розвитку та розвитку організаційної культури персоналу освітніх організацій.

Модуль 5. Інформаційно-комунікативний

Мета: розширення можливостей методичних працівників особистісно-професійного зростання та викладання предметів засобами ІКТ.

Зміст: Використання навичок роботи з апаратними засобами ПК і мультимедійним обладнанням; застосування можливостей спеціальних програм для захисту інформації і для раціонального використання апаратних ресурсів; використання програмного забезпечення навчального призначення і ресурсів мережі Інтернет у професійній діяльності; розробка методичного супроводу застосування програмного забезпечення навчального призначення в навчально-виховному процесі; розвиток своїх ІКТ-компетенцій шляхом навчання на дистанційних курсах, підвищення методичної культури та обміну досвідом через участь у мережних педагогічних спільнотах, форумах та проектах; оцінювання і реалізація можливості електронних видань освітнього призначення і розподіленого в мережі Інтернет інформаційного ресурсу освітнього призначення; навчальна діяльність з використанням засобів ІКТ в аспектах, що відображають особливості конкретного навчального предмету.

Модуль 6. Інноваційно-дослідницький

Мета: удосконалення інноваційно-дослідницької компетентності слухачів, підготовка до науково-методичного менеджменту освітніх інновацій та професійних ініціатив.

Зміст: Проектування компетентісно-орієнтованого освітнього процесу у коледжі. Рефлексія як аналіз власної діяльності методичного працівника. Прогнозування дидактичного ефекту інновації. Психолого-педагогічні проблеми освітнього процесу. Визначення ціннісно-мотиваційного компонента та формування мотиваційної готовності до інноваційної діяльності. Розвиток інтелектуально-логічних здібностей (вміння аналізувати, обґрунтовувати, пояснювати, виділяти головне тощо). Специфіка педагогічної творчості. Шляхи й умови оптимізації професійної діяльності методичного працівника за результатами експериментальних психологічних досліджень.

Модуль 7. Професійно-особистісний розвиток

Мета модуля: розвиток професіоналізму методичних працівників. В умовах реалізації Концепції «НУШ». Модуль орієнтує на здобуття додаткових знань, умінь, формування певних навичок, набуття компетенцій відповідно до професійно-кваліфікаційних характеристик щодо оновлення змісту освіти, знань нормативно-правової бази, нових підходів в умовах НУШ, концептуально-технологічних і практичних аспектів

впровадження інноваційних освітніх технологій в освітній процес, діалогізації освіти, організації інклюзивного навчання тощо.

Зміст:

Зміст і організація навчання осіб з особливими освітніми потребами.

Виховання особистості громадянина-патріота в Новій українській школі. Фасилітована технологія «Open space» - відкритий простір для пошуку ефективних підходів до виховання особистості громадянина-патріота.

Технології соціальної згуртованості суб'єктів освітнього процесу в умовах соціально-психологічної адаптації в Новій українській школі. Соціально-психологічна адаптація дитини як форма взаємодії учасників навчально-виховного процесу, активне пристосування особистості до умов нового освітнього середовища, вимог соціуму. Соціально-психологічна адаптація як інтеграція особистості в нові соціальні умови шляхом набуття відповідного статусу, притаманного конкретному середовищу. Профілактика девіантної форми адаптації: зміст, типи, класифікація девіантної форми адаптації; умови розвитку девіантної форми адаптації; технології попередження та профілактики девіантної форми адаптації.

8.3. Вибіркова складова (спецкурси)

8.3.1. Мета і завдання вибіркової складової

Метою вибіркової складової є диференційоване забезпечення особистісно-професійних потреб та інтересів слухачів у контексті розвитку їх компетентностей. В контексті зазначеного передбачається вирішення наступних *завдань*:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь методичної діяльності відповідно до індивідуальних потреб і запитів методичних працівників;
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення, що забезпечується можливістю вибору змісту навчання слухачами відповідно до їхніх потреб і запитів;
- сприяння особистісному розвитку методичних працівників як важливому чиннику їх професійного вдосконалення.

Зміст вибіркової складової складають спецкурси, які поглиблюють зміст модулів професійного спрямування і складають відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Державному вищому навчальному закладі «Університет менеджменту освіти» не менш ніж 25% від загального обсягу годин. Анотований перелік спецкурсів вноситься до навчально-тематичних планів у вигляді Додатка.

Зміст:

Філософські та освітні засади Нової української школи. Концепти Нової української школи: змістовий, ціннісно-світоглядний, технологічний. Модель компетентнісного підходу в освітньому процесі Нової української школи, зокрема ключові компетентності у взаємозв'язку з 11-ма вміннями, ціннісними орієнтирами й результатами навчання. Особливості організації ефективного і безпечного освітнього середовища на основі особистісно-орієнтованої моделі освіти, педагогіки партнерства, позитивної психології та філософії дитиноцентризму. Взаємозв'язки похідних документів Нової української школи: модельна навчальна програма – базовий навчальний план – типовий навчальний план – робочий навчальний план. Сучасні програми навчання школярів із використанням різноманітних методів, форм і технологій.

Особливості організації освітнього середовища, ефективне управління класом, практика ранкових зустрічей, що відповідають розвивальним потребам дитини в соціокультурному контексті.

Роль педагога у формуванні психологічно безпечного середовища. Складові ефективного управління класом (облаштування комфортного фізичного середовища,

налагодження турботливих дружніх взаємовідносин, розроблення правил і впровадження рутин, ефективний план уроку, проактивний підхід до дисципліни).

Дитиноцентризм, урахування індивідуальних особливостей кожної дитини для створення безпечного та емоційно комфортного освітнього середовища, цінність особистості.

Методична діяльність в умовах децентралізації освіти. Моделі методичної діяльності в умовах ОТГ. Інноваційні напрями науково-методичного супроводу. Розвиток ключових компетентностей методичних працівників в системі НУШ.

Науково-методичний супровід професійного розвитку педагога в умовах формальної і неформальної освіти. Безперервний розвиток педагогічної майстерності педагогічних працівників на всіх етапах міжкурсового періоду, зокрема таких складників, як професіоналізм, професійно-педагогічна компетентність, творчість, технологічна культура. Критерії і рівні розвитку педагогічної майстерності, технології вдосконалення педагогічної техніки сучасного методиста, його вербального і невербального професійного іміджу. Розроблення програми (акмеограми, індивідуальної освітньої траєкторії, акмеокарти та ін.) безперервного професійного розвитку педагогічних працівників протягом усього життя.

9. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації методичних працівників ґрунтується на ідеях і положеннях *міжнародних документів* із проблем розвитку освіти дорослих в умовах глобалізації та європейської інтеграції, також *загальнодержавних документів*, що становлять нормативно-правову базу післядипломної педагогічної освіти:

- Рамкова програма оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя (Європейський парламент і Рада Європейського Союзу 17 січня 2018 року);
- Брюггське (2010) та Бухарестське (2012) комюніке;
- Педагогічна Конституція Європи, прийнята на II Форумі ректорів педагогічних університетів європейського простору (2013);
- Закони України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), «Про наукову і науково-технічну діяльність» (2015);
- Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки;
- Концепція освіти дорослих в Україні (2011);
- Концепція «Нова українська школа (2017);
- Проект Концепції розвитку педагогічної освіти (2018);
- Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» (2018);
- Проект концептуальних засад «Сучасна професійна освіта» (2018);
- Концепція впровадження медіа-освіти в Україні (2010);
- Концепція профільного навчання у старшій школі (2013);
- Державний стандарт повної і загальної середньої освіти (2011);
- Положення про районний (міський) методичний кабінет (центр) (2008);
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження національної рамки кваліфікації» (від 23 листопада 2011 р. № 1341);
- «Положення про систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України (7 липня 2010 р. № 564).

Також ураховано Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання (2018), «Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі

«Університет менеджменту освіти» (від 18 листопада 2015 р., протокол № 8), Методичні рекомендації щодо розроблення освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації у ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (2018), «Положення про куратора-тьютора навчальної групи слухачів курсів підвищення кваліфікації за заочною, дистанційною та очно-дистанційною формами навчання в ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», «Положення про форми навчально-методичної документації для забезпечення освітнього процесу курсів підвищення кваліфікації в ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (2015); «Кваліфікаційні вимоги до професійної діяльності педагогічних працівників», професійно-кваліфікаційні характеристики (ПКХ) на основі компетентнісного підходу, освітньо-кваліфікаційні характеристики педагогічних та керівних кадрів, обґрунтовані в Національній рамці кваліфікацій.

10. ДОДАТКИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Додаток А
Таблиця А.10.1

Співвідношення навчальних модулів, компетентностей та кредитів у підвищенні кваліфікації методичних служб

№ з/п	Компетентності	Модулі	Кредити	Кафедри
	<i>Загальні</i>			
	Освітологічна	Модуль 1. Освітологічний і нормативно-правовий	1	ФОД (0,5 кр)
	Нормативно-правова			УОП (0,5 кр)
	<i>Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні)</i>			
	Управлінська	Модуль 2. Менеджмент і лідерство	1	ПАМО(0,5 кр)
				ФОД (0,5 кр)
	Соціально-психологічна	Модуль 3. Соціально-психологічний	1	ПУ
	Науково-методична	Модуль 4. Посадово-функціональний	1	ФОД (1 кр)
	Інформаційно-комунікаційна	Модуль 5. Інформаційно-комунікаційний	1	ВОС ІКТ
	Інноваційно-дослідницька	Модуль 6. Інноваційно-дослідницький	1	ФОД
	Компетентність із інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку	Модуль 7. Професійно-особистісний розвиток	1	ФОД

Додаток Б
Таблиця Б.10.1

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою підвищення кваліфікації компетентностей методистів дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей	Дескриптори НРК			
	Знання	Уміння	Комуні-кація	Цінності, автономія та відповідальність
<i>Загальні компетентності</i>				
1. Освітологічна	+			+
2. Нормативно-правова	+			+
<i>Спеціальні (фахові, предметні, функціонально-посадові) компетентності</i>				
3. Управлінська компетентність	+	+	+	+
4. Соціально-психологічна	+	+		+
5. Науково-методична компетентність.	+	+		+
6. Інформаційно-комунікаційна	+	+	+	
7. Інноваційно-дослідницька	+	+		+
8. Компетентність із інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку	+	+	+	+

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою підвищення кваліфікації результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності												
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності						Спеціальні (фахові, посадово-функціональні) компетентності					
		<i>Освітологічна</i>	<i>Нормативно-правова</i>					<i>Управлінська</i>	<i>Соціально-психологічна</i>	<i>Науково-методична</i>	<i>Інноваційно-дослідницька</i>	<i>Компетентність з інформальної освіти та професійно-</i>	<i>Інформаційно-комунікаційна</i>
Навчальна спрямованість	+	+							+	+	+	+	
Соціальне реагування та комунікативність			+					+	+	+	+		+
Ціннісна орієнтація	+	+						+	+			+	
Ціннісна організація та концептуалізація	+	+	+					+	+			+	
Ціннісна детермінація		+	+					+	+			+	+

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ТЕМАТИЧНИХ КУРСІВ
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

«СУЧАСНІ ПІДХОДИ В ОСВІТІ ДОРΟΣЛИХ»

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»

_____ М.О. Кириченко

«__» _____ 2018 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

**напряму: педагогічні, науково-педагогічні працівники
та керівники закладів освіти**

галузі знань: 01 «Освіта»

**категорії слухачів: Завідувачі (викладачі) кафедр і структурних
підрозділів закладів ППО, керівники Р(М)МК(Ц), методисти Р(М)МК(Ц)**

тема: «Сучасні підходи в освіті дорослих»

СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

ЗМІСТ

1.	ПРЕАМБУЛА.....	63
2.	ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	63
	2.1. Галузь використання.....	63
	2.2. Цільова група.....	64
	2.3. Мета і завдання.....	64
	2.4. Концепція підвищення кваліфікації фахівців системи освіти.....	64
3.	ОБСЯГ ГОДИН / КРЕДИТІВ ЄКТС, ЩО НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ, ТА ЙОГО ОРІЄНТОВНИЙ РОЗПОДІЛ ЗА СКЛАДОВИМИ Й ВИДАМИ РОБІТ.....	70
4.	ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУХАЧА.....	71
	4.1. Інтегральна компетентність.....	71
	4.2. Загальні компетентності.....	71
	4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні) компетентності... ..	71
5.	ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	72
6.	КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ.....	73
	6.1. Види контролю.....	73
	6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації.....	74
	6.3. Вимоги до випускної роботи.....	74
	6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної роботи.....	74
7.	ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ....	74
8.	ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ.....	75
	8.1. Нормативна складова.....	75
	8.2. Вибіркова складова (спецкурси).....	78
9.	ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА.....	78
10.	ДОДАТКИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ.....	80
	<i>Додаток А.</i> Співвідношення компетентностей, модулів і кредитів.....	80
	<i>Додаток Б.</i> Матриця відповідності компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.....	80
	<i>Додаток В.</i> Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей.....	81

1. ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма тематичних курсів підвищення кваліфікації за напрямом «Педагогічні, науково-педагогічні працівники та керівники закладів освіти» галузі знань 01 «Освіта» розроблена за темою: *«Сучасні підходи в освіті дорослих»*.

Освітньо-професійну програму підвищення кваліфікації керівних кадрів закладів ППО схвалено на засіданні кафедри філософії та освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 8 від 31.10.2018 р.); затверджено на засіданні вченої ради Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 5 від 06.11.2018 р.), на засіданні вченої ради ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 5 від 14.11.2018 р.).

Автори-розробники:

Сидоренко Вікторія Вікторівна – завідувач кафедри філософії і освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти», доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук, доцент;

Фарухшина Марина Шаміліївна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри філософії і освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти»

Рецензенти:

Сорочан Т.М., доктор педагогічних наук, професор, директор Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти»;

Завалевський Ю.І., доктор педагогічних наук, професор, перший заступник директора Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»;

Приставська О.І., директор Навчально-методичного центру м. Львова.

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

2.1. Галузь використання

Освітньо-професійна програма (ОПП) підвищення кваліфікації працівники методичних служб, базується на компетентісному підході, визначає нормативний термін і нормативну частину змісту підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів освіти за напрямом 01 «Освіта», встановлює вимоги до змісту, обсягу та рівня освіти й професійної підготовки фахівця.

Провідна ідея полягає в оновленні, вдосконаленні, розвитку загальних і спеціальних (посадово-функціональних) компетентностей фахівців на основі базової освіти, професійного та життєвого досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів і потреб держави щодо ефективного виконання професійних обов'язків.

ОПП розроблена з урахуванням положень Наказу МОН України № 665 від 01.06.13 року «Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів». Ґрунтується на засадах компетентісного, андрагогічного, акмеологічного підходів, поділяє філософію визначення вимог до фахівця, закладену в основу Болонського процесу та в міжнародному Проекті Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING).

ОПП використовується в процесі:

- розроблення та коригування робочих навчальних програм для окремих категорій слухачів – завідувачів (викладачів) кафедр і структурних підрозділів закладів ППО, керівників Р(М)МК(Ц), методистів Р(М)МК(Ц);

- визначення профілів професійних компетентностей;
- визначення форм оцінювання результатів навчання слухачів;
- розроблення навчальних і навчально-тематичних планів.

Програма є *обов'язковою* для підвищення кваліфікації керівних та педагогічних працівників коледжів(технікумів), в Університеті, *придатна* для цілей ліцензування та акредитації діяльності Університету, атестації педагогічних працівників, які підвищили кваліфікацію в Університеті.

2.2. Цільова група – працівники методичних служб.

2.3. Мета і завдання

Мета підвищення кваліфікації полягає в безперервному професійному розвитку фахівців шляхом формальної та неформальної освіти впродовж усього андрагогічного циклу в умовах соціально-економічних трансформацій, забезпечення якості освіти в контексті сучасних реформ.

Досягнення зазначеної мети передбачає розв'язання наступних *завдань*:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із дидактичних, теоретико-методологічних, правових, управлінських, філософських та інших питань забезпечення ефективної професійної діяльності слухачів;
- отримання додаткових та вдосконалення наявних знань і вмінь з основних напрямів професійної діяльності;
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення та особистісного розвитку слухачів.

2.4. Концепція підвищення кваліфікації фахівців системи освіти за темою «Сучасні підходи в освіті дорослих»

Актуальність курсів підвищення кваліфікації зумовлена сучасними викликами суспільства й освіти; модернізацією системи післядипломної педагогічної освіти на принципах неперервності, гуманізації, випереджувальності, мережевості, варіативності, мобільності, прогностичності, відкритості, інтеграції традиційних та інноваційних технологій; недосконалістю існуючого науково-методичного забезпечення професійного розвитку педагогічних працівників протягом усього життя. На сьогодні особливо актуальною є проблема реформування системи освіти фахівців, зокрема підготовка та підвищення кваліфікації керівних кадрів освіти, педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах динамічних змін і суспільних трансформацій відповідно до Закону України «Про освіту» та основних концептів Нової української школи. Зазначимо, що мета реформування системи освіти фахівців передбачає забезпечення їхнього безперервного професійного розвитку відповідно до вимог державної політики в галузі освіти, роботодавців та ключових стейкхолдерів, задоволення освітніх потреб споживача освітньої послуги відповідно до суспільних та освітніх викликів.

Реформування української освіти включає щонайменше три складники: *упровадження нового Державного стандарту* початкової освіти та навчальних програм, підручників; *підготовка компетентного, умотивованого, конкурентоспроможного педагога* (зокрема до вересня 2018 року підготовлено 22 тис. вчителів початкових класів, 18,5 тис. учителів іноземних мов); *створення нового освітнього середовища*..

Перед системою освіти, післядипломної зокрема, стоїть першочергове завдання розроблення сучасної моделі педагогічної професії в контексті очікувань суспільства,

перспектив розвитку національної економіки та глобальних технологічних змін; модернізація вищої, фахової передвищої освіти за педагогічними спеціальностями; визначення перспективних шляхів безперервного професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників; підготовки конкурентоспроможних на ринку послуг фахівців, адаптованих до сучасних соціокультурних умов, здатних до безперервного самонавчання, саморозвитку та самовдосконалення впродовж життя, засвоєння нових професійних ролей і функцій. Це передусім передбачає вдосконалення професійної компетентності педагогічних працівників для реалізації стратегічних завдань Концепції «Нова українська школа» відповідно до основних напрямів державної політики в галузі освіти, запитів громадянського суспільства, установ і закладів освіти, освітніх потреб споживачів освітніх послуг, сприянні безперервному професійному розвитку в умовах соціальних трансформацій.

Освіта дорослих – це багаторівнева система, зміст якої зорієнтований на випереджувальний розвиток знаннєвого суспільства, професійної кар'єри, особистісних навичок і якостей, інших сфер соціальної практики. Вона спрямована на чіткий результат – особистість, яка розвивається, підготовлена до універсальної діяльності, має сформовані пізнавальні запити, духовні потреби, здатна самостійно планувати і реалізовувати цілі, бути конкурентоспроможною на ринку праці. Це передбачає нові підходи до професійної підготовки педагогічних працівників, виникнення нових функцій системи післядипломної педагогічної освіти, подолання відірваності курсового і післякурсного періодів як єдиного андрагогічного циклу, створення диференційованих умов для опанування педагогом позиції суб'єкта професійного самовдосконалення і самореалізації, засвоєння інноваційних професійних ролей і функцій на рівні вітчизняних і світових стандартів. Для професійного розвитку фахівців як атрибутивної характеристики соціально-економічних трансформацій освіти дорослих у контексті економіки знань необхідно забезпечити зміст, добір інноваційних підходів, андрагогічних технологій в освіті дорослих.

Освіта дорослих трактується як напрям в освіті, що забезпечує задоволення освітніх потреб осіб, зайнятих самостійною професійною діяльністю. Дорослість є один з етапів вікової еволюції людини, який триває близько 40 років і характеризується найвищими досягненнями особистості. У соціально-психологічному сенсі дорослість настає в процесі формування людини як суб'єкта суспільно-трудової діяльності.

Позиція дорослої людини як суб'єкта різних видів соціальної діяльності визначається рядом особливостей: залученість дорослої людини в сферу професійної праці; динамічна зміна світу з його глобальними проблемами; наявність у дорослої людини цілісної несуперечливої позиції, яка має інерційний характер; наявність внутрішнього спонукання до навчання, що допомагає самому ставити собі завдання, будувати план її рішення і здійснювати його; самостійність як вміння організувати процес вирішення завдання і керувати ним відповідно до цієї завданням; залежність ступеня включеності людини в процес навчання від автономності мислення, здатності до нововведень, до співпраці, здатності навчатися і передавати іншим набуті знання; мобільність; постійне прагнення людини будувати свою професійну діяльність на основі нової інформації як спосіб його самовираження і саморозвитку.

Поряд з терміном «освіта дорослих» використовується поняття «андрагогіка» (від гр. aner, andros - дорослий чоловік, зрілий чоловік + ago - веду). Андроґогіка - це галузь педагогічної науки, яка розкриває теоретичні та практичні проблеми навчання, виховання та освіти дорослої людини протягом його життя шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти.

Окреслена проблема може бути вирішена шляхом докорінної зміни практики освіти дорослих. Відповідно освіту можна розглядати як **відтворення культурно-історичного досвіду** (теоретична (знаннєва) модель освіти, яка забезпечує трансляцію культурно-історичного досвіду між поколіннями; її результат – відтворення у людей знань, умінь і навичок, необхідних для реалізації існуючих у суспільстві функцій, зокрема культурних,

соціальних, економічних тощо) і **як механізм розвитку** (універсальна (здібнісна) модель освіти, що постає механізмом розвитку суспільства, що реалізується через підготовку людей до інноваційної діяльності шляхом розвитку їх свідомості; освіта не тільки забезпечує присвоєння індивідами культурно-історичного досвіду, але й набуття ними здатності до засвоєння нових типів діяльності й відносин між людьми).

За матеріалах ЮНЕСКО, головне завдання освіти дорослих – *забезпечити людину комплексом знань і вмінь для активного творчого життя в сучасному суспільстві*. Йдеться про розвиток людини впродовж усього життя як фахівця, громадянина, особистості, а відтак, і про безперервну освіту, яка супроводжує людину в різні періоди її життя.

Важливу роль у процесі дослідження відіграє **науковий підхід** – певна позиція стосовно будь-якої проблеми/явища. Загалом підхід може розумітися як теоретичне або логічне підґрунтя розглянута проектування об'єкта; сукупність способів і прийомів здійснення діяльності на основі будь-якої ідеї або принципу (І.О.Колеснікова).

Підхід як категорія ширше поняття «стратегія навчання», оскільки включає її в себе, визначаючи методи, форми, прийоми навчання.

До загальнометодологічних наукових підходів, які визначають стратегічні напрями освіти дорослих на основі накопиченого соціального досвіду, зараховуємо такі: цивілізаційний, історико-педагогічний, наративний, андрагогічний, парадигмальний, системний, синергетичний, інтегративний, амбівалентний тощо.

Цивілізаційний підхід потребує врахування умов природи та організації середовища (суспільного, освітнього, групового, інформаційного та ін.) з метою ефективного й оптимального впливу його чинників на формування особистості суб'єктів освіти дорослих; розгляд освітніх процесів як цивілізаційних явищ. Такий підхід дозволяє аналізувати педагогічну дійсність як прояв найбільш загальних чинників та детермінант розвитку людської цивілізації; сприяє формуванню наукової якості знань і наукового стилю мислення у суб'єктів освіти дорослих.

Історико-педагогічний підхід дозволяє аналізувати проблеми освіти дорослих у контексті її генези, сучасного стану, закономірностей та тенденцій тощо.

Наративний підхід (від англ. «оповідання») використовується в психологічних, філософських, історико-педагогічних, андрагогічних дослідженнях через застосування розгорнутого оповідання як способу розуміння й відображення історичних феноменів. У процесі аналізу історії становлення освіти дорослих треба враховувати такі характеристики наративного підходу, як-от: ретроспективність – аналіз подій минулого через їх проекцію на сучасність і на майбутнє; перспективність – залежність історичних оцінок від власної авторської позиції дослідника; вибірковість – добирання саме тієї інформації, яка б дозволяла множинність інтерпретацій у сфері освіти дорослих на фоні певного культурного контексту; специфічність впливу андрагогічного знання на формування соціальної ідентичності минулого; комунікативність впливу на окреслене знання культурного дискурсу; фіксована взаємозалежність історичних інтерпретацій і соціальних умов, у межах яких вони є значущими, суттєвими з погляду дослідника.

Системний підхід дає змогу розглядати проблему освіти дорослих як множину взаємопов'язаних елементів, об'єднаних спільністю функцій і мети, єдністю управління та функціонування; дає можливість виявити компоненти та системоутворювальні зв'язки комплексної проблеми освіти дорослих, визначити головні детермінувальні чинники та елементи цього процесу.

Синергетичний підхід дозволяє виявити компоненти та системотвірні функціональні зв'язки педагогічних систем освіти дорослих, процесів та аналізувати здатність учасників освітнього процесу до самоорганізації, активного творчого конструювання своєї багатоваріантної діяльності. Для педагогічної системи освіти дорослих синергетизм – це процес взаємодії двох суміжних, взаємозв'язаних систем (наприклад, викладання – навчання; освіта – самоосвіта; виховання – самовиховання), що

веде до новоутворень, підвищення енергетичного й творчого потенціалу системи, що саморозвивається, і перехід від розвитку до саморозвитку.

Інтегративний підхід забезпечує реалізацію у процесі освіти дорослих принципу інтегральності знань (у тому числі у площині їх міждисциплінарності), педагогічних систем, цілей освіти тощо. Цей підхід реалізує принцип взаємодоповнюваності природничонаукової методичної традиції й гуманітарних способів пізнання.

Амбівалентний підхід – педагогічні явища і процеси розглядаються на основі врахування їх суперечливих сторін, які, на перший погляд, взаємовиключні (наприклад, амбівалентний підхід може бути застосований при вивченні групи й особистості, свободи і відповідальності, диференціації та інтеграції).

Акмеологічний підхід постає як стратегічний орієнтир, що спрямовує освіту дорослих на акмеологічну (творчо-вершинну, самоактуалізаційну, самореалізаційну) якість особистісного та професійного становлення дорослої людини.

Загальнометодологічні підходи передбачають розгляд освіти дорослих як цілісного цивілізаційного, гносеологічного феномену в процесі її історичного становлення й розвитку на основі сучасних освітніх парадигм через суперечливі позиції та спрямованість дорослої людини на досягнення акмевершин в її особистісному та професійному становленні, безперервний професійний розвиток шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти.

Подальша розробка і впровадження теоретико-методологічних засад, зокрема наукових підходів, постає основою модернізації освіти дорослих.

Зміст освітньо-професійної програми тематичних курсів підвищення кваліфікації орієнтований на реалізацію принципів і моделей відкритої освіти, інтегруючи основні методологічні підходи до освіти дорослих.

Освітньо-професійна програма розроблена з урахуванням основних системоутворювальних принципів побудови відкритої освіти, зокрема:

- *неперервності* – це принцип, що передбачає організацію систематизованого й цілеспрямованого процесу набуття педагогічним працівником необхідних для успішної творчої професійної діяльності компетенцій, професійно значущих якостей протягом усього життя;

- *системності* – сукупність взаємозв'язаних елементів, зокрема цілей, умов, чинників, організаційного, змістового, акметехнологічного, діагностичного й нормативно-правового забезпечення, що уможливорює послідовний, цілісний, логічно впорядкований і структурований поетапний процес професійного розвитку в системі післядипломної освіти;

- *гуманізації* – реалізація принципу уможливорює побудову людиноцентрованої освіти, за якої створюється диференційований освітній простір, тобто сприятливі, комфортні умови для професійного розвитку, вияву творчої індивідуальності та реалізації потенційних ресурсів, що забезпечують високий рівень професійної самоактуалізації, кваліфіковане, якісне, продуктивне виконання професійних завдань, інноваційних ролей і функцій, причому навчальний процес ґрунтується на повазі, взаємній довірі, толерантності;

- *варіативності*, що передбачає комбінаційну гнучкість, можливість вибору параметрів, змісту, методів, джерел, термінів, темпу навчання за індивідуальною освітньою траєкторією, що робить систему навчання ефективною, економічною і цікавою;

- *модульності* – принцип до організації процесу навчання шляхом опанування модульних освітніх програм професійного розвитку на основі поєднання модульних технологій навчання і залікових кредитів, причому слухач послідовно й виражено засвоює навчальний матеріал цілісними, ієрархічно впорядкованими й структурованими частинами (*кредитними модулями, змістовими модулями і підмодулями*), результати яких є підставою для визначення результативності і якості підвищення кваліфікації;

- *гнучкості і мобільності* – принцип полягає в розробці змісту, варіативних планів і програм, параметрів навчання з урахуванням соціокультурних змін і вимог до підготовки конкурентоспроможного фахівця, причому гнучкість методів, метатехнологій, форм;

- *випереджувального професійного розвитку*, що уможливорює підвищення освітньої і професійної кваліфікації та подальший професійний розвиток педагогічного працівника відповідно до інноваційних викликів суспільства й освіти, європейських і державних стандартів;

- *мережевої діяльності*, тобто взаємодії і співробітництва на засадах методичного менеджменту і самоменеджменту в умовах відкритої інформаційно-комунікаційної системи;

- *раціонального поєднання самостійності і творчої активності*, за якого педагогічний працівник моделює й організовує процес професійного розвитку, обирає форми самостійної (підготовка до семінарських, практичних занять, лекцій і под.) та індивідуальної роботи протягом міжкурсового періоду;

- *індивідуалізації та диференціації* – принцип уможливорює планування і реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії з урахуванням професійного досвіду, кваліфікаційної категорії, можливостей, здібностей, індивідуального стилю професійно-педагогічної діяльності;

- *технологічності* – передбачає використання при навчанні в системі ППО ефективних андрагогічних метатехнологій (інтерактивних, тренінгових, акмеологічних, ігротехнологій, психофізіологічних та ін.), методів і прийомів, форм активної взаємодії суб'єктів освітнього процесу;

- *науково-методичного супроводу* – принцип полягає в неперервній підтримці творчих ініціатив, інновацій на всіх етапах міжкурсового періоду, ефективному науковому, інформаційному, предметно-методичному, професійно-кваліфікаційному забезпеченні процесу самовдосконалення й самореалізації, професійній мотивації до виконання професійних ролей;

- *моніторингу якості*, що забезпечує можливість перманентного вимірювання й оцінювання професійного розвитку, професійної акмеодинаміки на всіх етапах міжкурсового періоду.

Головна ідея підвищення кваліфікації цього напряму слухачів полягає в розвитку їхніх загальних і спеціальних (посадово-функціональних компетентностей) на основі базової освіти, професійного та життєвого досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів і потреб держави щодо ефективного виконання професійних обов'язків.

Методи навчання: проблемний виклад навчального матеріалу, сугестивний метод, укрупнених блочних одиниць, використання інформаційно-комунікаційних технологій, спостереження і аналіз фактів тощо.

Методичне забезпечення: інтерактивні комплекси навчально-методичного забезпечення курсів підвищення кваліфікації, електронна бібліотека до освітньої програми, методичні рекомендації тощо.

Форми роботи викладача такі:

- організація і проведення аудиторних і позааудиторних занять;
- розгляд навчального матеріалу кредитних (змістових) модулів на лекціях, інтерактивних, актуалізованих лекціях та тренінгових, практичних, семінарських, тематичних заняттях, тематичних зустрічах, Інтернет-заняттях;
- консультування слухачів;
- організація і проведення захисту випускної творчої роботи тощо.

Форми роботи слухача такі:

- проведення поточного самодіагностування для виявлення індивідуально-особистісних і професійних настанов, рівня професійної компетентності, набутих компетенцій, самомотивації професійного розвитку;

- розробка індивідуальної освітньої траєкторії на всіх етапах курсової підготовки;
- опрацювання навчального матеріалу на основі розробленого для кожного кредитного (змістового) модуля комплексу навчально-методичних матеріалів, додаткової електронної бібліотеки, завдань для самостійної та індивідуальної роботи;
- підготовка до інформаційно-мотиваційного, практичного блоку модуля: опрацювання нормативно-правової бази, додаткових матеріалів, літератури до змістового модуля, електронної бібліотеки, питань для самоконтролю чи самоперевірки тощо;
- ознайомлення з бібліотечними фондами (електронною бібліотекою освітньої програми);
- вибір спецкурсів, що значно поглиблюють, розширюють тематику курсової підготовки, відбивають ширше розуміння актуальних проблем організації методичної роботи в умовах реформування освіти, детальніше окреслюють перспективну проблему як для індивідуальної творчої роботи педагогічних працівників, так і керівників коледжів (технікумів) ;
- використання Інтернету з навчальною метою (пошук і аналіз інформації, робота в чаті, форумі, робота з електронною поштою через веб-інтерфейс, отримання пошти, створення і відправка листів, робота з блогами тьютора тощо);
- використання блогів, Вікі-середовища та інших технологій Веб 2.0 для інформаційно-комунікаційного забезпечення виконання завдань II (дистанційного) етапу;
- участь слухача курсів в Інтернет-заняттях, Інтернет-консультаціях і под.;
- планування індивідуальної освітньої траєкторії протягом андрагогічного циклу тощо.

ОПП передбачається оновлення, вдосконалення та розвиток методів, методик і технологій освітньої діяльності для застосовування на практиці. Серед яких:

Розвиток інноваційного потенціалу педагога як сукупності соціокультурних і творчих характеристик особистості педагога, який виявляє готовність вдосконалювати педагогічну діяльність, наявність внутрішніх засобів та методів, здатних забезпечити цю готовність. Наявність інноваційного потенціалу педагога визначають наступні чинники: творча здатність генерувати нові ідеї; високий культурно-естетичний рівень, освіченість, інтелектуальна глибина і різнобічність інтересів; відкритість особистості педагога новому і сприйняття різних ідей, думок, поглядів, концепцій, що базується на толерантності особистості, гнучкості та широті мислення.

Критичне мислення – підхід до такого розвитку мислення, при якому особлива увага приділяється вмінню сформулювати самостійні твердження або думки та їх ґрунтовній аргументації. Учні проявляють своє вміння критично мислити, коли в усній чи письмовій формі роблять інтерпретації (витлумачують щось) і підкріплюють це власними доводами. Критичне мислення використовується учнями рецептивно, коли вони аналізують чи коректно критикують аргументи інших людей.

Індивідуалізоване навчання як метод педагогіки, який враховує внесок кожного студента до процесу навчання. Цей метод ґрунтується на думці, що не може бути двох студентів, які могли би брати участь у навчальних заняттях цілком однаково. Індивідуалізоване навчання зустрічається в чистому вигляді, коли педагог працює з учнем наодинці. Однак викладачі можуть засвоїти цілу низку методів підвищення рівня індивідуалізації на практиці, коли працюють з великою кількістю учнів.

Кооперативне навчання – педагогічна технологія, що застосовується в навчальній роботі студентів у групах і робить їх відповідальними за навчання один одного; при цьому кожен учень особисто підвітний за своє власне навчання. Кооперативне навчання є синонімом терміну «спільне навчання».

Проблемне навчання – як дидактична система, яка ґрунтується на закономірностях творчого засвоєння знань і способів діяльності, на прийомах і методах викладання та учіння з елементами наукового пошуку. Таке навчання передбачає проблемне викладання, тобто створення системи послідовних проблемних ситуацій і управління процесом їх

вирішення, а також проблемне учіння – особливу форму творчої навчальної діяльності студентів щодо засвоєння знань і способів діяльності з наявністю аналізу проблемних ситуацій, формулювання проблем і їх розв'язання шляхом висунення припущень, обґрунтування і доведення гіпотез.

Кейс-метод – ґрунтується на створенні в навчальній аудиторії умов, які б дозволили розвинути у студентів вміння критично мислити, аналізувати, спонукати їх до того, щоб в процесі дискусії поділитися власними думками, ідеями, знаннями та досвідом. Зобов'язання студента полягає в тому, щоб збагачуючи своєю творчою енергією навчальний процес, прийняти на себе частку відповідальності за його результативність. При цьому студенти повинні усвідомлювати, що викладач знаходиться в аудиторії для того, щоб допомогти їм, і вони мають скористатися цим у повній мірі, проте основна відповідальність за те, чому вони навчилися, лежить на них.

3. ОБСЯГ ГОДИН / КРЕДИТІВ ЄКТС, ЩО НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ, ТА ЙОГО ОРІЄНТОВНИЙ РОЗПОДІЛ ЗА СКЛАДОВИМИ Й ВИДАМИ РОБІТ

Загальні вимоги до обсягу освітньо-професійної програми:

Обсяг освітньо-професійної програми, в залежності від форми навчання становить:

- за очною формою навчання – 5 кредитів ЄКТС / 150годин (Таблиця 3.1);
- за очно-дистанційною формою навчання – 7 кредитів ЄКТС / 210 годин

(Таблиця 3.2).

Обсяг одного навчального модуля устанавлений у межах 30 год / 1 кред., кількість обов'язкових модулів – 5. Кожен модуль має дві складові: нормативну та вибірккову. За очно-дистанційною формою навчання, крім зазначеного, ще є 1 - 2 додаткових вибірккових модуля, що поглиблюють знання та уміння, розвивають особистісно-професійні якості та цінності за провідними модулями професійного спрямування. Це дасть змогу диференціювати навчання слухачів з різною підготовкою та досвідом професійної діяльності, а також у майбутньому зараховувати попереднє неформальне навчання.

Розподіл годин за очною формою навчання (150 год / 5 кред.) з урахуванням аудиторної та самостійної робіт здійснюється наступним чином (табл. 3.1):

Таблиця 3.1

Розподіл годин за очною формою навчання (150 год / 5 кред.)

Модулі	Загальна к-сть год за модулем	Обсяг аудиторних год			Обсяг самостійної роботи (у год)		
		Загальна к-сть	Норматив-на складова	Вибіркова складова (спецкурси)	Загальна к-сть	Норматив-на складова	Вибіркова складова (спецкурси)
Модуль 1	30	14	10	4	16	8	8
Модуль 2	30	14	10	4	16	8	8
Модуль 3	30	16*	12	4	14	6	8
Модуль 4	30	14	10	4	16	8	8
Модуль 5	30	14	10	4	16	8	8

* години відводяться на модуль випускової кафедри.

Розподіл часу за очно-дистанційною формою навчання (210 год / 7 кред. ЄКТС, очні етапи 5 дн.+5 дн.) з урахуванням аудиторної та самостійної робіт здійснюється наступним чином (табл. 3.2):

**Розподіл часу за очно-дистанційною формою навчання
(210 год / 7 кредитів ЄКТС) (очні етапи 5 дн. + 5 дн.)**

Модулі	Загальний обсяг годин	Очні етапи						Дистанційний етап				
		Обсяг аудиторних год			Обсяг самостійної роботи (у год)			Загальна к-сть	Обсяг аудиторних год (дистанційно)		Обсяг самостійної роботи	
		Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)		Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)
Модуль 1	30	10	10	0	2	2	0	18	0	4	6	8
Модуль 2	30	10	10	0	4	4	0	16	0	4	5	8
Модуль 3	30	12*	12*	0*	4*	4*	0*	14*	4*	4*	2*	4*
Модуль 4	30	10	10	0	4	4	0	16	0	4	4	8
Модуль 5	30	8	8	0	6	6	0	16	4	4	4	4
Модуль 6	30	6*	0*	6*	4*	0*	4*	20*	0*	0*	12*	8*
Модуль 7	30	4*	0*	4*	6*	0*	6*	20*	0*	0*	12*	8*

* години відводяться на модулі випускової кафедри

4. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУХАЧА

4.1. Інтегральна компетентність. За основу використовується опис відповідного кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій.

Кваліфікаційний рівень 7: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

Кваліфікаційний рівень 8: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та / або професійної практики

Кваліфікаційний рівень 9: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Орієнтовний перелік загальних і спеціальних компетентностей

4.2. Загальні компетентності

Освітологічна: здатність інтегрувати знання з сучасної філософії та соціології освіти, культурології, освітньої політики й економіки освіти в цілісну стратегію освітньої діяльності на засадах еколюдиноцентризму, демонструвати відповідні цінності у професійній діяльності.

Нормативно-правова: здатність організовувати діяльність фахівців системи освіти та/або власну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності, ринку освітніх послуг, автономії закладу / установи / організації освіти та академічної свободи тощо.

4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні) компетентності

Управлінська: планувати, організовувати та контролювати професійну / освітню діяльність суб'єктів та / або власну професійну діяльність відповідно до сучасних вимог; володіти управлінськими технологіями супроводу та забезпечення якості освітнього процесу, організації освітнього середовища закладу / установи / організації в умовах

реформ і соціальних трансформацій; здатність створювати умови та здійснювати професійну діяльність на засадах лідерства та педагогіки партнерства; здатність мотивувати себе та інших суб'єктів освітнього процесу до цілеспрямованого руху до спільної мети.

Соціально-психологічна: здатність забезпечувати оптимальні соціально-психологічні умови професійної діяльності в умовах діалогу культур; сприяти взаємодії та згуртованості фахівців системи освіти, конструктивно розв'язувати професійні конфлікти, налагоджувати їх взаємодію з іншими освітніми організаціями, їх керівниками, іншими організаціями, що причетні до освітнього процесу; володіти формами та методами підтримки й розвитку / саморозвитку всіх його суб'єктів.

Науково-методична: здатність упроваджувати сучасні форми, методи, технології освіти у професійній діяльності; конструктивно оцінювати зміст освіти, якість надання освітніх послуг і результатів роботи педагогічних працівників, проводити експертизу освітнього середовища, надавати консультації педагогічним працівникам всіх рівнів і типів закладів, узагальнювати власний управлінський / педагогічний / науково-педагогічний досвід і презентувати його педагогічній спільноті; рецензувати та готувати до видання науково-методичні матеріали з питань професійної діяльності та її вдосконалення.

Інноваційно-дослідницька: здатність інноваційно вирішувати наукові / практичні професійні завдання; планувати, організовувати та здійснювати експериментальні дослідження щодо визначення оптимальних умов функціонування освітніх організацій; розвитку суб'єктів освітнього процесу; психолого-педагогічного та / або управлінського супроводу й підтримки інноваційних форм і методів роботи закладу освіти; визначати науково обґрунтовані перспективи інноваційних проектів у галузі освіти тощо.

Компетентність з інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку: здатність здійснювати освітню (самоосвітню) діяльність з метою оновлення, вдосконалення, розвитку посадово-функціональних компетентностей; мотивувати себе та інших до професійного й особистісного зростання; розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самоудосконалювати) професійно важливі якості особистості фахівців системи освіти (громадянськість, відповідальність, рефлексивність, толерантність, здатність до діалогічної взаємодії та ін.); ціннісні орієнтації, що спрямовані на всебічний розвиток особистості всіх суб'єктів освітнього процесу як найвищої цінності суспільства.

Інформаційно-комунікаційна: здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, комп'ютерну техніку, е-педагогіку, що дозволяють створювати сучасне освітнє середовище і досягати цілей професійної діяльності та професійно-особистісного розвитку суб'єктів освітнього процесу, у тому числі: мережеві системи пошуку й обробки інформації; електронні бібліотечні ресурси та технології, мультимедійне обладнання; комп'ютерні програми статистичної обробки та візуалізації даних моніторингу, результатів експериментального дослідження та ін.

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Результатом підвищення кваліфікації є підготовка конкурентоспроможних на ринку освітніх послуг фахівців, які здатні забезпечувати випереджувальність розвитку країни, готові виконувати роль консолідаторів нації, активно зреалізовувати освітні проекти національного масштабу, витримувати конкуренцію на європейському і світовому ринку освітніх послуг тощо.

Професійний розвиток фахівців передбачає організацію диференційованого освітнього простору за індивідуальною освітньою траєкторією, упровадження

багатоваріантних освітньо-професійних програм, моделей, форм освіти дорослих, реалізацію інноваційних методологічних підходів, андрагогічних технологій тощо.

Програмні результати навчання, що визначають нормативний зміст підвищення кваліфікації

У результаті підвищення кваліфікації слухач має:

1. Організувати професійну діяльність протягом міжкурсового періоду на засадах сучасних підходів в освіті дорослих, керуючись нормативно-правовими документами, вимогами безпеки життєдіяльності, вимогами інтеграції в європейський освітній простір.

2. Реалізувати загальнометодологічні наукові підходи, які визначають стратегічні напрями освіти дорослих, зокрема цивілізаційний, історико-педагогічний, нарративний, андрагогічний, парадигмальний, системний, синергетичний, інтегративний, амбівалентний тощо, у процесі навчання, професійної діяльності, науково-методичного супроводу професійного розвитку педагога в суспільстві, яке навчається.

3. Залучати в простір освіти дорослих потенційних партнерів наукової, методичної, практичної сфери, що передбачає обмін досвідом, фіндрайзинг освітніх педагогічних ініціатив та інновацій, реалізацію спільних освітніх і наукових проектів, участь у проектних грантах, взаємозалучення наукових експертів, консультантів і коучів із відповідної проблематики, активізацію наукових дискусій і рефлексії, взаємозбагачення й поширення кращих практик тощо.

4. Зміцнювати інформаційно-мережеву взаємодію з інституціями післядипломної педагогічної освіти для здійснення науково-педагогічного, організаційного, методичного, інформаційно-комунікаційного супроводу професійного розвитку педагогічних працівників в освітніх моделях курсів підвищення кваліфікації та міжкурсового періоду.

5. Ураховувати запити і потреби замовників освітніх послуг у структуруванні змісту, доборі підходів, інноваційних форм, андрагогічних, акмеологічних технологій науково-методичного супроводу професійним розвитком фахівців шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти.

6. У межах Українського відкритого університету післядипломної освіти (УВУПО) активно долучитися до розбудови освіти дорослих на засадах інноваційних методологічних підходів і принципів освіти дорослих, моделей відкритої освіти.

7. Аналізувати, узагальнювати та транслювати інноваційний ППД.

8. Здійснювати підготовку та експертизу науково-методичного забезпечення професійного розвитку фахівців на всіх етапах міжкурсового періоду тощо.

9. Здійснювати пошук, опрацювання, аналіз та презентацію професійно важливих знань із різних джерел та даних експериментальних досліджень із використанням сучасних цифрових технологій.

10. Адекватно оцінювати власний рівень педагогічної майстерності, реальні можливості, професійно-особистісні потреби, запити, професійні настанови.

11. Моделювати індивідуальну освітню траєкторію розвитку професіоналізму діяльності і професіоналізму особистості (програму індивідуально-особистісного руху) з опорою на мотиваційні детермінанти, суб'єктний досвід, потенційні можливості протягом міжкурсового періоду тощо.

12. Володіти навичками, настановами до професійного розвитку шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти, системного використання андрагогічних, акмеологічних технологій у системі освіти дорослих, створення лядиноцентрованого, фасилітативного формату освітньої діяльності, співпраці, інноваційності й адаптивності.

6. КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ

6.1. Види контролю

Педагогічний контроль здійснюється, відповідно до визначених нормативними документами Університету вимог, за наступними видами:

Захист випускної роботи – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість виконання слухачами індивідуальних завдань у процесі підвищення кваліфікації.

Реферат – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість опанування слухачами змісту навчального модуля. Допускаються різні форми реферату – аналітичний огляд, есе та ін.

Самоконтроль призначено для самооцінювання слухачами ефективності особистої навчальної роботи щодо засвоєння змісту модулів (тем) ОПП. З цією метою в робочих навчальних програмах, навчально-методичних комплексах (навчальних посібниках тощо) для кожного модуля передбачаються питання для самоконтролю.

6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації

Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) випускної (творчої) роботи.

6.3. Вимоги до випускної роботи

Визначено в Положенні про випускну роботу слухача курсів підвищення кваліфікації та порядок її захисту, затвердженому наказом ректора ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» № 01-01/515 від 24 грудня 2015 р.

Випускна робота допускається до захисту рішенням випускової кафедри за умови її відповідності вимогам вищезазначеного Положення.

6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної (творчої) роботи

До захисту випускної роботи допускаються слухачі, які успішно та повною мірою виконали навчальний план підвищення кваліфікації.

Умовою допуску слухача до захисту є наявність роботи, оформленої за вимогами, які висуваються до даного роду робіт, рішення випускової кафедри, рецензії фахівця з відповідної галузі.

Захист випускної роботи відбувається публічно на засіданні комісії, склад якої затверджується у встановленому в Університеті порядку.

7. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ

В Університеті функціонує система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, яка у контексті забезпечення якості підвищення кваліфікації передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості підвищення кваліфікації;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду й оновлення освітньо-професійних програм;
- 3) щорічне оцінювання слухачів (конкурс випускних робіт), науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах, та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації керівних, педагогічних і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи слухачів, за освітньо-професійною програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

- 7) забезпечення публічності інформації про освітньо-професійні програми підвищення кваліфікації фахівців;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях / випускних роботах слухачів і працівників Університету;
- 9) інших процедур і заходів.

8. ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

8.1. Нормативна складова

8.1.1. Мета та завдання нормативної складової

Метою нормативної складової є загальнокультурний, психолого-педагогічний та предметно-технологічний розвиток слухача курсів підвищення кваліфікації. Досягнення мети передбачає виконання завдань:

- оновлення знань і вмінь з дидактичних, соціально-педагогічних, управлінських, науково-методичних питань професійної діяльності керівних та педагогічних працівників коледжів (технікумів);
- удосконалення педагогічної майстерності педагогічних працівників на всіх етапах міжкурсового періоду, зокрема таких складників, як професіоналізм, професійно-педагогічна компетентність, творчість, технологічна культура;
- сприяння їх професійно-особистісному розвитку в контексті компетентнісного підходу.

8.1.2. Зміст нормативної складової

Модуль 1. Освітнологічний та нормативно-правовий

Мета: розширити можливості керівним та педагогічним працівникам коледжів (технікумів) в своїй професійній та особистісній діяльності компетентно реагувати на зміни оточуючого середовища, вибудовуючи траєкторію своєї діяльності в межах чинного нормативно-правового поля та морально-етичних принципів.

Зміст: Розвинути цінність освіти як соціокультурного феномену. Поглибити знання щодо орієнтування в змінах соціокультурного та нормативно-правового середовища національного життєвого простору. Практично відпрацювати здатність інтегрувати сучасні наукові бачення в цілісну стратегію освітньої діяльності на засадах еколюдиноцентризму, демонструвати відповідні цінності у професійній діяльності. Дати можливість доопрацювати власні знання з філософії сучасної освіти; сутності теоретичних понять у галузі педагогіки та суміжних галузей гуманітарних наук, вести науково-педагогічне дослідження.

Оновити знання слухачів щодо орієнтування та використання нормативно-правових актів у галузі освіти. Розвинути здатність організовувати власну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності, ринку освітніх послуг та академічної свободи тощо. Відпрацювати державні документи стосовно освіти; освітні концепції, програми.

Модуль 2. Менеджмент і лідерство

Мета: вдосконалення управлінської компетентності слухачів, сприяння їх професійному й особистісному розвитку в умовах соціальних трансформацій.

Зміст: Освітній менеджмент. Провідні тенденції і актуальні проблеми публічного управління освітою в умовах соціально-економічної трансформації України. Державно-громадське управління освітою як пріоритет державної освітньої політики. Організація діяльності органів місцевого самоврядування щодо планування та розвитку освіти. Державна політика забезпечення якості освіти в Україні: інструменти реалізації. Інтеграція науки, освіти і практики суспільної діяльності як критичний чинник

забезпечення якості суспільного розвитку. Управління змінами в освітніх організаціях. Управлінська діяльність керівників в умовах реформування освіти.

Європейська соціальна і гуманітарна політика. Європейський освітній та науковий простір та моделі управління освітою. Європейські освітні програми та організація академічної мобільності. Післядипломна педагогічна освіта в ЄС.

Інноваційні процеси в системі управління освітою. Моделювання в теорії і практиці управління освітніми організаціями. Технологія моделювання розвитку закладу освіти. Технологія прийняття рішень в управлінській діяльності Контроль як інтегрована функція управління закладом. Стратегічний менеджмент та маркетинг освітнього закладу. Маркетингові комунікації освітнього закладу. Бенчмаркінг. Управління людськими ресурсами. Фінансовий менеджмент закладу Організація ефективних комунікацій в освітньому закладі та комунікативна компетентність керівників. Управління конкурентоспроможністю закладу. Менеджмент інноваційних освітніх проєктів. Менеджмент інклюзивної освіти.

Поняття та природа лідерства. Теорія лідерства. Лідерство та ефективне управління Лідерство та ефективна комунікація. Лідерство та управління персоналом. Лідерство та стратегічне управління. Розробка стратегії розвитку закладу освіти на основі парадигми лідерства.

Лідерство як управлінська компетентність. Сила лідера та його вплив. Ефективність лідера. Концепції ситуаційного лідерства. Технології самоменеджменту і тайм-менеджменту в професійній діяльності керівників. Авторитет, імідж, репутація керівника освітнього закладу. Оптимізація персональної діяльності керівника.

Модуль 3. Посадово-функціональний

Мета: сприяти розвитку професіоналізму керівних та педагогічних працівників коледжів (технікумів) в контексті оптимального поєднання суто педагогічної діяльності з науково-дослідною та навчально-методичною роботою.

Зміст: Модуль передбачає розгляд наступної тематики: організація власного пізнання, розширення наукової ерудиції, обізнаності та глибини знань свого предмета, мотивація професійної самоосвіти, самомаркетингу; визначення найближчої і віддаленої перспективи особистісного розвитку й професійного становлення майбутніх фахівців; імідж викладача, його естетична та емоційна привабливість, самопрезентація (уміння себе подавати); розвиток мобільності знань, гнучкості методів професійної діяльності і критичність мислення; технології організації дослідно-експериментальної роботи, концептуально-технологічних і практичних аспектів впровадження інноваційних освітніх технологій в освітній процес, діалогізації освіти, комунікативного, соціально-перцептивного та інтерактивного аспектів спілкування тощо.

Модуль 4. Соціально-психологічний

Мета: вдосконалення соціально-психологічної компетентності слухачів – керівних та педагогічних працівників коледжів (технікумів), сприяння їх професійному й особистісному розвитку.

Зміст: Соціально-психологічна компетентність учасників освітнього процесу: сутність і умови розвитку. Психологічні чинники мотивації професійного вдосконалення персоналу освітніх організацій. Психологічні умови розвитку конкурентоздатності викладачів коледжів.

Психолого-управлінські технології підвищення ефективності професійної діяльності персоналу освітньої організації. Психологічні проблеми управління персоналом освітньої організації: виклики сьогодення. Попередження і подолання проявів професійного стресу та синдрому «професійного вигорання» у професійній діяльності персоналу закладу освіти.

Психологічні особливості формування команди освітньої організації. Психологічна готовність викладачів коледжів до діяльності в умовах змін.

Психологічні засади організаційного розвитку та розвитку організаційної культури персоналуосвітніх організацій.

Модуль 5. Інформаційно-комунікативний

Мета: розширення можливостей керівних та педагогічних працівників коледжів (технікумів) до особистісно-професійного зростання та викладання предметів засобами ІКТ.

Зміст: Використання навичок роботи з апаратними засобами ПК і мультимедійним обладнанням; застосування можливостей спеціальних програм для захисту інформації і для раціонального використання апаратних ресурсів; використання програмного забезпечення навчального призначення і ресурсів мережі Інтернет у професійній діяльності; розробка методичного супроводу застосування програмного забезпечення навчального призначення в навчально-виховному процесі; розвиток своїх ІКТ-компетенцій шляхом навчання на дистанційних курсах, підвищення методичної культури та обміну досвідом через участь у мережних педагогічних спільнотах, форумах та проектах; оцінювання і реалізація можливості електронних видань освітнього призначення і розподіленого в мережі Інтернет інформаційного ресурсу освітнього призначення; навчальна діяльність з використанням засобів ІКТ в аспектах, що відображають особливості конкретного навчального предмету.

Модуль 6. Інноваційно-дослідницький

Мета: удосконалення інноваційно-дослідницької компетентності слухачів, підготовка до науково-методичного менеджменту освітніх інновацій та професійних ініціатив.

Зміст: Проектування компетентнісно-орієнтованого освітнього процесу у коледжі. Рефлексія як аналіз власної діяльності викладача. Прогнозування дидактичного ефекту інновації. Психолого-педагогічні проблеми освітнього процесу. Визначення ціннісно-мотиваційного компонента та формування мотиваційної готовності до інноваційної діяльності. Розвиток інтелектуально-логічних здібностей (вміння аналізувати, обґрунтовувати, пояснювати, виділяти головне тощо). Специфіка педагогічної творчості. Шляхи й умови оптимізації професійної діяльності викладача за результатами експериментальних психологічних досліджень.

Модуль 7. Професійно-особистісний розвиток

Відповідно до теми курсів підвищення кваліфікації даної категорії завідувачів (викладачів) кафедр і структурних підрозділів закладів ППО, керівників Р(М)МК(Ц), методистів Р(М)МК(Ц) цей модуль уточнюється напрямом «Сучасні підходи в освіті дорослих»

Мета: поглибити знання та вміння слухачів щодо концепції, основ теорії і практики, методики і методології викладання навчальних дисциплін у системі вищої освіти, удосконалення компетентності з інформальної освіти та сприяння їх професійно-особистісного розвитку в умовах соціальних трансформацій.

Зміст: Відпрацювати з слухачами сучасні підходи до планування та організації навчального процесу на засадах компетентнісного підходу. Розглянути питання організаційно-правового забезпечення навчального процесу, розвитку професійної майстерності керівників та педагогічних працівників коледжів (технікумів) як найважливішого фактору досягнення якості сучасної освіти. Детально розглянуто сучасні технології навчання як інструменти формування компетенцій фахівців. Розвинути можливість самомаркетингу як необхідність самовдосконалення педагога, керівника. У творчій співпраці створити можливість пошуків таких дидактичних підходів і засобів, які могли б надати гарантоване досягнення цілей навчання. Розглянути інструментарій забезпечення мобільності студентів і працівників коледжу (технікуму).

Розглянути сучасні тенденції розвитку світової освітньої системи (поглиблення її фундаменталізації, посилення гуманістичної спрямованості, духовної та загальнокультурної складової освіти, формування у студентів системного підходу до

аналізу складних технічних і соціальних ситуацій, стратегічного мислення, виховання соціальної та професійної мобільності). Удосконалення методики викладання і запровадження новітніх педагогічних технологій. Визначити шляхи забезпечення якості освіти в контексті сучасних реформ

8.2. Вибіркова складова (спецкурси)

8.2.1. Мета і завдання вибіркової складової

Метою вибіркової складової є диференційоване забезпечення особистісно-професійних потреб та інтересів слухачів у контексті розвитку їх компетентостей. В контексті зазначеного передбачається вирішення наступних *завдань*:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь педагогічної діяльності відповідно до індивідуальних потреб і запитів керівних та педагогічних працівників коледжів (технікумів);
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення, самомаркетингу, що забезпечується можливістю вибору змісту навчання слухачами відповідно до їхніх потреб і запитів;
- сприяння особистісному розвитку педагогічних працівників як важливому чиннику їх професійного вдосконалення.

Зміст вибіркової складової складають спецкурси, які поглиблюють зміст модулів професійного спрямування і складають відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Державному вищому навчальному закладі «Університет менеджменту освіти» не менш ніж 25% від загального обсягу годин. Анотований перелік спецкурсів вноситься до навчально-тематичних планів у вигляді Додатка.

9. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Основні нормативні документи, на яких базується освітньо-професійна програма, затверджені на таких рівнях:

європейському рівні (у галузі освіти):

1. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG): / Європейська асоціація забезпечення якості вищої освіти; Європейський союз студентів; Європейська асоціація університетів; Європейська асоціація закладів вищої освіти; Конфедерація європейського бізнесу «БІЗНЕСЄВРОПА»; Європейський реєстр забезпечення якості вищої освіти. – Єреван, 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.

2. International Standard Classification of Education ISCED-F (МСКО-Г) 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.

Загальнодержавному (у галузі освіти):

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 30. – С. 141

2. Закон України «Про освіту» // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2017. – № 38-39. – С. 380

3. Закон України «Про професійно-технічну освіту» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1998. – № 32. – С. 215

4. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2015. – № 23. – С.158

5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соціформ», 2010.

6. Національна рамка кваліфікацій / Додаток до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>.

7. Постанова Кабінету Міністрів України № 200 «Про ліцензування, атестацію та акредитацію навчальних закладів» від 12 лютого 1996 року.

8. Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua/ru/about-ministry/normative/4068->.

9. Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.08.2002 №450 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної та виховної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0698-02>.

10. Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.10.10 року № 930 «Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1255-10/page>.

11. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 р. № 1648) «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-rovidomlennya-2016-06-01-metodichni-rekomendacziyi-shhodo-rozroblennya-stand>

10. ДОДАТКИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

*Додаток А
Таблиця А.10.1*

Співвідношення навчальних модулів, компетентностей та кредитів ЄКТС у підвищенні кваліфікації працівників системи освіти за очно-дистанційною формою навчання (210 год / 7 кредитів ЄКТС)

№ з/п	Компетентності	Модулі	Кількість кредитів ЄКТС	Назва відповідальної кафедри
<i>Загальні</i>				
1	Освітологічна	Модуль 1. Освітологічний та нормативно-правовий	1	ФОД УОП
2	Нормативно-правова			
<i>Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні)</i>				
3	Управлінська	Модуль 2. Менеджмент і лідерство	1	ПАМО
4	Соціально-психологічна	Модуль 3. Соціально-психологічний	1	ПУ
5	Науково-методична	Модуль 4. Посадово-функціональний	1	ФОД
6	Інформаційно-комунікаційна	Модуль 5. Інформаційно-комунікаційний	1	ВОС ІКТ
7	Інноваційно-дослідницька	Модуль 6. Інноваційно-дослідницький	1	ФОД
8	Компетентність із інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку	Модуль 7. Професійно-особистісний розвиток	1	ФОД

*Додаток Б
Таблиця Б.10.1*

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою підвищення кваліфікації компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій

Класифікація компетентностей викладачів коледжів, технікумів за НРК	Знання	Уміння	Комуні-кація	Цінності, автономія та відповідальність
<i>Загальні компетентності</i>				
1. Освітологічна	+			+
2. Нормативно-правова	+			+
<i>Спеціальні (фахові, посадово-функціональні) компетентності</i>				
3. Управлінська компетентність	+	+	+	+
4. Фахова	+	+		+
5. Науково-методична компетентність.	+	+		+
6. Інформаційно-комунікаційна	+	+	+	
7. Інноваційно-дослідницька	+	+		+
8. Компетентність із інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку	+	+	+	+

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою підвищення кваліфікації результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності								
	Інтегральна	Загальні		Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні)					
		1	2	3	4	5	6	7	8
1. Організувати професійну діяльність протягом міжкурсового періоду на засадах сучасних підходів в освіті дорослих, керуючись нормативно-правовими документами, вимогами безпеки життєдіяльності, вимогами інтеграції в європейський освітній простір	+	+	+						
2. Реалізувати загальнометодологічні наукові підходи, які визначають стратегічні напрями освіти дорослих, зокрема цивілізаційний, історико-педагогічний, наративний, андрагогічний, парадигмальний, системний, синергетичний, інтегративний, амбівалентний тощо, у процесі навчання, професійної діяльності, науково-методичного супроводу професійного розвитку педагога в суспільстві, яке навчається	+			+					
3. Залучати в простір освіти дорослих потенційних партнерів наукової, методичної, практичної сфери, що передбачає обмін досвідом, фіндрайзинг освітніх педагогічних ініціатив та інновацій, реалізацію спільних освітніх і наукових проєктів, участь у проєктних грантах, взаємозалучення наукових експертів, консультантів і коучів із відповідної проблематики, активізацію наукових дискусій і рефлексії, взаємозбагачення й поширення кращих практик тощо	+			+	+	+			
4. Зміцнювати інформаційно-мережеву взаємодію з інституціями післядипломної педагогічної освіти для здійснення науково-педагогічного, організаційного, методичного, інформаційно-комунікаційного супроводу професійного розвитку педагогічних працівників в освітніх моделях курсів підвищення кваліфікації та міжкурсового періоду	+			+					+
5. Ураховувати запити і потреби замовників освітніх послуг у структуруванні змісту, доборі підходів, інноваційних форм, андрагогічних, акмеологічних технологій науково-методичного супроводу професійним розвитком фахівців шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти.	+			+	+				+
6. У межах Українського відкритого університету післядипломної освіти (УВУПО) активно долучитися до розбудови освіти дорослих на засадах інноваційних методологічних підходів і принципів освіти дорослих, моделей відкритої освіти.	+							+	+
7. Аналізувати, узагальнювати та транслювати інноваційний ППД	+					+	+		
8. Здійснювати підготовку та експертизу науково-методичного забезпечення професійного розвитку фахівців на всіх етапах міжкурсового періоду тощо.	+				+	+			
9. Здійснювати пошук, опрацювання, аналіз та презентацію професійно важливих знань із різних джерел та даних експериментальних досліджень із	+								+

використанням сучасних цифрових технологій									
10. Адекватно оцінювати власний рівень педагогічної майстерності, реальні можливості, професійно-особистісні потреби, запити, професійні настанови	+					+	+		
11. Моделювати індивідуальну освітню траєкторію розвитку професіоналізму діяльності і професіоналізму особистості (програму індивідуально-особистісного руху) з опорою на мотиваційні детермінанти, суб'єктний досвід, потенційні можливості протягом міжкурсового періоду тощо	+			+	+	+	+		
12. Володіти навичками, настановами до професійного розвитку шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти, системного використання андрагогічних, акмеологічних технологій у системі освіти дорослих, створення людиноцентрованого, фасилітативного формату освітньої діяльності, співпраці, інноваційності й адаптивності	+							+	+

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ТЕМАТИЧНИХ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ**

***«ТЕОРЕТИЧНІ І МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ ФАХОВОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
ВИКЛАДАЧА»***

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»

_____ М.О. Кириченко

«__» _____ 2018 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

**напряму: педагогічні, науково-педагогічні працівники
та керівники закладів освіти**

галузі знань: 01 «Освіта»

категорії слухачів: викладачі коледжів, технікумів

**тема: «Теоретичні і методичні аспекти розвитку фахової
майстерності викладача»**

СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

ЗМІСТ

1.	ПРЕАМБУЛА.....	86
2.	ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	86
	2.1. Галузь використання.....	86
	2.2. Цільова група.....	87
	2.3. Мета і завдання.....	87
	2.4. Концепція підвищення кваліфікації фахівців системи освіти.....	87
3.	ОБСЯГ ГОДИН / КРЕДИТІВ ЄКТС, ЩО НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ, ТА ЙОГО ОРІЄНТОВНИЙ РОЗПОДІЛ ЗА СКЛАДОВИМИ Й ВИДАМИ РОБІТ.....	90
4.	ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУХАЧА.....	91
	4.1. Інтегральна компетентність.....	91
	4.2. Загальні компетентності.....	91
	4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні) компетентності.....	91
5.	ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	92
6.	КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ.....	93
	6.1. Види контролю.....	93
	6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації.....	93
	6.3. Вимоги до випускної роботи.....	94
	6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної роботи.....	94
7.	ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	94
8.	ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ.....	94
	8.1. Нормативна складова.....	94
	8.2. Вибіркова складова (спецкурси).....	97
9.	ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА.....	98
10.	ДОДАТКИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ.....	100
	<i>Додаток А.</i> Співвідношення компетентностей, модулів і кредитів.....	100
	<i>Додаток Б.</i> Матриця відповідності компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.....	100
	<i>Додаток В.</i> Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей.....	101

1. ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма тематичних курсів підвищення кваліфікації за напрямом «Педагогічні, науково-педагогічні працівники та керівники закладів освіти» галузі знань 01 «Освіта» розроблена для категорії слухачів «викладачі коледжів, технікумів» за темою: *«Теоретичні і методичні аспекти розвитку фахової майстерності викладача»*.

Освітньо-професійну програму підвищення кваліфікації керівних кадрів закладів ППО схвалено на засіданні кафедри філософії та освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 8 від 31.10.2018 р.); затверджено на засіданні вченої ради Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 5 від 06.11.2018 р.), на засіданні вченої ради ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 5 від 14.11.2018 р.).

Автори-розробники:

Сидоренко Вікторія Вікторівна – завідувач кафедри філософії і освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти», доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук;

Єрмоленко Андрій Борисович – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри філософії і освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти».

Рецензенти:

Сорочан Т.М., доктор педагогічних наук, професор, директор Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти»;

Завалевський Ю.І., доктор педагогічних наук, професор, перший заступник директора Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»;

Приставська О.І., директор Навчально-методичного центру м. Львова.

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

2.1. Галузь використання

Освітньо-професійна програма (ОПП) підвищення кваліфікації викладачів коледжів, технікумів базується на компетентісному підході, визначає нормативний термін та нормативну частину змісту підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів освіти за напрямом 0101 Педагогічна освіта, встановлює вимоги до змісту, обсягу та рівня освіти й професійної підготовки фахівця.

Провідна ідея підвищення кваліфікації викладачів коледжів, технікумів полягає в оновленні, вдосконаленні, розвитку їхніх загальних і спеціальних (посадово-функціональних) компетентностей на основі базової освіти, професійного та життєвого досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів і потреб держави щодо ефективного виконання професійних обов'язків.

Дана ОПП розроблена з урахуванням положень Наказу МОН України № 665 від 01.06.13 року «Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів», викладачі всіх спеціальностей вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації (Код КП – 2310.2).

ОПП використовується в процесі:

- розроблення та коригування робочих навчальних програм для окремих категорій слухачів – викладачі коледжів, технікумів;
- визначення профілів професійних компетентностей;
- визначення форм оцінювання результатів навчання слухачів;
- розроблення навчальних і навчально-тематичних планів.

Програма є *обов'язковою* для підвищення кваліфікації викладачів коледжів, технікумів в Університеті, *придатна* для цілей ліцензування та акредитації діяльності Університету, атестації педагогічних працівників, які підвищили кваліфікацію в Університеті.

2.2. Цільова група – викладачі коледжів, технікумів.

2.3. Мета і завдання

Мета підвищення кваліфікації викладачів коледжів, технікумів полягає у розвитку професійних компетентностей, безпосередньо фахової (дидактичної) майстерності викладача та оновленні і удосконаленні соціо-культурних та життєвих компетентностей протягом усього андрагогічного циклу в умовах соціально-економічних трансформацій.

Досягнення зазначеної мети передбачає розв'язання наступних *завдань*:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із дидактичних, теоретико-методологічних, правових, управлінських, філософських та інших питань забезпечення ефективної професійної діяльності слухачів;
- отримання додаткових та вдосконалення наявних знань і вмінь з основних напрямів професійної діяльності;
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення та особистісного розвитку слухачів.

2.4. Концепція підвищення кваліфікації фахівців системи освіти за темою: «Теоретичні і методичні аспекти розвитку фахової майстерності викладача»

Актуальність курсів підвищення кваліфікації.

У відкритому просторі післядипломної освіти професійний розвиток педагогічних працівників становить складний багаторівневий, пролонгований, поетапний і амбівалентний (оскільки можна спостерігати його нерівномірність і гетерохронність на всіх стадіях, порушення лінійності, послідовності й впорядкованості, етапи біфуркації) процес, що включає усебічно-гармонійне становлення кваліфікованого фахівця, професіонала, особистості з акмеологічною позицією, що включає послідовні періоди (етапи, фази) його самотворення, самореалізації і самовдосконалення, зміни та перетворення психологічної структури професійно-педагогічної діяльності, мотиваційної сфери, ціннісно-світоглядних орієнтирів, набуття професійно значущих компетенцій, засвоєння та реалізацію інноваційних професійних ролей і функцій.

У сучасному постіндустріальному суспільстві постає проблема підготовки педагога **інноваційного типу**, якому притаманні такі якості, як: гнучка адаптація у змінних життєвих ситуаціях, самостійне набуття необхідних знань, уміння застосовувати їх на практиці; самостійне критичне мислення, уміння бачити труднощі та шукати шляхи їх раціонального подолання; здатність генерувати нові ідеї та творчо їх втілювати; уміння правильно та оперативно працювати з інформацією та оперувати нею; здатність налагоджувати позитивні стосунки з колективом, родиною, навколишнім середовищем; висока моральність, відповідальність за себе та за долю суспільства.

В умовах соціальних трансформацій, які потребують глибинних перетворень у системі освіти, важливого значення набуває підготовка викладачів коледжів, технікумів,

здатних забезпечити реалізацію освітньої політики як пріоритетної функції держави, що сприяє задоволенню освітніх і духовно-культурних потреб усіх суб'єктів навчально-виховного процесу, розвитку їхньої здатності до саморозвитку та навчання упродовж всього життя.

Професійно значущими характеристиками викладачів коледжів, технікумів визначаємо такі:

- адаптованість до соціокультурних змін, його готовність до виконання нових ролей і функційних обов'язків, професійного співробітництва і взаємообміну;
- здатність до професійного ризику, схильність до експерименту, гнучкість професійного мислення;
- людиноцентризм або педоцентризм (від гр. *pais* – дитина, лат. *centrum* – центризм, середовище), за якого освіта спрямована на розкриття задатків кожного суб'єкта освітнього процесу, ураховуючи його суб'єктний досвід, здібності, можливості, інтереси, потреби, запити, настанови;
- нове розуміння цінностей освіти;
- мотиваційно-ціннісне ставлення (якості, властивості, навички) до професійно-педагогічної діяльності;
- поінформованість у професійно-педагогічній сфері;
- комунікабельність, професійна мобільність, інтелектуальна глибина й різнобічність інтересів;
- уміння ініціювати, апробувати і впроваджувати нове, важливе для розвитку професійної спільноти й суспільства зокрема, приймати нестандартні рішення, генерувати творчі уявлення та ідеї;
- готовність до модифікації мети, змісту, методів, форм навчання і виховання, свідомого вибору продуктивних і дієвих освітніх нововведень;
- володіння особистісною професійною неповторністю й унікальністю, оригінальним стилем професійно-педагогічної діяльності, новаторською професійною позицією тощо.

Сучасний викладач має бути спрямований на науково-обґрунтовану організацію освітнього процесу з прогностичним спрямуванням, мати розвинуту професійну самосвідомість, володіти мистецтвом рефлексії; не тільки додавати новизну до вже відомих професійній спільноті технологічних аспектів, а й *створювати концептуально новий інтелектуальний продукт, що має соціальну значущість і може суттєво вплинути на розвиток освіти й освітньої галузі зокрема..*

Головна ідея підвищення кваліфікації цього напряму слухачів полягає в розвитку їхніх загальних і спеціальних (посадово-функціональних компетентностей) на основі базової освіти, професійного та життєвого досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів і потреб держави щодо ефективного виконання професійних обов'язків викладачами коледжів, технікумів.

Методи навчання: проблемний виклад навчального матеріалу, сугестивний метод, укрупнених блочних одиниць, використання інформаційно-комунікаційних технологій, спостереження і аналіз фактів тощо.

Методичне забезпечення: інтерактивні комплекси навчально-методичного забезпечення курсів підвищення кваліфікації, електронна бібліотека до освітньої програми, методичні рекомендації тощо.

Форми роботи викладача такі:

- організація і проведення аудиторних і позааудиторних занять;
- розгляд навчального матеріалу кредитних (змістових) модулів на лекціях, інтерактивних, актуалізованих лекціях та тренінгових, практичних, семінарських, тематичних заняттях, тематичних зустрічах, Інтернет-заняттях;
- консультування слухачів;

- організація і проведення захисту випускної творчої роботи тощо.

Форми роботи слухача такі:

- проведення поточного самодіагностування для виявлення індивідуально-особистісних і професійних настанов, рівня професійної компетентності, набутих компетенцій, самомотивації професійного розвитку;
- розробка індивідуальної освітньої траєкторії на всіх етапах курсової підготовки;
- опрацювання навчального матеріалу на основі розробленого для кожного кредитного (змістового) модуля комплексу навчально-методичних матеріалів, додаткової електронної бібліотеки, завдань для самостійної та індивідуальної роботи;
- підготовка до інформаційно-мотиваційного, практичного блоку модуля: опрацювання нормативно-правової бази, додаткових матеріалів, літератури до змістового модуля, електронної бібліотеки, питань для самоконтролю чи самоперевірки тощо;
- ознайомлення з бібліотечними фондами (електронною бібліотекою освітньої програми);
- вибір спецкурсів, що значно поглиблюють, розширюють тематику курсової підготовки, відбивають ширше розуміння актуальних проблем організації методичної роботи в умовах реформування освіти, детальніше окреслюють перспективну проблему як для індивідуальної творчої роботи методиста, так і методичної служби зокрема;
- використання Інтернету з навчальною метою (пошук і аналіз інформації, робота в чаті, форумі, робота з електронною поштою через веб-інтерфейс, отримання пошти, створення і відправка листів, робота з блогами тьютора тощо);
- використання блогів, Вікі-середовища та інших технологій Веб 2.0 для інформаційно-комунікаційного забезпечення виконання завдань II (дистанційного) етапу;
- участь слухача курсів в Інтернет-заняттях, Інтернет-консультаціях;
- планування індивідуальної освітньої траєкторії протягом андрагогічного циклу тощо.

ОПП передбачається оновлення, вдосконалення та розвиток методів, методик і технологій освітньої діяльності для застосовування на практиці. Серед яких:

Розвиток інноваційного потенціалу педагога як сукупності соціокультурних і творчих характеристик особистості педагога, який виявляє готовність вдосконалювати педагогічну діяльність, наявність внутрішніх засобів та методів, здатних забезпечити цю готовність. Наявність інноваційного потенціалу педагога визначають наступні чинники: творча здатність генерувати нові ідеї; високий культурно-естетичний рівень, освіченість, інтелектуальна глибина і різнобічність інтересів; відкритість особистості педагога новому і сприйняття різних ідей, думок, поглядів, концепцій, що базується на толерантності особистості, гнучкості та широті мислення.

Критичне мислення – підхід до такого розвитку мислення, при якому особлива увага приділяється вмінню сформулювати самостійні твердження або думки та їх ґрунтовній аргументації. Учні проявляють своє вміння критично мислити, коли в усній чи письмовій формі роблять інтерпретації (витлумачують щось) і підкріплюють це власними доводами. Критичне мислення використовується учнями рецептивно, коли вони аналізують чи коректно критикують аргументи інших людей.

Індивідуалізоване навчання як метод педагогіки, який враховує внесок кожного студента до процесу навчання. Цей метод ґрунтується на думці, що не може бути двох студентів, які могли би брати участь у навчальних заняттях цілком однаково. Індивідуалізоване навчання зустрічається в чистому вигляді, коли педагог працює з учнем наодинці. Однак викладачі можуть засвоїти цілу низку методів підвищення рівня індивідуалізації на практиці, коли працюють з великою кількістю учнів.

Кооперативне навчання – педагогічна технологія, що застосовується в навчальній роботі студентів у групах і робить їх відповідальними за навчання один одного; при цьому кожен учень особисто підзвітний за своє власне навчання. Кооперативне навчання є синонімом терміна «спільне навчання».

Проблемне навчання – як дидактична система, яка ґрунтується на закономірностях творчого засвоєння знань і способів діяльності, на прийомах і методах викладання та учіння з елементами наукового пошуку. Таке навчання передбачає проблемне викладання, тобто створення системи послідовних проблемних ситуацій і управління процесом їх вирішення, а також проблемне учіння – особливу форму творчої навчальної діяльності студентів щодо засвоєння знань і способів діяльності з наявністю аналізу проблемних ситуацій, формулювання проблем і їх розв'язання шляхом висунення припущень, обґрунтування і доведення гіпотез.

Кейс-метод – ґрунтується на створенні в навчальній аудиторії умов, які б дозволили розвинути у студентів вміння критично мислити, аналізувати, спонукати їх до того, щоб в процесі дискусії поділитися власними думками, ідеями, знаннями та досвідом. Зобов'язання студента полягає в тому, щоб збагачуючи своєю творчою енергією навчальний процес, прийняти на себе частку відповідальності за його результативність. При цьому студенти повинні усвідомлювати, що викладач знаходиться в аудиторії для того, щоб допомогти їм, і вони мають скористатися цим у повній мірі, проте основна відповідальність за те, чому вони навчилися, лежить на них.

3. ОБСЯГ ГОДИН / КРЕДИТІВ ЄКТС, ЩО НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ, ТА ЙОГО ОРІЄНТОВНИЙ РОЗПОДІЛ ЗА СКЛАДОВИМИ Й ВИДАМИ РОБІТ

Загальні вимоги до обсягу освітньо-професійної програми:

Обсяг освітньо-професійної програми за очно-дистанційною формою навчання становить – 7 кредитів ЄКТС / 210 годин (табл. 3.1).

Обсяг одного навчального модуля установлений у межах 30 год / 1 кред., кількість обов'язкових модулів – 5. Кожен модуль має дві складові: нормативну та вибіркову. За очно-дистанційною формою навчання, крім зазначеного, ще є 1 - 2 додаткових вибіркових модуля, що поглиблюють знання та уміння, розвивають особистісно-професійні якості та цінності за провідними модулями професійного спрямування. Це дасть змогу диференціювати навчання слухачів з різною підготовкою та досвідом професійної діяльності, а також у майбутньому зараховувати попереднє неформальне навчання.

Розподіл часу за очно-дистанційною формою навчання (210 год / 7 кред. ЄКТС, очні етапи 5 дн.+5 дн.) з урахуванням аудиторної та самостійної робіт здійснюється наступним чином (табл. 3.1):

Таблиця 3.1

Розподіл часу за очно-дистанційною формою навчання (210 год / 7 кредитів ЄКТС) (очні етапи 5 дн. + 5 дн.)

Модулі	Загальний обсяг годин	Очні етапи						Дистанційний етап					
		Обсяг аудиторних год			Обсяг самостійної роботи (у год)			Загальна к-сть	Обсяг аудиторних год (дистанційно)			Обсяг самостійної роботи	
		Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)		Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	
Модуль 1	30	10	10	0	2	2	0	18	0	4	6	8	
Модуль 2	30	10	10	0	4	4	0	16	0	4	5	8	
Модуль 3	30	12*	12*	0*	4*	4*	0*	14*	4*	4*	2*	4*	
Модуль 4	30	10	10	0	4	4	0	16	0	4	4	8	
Модуль 5	30	8	8	0	6	6	0	16	4	4	4	4	
Модуль 6	30	6*	0*	6*	4*	0*	4*	20*	0*	0*	12*	8*	
Модуль 7	30	4*	0*	4*	6*	0*	6*	20*	0*	0*	12*	8*	

* години відводяться на модулі випускової кафедри

4. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУХАЧА

4.1. Інтегральна компетентність. За основу використовується опис відповідного кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій.

Кваліфікаційний рівень 7: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

Кваліфікаційний рівень 8: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та / або професійної практики

Кваліфікаційний рівень 9: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Орієнтовний перелік загальних і спеціальних компетентностей

4.2. Загальні компетентності

Освітологічна: здатність інтегрувати знання з сучасної філософії та соціології освіти, культурології, освітньої політики й економіки освіти в цілісну стратегію освітньої діяльності на засадах еколюдиноцентризму, демонструвати відповідні цінності у професійній діяльності.

Нормативно-правова: здатність організовувати діяльність фахівців системи освіти та/або власну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності, ринку освітніх послуг, автономії закладу / установи / організації освіти та академічної свободи тощо.

4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні) компетентності

Управлінська: планувати, організовувати та контролювати професійну / освітню діяльність суб'єктів та / або власну професійну діяльність відповідно до сучасних вимог; володіти управлінськими технологіями супроводу та забезпечення якості освітнього процесу, організації освітнього середовища закладу / установи / організації в умовах реформ і соціальних трансформацій; здатність створювати умови та здійснювати професійну діяльність на засадах лідерства та педагогіки партнерства; здатність мотивувати себе та інших суб'єктів освітнього процесу до цілеспрямованого руху до спільної мети.

Соціально-психологічна: здатність забезпечувати оптимальні соціально-психологічні умови професійної діяльності в умовах діалогу культур; сприяти взаємодії та згуртованості фахівців системи освіти, конструктивно розв'язувати професійні конфлікти, налагоджувати їх взаємодію з іншими освітніми організаціями, їх керівниками, іншими організаціями, що причетні до освітнього процесу; володіти формами та методами підтримки й розвитку / саморозвитку всіх його суб'єктів.

Науково-методична: здатність упроваджувати сучасні форми, методи, технології освіти у професійній діяльності; конструктивно оцінювати зміст освіти, якість надання освітніх послуг і результатів роботи педагогічних працівників, проводити експертизу освітнього середовища, надавати консультації педагогічним працівникам всіх рівнів і типів закладів, узагальнювати власний управлінський / педагогічний / науково-педагогічний досвід і презентувати його педагогічній спільноті; рецензувати та готувати до видання науково-методичні матеріали з питань професійної діяльності та її вдосконалення.

Інноваційно-дослідницька: здатність інноваційно вирішувати наукові / практичні професійні завдання; планувати, організовувати та здійснювати експериментальні

дослідження щодо визначення оптимальних умов функціонування освітніх організацій; розвитку суб'єктів освітнього процесу; психолого-педагогічного та / або управлінського супроводу й підтримки інноваційних форм і методів роботи закладу освіти; визначати науково обгрунтовані перспективи інноваційних проектів у галузі освіти тощо.

Компетентність з інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку: здатність здійснювати освітню (самоосвітню) діяльність з метою оновлення, вдосконалення, розвитку посадово-функціональних компетентностей; мотивувати себе та інших до професійного й особистісного зростання; розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самоудосконалювати) професійно важливі якості особистості фахівців системи освіти (громадянськість, відповідальність, рефлексивність, толерантність, здатність до діалогічної взаємодії та ін.); ціннісні орієнтації, що спрямовані на всебічний розвиток особистості всіх суб'єктів освітнього процесу як найвищої цінності суспільства.

Інформаційно-комунікаційна: здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, комп'ютерну техніку, е-педагогіку, що дозволяють створювати сучасне освітнє середовище і досягати цілей професійної діяльності та професійно-особистісного розвитку суб'єктів освітнього процесу, у тому числі: мережеві системи пошуку й обробки інформації; електронні бібліотечні ресурси та технології, мультимедійне обладнання; комп'ютерні програми статистичної обробки та візуалізації даних моніторингу, результатів експериментального дослідження та ін.

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Результати навчання, що визначають нормативний зміст підвищення кваліфікації:

1. Моделювати свою діяльність через систематизовані уявлення та знання про національну соціокультурну модель України в контексті розвитку регіональних і світової цивілізації, її сучасного стану і тенденцій розвитку;

2. Розвивати соціокультурну компетентність, як здатність особистості до свідомого вибудовування повсякденної життєдіяльності, відносин у соціумі, за наявності знань та вмінь здійснювати самозміну;

3. Використовувати набуті знання про законодавчі положення у сфері освіти України та систему нормативно-правової інформації, необхідну для педагогічної діяльності викладача коледжу;

4. Доречно використовувати набуті правові знання у професійній діяльності, досягати ефективного результату нормативно-правовим способом;

5. Уміти здійснювати самооцінювання власної діяльності з опанування та використання сучасних педагогічних технологій;

6. Уміло інтегрувати систему загальнокультурних, психолого-педагогічних знань, необхідних для організації й ефективної взаємодії в педагогічному процесі, в систему спеціальних знань, необхідних для підготовки спеціалістів – професіоналів;

7. Аналізувати залежності, які обумовлюють хід і результати процесу навчання, встановлювати на цій основі закономірності, які діють в освітній сфері, вибирати методи, організаційні форми і засоби навчання, найбільш ефективні для здійснення якісної підготовки фахівців;

8. Розширювати та поновлювати власну уяву про характерні особливості (оновлення) тієї чи іншої спеціальності, її сучасний стан, умови і перспективи розвитку та методологічні основи теоретичної і практичної підготовки фахівців;

9. Демонструвати знання теоретичних основ і розуміння фахівцем тих явищ, які складають основу дисципліни, що викладається;

10. Здійснювати наукову діяльність, як засіб підвищення інтересу до вивчення дисциплін;

11. Здійснювати пошук, опрацювання, аналіз та презентацію професійно важливих знань із різних джерел та даних експериментальних досліджень із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;

12. Сприяти формуванню теоретичних і практичних навичок, необхідних фахівцю-досліднику, розширювати науковий світогляд і здібності до проведення методологічного аналізу й критичного розуміння досягнень сучасної науки;

13. Розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості суб'єкта освітнього процесу (громадянськість, відповідальність, рефлексивність, толерантність, здатність до діалогічної взаємодії тощо);

14. Дотримуватись підходу щодо особливості засвоєння навчального матеріалу відповідно до національних, соціальних, індивідуальних та вікових характеристик контингенту;

15. Ураховувати особливості навчально-пізнавальної та комунікативної діяльності навчальної групи і конкретної особистості в ній, особливості взаємовідносин та спілкування;

16. Демонструвати належні вміння діалогічного спілкування з усіма суб'єктами освітнього процесу;

17. Застосовувати знання про позитивні та негативні сторони своєї професійної діяльності, особливості своєї особистості та її характерні якості;

18. Демонструвати прихильність до етичних зобов'язань, професійних цінностей, етики поведінки у професійній діяльності;

19. Розвивати готовність до пошуку і впровадження педагогічних технологій, відповідних сучасним ІК;

20. Підтримувати активної участі у мережних педагогічних співтовариствах;

21. Володіти методичними прийомами використання ІКТ у навчальному процесі, способами організації дистанційного навчання;

22. Здійснювати інформаційний та науково-методичний супровід усіх ступенів інформатизації освітнього процесу, організація мережної взаємодії, формування мережних педагогічних співтовариств.

6. КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ

6.1. Види контролю

Педагогічний контроль здійснюється, відповідно до визначених нормативними документами Університету вимог, за наступними видами:

Захист випускної роботи – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість виконання слухачами індивідуальних завдань у процесі підвищення кваліфікації.

Реферат – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість опанування слухачами змісту навчального модуля. Допускаються різні форми реферату – аналітичний огляд, есе та ін.

Самоконтроль призначено для самооцінювання слухачами ефективності особистої навчальної роботи щодо засвоєння змісту модулів (тем) ОПІ. З цією метою в робочих навчальних програмах, навчально-методичних комплексах (навчальних посібниках тощо) для кожного модуля передбачаються питання для самоконтролю.

6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації

Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) випускної (творчої) роботи.

6.3. Вимоги до випускної роботи

Визначено в Положенні про про випускну роботу слухача курсів підвищення кваліфікації та порядок її захисту, затвердженому наказом ректора ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» № 01-01/515 від 24 грудня 2015 р.

Випускна робота допускається до захисту рішенням випускової кафедри за умови її відповідності вимогам вищезазначеного Положення.

6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної (творчої) роботи

До захисту випускної роботи допускаються слухачі, які успішно та повною мірою виконали навчальний план підвищення кваліфікації.

Умовою допуску слухача до захисту є наявність роботи, оформленої за вимогами, які висуваються до даного роду робіт, рішення випускової кафедри, рецензії фахівця з відповідної галузі.

Захист випускної роботи відбувається публічно на засіданні комісії, склад якої затверджується у встановленому в Університеті порядку.

7. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ

В Університеті функціонує система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, яка у контексті забезпечення якості підвищення кваліфікації передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості підвищення кваліфікації;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду й оновлення освітньо-професійних програм;
- 3) щорічне оцінювання слухачів (конкурс випускних робіт), науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах, та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації керівних, педагогічних і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи слухачів, за освітньо-професійною програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітньо-професійні програми підвищення кваліфікації фахівців;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях / випускних роботах слухачів і працівників Університету;
- 9) інших процедур і заходів.

8. ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

8.1. Нормативна складова

8.1.1. Мета та завдання нормативної складової

Зазначаються мета та завдання нормативної складової підвищення кваліфікації слухачів у контексті компетентностей, потребують оновлення, вдосконалення та розвитку, а також професійно-особистісного розвитку фахівців.

Метою нормативної складової є загальнокультурний, психолого-педагогічний та предметно-технологічний розвиток слухача курсів підвищення кваліфікації. Досягнення мети передбачає виконання завдань:

- оновлення знань і вмінь з дидактичних, соціально-педагогічних, управлінських, науково-методичних питань професійної діяльності викладачів коледжів;
- удосконалення предметно-технічної та методологічної майстерності педагога;
- сприяння їх професійно-особистісному розвитку в контексті компетентнісного підходу.

8.1.2. Зміст нормативної складової

Модуль 1. Освітологічний та нормативно-правовий

Мета: розширити можливості викладача коледжу в своїй професійній та особистісній діяльності компетентно реагувати на зміни оточуючого середовища, вибудовуючи траєкторію своєї діяльності в межах чинного нормативно-правового поля та морально-етичних принципів.

Зміст: Розвинути цінність освіти як соціокультурного феномену. Поглибити знання щодо орієнтування в змінах соціокультурного та нормативно-правового середовища національного життєвого простору. Практично відпрацювати здатність інтегрувати сучасні наукові бачення в цілісну стратегію освітньої діяльності на засадах еколюдиноцентризму, демонструвати відповідні цінності у професійній діяльності. Дати можливість доопрацювати власні знання з філософії сучасної освіти; сутності теоретичних понять у галузі педагогіки та суміжних галузей гуманітарних наук, вести науково-педагогічне дослідження.

Оновити знання слухачів щодо орієнтування та використання нормативно-правових актів у галузі освіти. Розвинути здатність організовувати власну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності, ринку освітніх послуг та академічної свободи тощо. Відпрацювати державні документи стосовно освіти; освітні концепції, програми.

Модуль 2. Менеджмент і лідерство

Мета: вдосконалення управлінської компетентності слухачів, сприяння їх професійному й особистісному розвитку в умовах соціальних трансформацій.

Зміст: Освітній менеджмент. Провідні тенденції і актуальні проблеми публічного управління освітою в умовах соціально-економічної трансформації України. Державно-громадське управління освітою як пріоритет державної освітньої політики. Організація діяльності органів місцевого самоврядування щодо планування та розвитку освіти. Державна політика забезпечення якості освіти в Україні: інструменти реалізації. Інтеграція науки, освіти і практики суспільної діяльності як критичний чинник забезпечення якості суспільного розвитку. Управління змінами в освітніх організаціях. Управлінська діяльність керівників в умовах реформування освіти.

Європейська соціальна і гуманітарна політика. Європейський освітній та науковий простір та моделі управління освітою. Європейські освітні програми та організація академічної мобільності. Післядипломна педагогічна освіта в ЄС.

Інноваційні процеси в системі управління освітою. Моделювання в теорії і практиці управління освітніми організаціями. Технологія моделювання розвитку закладу освіти. Технологія прийняття рішень в управлінській діяльності Контроль як інтегрована функція управління закладом. Стратегічний менеджмент та маркетинг освітнього закладу. Маркетингові комунікації освітнього закладу. Бенчмаркінг. Управління людськими ресурсами. Фінансовий менеджмент закладу Організація ефективних комунікацій в освітньому закладі та комунікативна компетентність керівників. Управління конкурентоспроможністю закладу. Менеджмент інноваційних освітніх проєктів. Менеджмент інклюзивної освіти.

Поняття та природа лідерства. Теорія лідерства. Лідерство та ефективне управління Лідерство та ефективна комунікація. Лідерство та управління персоналом. Лідерство та

стратегічне управління. Розробка стратегії розвитку закладу освіти на основі парадигми лідерства.

Лідерство як управлінська компетентність. Сила лідера та його вплив. Ефективність лідера. Концепції ситуативного лідерства. Технології самоменеджменту і тайм-менеджменту в професійній діяльності керівників. Авторитет, імідж, репутація керівника освітнього закладу. Оптимізація персональної діяльності керівника.

Модуль 3. Посадово-функціональний

Мета: сприяти розвитку професіоналізму викладача в контексті оптимального поєднання суто педагогічної діяльності з науково-дослідною та навчально-методичною роботою.

Зміст: Модуль передбачає розгляд наступної тематики: організація власного пізнання, розширення наукової ерудиції, обізнаності та глибини знань свого предмета, мотивація професійної самоосвіти; визначення найближчої і віддаленої перспективи особистісного розвитку й професійного становлення майбутніх фахівців; налагодження педагогічної взаємодії у стосунках зі студентами, володіння необхідними для цього комунікативними вміннями, професійне спілкування з колегами й керівництвом вищого навчального закладу; імідж викладача, його естетична та емоційна привабливість, самопрезентація (уміння себе подавати); педагог-координатор який забезпечує «входження» студентів у свій навчальний предмет і навчає їх методам самостійного здобування знань; розвиток мобільності знань, гнучкості методів професійної діяльності і критичність мислення.

Модуль 4. Соціально-психологічний

Мета: удосконалення соціально-психологічної компетентності слухачів – викладачів коледжів, сприяння їх професійному й особистісному розвитку.

Зміст: Соціально-психологічна компетентність учасників освітнього процесу: сутність і умови розвитку. Психологічні чинники мотивації професійного вдосконалення персоналу освітніх організацій. Психологічні умови розвитку конкурентоздатності викладачів коледжів.

Психолого-управлінські технології підвищення ефективності професійної діяльності персоналу освітньої організації. Психологічні проблеми управління персоналом освітньої організації: виклики сьогодення. Попередження і подолання проявів професійного стресу та синдрому «професійного вигорання» у професійній діяльності персоналу закладу освіти.

Психологічні особливості формування команди освітньої організації. Психологічна готовність викладачів коледжів до діяльності в умовах змін.

Психологічні засади організаційного розвитку та розвитку організаційної культури персоналу освітніх організацій.

Модуль 5. Інформаційно-комунікативний

Мета: розширення можливостей викладача коледжу особистісно-професійного зростання та викладання предметів засобами ІКТ.

Зміст: Використання навичок роботи з апаратними засобами ПК і мультимедійним обладнанням; застосування можливостей спеціальних програм для захисту інформації і для раціонального використання апаратних ресурсів; використання програмного забезпечення навчального призначення і ресурсів мережі Інтернет у професійній діяльності; розробка методичного супроводу застосування програмного забезпечення навчального призначення в навчально-виховному процесі; розвиток своїх ІКТ-компетенцій шляхом навчання на дистанційних курсах, підвищення методичної культури та обміну досвідом через участь у мережних педагогічних спільнотах, форумах та проектах; оцінювання і реалізація можливості електронних видань освітнього призначення і розподіленого в мережі Інтернет інформаційного ресурсу освітнього призначення; навчальна діяльність з використанням засобів ІКТ в аспектах, що відображають особливості конкретного навчального предмету.

Модуль 6. Інноваційно-дослідницький

Мета: удосконалення інноваційно-дослідницької компетентності слухачів, підготовка до науково-методичного менеджменту освітніх інновацій та професійних ініціатив.

Зміст: Проектування компетентнісно-орієнтованого освітнього процесу у коледжі. Рефлексія як аналіз власної діяльності викладача. Прогнозування дидактичного ефекту інновації. Психолого-педагогічні проблеми освітнього процесу. Визначення ціннісно-мотиваційного компонента та формування мотиваційної готовності до інноваційної діяльності. Розвиток інтелектуально-логічних здібностей (вміння аналізувати, обґрунтовувати, пояснювати, виділяти головне тощо). Специфіка педагогічної творчості. Шляхи й умови оптимізації професійної діяльності викладача за результатами експериментальних психологічних досліджень.

Модуль 7. Професійно-особистісний розвиток

Відповідно до теми курсів підвищення кваліфікації даної категорії викладачів коледжів, технікумів, цей модуль уточнюється напрямом «Теоретичні і методичні аспекти розвитку фахової майстерності викладача».

Мета: поглибити знання та вміння слухачів щодо концепції, основ теорії і практики, методики і методології викладання навчальних дисциплін у системі вищої освіти, удосконалення компетентності з інформальної освіти та сприяння їх професійно-особистісного розвитку в умовах соціальних трансформацій.

Зміст: Відпрацювати з слухачами сучасні підходи до планування та організації навчального процесу на засадах компетентнісного підходу. Розглянути питання організаційно-правового забезпечення навчального процесу, розвитку педагогічної майстерності викладача як найважливішого фактору досягнення якості сучасної освіти. Детально розглянуто сучасні технології навчання як інструменти формування компетенцій фахівців. Розвинути можливість самоконтроль як необхідність самовдосконалення педагога. У творчій співпраці створити можливість пошуків таких дидактичних підходів і засобів, які могли б надати гарантоване досягнення цілей навчання. Розглянути інструментарій забезпечення мобільності студентів і працівників коледжу.

Розглянути сучасні тенденції розвитку світової освітньої системи (поглиблення її фундаменталізації, посилення гуманістичної спрямованості, духовної та загальнокультурної складової освіти, формування у студентів системного підходу до аналізу складних технічних і соціальних ситуацій, стратегічного мислення, виховання соціальної та професійної мобільності). Удосконалення методики викладання і запровадження новітніх педагогічних технологій. Необхідність підтримання високої конкурентоспроможності на динамічному ринку праці потребує також прищеплення прагнення і навичок до самонавчання, самовиховання і самовдосконалення протягом усього активного трудового життя.

8.2. Вибіркова складова (спецкурси)

8.2.1. Мета і завдання вибіркової складової

Метою вибіркової складової є диференційоване забезпечення особистісно-професійних потреб та інтересів слухачів у контексті розвитку їх компетентностей. В контексті зазначеного передбачається вирішення наступних *завдань*:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь педагогічної діяльності відповідно до індивідуальних потреб і запитів викладачів коледжів;
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення, що забезпечується можливістю вибору змісту навчання слухачами відповідно до їхніх потреб і запитів;

- сприяння особистісному розвитку педагогічних працівників як важливому чиннику їх професійного вдосконалення.

Зміст вибіркової складової складають спецкурси, які поглиблюють зміст модулів професійного спрямування і складають відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Державному вищому навчальному закладі «Університет менеджменту освіти» не менш ніж 25% від загального обсягу годин. Анотований перелік спецкурсів вноситься до навчально-тематичних планів у вигляді Додатка.

9. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Основні нормативні документи, на яких базується освітньо-професійна програма, затверджені на таких рівнях:

Європейському рівні (у галузі освіти):

Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG): / Європейська асоціація забезпечення якості вищої освіти; Європейський союз студентів; Європейська асоціація університетів; Європейська асоціація закладів вищої освіти; Конфедерація європейського бізнесу «БІЗНЕСЄВРОПА»; Європейський реєстр забезпечення якості вищої освіти. – Єреван, 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.

International Standard Classification of Education ISCED-F (МСКО-Г) 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.

Загальнодержавному (у галузі освіти):

Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 30. – С. 141

Закон України «Про освіту» // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2017. – № 38-39. – С. 380

Закон України «Про професійно-технічну освіту» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1998. – № 32. – С. 215

Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2015. – № 23. – С. 158

Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.

Національна рамка кваліфікацій / Додаток до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

Постанова Кабінету Міністрів України № 200 «Про ліцензування, атестацію та акредитацію навчальних закладів» від 12 лютого 1996 року.

Постанова Кабінету Міністрів України № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» від 9 серпня 2001 року.

Постанова Кабінету Міністрів України № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 року.

Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2007 №604 «Про порядок введення в дію переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста».

Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних

рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах» <http://old.mon.gov.ua/ru/about-ministry/normative/4068->

Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.08.2002 №450 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної та виховної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів» <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0698-02>.

Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.10.10 року № 930 «Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників» <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1255-10/page>.

Наказ Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 р. № 1648) «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-povidomlennya-2016-06-01-metodichni-rekomendacziyi-shhodo-rozroblennya-stand>.

10. ДОДАТКИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Додаток А
Таблиця А.10.1

Співвідношення навчальних модулів, компетентностей та кредитів ЄКТС у підвищенні кваліфікації працівників системи освіти за очно-дистанційною формою навчання (210 год / 7 кредитів ЄКТС)

№ з / п	Компетентності	Модулі	Кількість кредитів ЄКТС	Назва відповідальної кафедри
<i>Загальні</i>				
1	Освітологічна	Модуль 1. Освітологічний та нормативно-правовий	1	ФОД УОП
2	Нормативно-правова			
<i>Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні)</i>				
3	Управлінська	Модуль 2. Менеджмент і лідерство	1	ПАМО
4	Соціально-психологічна	Модуль 3. Соціально-психологічний	1	ПУ
5	Науково-методична	Модуль 4. Посадово-функціональний	1	ФОД
6	Інформаційно-комунікаційна	Модуль 5. Інформаційно-комунікаційний	1	ВОС та ІКТ
7	Інноваційно-дослідницька	Модуль 6. Інноваційно-дослідницький	1	ФОД
8	Компетентність із інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку	Модуль 7. Професійно-особистісний розвиток	1	ФОД

Додаток Б
Таблиця Б.10.1

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою підвищення кваліфікації компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.

Класифікація компетентностей викладачів коледжів, технікумів за НРК	Знання	Уміння	Комуні-кація	Цінності, автономія та відповідальність
<i>Загальні компетентності</i>				
1. Освітологічна	+			+
2. Нормативно-правова	+			+
<i>Спеціальні (фахові, посадово-функціональні) компетентності</i>				
3. Управлінська компетентність	+	+	+	+
4. Фахова	+	+		+
5. Науково-методична компетентність.	+	+		+
6. Інформаційно-комунікаційна	+	+	+	
7. Інноваційно-дослідницька	+	+		+
8. Компетентність із інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку	+	+	+	+

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою підвищення кваліфікації результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності								
	Інтегральна	Загальні		Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні)					
		1	2	3	4	5	6	7	8
Організувати діяльність професійну діяльність на засадах екологічного центризму, керуючись нормативно-правовими документами, вимогами безпеки життєдіяльності, фінансової автономії, вимогами інтеграції в європейський освітній простір	+	+	+						
Упроваджувати сучасні психолого-управлінські технології функціонування та розвитку ВНЗ	+			+					
Здійснювати психолого-педагогічний супровід освітнього процесу ВНЗ, підтримки й розвитку всіх його суб'єктів	+			+	+	+			
Проектувати рішення з поліпшення психолого-педагогічного змісту і форм управління професійним вдосконаленням фахівців системи вищої освіти	+			+					+
Уміти мотивувати суб'єктів освітнього процесу ВНЗ для досягнення спільної мети та професійно-особистісного розвитку	+			+	+				+
Визначати психолого-педагогічні умови попередження й подолання професійного стресу, «вигорання» та деформацій особистості викладачів ВНЗ	+							+	+
Уміти створювати та впроваджувати інноваційні психолого-педагогічні проекти у різних сферах суспільного життя, визначати психолого-педагогічні обґрунтовані перспективи інноваційних проектів у галузі вищої освіти	+					+	+		
Здійснювати психолого-педагогічну експертизу освітнього середовища ВНЗ	+				+	+			
Демонструвати належні вміння діалогічного спілкування з усіма суб'єктами освітнього процесу	+								+
Розробляти зміст і технології навчання дисципліни	+					+	+		
Уміти здійснювати діагностику освітньої діяльності з дисципліни	+			+	+	+	+		
Розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості суб'єктів освітнього процесу (громадянськість, відповідальність, рефлексивність, толерантність, здатність до діалогічної взаємодії тощо)	+							+	+
Здійснювати пошук, опрацювання, аналіз та презентацію професійно важливих знань із різних джерел та даних експериментальних досліджень із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій	+								+
Демонструвати прихильність до етичних зобов'язань, професійних цінностей, етики поведінки у професійній діяльності.	+					+	+		

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ТЕМАТИЧНИХ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ**

***«ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В
КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ РЕФОРМ»***

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор ДВНЗ «Університет
менеджменту освіти»

_____ М.О. Кириченко

«__» _____ 2018 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

**напряму: педагогічні, науково-педагогічні працівники
та керівники закладів освіти**

галузі знань: 01 «Освіта»

**категорії слухачів: керівні та педагогічні працівники коледжів
(технікумів)**

**тема: «Забезпечення якості освіти в контексті сучасних
реформ»**

Київ – 2018

СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

ЗМІСТ

1.	ПРЕАМБУЛА.....	105
2.	ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	105
	2.1. Галузь використання.....	105
	2.2. Цільова група.....	106
	2.3. Мета і завдання.....	106
	2.4. Концепція підвищення кваліфікації фахівців системи освіти.....	106
3.	ОБСЯГ ГОДИН / КРЕДИТІВ ЄКТС, ЩО НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ, ТА ЙОГО ОРІЄНТОВНИЙ РОЗПОДІЛ ЗА СКЛАДОВИМИ Й ВИДАМИ РОБІТ.....	108
4.	ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУХАЧА.....	109
	4.1. Інтегральна компетентність.....	109
	4.2. Загальні компетентності.....	110
	4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні) компетентності.....	110
5.	ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	111
6.	КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ.....	112
	6.1. Види контролю.....	112
	6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації.....	112
	6.3. Вимоги до випускної роботи.....	112
	6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної роботи.....	112
7.	ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	113
8.	ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ.....	113
	8.1. Нормативна складова.....	113
	8.2. Вибіркова складова (спецкурси).....	116
9.	ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА.....	116
10.	ДОДАТКИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ.....	118
	<i>Додаток А.</i> Співвідношення компетентностей, модулів і кредитів.....	118
	<i>Додаток Б.</i> Матриця відповідності компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.....	118
	<i>Додаток В.</i> Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей.....	119

1. ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації за напрямом «Педагогічні, науково-педагогічні працівники та керівники закладів освіти», галузі знань 01 «Освіта» розроблена для категорії слухачів «Керівні та педагогічні працівники коледжів(технікумів)».

Освітньо-професійну програму підвищення кваліфікації керівних кадрів закладів ППО схвалено на засіданні кафедри філософії та освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 8 від 31.10.2018 р.); затверджено на засіданні вченої ради Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 5 від 06.11.2018 р.), на засіданні вченої ради ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 5 від 14.11.2018 р.).

Автор-розробник:

Єрмоленко Андрій Борисович – кандидат політичних наук, доцент кафедри філософії і освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти».

Рецензенти:

Сорочан Т.М., доктор педагогічних наук, професор, директор Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти»;

Завалевський Ю.І., доктор педагогічних наук, професор, перший заступник директора Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»;

Приставська О.І., директор Навчально-методичного центру м. Львова.

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

2.1. Галузь використання

Освітньо-професійна програма (ОПП) підвищення кваліфікації керівних та педагогічних працівників коледжів (технікумів), базується на компетентісному підході, визначає нормативний термін та нормативну частину змісту підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів освіти за напрямом 0101 Педагогічна освіта, встановлює вимоги до змісту, обсягу та рівня освіти й професійної підготовки фахівця.

Провідна ідея підвищення кваліфікації керівних та педагогічних працівників коледжів(технікумів), полягає в оновленні, вдосконаленні, розвитку їхніх загальних і спеціальних (посадово-функціональних) компетентностей на основі базової освіти, професійного та життєвого досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів і потреб держави щодо ефективного виконання професійних обов'язків.

Дана ОПП розроблена з урахуванням положень Наказу МОН України № 665 від 01.06.13 року "Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів", викладачі всіх спеціальностей вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації (Код КП - 2310.2).

ОПП використовується у процесі:

- розроблення та коригування робочих навчальних програм для окремих категорій слухачів – керівних та педагогічних працівників коледжів(технікумів);
- визначення профілів професійних компетентностей;
- визначення форм оцінювання результатів навчання слухачів;

- розроблення навчальних і навчально-тематичних планів.

Програма є *обов'язковою* для підвищення кваліфікації керівних та педагогічних працівників коледжів(технікумів), в Університеті, *придатна* для цілей ліцензування та акредитації діяльності Університету, атестації педагогічних працівників, які підвищили кваліфікацію в Університеті.

2.2. Цільова група – керівні та педагогічні працівники коледжів (технікумів).

2.3. Мета і завдання

Мета підвищення кваліфікації керівних та педагогічних працівників коледжів (технікумів), полягає у розвитку професійних компетентностей, безпосередньо фахової майстерності керівних та педагогічних працівників коледжів (технікумів) в та оновленні і удосконаленні соціокультурних та життєвих компетентностей протягом усього андрагогічного циклу в умовах соціально-економічних трансформацій, забезпечення якості освіти в контексті сучасних реформ.

Досягнення зазначеної мети передбачає розв'язання наступних *завдань*:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із дидактичних, теоретико-методологічних, правових, управлінських, філософських та інших питань забезпечення ефективної професійної діяльності слухачів;
- отримання додаткових та вдосконалення наявних знань і вмінь з основних напрямів професійної діяльності;
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення та особистісного розвитку слухачів.

2.4. Концепція підвищення кваліфікації фахівців системи освіти за темою: «Забезпечення якості освіти в контексті сучасних реформ»

Актуальність курсів підвищення кваліфікації. В умовах соціальних трансформацій, які потребують глибоких перетворень у системі освіти, важливого значення набуває підготовка керівних та педагогічних працівників коледжів (технікумів), здатних забезпечити реалізацію освітньої політики як пріоритетної функції держави, що сприяє задоволенню освітніх і духовно-культурних потреб усіх суб'єктів навчально-виховного процесу, розвитку їхньої здатності до саморозвитку та навчання упродовж всього життя.

Особливе місце в цьому процесі належить системі післядипломної педагогічної освіти (ППО), оскільки вона за своїм призначенням фактично забезпечує підвищення кваліфікації фахівців, є інструментом перебудови освітньої галузі і, відповідно, соціальних перетворень на якісно новому рівні. Саме в системі ППО, враховуючи специфіку контингенту слухачів, можна створити інноваційно-розвивальне середовище, в якому, спираючись на професійний досвід фахівців, ініціювати їхній професійний та особистісний розвиток, сприяти проектуванню слухачем власної стратегії ефективної професійної діяльності.

Головна ідея підвищення кваліфікації цього напрямку слухачів полягає в розвитку їхніх загальних і спеціальних (посадово-функціональних компетентностей) на основі базової освіти, професійного та життєвого досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів і потреб держави щодо ефективного виконання професійних обов'язків керівних та педагогічних працівників коледжів (технікумів).

Підвищення кваліфікації керівних та педагогічних працівників коледжів(технікумів), відбувається за очною, очно-дистанційною формою відповідно до Концепції післядипломної педагогічної освіти, яка затверджена вченою радою ДВНЗ «УМО» (протокол № від) та затверджених диференційованих моделей структури підвищення кваліфікації слухачів.

Методи навчання: проблемний виклад навчального матеріалу, сугестивний метод, укрупнених блочних одиниць, використання інформаційно-комунікаційних технологій, спостереження і аналіз фактів тощо.

Методичне забезпечення: інтерактивні комплекси навчально-методичного забезпечення курсів підвищення кваліфікації, електронна бібліотека до освітньої програми, методичні рекомендації тощо.

Форми роботи викладача такі:

- організація і проведення аудиторних і позааудиторних занять;
- розгляд навчального матеріалу кредитних (змістових) модулів на лекціях, інтерактивних, актуалізованих лекціях та тренінгових, практичних, семінарських, тематичних заняттях, тематичних зустрічах, Інтернет-заняттях;
- консультування слухачів;
- організація і проведення захисту випускної творчої роботи тощо.

Форми роботи слухача такі:

- проведення поточного самодіагностування для виявлення індивідуально-особистісних і професійних настанов, рівня професійної компетентності, набутих компетенцій, самомотивації професійного розвитку;
- розробка індивідуального освітньої траєкторії на всіх етапах курсової підготовки;
- опрацювання навчального матеріалу на основі розробленого для кожного кредитного (змістового) модуля комплексу навчально-методичних матеріалів, додаткової електронної бібліотеки, завдань для самостійної та індивідуальної роботи;
- підготовка до інформаційно-мотиваційного, практичного блоку модуля: опрацювання нормативно-правової бази, додаткових матеріалів, літератури до змістового модуля, електронної бібліотеки, питань для самоконтролю чи самоперевірки тощо;
- ознайомлення з бібліотечними фондами (електронною бібліотекою освітньої програми);
- вибір спецкурсів, що значно поглиблюють, розширюють тематику курсової підготовки, відбивають ширше розуміння актуальних проблем організації методичної роботи в умовах реформування освіти, детальніше окреслюють перспективну проблему як для індивідуальної творчої роботи педагогічних працівників, так і керівників коледжів (технікумів);
- використання Інтернету з навчальною метою (пошук і аналіз інформації, робота в чаті, форумі, робота з електронною поштою через веб-інтерфейс, отримання пошти, створення і відправка листів, робота з блогами тьютора тощо);
- використання блогів, Вікі-середовища та інших технологій Веб 2.0 для інформаційно-комунікаційного забезпечення виконання завдань II (дистанційного) етапу;
- участь слухача курсів в Інтернет-заняттях, Інтернет-консультаціях і под.;
- планування індивідуальної освітньої траєкторії протягом андрагогічного циклу тощо.

ОПП передбачається оновлення, вдосконалення та розвиток методів, методик і технологій освітньої діяльності для застосовування на практиці. Серед яких:

Розвиток інноваційного потенціалу педагога як сукупності соціокультурних і творчих характеристик особистості педагога, який виявляє готовність вдосконалювати педагогічну діяльність, наявність внутрішніх засобів та методів, здатних забезпечити цю готовність. Наявність інноваційного потенціалу педагога визначають наступні чинники: творча здатність генерувати нові ідеї; високий культурно-естетичний рівень, освіченість, інтелектуальна глибина і різнобічність інтересів; відкритість особистості педагога новому і сприйняття різних ідей, думок, поглядів, концепцій, що базується на толерантності особистості, гнучкості та широті мислення.

Критичне мислення – підхід до такого розвитку мислення, при якому особлива увага приділяється вмінню сформулювати самостійні твердження або думки та їх ґрунтовній аргументації. Учні проявляють своє вміння критично мислити, коли в усній чи письмовій

формі роблять інтерпретації (витлумачують щось) і підкріплюють це власними доводами. Критичне мислення використовується учнями рецесивно, коли вони аналізують чи коректно критикують аргументи інших людей.

Індивідуалізоване навчання як метод педагогіки, який враховує внесок кожного студента до процесу навчання. Цей метод ґрунтується на думці, що не може бути двох студентів, які могли би брати участь у навчальних заняттях цілком однаково. Індивідуалізоване навчання зустрічається в чистому вигляді, коли педагог працює з учнем наодинці. Однак викладачі можуть засвоїти цілу низку методів підвищення рівня індивідуалізації на практиці, коли працюють з великою кількістю учнів.

Кооперативне навчання – педагогічна технологія, що застосовується в навчальній роботі студентів у групах і робить їх відповідальними за навчання один одного; при цьому кожен учень особисто підвітний за своє власне навчання. Кооперативне навчання є синонімом терміну «спільне навчання».

Проблемне навчання – як дидактична система, яка ґрунтується на закономірностях творчого засвоєння знань і способів діяльності, на прийомах і методах викладання та учіння з елементами наукового пошуку. Таке навчання передбачає проблемне викладання, тобто створення системи послідовних проблемних ситуацій і управління процесом їх вирішення, а також проблемне учіння – особливу форму творчої навчальної діяльності студентів щодо засвоєння знань і способів діяльності з наявністю аналізу проблемних ситуацій, формулювання проблем і їх розв'язання шляхом висунення припущень, обґрунтування і доведення гіпотез.

Кейс-метод – ґрунтується на створенні в навчальній аудиторії умов, які б дозволили розвинути у студентів вміння критично мислити, аналізувати, спонукати їх до того, щоб в процесі дискусії поділитися власними думками, ідеями, знаннями та досвідом. Зобов'язання студента полягає в тому, щоб збагачуючи своєю творчою енергією навчальний процес, прийняти на себе частку відповідальності за його результативність. При цьому студенти повинні усвідомлювати, що викладач знаходиться в аудиторії для того, щоб допомогти їм, і вони мають скористатися цим у повній мірі, проте основна відповідальність за те, чому вони навчилися, лежить на них.

3. ОБСЯГ ГОДИН / КРЕДИТІВ ЄКТС, ЩО НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ, ТА ЙОГО ОІРЕНТОВНИЙ РОЗПОДІЛ ЗА СКЛАДОВИМИ Й ВИДАМИ РОБІТ

Загальні вимоги до обсягу освітньо-професійної програми:

Обсяг освітньо-професійної програми, в залежності від форми навчання становить:

- за очною формою навчання – 5 кредитів ЄКТС / 150годин (Таблиця 3.1);
- за очно-дистанційною формою навчання – 7 кредитів ЄКТС / 210 годин

(Таблиця 3.2).

Обсяг одного навчального модуля установлений у межах 30 год / 1 кред., кількість обов'язкових модулів – 5. Кожен модуль має дві складові: нормативну та вибіркочу. За очно-дистанційною формою навчання, крім зазначеного, ще є 1 - 2 додаткових вибіркочих модулів, що поглиблюють знання та уміння, розвивають особистісно-професійні якості та цінності за провідними модулями професійного спрямування. Це дасть змогу диференціювати навчання слухачів з різною підготовкою та досвідом професійної діяльності, а також у майбутньому зараховувати попереднє неформальне навчання.

Розподіл годин за очною формою навчання (150 год / 5 кред.) з урахуванням аудиторної та самостійної робіт здійснюється наступним чином (табл. 3.1):

Таблиця 3.1

Розподіл годин за очною формою навчання (150 год / 5 кред.)

Модулі	Загальна к-сть год за модулем	Обсяг аудиторних год			Обсяг самостійної роботи (у год)		
		Загальна к-сть	Норматив-на складова	Вибіркова складова (спецкурси)	Загальна к-сть	Норматив-на Складова	Вибіркова складова (спецкурси)
Модуль 1	30	14	10	4	16	8	8
Модуль 2	30	14	10	4	16	8	8
Модуль 3	30	16*	12	4	14	6	8
Модуль 4	30	14	10	4	16	8	8
Модуль 5	30	14	10	4	16	8	8

* години відводяться на модуль випускової кафедри.

Розподіл часу за очно-дистанційною формою навчання (210 год / 7 кред. ЄКТС, очні етапи 5 дн.+5 дн.) з урахуванням аудиторної та самостійної робіт здійснюється наступним чином (табл. 3.2):

Таблиця 3.2

Розподіл часу за очно-дистанційною формою навчання (210 год / 7 кредитів ЄКТС) (очні етапи 5 дн. + 5 дн.)

Модулі	Загальний обсяг годин	Очні етапи						Дистанційний етап					
		Обсяг аудиторних год			Обсяг самостійної роботи (у год)			Загальна к-сть	Обсяг аудиторних год (дистанційно)		Обсяг самостійної роботи		
		Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)		Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	
Модуль 1	30	10	10	0	2	2	0	18	0	4	6	8	
Модуль 2	30	10	10	0	4	4	0	16	0	4	5	8	
Модуль 3	30	12*	12*	0*	4*	4*	0*	14*	4*	4*	2*	4*	
Модуль 4	30	10	10	0	4	4	0	16	0	4	4	8	
Модуль 5	30	8	8	0	6	6	0	16	4	4	4	4	
Модуль 6	30	6*	0*	6*	4*	0*	4*	20*	0*	0*	12*	8*	
Модуль 7	30	4*	0*	4*	6*	0*	6*	20*	0*	0*	12*	8*	

* години відводяться на модулі випускової кафедри

4. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУХАЧА

4.1. Інтегральна компетентність. За основу використовується опис відповідного кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій.

Кваліфікаційний рівень 7: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

Кваліфікаційний рівень 8: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та / або професійної практики

Кваліфікаційний рівень 9: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Орієнтовний перелік загальних і спеціальних компетентностей.

4.2. Загальні компетентності.

Освітологічна: здатність інтегрувати знання з сучасної філософії та соціології освіти, культурології, освітньої політики й економіки освіти в цілісну стратегію освітньої діяльності на засадах еколюдиноцентризму, демонструвати відповідні цінності у професійній діяльності.

Нормативно-правова: здатність організовувати діяльність фахівців системи освіти та/або власну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності, ринку освітніх послуг, автономії закладу / установи / організації освіти та академічної свободи тощо.

4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні) компетентності

Управлінська: планувати, організовувати та контролювати професійну / освітню діяльність суб'єктів та / або власну професійну діяльність відповідно до сучасних вимог; володіти управлінськими технологіями супроводу та забезпечення якості освітнього процесу, організації освітнього середовища закладу / установи / організації в умовах реформ і соціальних трансформацій; здатність створювати умови та здійснювати професійну діяльність на засадах лідерства та педагогіки партнерства; здатність мотивувати себе та інших суб'єктів освітнього процесу до цілеспрямованого руху до спільної мети.

Соціально-психологічна: здатність забезпечувати оптимальні соціально-психологічні умови професійної діяльності в умовах діалогу культур; сприяти взаємодії та згуртованості фахівців системи освіти, конструктивно розв'язувати професійні конфлікти, налагоджувати їх взаємодію з іншими освітніми організаціями, їх керівниками, іншими організаціями, що причетні до освітнього процесу; володіти формами та методами підтримки й розвитку / саморозвитку всіх його суб'єктів.

Науково-методична: здатність упроваджувати сучасні форми, методи, технології освіти у професійній діяльності; конструктивно оцінювати зміст освіти, якість надання освітніх послуг і результатів роботи педагогічних працівників, проводити експертизу освітнього середовища, надавати консультації педагогічним працівникам всіх рівнів і типів закладів, узагальнювати власний управлінський / педагогічний / науково-педагогічний досвід і презентувати його педагогічній спільноті; рецензувати та готувати до видання науково-методичні матеріали з питань професійної діяльності та її вдосконалення.

Інноваційно-дослідницька: здатність інноваційно вирішувати наукові / практичні професійні завдання; планувати, організовувати та здійснювати експериментальні дослідження щодо визначення оптимальних умов функціонування освітніх організацій; розвитку суб'єктів освітнього процесу; психолого-педагогічного та / або управлінського супроводу й підтримки інноваційних форм і методів роботи закладу освіти; визначати науково обгрунтовані перспективи інноваційних проектів у галузі освіти тощо.

Компетентність з інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку: здатність здійснювати освітню (самоосвітню) діяльність з метою оновлення, вдосконалення, розвитку посадово-функціональних компетентностей; мотивувати себе та інших до професійного й особистісного зростання; розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самоудосконалювати) професійно важливі якості особистості фахівців системи освіти (громадянськість, відповідальність, рефлексивність, толерантність, здатність до діалогічної взаємодії та ін.); ціннісні орієнтації, що спрямовані на всебічний розвиток особистості всіх суб'єктів освітнього процесу як найвищої цінності суспільства.

Інформаційно-комунікаційна: здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, комп'ютерну техніку, е-педагогіку, що дозволяють створювати сучасне освітнє середовище і досягати цілей професійної діяльності та професійно-особистісного розвитку суб'єктів освітнього процесу, у тому числі: мережеві системи пошуку й обробки інформації; електронні бібліотечні ресурси та технології, мультимедійне обладнання; комп'ютерні програми статистичної обробки та візуалізації даних моніторингу, результатів експериментального дослідження та ін.

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Результати навчання, що визначають нормативний зміст підвищення кваліфікації:

1. Моделювати свою діяльність через систематизовані уявлення та знання про національну соціокультурну модель України в контексті розвитку регіональних і світової цивілізації, її сучасного стану і тенденцій розвитку.

2. Розвивати соціокультурну компетентність, як здатність особистості до свідомого вибудовування повсякденної життєдіяльності, відносин у соціумі, за наявності знань та вмінь здійснювати самозміну.

3. Використовувати набуті знання про законодавчі положення у сфері освіти України та систему нормативно-правової інформації, необхідну для педагогічної діяльності керівників та педагогічних працівників коледжів (технікумів).

4. Доречно використовувати набуті правові знання у професійній діяльності, досягати ефективного результату нормативно-правовим способом.

5. Уміти здійснювати самооцінювання власної діяльності з опанування та використання сучасних педагогічних технологій.

6. Уміло інтегрувати систему загальнокультурних, психолого-педагогічних знань, необхідних для організації й ефективної взаємодії в педагогічному процесі, в систему спеціальних знань, необхідних для підготовки спеціалістів – професіоналів.

7. Аналізувати залежності, які обумовлюють хід і результати процесу навчання, встановлювати на цій основі закономірності, які діють в освітній сфері, вибирати методи, організаційні форми і засоби навчання, найбільш ефективні для здійснення якісної підготовки фахівців.

8. Розширювати та поновлювати власну уяву про характерні особливості (оновлення) тієї чи іншої спеціальності, її сучасний стан, умови і перспективи розвитку та методологічні основи теоретичної і практичної підготовки фахівців.

9. Демонструвати знання теоретичних основ і розуміння фахівцем тих явищ, які складають основу дисципліни, що викладається.

10. Здійснювати наукову діяльність, як засіб підвищення інтересу до вивчення дисциплін.

11. Здійснювати пошук, опрацювання, аналіз та презентацію професійно важливих знань із різних джерел та даних експериментальних досліджень із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

12. Сприяти формуванню теоретичних і практичних навичок, необхідних фахівцю-досліднику, розширювати науковий світогляд і здібності до проведення методологічного аналізу й критичного розуміння досягнень сучасної науки.

13. Розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості суб'єкта освітнього процесу (громадянськість, відповідальність, рефлексивність, толерантність, здатність до діалогічної взаємодії тощо).

14. Дотримуватись підходу щодо особливості засвоєння навчального матеріалу відповідно до національних, соціальних, індивідуальних та вікових характеристик контингенту.

15. Ураховувати особливості навчально-пізнавальної та комунікативної діяльності навчальної групи і конкретної особистості в ній, особливості взаємовідносин та спілкування.

16. Демонструвати належні вміння діалогічного спілкування з усіма суб'єктами освітнього процесу.

17. Застосовувати знання про позитивні та негативні сторони своєї професійної діяльності, особливості своєї особистості та її характерні якості.

18. Демонструвати прихильність до етичних зобов'язань, професійних цінностей, етики поведінки у професійній діяльності.

19. Розвивати готовність до пошуку і впровадження педагогічних технологій, відповідних сучасним ІК.

20. Підтримувати активної участі у мережних педагогічних співтовариствах.

21. Володіти методичними прийомами використання ІКТ у навчальному процесі, способами організації дистанційного навчання.

22. Здійснювати інформаційний та науково-методичний супровід усіх ступенів інформатизації освітнього процесу, організація мережної взаємодії, формування мережних педагогічних співтовариств.

6. КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ

6.1. Види контролю

Педагогічний контроль здійснюється, відповідно до визначених нормативними документами Університету вимог, за наступними видами:

Захист випускної роботи – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість виконання слухачами індивідуальних завдань у процесі підвищення кваліфікації.

Реферат – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість опанування слухачами змісту навчального модуля. Допускаються різні форми реферату – аналітичний огляд, есе та ін.

Самоконтроль призначено для самооцінювання слухачами ефективності особистої навчальної роботи щодо засвоєння змісту модулів (тем) ОПП. З цією метою в робочих навчальних програмах, навчально-методичних комплексах (навчальних посібниках тощо) для кожного модуля передбачаються питання для самоконтролю.

6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації

Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) випускної (творчої) роботи.

6.3. Вимоги до випускної роботи

Визначено в Положенні про випускну роботу слухача курсів підвищення кваліфікації та порядок її захисту, затвердженому наказом ректора ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» № 01-01/515 від 24 грудня 2015 р.

Випускна робота допускається до захисту рішенням випускової кафедри за умови її відповідності вимогам вищезазначеного Положення.

6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної (творчої) роботи

До захисту випускної роботи допускаються слухачі, які успішно та повною мірою виконали навчальний план підвищення кваліфікації.

Умовою допуску слухача до захисту є наявність роботи, оформленої за вимогами, які висуваються до даного роду робіт, рішення випускової кафедри, рецензії фахівця з відповідної галузі.

Захист випускної роботи відбувається публічно на засіданні комісії, склад якої затверджується у встановленому в Університеті порядку.

7. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ

В Університеті функціонує система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, яка у контексті забезпечення якості підвищення кваліфікації передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості підвищення кваліфікації;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду й оновлення освітньо-професійних програм;
- 3) щорічне оцінювання слухачів (конкурс випускних робіт), науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах, та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації керівних, педагогічних і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи слухачів, за освітньо-професійною програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітньо-професійні програми підвищення кваліфікації фахівців;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях / випускних роботах слухачів і працівників Університету;
- 9) інших процедур і заходів.

8. ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

8.1. Нормативна складова

8.1.1. Мета і завдання нормативної складової

Метою нормативної складової є загальнокультурний, психолого-педагогічний та предметно-технологічний розвиток слухача курсів підвищення кваліфікації. Досягнення мети передбачає виконання завдань:

- оновлення знань і вмінь з дидактичних, соціально-педагогічних, управлінських, науково-методичних питань професійної діяльності керівних та педагогічних працівників коледжів (технікумів);
- удосконалення педагогічної майстерності педагогічних працівників на всіх етапах міжкурсового періоду, зокрема таких складників, як професіоналізм, професійно-педагогічна компетентність, творчість, технологічна культура;
- сприяння їх професійно-особистісному розвитку в контексті компетентнісного підходу.

8.1.2. Зміст нормативної складової

Модуль 1. Освітологічний та нормативно-правовий

Мета: розширити можливості керівним та педагогічним працівникам коледжів (технікумів) в своїй професійній та особистісній діяльності компетентно реагувати на зміни оточуючого середовища, вибудовуючи траєкторію своєї діяльності в межах чинного нормативно-правового поля та морально-етичних принципів.

Зміст: Розвинути цінність освіти як соціокультурного феномену. Поглибити знання щодо орієнтування в змінах соціокультурного та нормативно-правового середовища

національного життєвого простору. Практично відпрацювати здатність інтегрувати сучасні наукові бачення в цілісну стратегію освітньої діяльності на засадах еколюдиноцентризму, демонструвати відповідні цінності у професійній діяльності. Дати можливість доопрацювати власні знання з філософії сучасної освіти; сутності теоретичних понять у галузі педагогіки та суміжних галузей гуманітарних наук, вести науково-педагогічне дослідження.

Оновити знання слухачів щодо орієнтування та використання нормативно-правових актів у галузі освіти. Розвинути здатність організовувати власну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності, ринку освітніх послуг та академічної свободи тощо. Відпрацювати державні документи стосовно освіти; освітні концепції, програми.

Модуль 2. Менеджмент і лідерство

Мета: удосконалення управлінської компетентності слухачів, сприяння їх професійному й особистісному розвитку в умовах соціальних трансформацій.

Зміст: Освітній менеджмент. Провідні тенденції і актуальні проблеми публічного управління освітою в умовах соціально-економічної трансформації України. Державно-громадське управління освітою як пріоритет державної освітньої політики. Організація діяльності органів місцевого самоврядування щодо планування та розвитку освіти. Державна політика забезпечення якості освіти в Україні: інструменти реалізації. Інтеграція науки, освіти і практики суспільної діяльності як критичний чинник забезпечення якості суспільного розвитку. Управління змінами в освітніх організаціях. Управлінська діяльність керівників в умовах реформування освіти.

Європейська соціальна і гуманітарна політика. Європейський освітній та науковий простір та моделі управління освітою. Європейські освітні програми та організація академічної мобільності. Післядипломна педагогічна освіта в ЄС.

Інноваційні процеси в системі управління освітою. Моделювання в теорії і практиці управління освітніми організаціями. Технологія моделювання розвитку закладу освіти. Технологія прийняття рішень в управлінській діяльності Контроль як інтегрована функція управління закладом. Стратегічний менеджмент та маркетинг освітнього закладу. Маркетингові комунікації освітнього закладу. Бенчмаркінг. Управління людськими ресурсами. Фінансовий менеджмент закладу Організація ефективних комунікацій в освітньому закладі та комунікативна компетентність керівників. Управління конкурентоспроможністю закладу. Менеджмент інноваційних освітніх проєктів. Менеджмент інклюзивної освіти.

Поняття та природа лідерства. Теорія лідерства. Лідерство та ефективне управління Лідерство та ефективна комунікація. Лідерство та управління персоналом. Лідерство та стратегічне управління. Розробка стратегії розвитку закладу освіти на основі парадигми лідерства.

Лідерство як управлінська компетентність. Сила лідера та його вплив. Ефективність лідера. Концепції ситуаційного лідерства. Технології самоменеджменту і тайм-менеджменту в професійній діяльності керівників. Авторитет, імідж, репутація керівника освітнього закладу. Оптимізація персональної діяльності керівника.

Модуль 3. Посадово-функціональний

Мета: сприяти розвитку професіоналізму керівних та педагогічних працівників коледжів (технікумів) в контексті оптимального поєднання суто педагогічної діяльності з науково-дослідною та навчально-методичною роботою.

Зміст: Модуль передбачає розгляд наступної тематики: організація власного пізнання, розширення наукової ерудиції, обізнаності та глибини знань свого предмета, мотивація професійної самоосвіти, самомаркетингу; визначення найближчої і віддаленої перспективи особистісного розвитку й професійного становлення майбутніх фахівців; імідж викладача, його естетична та емоційна привабливість, самопрезентація (уміння себе подавати); розвиток мобільності знань, гнучкості методів професійної діяльності і

критичність мислення; технології організації дослідно-експериментальної роботи, концептуально-технологічних і практичних аспектів впровадження інноваційних освітніх технологій в освітній процес, діалогізації освіти, комунікативного, соціально-перцептивного та інтерактивного аспектів спілкування тощо.

Модуль 4. Соціально-психологічний

Мета: вдосконалення соціально-психологічної компетентності слухачів – керівних та педагогічних працівників коледжів (технікумів), сприяння їх професійному й особистісному розвитку.

Зміст: Соціально-психологічна компетентність учасників освітнього процесу: сутність і умови розвитку. Психологічні чинники мотивації професійного вдосконалення персоналу освітніх організацій. Психологічні умови розвитку конкурентоздатності викладачів коледжів.

Психолого-управлінські технології підвищення ефективності професійної діяльності персоналу освітньої організації. Психологічні проблеми управління персоналом освітньої організації: виклики сьогодення. Попередження і подолання проявів професійного стресу та синдрому «професійного вигорання» у професійній діяльності персоналу закладу освіти.

Психологічні особливості формування команди освітньої організації. Психологічна готовність викладачів коледжів до діяльності в умовах змін.

Психологічні засади організаційного розвитку та розвитку організаційної культури персоналу освітніх організацій.

Модуль 5. Інформаційно-комунікативний

Мета: розширення можливостей керівних та педагогічних працівників коледжів (технікумів) до особистісно-професійного зростання та викладання предметів засобами ІКТ.

Зміст: Використання навичок роботи з апаратними засобами ПК і мультимедійним обладнанням; застосування можливостей спеціальних програм для захисту інформації і для раціонального використання апаратних ресурсів; використання програмного забезпечення навчального призначення і ресурсів мережі Інтернет у професійній діяльності; розробка методичного супроводу застосування програмного забезпечення навчального призначення в навчально-виховному процесі; розвиток своїх ІКТ-компетенцій шляхом навчання на дистанційних курсах, підвищення методичної культури та обміну досвідом через участь у мережних педагогічних спільнотах, форумах та проектах; оцінювання і реалізація можливості електронних видань освітнього призначення і розподіленого в мережі Інтернет інформаційного ресурсу освітнього призначення; навчальна діяльність з використанням засобів ІКТ в аспектах, що відображають особливості конкретного навчального предмету.

Модуль 6. Інноваційно-дослідницький

Мета: удосконалення інноваційно-дослідницької компетентності слухачів, підготовка до науково-методичного менеджменту освітніх інновацій та професійних ініціатив.

Зміст: Проектування компетентісно-орієнтованого освітнього процесу у коледжі. Рефлексія як аналіз власної діяльності викладача. Прогнозування дидактичного ефекту інновації. Психолого-педагогічні проблеми освітнього процесу. Визначення ціннісно-мотиваційного компоненту та формування мотиваційної готовності до інноваційної діяльності. Розвиток інтелектуально-логічних здібностей (вміння аналізувати, обґрунтовувати, пояснювати, виділяти головне тощо). Специфіка педагогічної творчості. Шляхи й умови оптимізації професійної діяльності викладача за результатами експериментальних психологічних досліджень.

Модуль 7. Професійно-особистісний розвиток

Відповідно до теми курсів підвищення кваліфікації даної категорії керівних та педагогічних працівників коледжів (технікумів) цей модуль уточнюється напрямом «Забезпечення якості освіти в контексті сучасних реформ».

Мета: поглибити знання та вміння слухачів щодо концепції, основ теорії і практики, методики і методології викладання навчальних дисциплін у системі вищої освіти, удосконалення компетентності з інформальної освіти та сприяння їх професійно-особистісного розвитку в умовах соціальних трансформацій.

Зміст: Відпрацювати з слухачами сучасні підходи до планування та організації навчального процесу на засадах компетентнісного підходу. Розглянути питання організаційно-правового забезпечення навчального процесу, розвитку професійної майстерності керівників та педагогічних працівників коледжів (технікумів) як найважливішого фактору досягнення якості сучасної освіти. Детально розглянуто сучасні технології навчання як інструменти формування компетенцій фахівців. Розвинути можливість самомаркетингу як необхідність самовдосконалення педагога, керівника. У творчій співпраці створити можливість пошуків таких дидактичних підходів і засобів, які могли б надати гарантоване досягнення цілей навчання. Розглянути інструментарій забезпечення мобільності студентів і працівників коледжу (технікуму).

Розглянути сучасні тенденції розвитку світової освітньої системи (поглиблення її фундаменталізації, посилення гуманістичної спрямованості, духовної та загальнокультурної складової освіти, формування у студентів системного підходу до аналізу складних технічних і соціальних ситуацій, стратегічного мислення, виховання соціальної та професійної мобільності). Удосконалення методики викладання і запровадження новітніх педагогічних технологій. Визначити шляхи забезпечення якості освіти в контексті сучасних реформ

8.2. Вибіркова складова (спецкурси)

8.2.1. Мета та завдання вибіркової складової

Метою вибіркової складової є диференційоване забезпечення особистісно-професійних потреб та інтересів слухачів у контексті розвитку їх компетентностей. В контексті зазначеного передбачається вирішення наступних *завдань*:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь педагогічної діяльності відповідно до індивідуальних потреб і запитів керівних та педагогічних працівників коледжів (технікумів);
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення, самомаркетингу, що забезпечується можливістю вибору змісту навчання слухачами відповідно до їхніх потреб і запитів;
- сприяння особистісному розвитку педагогічних працівників як важливому чиннику їх професійного вдосконалення.

Зміст вибіркової складової складають спецкурси, які поглиблюють зміст модулів професійного спрямування і складають відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Державному вищому навчальному закладі «Університет менеджменту освіти» не менш ніж 25% від загального обсягу годин. Анотований перелік спецкурсів вноситься до навчально-тематичних планів у вигляді Додатка.

9. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Основні нормативні документи, на яких базується освітньо-професійна програма, затверджені на таких рівнях:

Європейському рівні (у галузі освіти):

Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG): / Європейська асоціація забезпечення якості вищої освіти; Європейський союз студентів; Європейська асоціація університетів; Європейська асоціація закладів вищої освіти; Конфедерація європейського бізнесу «БІЗНЕСЄВРОПА»; Європейський реєстр забезпечення якості вищої освіти. – Єреван, 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.

International Standard Classification of Education ISCED-F (МСКО-Г) 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.

Загальнодержавному (у галузі освіти):

Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 30. – С. 141

Закон України «Про освіту» // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2017. – № 38-39. – С. 380

Закон України «Про професійно-технічну освіту» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1998. – № 32. – С. 215

Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2015. – № 23. – С.158

Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Соцінформ, 2010.

Національна рамка кваліфікацій / Додаток до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

Постанова Кабінету Міністрів України № 200 «Про ліцензування, атестацію та акредитацію навчальних закладів» від 12 лютого 1996 року.

Постанова Кабінету Міністрів України № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» від 9 серпня 2001 року

Постанова Кабінету Міністрів України № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 року

Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2007 №604 «Про порядок введення в дію переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста».

Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах». – Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua/ru/about-ministry/normative/4068->.

Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.08.2002 №450 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної та виховної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів». – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0698-02>.

Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.10.10 року № 930 «Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників». – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1255-10/page>.

Наказ Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 р. № 1648) «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-providomlennya-2016-06-01-metodichni-rekomendacziyi-shhodo-rozroblennya-stand>

10. ДОДАТКИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

*Додаток А
Таблиця А.10.1*

Співвідношення навчальних модулів, компетентностей та кредитів ЄКТС у підвищенні кваліфікації працівників системи освіти за очно-дистанційною формою навчання (210 год / 7 кредитів ЄКТС)

№ з/п	Компетентності	Модулі	Кількість кредитів ЄКТС	Назва відповідальної кафедри
<i>Загальні</i>				
1	Освітологічна	Модуль 1. Освітологічний та нормативно-правовий	1	ФОД УОП
2	Нормативно-правова			
<i>Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні)</i>				
3	Управлінська	Модуль 2. Менеджмент і лідерство	1	ПАМО
4	Соціально-психологічна	Модуль 3. Соціально-психологічний	1	ПУ
5	Науково-методична	Модуль 4. Посадово-функціональний	1	ФОД
6	Інформаційно-комунікаційна	Модуль 5. Інформаційно-комунікаційний	1	ВОС ІКТ
7	Інноваційно-дослідницька	Модуль 6. Інноваційно-дослідницький	1	ФОД
8	Компетентність із інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку	Модуль 7. Професійно-особистісний розвиток	1	ФОД

*Додаток Б
Таблиця Б.10.1*

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою підвищення кваліфікації компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій

Класифікація компетентностей викладачів коледжів, технікумів за НРК	Знання	Уміння	Комуні-кація	Цінності, автономія та відповідальність
<i>Загальні компетентності</i>				
1. Освітологічна	+			+
2. Нормативно-правова	+			+
<i>Спеціальні (фахові, посадово-функціональні) компетентності</i>				
3. Управлінська компетентність	+	+	+	+
4. Фахова	+	+		+
5. Науково-методична компетентність.	+	+		+
6. Інформаційно-комунікаційна	+	+	+	
7. Інноваційно-дослідницька	+	+		+
8. Компетентність із інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку	+	+	+	+

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою підвищення кваліфікації результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності								
	Інтегральна	Загальні		Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні)					
		1	2	3	4	5	6	7	8
Організувати діяльність професійну діяльність на засадах еколюдиноцентризму, керуючись нормативно-правовими документами, вимогами безпеки життєдіяльності, фінансової автономії, вимогами інтеграції в європейський освітній простір	+	+	+						
Упроваджувати сучасні психолого-управлінські технології функціонування та розвитку НЗ	+			+					
Здійснювати психолого-педагогічний супровід освітнього процесу НЗ, підтримки й розвитку всіх його суб'єктів	+			+	+	+			
Проектувати рішення з поліпшення психолого-педагогічного змісту і форм управління професійним вдосконаленням фахівців системи вищої освіти	+			+					+
Уміти мотивувати суб'єктів освітнього процесу НЗ для досягнення спільної мети та професійно-особистісного розвитку	+			+	+				+
Визначати психолого-педагогічні умови попередження й подолання професійного стресу, «вигорання» та деформацій особистості викладачів НЗ	+							+	+
Уміти створювати та впроваджувати інноваційні психолого-педагогічні проекти у різних сферах суспільного життя, визначати психолого-педагогічні обґрунтовані перспективи інноваційних проектів у галузі вищої освіти	+					+	+		
Здійснювати психолого-педагогічну експертизу освітнього середовища НЗ	+				+	+			
Демонструвати належні вміння діалогічного спілкування з усіма суб'єктами освітнього процесу	+								+
Розробляти зміст і технології навчання дисципліни	+					+	+		
Уміти здійснювати діагностику освітньої діяльності з дисципліни	+			+	+	+	+		
Розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості суб'єктів освітнього процесу (громадянськість, відповідальність, рефлексивність, толерантність, здатність до діалогічної взаємодії тощо)	+							+	+
Здійснювати пошук, опрацювання, аналіз та презентацію професійно важливих знань із різних джерел та даних експериментальних досліджень із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій	+								+
Демонструвати прихильність до етичних зобов'язань, професійних цінностей, етики поведінки у професійній діяльності.	+					+	+		

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ТЕМАТИЧНИХ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ**

***«КРЕАТИВНІ ПРАКТИКИ В ОСВІТІ ТА
ЦИФРОВІ ОСВІТНІ ТРЕНДИ»***

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор ДВНЗ «Університет
менеджменту освіти»

_____ М.О. Кириченко

«__» _____ 2018 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

**напряму: педагогічні, науково-педагогічні працівники
та керівники закладів освіти**

галузі знань 01 «Освіта»

категорія слухачів: педагогічні працівники

**тема: «Креативні практики в освіті та цифрові
освітні тренди»**

Київ – 2018

СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

ЗМІСТ

1.	ПРЕАМБУЛА.....	123
2.	ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	123
	2.1. Галузь використання.....	123
	2.2. Цільова група.....	124
	2.3. Мета і завдання.....	124
	2.4. Концепція підвищення кваліфікації фахівців системи освіти.....	125
3.	ОБСЯГ ГОДИН / КРЕДИТІВ ЄКТС, ЩО НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ, ТА ЙОГО ОРІЄНТОВНИЙ РОЗПОДІЛ ЗА СКЛАДОВИМИ Й ВИДАМИ РОБІТ.....	129
4.	ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУХАЧА.....	130
	4.1. Інтегральна компетентність.....	130
	4.2. Загальні компетентності.....	130
	4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні) компетентності.....	130
5.	ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	131
6.	КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ.....	132
	6.1. Види контролю.....	132
	6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації.....	133
	6.3. Вимоги до випускної роботи.....	133
	6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної роботи.....	133
7.	ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	133
8.	ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ.....	134
	8.1. Нормативна складова.....	134
	8.2. Вибіркова складова (спецкурси).....	135
9.	ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА.....	135
10.	ДОДАТКИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ.....	137
	<i>Додаток А.</i> Співвідношення компетентностей, модулів і кредитів.....	137
	<i>Додаток Б.</i> Матриця відповідності компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.....	137
	<i>Додаток В.</i> Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей.....	138

1. ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів освіти категорії слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди» укладена відповідно до Методичних рекомендацій щодо розроблення освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації у ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти».

Освітньо-професійну програму підвищення кваліфікації керівних кадрів закладів ППО схвалено на засіданні кафедри філософії та освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 8 від 31.10.2018 р.); затверджено на засіданні вченої ради Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 5 від 06.11.2018 р.), на засіданні вченої ради ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 5 від 14.11.2018 р.).

Автор-розробник:

Ілляхова Марина Володимирівна – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії і освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти».

Рецензенти:

Сорочан Т.М., доктор педагогічних наук, професор, директор Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти»;

Завалевський Ю.І., доктор педагогічних наук, професор, перший заступник директора Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти».

Приставська О.І., директор Навчально-методичного центру м. Львова.

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

2.1. Галузь використання

Освітньо-професійна програма впроваджена в ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України та може бути рекомендована для використання (за згодою УМО) у закладах післядипломної педагогічної освіти (ППО) в Україні; органами, що здійснюють управління в галузі післядипломної педагогічної освіти; іншими юридичними особами, що надають освітні послуги в галузі післядипломної педагогічної освіти; вищими навчальними закладами III-IV рівнів акредитації всіх форм власності, що забезпечують підвищення кваліфікації категорії слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди» за напрямом підготовки «Педагогічні, науково-педагогічні працівники та керівники закладів освіти».

Головна ідея підвищення кваліфікації цього напрямку слухачів полягає в розвитку їхніх загальних і спеціальних (посадово-функціональних компетентностей) на основі базової освіти, професійного та життєвого досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів і потреб держави щодо ефективного виконання професійних обов'язків.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди» базується на засадах компетентного, андрагогічного, акмеологічного, підходів поділяє філософію визначення вимог до фахівця, закладену до основи Болонського процесу та міжнародного Проекту Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING).

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди» визначає науково обґрунтований зміст і структуру, основні вимоги до рівня знань і вмінь слухачів, розвиток методологічної, правової, комунікативної, професійно-педагогічної, цифрової, підприємницької, психолого-фасилітативної, інформаційної, предметно-наукової, андрагогічної, тощо компетентностей слухачів тематичних курсів протягом усього міжкурсного періоду.

Освітньо-професійна програма є нормативним документом для організації освітнього процесу зазначеної категорії слухачів в Університеті, що вміщує такі дані:

- обсяг навчального часу (ЄКТС-кредити), необхідний для підвищення кваліфікації вказаної категорії слухачів;

- профілі загальних і спеціальних компетентностей слухача, які розвиваються в системі підвищення кваліфікації;

- нормативний та вибірково змісти підвищення кваліфікації (нормативні та вибірково змістові модулі);

- види педагогічного контролю тощо;

- вимоги до змісту підвищення кваліфікації цього напрямку слухачів на компетентнісній основі;

- нормативний зміст підвищення кваліфікації слухачів, сформульований у термінах результатів навчання, досягнення яких передбачає оновлення, вдосконалення, розвиток системи цінностей, знань, практичних умінь і навичок, які здобуті за 7 і 8 (в окремих випадках за індивідуальним запитом за 9) кваліфікаційними рівнями вищої освіти Національної рамки кваліфікацій (НРК);

- вимоги до вибіркової складової підвищення кваліфікації;

- нормативні терміни навчання за очною та очно-дистанційною формою;

- форми атестації слухачів підвищення кваліфікації;

- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості підвищення кваліфікації в умовах післядипломної педагогічної освіти тощо.

ОПП *використовується* в процесі:

- розроблення та коригування робочих навчальних програм для слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди»;

- визначення профілів професійних компетентностей відповідно до Класифікатору професій;

- визначення форм оцінювання результатів навчання слухачів;

- розроблення навчальних і навчально-тематичних планів за певною категорією працівників.

Програма є *обов'язковою* для підвищення кваліфікації фахівців даного профілю в Університеті, *придатна* для цілей ліцензування та акредитації діяльності Університету, атестації педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів освіти, які підвищили кваліфікацію в Університеті.

2.2. Цільова група – педагогічні і науково-педагогічні працівники, працівники методичних служб.

2.3. Мета і завдання

Мета навчання за освітньо-професійною програмою полягає у вдосконаленні науково-методичної, інноваційно-дослідницької, інформаційно-комунікаційної, підприємницької, професійно-фахової компетентності слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди», сприянні їхньому професійному

та особистісному розвитку в умовах відкритого суспільства шляхом реалізації наступних завдань:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь з теоретико-методологічних, правових, управлінських, філософських, соціально-психологічних, комунікаційних, інноваційних, цифрових та інших питань забезпечення ефективної професійної діяльності слухачів;
- отримання додаткових та вдосконалення наявних знань і вмінь з основних напрямів професійної діяльності;
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення та саморозвиток, самодетермінація слухачів в умовах очно-дистанційного навчання.

2.4. Концепція підвищення кваліфікації фахівців системи освіти за темою «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди»

Зміст освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди» орієнтовано на реалізацію принципів і моделей відкритої освіти, інтегруючи основні методологічні підходи до освіти дорослих, зокрема:

- андрагогічний підхід – визначає шляхи вдосконалення процесу здобуття професійно значущих знань, формування вмінь, навичок, настанов з урахуванням специфічних рис навчання дорослих;
- діяльнісний підхід – спрямовує самостійне моделювання навчального процесу на основі цілепокладання, проектування, організації, контролю й рефлексійного аналізу на всіх етапах міжкурсового періоду, передбачає розвиток інноваційно-креативного потенціалу, внутрішньої пізнавальної мотивації фахівця, його самореалізацію в практичній діяльності;
- синергетичний підхід – дозволяє створити інтегровану модель професійного саморозвитку фахівця, що орієнтована на практичну герменевтику індивідуальних випадків та уможливорює виникнення нової організації системних елементів професійного становлення особистості;
- аксіологічний підхід – передбачає вибір особистісно-значущої системи самоорганізації та саморозвитку, індивідуальної освітньої траєкторії, урахування власної «Я-концепції», тобто педагогічних здібностей, якостей і потенційних можливостей, поведінкових моделей, ціннісних настанов, освітньо-особистісних потреб і запитів тощо;
- системний підхід – забезпечує цілісність процесу підвищення кваліфікації, який реалізується як цілеспрямована, скоординована діяльність всіх суб'єктів освітнього процесу, при цьому мета і завдання, зміст і метатехнології, форми, засоби і етапи професійно-особистісного розвитку взаємозв'язані;
- компетентнісний, особистісно-розвивальний та персонологізований підходи зумовлюють оптимізацію індивідуальної освітньої траєкторії кожного суб'єкта, забезпечення свободи свідомого вибору змісту, форм, параметрів і шляхів навчання в системі післядипломної освіти, розвиток компетентностей, формування акмеологічної професійної позиції для самостійного творчого вирішення життєвих і професійних завдань, ініціювання нових цілей;
- коучинг-підхід допомагає виокремити та сформулювати проблему, цілі, шляхи максимально можливого професійного розвитку та засоби їх досягнення за обраним напрямом, розкриваючи природний потенціал особистості, цінності, прагнення;
- герменевтичний підхід уможливорює формування настанов на розуміння (осмислення) педагогічної дійсності з позицій виявлення сенсу освіти як форми соціально-особистісного буття, оволодіння сутнісними законами становлення і розвитку людини, принципами і методами взаєморозуміння суб'єктів освітнього процесу, його інтерпретації тощо;

- феноменологічний підхід – дозволяє аналізувати та усвідомлювати професійні знання, особистиний досвід та освітні практики з огляду на багатовимірний спектр різних педагогічних, соціально-історичних, психологічних, нейрофізіологічних настанов.

- праксеологічний підхід – допомагає розробляти, апробувати, установлювати норми професійно-педагогічної діяльності, здійснювати пошук способів підвищення її успішності, створювати під час професійно-педагогічної діяльності нові, більш досконалі способи її здійснення; розкрити ефективні механізми застосування педагогічних нововведень; організувати оптимальну інноваційну діяльність в умовах оновленої освітньої парадигми тощо.

Освітньо-професійна програма розроблена з урахуванням основних системоутворювальних принципів побудови відкритої освіти, зокрема:

- безперервності – принцип передбачає організацію систематизованого й цілеспрямованого процесу набуття слухачів тематичних курсів необхідних для успішної, інноваційно-креативної професійної діяльності компетенцій, професійно значущих якостей протягом усього життя;

- системності – принцип уможлиблює сукупність взаємозв'язаних елементів, зокрема цілей, умов, чинників, організаційного, змістового, акметехнологічного, діагностичного й нормативно-правового забезпечення, що уможлиблює послідовний, цілісний, логічно впорядкований і структурований поетапний процес професійного розвитку в системі післядипломної освіти;

- варіативності – принцип передбачає комбінаційну гнучкість, можливість вибору параметрів, змісту, методів, джерел, термінів, темпу навчання за індивідуальною освітньою траєкторією, що робить систему навчання ефективною, економічною і цікавою;

- інтерсуб'єктивності – принцип передбачає інтерсуб'єктивну взаємодію між куратором-тьютором та слухачем, що завжди організується як діалог на основі звернення андрагога до внутрішнього досвіду і життєвіту особистості. Такий спосіб взаємодії не лише відображає настрої, переживання, інтенції учасників андрагогічного процесу, а й формує специфічну смислову царину, в якій кожен є автором власних смислових конструктів.

- модульності – принцип організації процесу навчання шляхом опанування модульних освітніх програм професійного розвитку на основі поєднання модульних технологій навчання і залікових кредитів, причому слухач послідовно й виважено засвоює навчальний матеріал цілісними, ієрархічно впорядкованими й структурованими частинами (кредитними модулями, змістовими модулями і підмодулями), результати яких є підставою для визначення результативності і якості підвищення кваліфікації;

- гнучкості і мобільності – принцип полягає в розробці змісту, варіативних планів і програм, параметрів навчання з урахуванням соціокультурних змін і вимог до підготовки конкурентоспроможного фахівця, причому гнучкість методів, метатехнологій, форм;

- креативності – принцип передбачає вміння слухачів тематичних курсів створювати, проектувати нові зв'язки, властивості та відносини професійної діяльності шляхом актуалізації, розкриття акмеологічного потенціалу, креативних ресурсів особистісно-професійного розвитку;

- випереджувального професійного розвитку – принцип уможлиблює підвищення освітньої і професійної кваліфікації та подальший професійний розвиток фахівця відповідно до інноваційних викликів суспільства й освіти, європейських і державних стандартів;

- трансресивності – принцип уможлиблює виявлення кроскультурних механізмів формування соціокультурного досвіду слухача тематичних курсів, вивчення практики створення інтеркультурних цінностей для подолання меж власних можливостей з метою самоактуалізації й самореалізації у професійному розвитку;

- цифровізації – принцип передбачає забезпечення слухачам тематичних курсів

рівних можливостей доступу до послуг, інформації та знань, що надаються на основі інформаційно-комунікаційних технологій, що сприяє професійній ефективності та збільшенню продуктивності від використання цифрових технологій в умовах розвитку інформаційного суспільства, засобів масової інформації, «креативного» середовища;

- технологічності – принцип передбачає використання при навчанні в системі ППО ефективних андрагогічних метатехнологій (інтерактивних, тренінгових, акмеологічних, ігротехнологій, психофізіологічних та ін.), методів і прийомів, форм активної взаємодії суб'єктів освітнього процесу;

- науково-методичного супроводу – принцип полягає в неперервній підтримці креативних ініціатив, інновацій на всіх етапах міжкурсового періоду, ефективному науковому, інформаційному, предметно-методичному, професійно-кваліфікаційному забезпеченні процесу самовдосконалення й самореалізації, професійній мотивації до виконання професійних ролей;

- моніторингу якості – принцип забезпечує можливість перманентного вимірювання й оцінювання професійного розвитку, професійної акмеодинаміки на всіх етапах міжкурсового періоду.

Освітньо-професійну програму укладено відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

Зміст освітньо-професійної програми на підставі поєднання модульних технологій і залікових кредитів забезпечує реалізацію комплексної мети підвищення кваліфікації слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди».

Формування змісту підвищення кваліфікації слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди» здійснюється з урахуванням галузевої специфіки та професійного спрямування, що визначається:

- викликами відкритого суспільства щодо забезпечення навчальних закладів висококваліфікованими та конкурентоспроможними на ринку освітніх послуг фахівцями;

- сучасними вимогами щодо форм, методів і засобів професійно-педагогічної діяльності працівників;

- досягненнями в напрямках соціальної, педагогічної, психологічної, управлінської, економічної, підприємницької, правової, цифрової та ін. підготовки.

Освітньо-професійна програма складається із структурних елементів – кредитних і змістових модулів, що визначають розвиток інформаційної, діяльнісної та креативної функцій, включають перелік теоретичних і практичних завдань, які виконує слухач на всіх етапах міжкурсового періоду.

Навчально-тематичний план підвищення кваліфікації слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди» моделюється як система навчальних кредитних модулів, що складаються з певної кількості змістових модулів і підмодулів, передбачених для обов'язкового чи додаткового, поглибленого засвоєння матеріалу.

Обсяг освітньо-професійної програми взаємопов'язаний із тривалістю курсів підвищення кваліфікації та визначається в ЄКТС-кредитах/год. Обов'язковим елементом навчального плану є визначення трудомісткості засвоєння навчальних дисциплін як в академічних годинах, так і в ЄКТС-кредитах. Обсяг ЄКТС-кредиту становить 30 академічних годин.

В освітньо-професійній програмі підвищення кваліфікації слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди» подано можливе її змістове наповнення, яке регулюється й варіюється куратором-тьютором (зокрема за кількістю годин) на всіх етапах міжкурсового періоду з урахуванням індивідуальної освітньої траєкторії кожного слухача, який визначає параметри процесу навчання (тривалість, форми, методи, зміст, програми навчання, засоби та ін.), бере активну участь у всіх етапах курсової підготовки, здійснює цілепокладання, мобільно й варіативно

прогнозує результати діяльності, оперує способами та здійснює конструктивну корекцію в принципово нових умовах з урахуванням власних можливостей, потреб, індивідуального темпу, рівня, терміну опанування матеріалу.

Кількість змістових модулів визначається розробником програми (куратором-тьютором) на підставі загальної, функціональної та фахової складників навчально-тематичного плану підвищення кваліфікації, що сформовані на основі мети, завдань, настанов курсової підготовки, освітньо-кваліфікаційних характеристик педагогічних працівників, розвитку компетентностей тощо.

Освітньо-професійною програмою передбачено індивідуальна освітня траєкторія слухача за сімома фаховим модулями.

Освітньо-професійна програма включає методи, методики та технології освітньої діяльності, які має оновити, вдосконалити, розвинути слухач підвищення кваліфікації для застосовування на практиці

Форми організації освітнього процесу відповідають індивідуальній освітній траєкторії слухача: лекція, практичне заняття, семінарське заняття, тренінг, тематична дискусія, тематична зустріч, виїзне заняття, конференція з обміну досвідом, спецкурс, індивідуальна та групова консультації, самостійна робота, дистанційна лекція, відеолекція, мультимедіалекція, вебінар, дистанційне консультування, відеоконференція, чат-заняття, форум, Інтернет-заняття тощо.

Технології навчання: інтерактивні, адаптивні, акмеологічні практикуми, case-технології, тренінги (креативні, цифрової грамотності, акмеологічні, аутопсихологічні, комунікативні, корпоративні, тренінги лідерства, культури мовлення, підприємницьких якостей та ін.), технології розвитку креативного мислення, технології розвитку емоційного інтелекту, технології розвитку критичного мислення, технології життєвого проектування; ігротехнології професійного розвитку, зокрема імітаційні, ділові, організаційно-діяльнісні, рольові, ситуаційно-рольові, практичні і семінарські заняття, тематичні дискусії, конференції з обміну досвідом тощо.

Методи навчання: проблемний виклад навчального матеріалу, сугестивний метод, синергетичний метод, креативний метод, методи арт-педагогіки, метод укрупнених блочних одиниць, використання інформаційно-комунікаційних технологій, дослідницький метод тощо.

Методи оцінювання: оцінка за випускною творчу роботу, участь в інформаційному, практичному й контрольному блоках освітньої програми.

Методичне забезпечення: інтерактивні комплекси навчально- і науково-методичного забезпечення курсів підвищення кваліфікації, електронна бібліотека до ОПП, методичні рекомендації, відеотека тощо.

Форми роботи викладача:

- організація і проведення аудиторних і позааудиторних занять;
- розгляд навчального матеріалу кредитних (змістових) модулів на лекціях, інтерактивних, актуалізованих лекціях та тренінгових, практичних, семінарських, тематичних заняттях, тематичних зустрічах, Інтернет-заняттях;
- консультування слухачів;
- організація і проведення захисту випускної творчої роботи тощо.

Форми роботи слухача:

- проведення поточного самодіагностування для виявлення індивідуально-особистісних і професійних настанов, рівня професійної компетентності, набутих компетенцій, самомотивації професійного розвитку;
- розробка ІОТ на всіх етапах курсової підготовки;
- опрацювання навчального матеріалу на основі комплексу навчально-методичних матеріалів, додаткової електронної бібліотеки, завдань для самостійної та індивідуальної роботи;

- ознайомлення з бібліотечними фондами (електронною бібліотекою освітньо-професійної програми);

- вибір спецкурсів (вибіркових навчальних модулів), що значно поглиблюють, розширюють тематику курсової підготовки, відбивають ширше розуміння актуальних проблем організації професійної діяльності в умовах реформування освіти, детальніше окреслюють перспективну проблему як для індивідуальної творчої роботи фахівців, так і ППО зокрема;

- використання Інтернету з навчальною метою (пошук і аналіз інформації, робота в чаті, форумі, робота пошукових системах, e-mail розсилці, мобільних додатках, робота з відкритими онлайн-платформами);

- участь слухача курсів в Інтернет-заняттях, Інтернет-консультаціях;

- захист випускної творчої роботи.

Під час самостійної роботи науково-педагогічний працівник готується до лекційних, практичних занять, набуває методичних знань при аналізі фахових документів, науково-методичної літератури, зокрема монографій, підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій, науково-методичних статей, додаткової електронної бібліотеки до освітньо-професійної програми тощо. У такий спосіб забезпечується інтеграція теоретичної і практичної складової неперервного професійного розвитку, мотивація керівних і педагогічних кадрів до продуктивної, творчої діяльності протягом міжкурсного періоду.

3. ОБСЯГ ГОДИН / КРЕДИТІВ ЄКТС, ЩО НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ, ТА ЙОГО ОІРЕНТОВНИЙ РОЗПОДІЛ ЗА СКЛАДОВИМИ Й ВИДАМИ РОБІТ

Розподіл змісту освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди» та організація освітнього процесу залежить від моделі курсової підготовки.

Підвищення кваліфікації слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди» здійснюється за триетапною (очний (організаційно-мотиваційний) – дистанційний – очний (підсумково-звітний)).

Підвищення кваліфікації за **триетапною очно-дистанційною формою (20 тижнів – 210 год.)** передбачає три етапи:

– I етап (очний) – **організаційно-мотиваційний**. Триває 5 днів (45 год., із яких 30 год. аудиторної роботи, 15 год. – самостійної),

– II етап (**дистанційний**) (120 годин),

– III етап (очний) - **підсумково-звітний**. Триває 5 днів (45 год., із яких 30 год. аудиторної роботи, 15 год. – самостійної роботи).

Освітня програма підвищення кваліфікації працівників розрахована на 210 год., що складають **7 ЕКТС-кредитів**.

Таблиця 3.1.

Підвищення кваліфікації за очно-дистанційною формою навчання

Модулі	Очні етапи						Дистанційний етап			
	Обсяг аудиторних год			Обсяг самостійної роботи (у год)			Загальна к-сть	форум, спецкурси	Обсяг самостійної роботи	
	Загальна к-сть	Нормативна складова	Вибіркова складова	Загальна к-сть	Нормативна складова	Вибіркова складова (спецкурси)			Нормативна складова	Вибіркова складова (спецкурси)
Модуль 1	8	8	0	4	4	0	18	0	18	0
Модуль 2	10	10	0	4	4	0	16	3	13	0
Модуль 3	12	12	0	4	4	0	14	4	2	8

Модуль 4	10	10	0	4	4	0	16	4	4	8
Модуль 5	10	10	0	4	4	0	16	0	16	0
Модуль 6	6	0	6	4	3	1	20	0	12	8
Модуль 7	4	0	4	6	5	1	20	0	11,5	8,5

4. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУХАЧА

4.1. Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в освітній діяльності, що передбачає проведення дослідження, застосування теорій та методів менеджменту, педагогіки і психології в практиці професійної діяльності, яка характеризується комплексністю та невизначеністю.

4.2. Загальні компетентності

Освітологічна: слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди» інтегрувати знання з сучасної філософії та соціології освіти, культурології, освітньої політики й економіки освіти в цілісну стратегію професійної діяльності на засадах еколюдиноцентризму, демонструвати відповідні цінності професійної діяльності.

Нормативно-правова: здатність слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди» організувати діяльність в системі освіти та / або власну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності, фінансової автономії тощо.

4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадові) компетентності

Управлінська: планувати, організувати та діагностувати результати освітньої діяльності та власну професійну діяльність (самоменеджмент) відповідно до сучасних освітніх вимог; володіти психолого-управлінськими технологіями супроводу освітнього процесу в умовах реформ і соціальних трансформацій; мотивувати себе та інших суб’єктів освітнього процесу до цілеспрямованого досягнення професійної мети.

Науково-методична: здатність упроваджувати сучасні форми, методи, технології освіти у професійній діяльності; конструктивно оцінювати зміст освіти, якість надання освітніх послуг, проводити експертизу освітнього середовища, надавати консультації педагогічним працівникам всіх рівнів і типів закладів, узагальнювати власний науково-педагогічний досвід і презентувати його педагогічній спільноті; рецензувати та готувати до видання науково-методичні матеріали з питань професійної діяльності та її вдосконалення.

Інноваційно-дослідницька: здатність інноваційно вирішувати наукові і практичні професійні завдання; планувати і організувати експериментальні дослідження; здійснювати підтримку і впровадження інноваційних форм і методів роботи педагога; визначати обґрунтовані перспективи інноваційних проєктів у галузі вищої освіти тощо.

Соціально-психологічна: здатність забезпечувати оптимальні соціально-психологічні умови професійної діяльності; сприяти взаємодії та згуртованості працівників; володіти формами та методами психологічного супроводу освітнього процесу, підтримки, розвитку й саморозвитку всіх його суб’єктів.

Компетентність з інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку: здатність здійснювати освітню (самоосвітню) діяльність з метою оновлення, вдосконалення, розвитку посадово-функціональних компетентностей; мотивувати себе та інших до професійного й особистісного зростання; розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самоудосконалювати) професійно важливі якості особистості фахівців системи освіти (громадянськість, відповідальність, рефлексивність, толерантність,

здатність до діалогічної взаємодії та ін.); ціннісні орієнтації, що спрямовані на всебічний розвиток особистості всіх суб'єктів освітнього процесу як найвищої цінності суспільства.

Інформаційно-комунікаційна: здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, комп'ютерну техніку, для досягнення цілей професійної діяльності та професійно-особистісного розвитку, зокрема: мережеві системи пошуку та обробки інформації; електронні бібліотечні ресурси та технології, мультимедійне обладнання; комп'ютерні програми статистичної обробки та візуалізації даних діагностики та результатів експериментального дослідження тощо.

Цифрова компетентність: здатність впевнено, критично і відповідально використовувати та взаємодіяти з цифровими технологіями для професійної діяльності та участі у житті суспільства, що передбачає: вміння створювати цифровий контент (зокрема програмування); забезпечувати кібербезпеку та вирішення цифрових проблем; обізнаність щодо можливостей, обмежень, впливів та ризиків використання цифрових технологій; використовувати цифрові технології для підтримки творчості, інновацій, активного громадянства та соціальної інтеграції, співпраці з іншими фахівцями галузі освіти для досягнення професійних цілей.

Підприємницька компетентність: здатність реагувати на непередбачувані можливості та ідеї і перетворювати їх у цінності для інших, що передбачає: вміння планувати й управляти проектами, що мають наукову, культурну, соціальну або комерційну цінність на засадах творчості, креативності, критичного мислення, ініціативності у досягненні цілей; здатність приймати стратегічні рішення, ефективно спілкуватися та вести переговори з іншими, справлятися з невизначеністю, неоднозначністю та ризиком як невід'ємними частинами прийняття обґрунтованих рішень для досягнення професійних цілей.

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Результати підвищення кваліфікації

Актуальність підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників університетів, академій, інститутів полягає в необхідності розробки та реалізації індивідуальної освітньої траєкторії працівників з метою реалізації освітньої політики держави шляхом запровадження інноваційних форм, методів та технологій навчання на засадах андрагогіки з урахуванням потреб слухачів, держави та глобалізованого світу.

Формальна система підвищення кваліфікації слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди», яка має професійний кадровий потенціал, науково-методичне, навчальне та інформаційне забезпечення, здатна створити всі умови для якісного та систематичного навчання.

Результатом підвищення кваліфікації слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди» є підготовка конкурентоспроможних на ринку освітніх послуг професіоналів, які здатні забезпечувати випереджувальність розвитку країни, готові виконувати роль консолідаторів нації, активно зреалізовувати освітні проекти національного масштабу, витримувати конкуренцію на європейському і світовому ринку освітніх послуг тощо.

Професійний розвиток слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди» в умовах післядипломної освіти передбачає організацію диференційованого освітнього простору за індивідуальною освітньою траєкторією, запровадження багатоваріантних освітньо-професійних програм, моделей, форм освіти дорослих, реалізацію інноваційних методологічних підходів, андрагогічних технологій тощо.

У результаті підвищення кваліфікації слухач має:

1. Організувати професійну діяльність в системі післядипломної освіти на засадах еколюдиноцентризму, керуючись нормативно-правовими документами, вимогами безпеки життєдіяльності, фінансової автономії, вимогами інтеграції в європейський освітній простір.

2. Залучати до простору освіти дорослих потенційних партнерів наукової, методичної, практичної сфери, що передбачає обмін досвідом, фіндрайзинг освітніх педагогічних ініціатив та інновацій, реалізацію спільних освітніх і наукових проєктів, отримання стипендій міжнародних фондів, участь у проєктних грантах, взаємозалучення наукових експертів, консультантів і коучів із відповідної проблематики, активізацію наукових дискусій і рефлексії, взаємозбагачення й поширення кращих практик тощо.

3. У межах Українського відкритого університету післядипломної освіти (УВУПО) активно долучитися до розбудови освіти дорослих на засадах інноваційних методологічних підходів і принципів освіти дорослих, моделей відкритої освіти.

4. Упроваджувати сучасні науково-педагогічні і креативні технології функціонування та розвитку освітнього процесу у закладах освіти.

5. Проєктувати рішення з поліпшення психолого-педагогічного змісту і форм управління професійним вдосконаленням фахівців системи вищої освіти.

6. Уміти створювати та впроваджувати інноваційні науково-педагогічні проєкти у різних сферах суспільного життя, визначати обґрунтовані перспективи інноваційних проєктів у галузі вищої освіти.

7. Уміти створювати та впроваджувати цифровий освітній контент, медіа, цифрові технології для вирішення завдань у професійній діяльності або створення нових можливостей у сфері освітніх бізнес-технологій.

8. Здійснювати психолого-педагогічну підготовку та експертизу науково-методичного забезпечення професійного розвитку фахівців.

9. Розробляти зміст і технології освітньої діяльності.

10. Аналізувати, узагальнювати та транслювати ППД.

11. Адекватно оцінювати власний рівень педагогічної майстерності, реальні можливості, професійно-особистісні потреби, запити, професійні настанови.

12. Розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості суб'єктів освітнього процесу (громадянськість, відповідальність, рефлексивність, толерантність, здатність до діалогічної взаємодії тощо).

13. Розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самовдосконалювати) надпрофесійні, наскрізні (soft skills – гнучкі навички – постановка цілей, лідерство, мотивація, емоційний інтелект, комунікація, прийняття рішень, планування, управління конфліктами, критичне мислення, креативність, опірність стресам).

14. Здійснювати пошук, опрацювання, аналіз та презентацію професійно важливих знань із різних джерел та даних експериментальних досліджень із використанням web-аналітики, цифрових стратегій і візуалізованих даних.

15. Моделювати індивідуальну освітню траєкторію розвитку педагогічної майстерності (програму індивідуально-особистісного руху) з опорою на мотиваційні детермінанти протягом міжкурсного періоду тощо.

16. Володіти навичками, настановами до педагогічного акмепрофесіогенезу шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти, системного використання андрагогічних, акмеологічних технологій у системі освіти дорослих, створення людиноцентрованого, фасилітативного формату освітньої діяльності, співпраці, інноваційності й адаптивності.

6. КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ

6.1. Види контролю

Захист випускної роботи – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість виконання слухачами індивідуальних завдань у процесі підвищення кваліфікації.

Реферат (есе) – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість опанування слухачами змісту спецкурсів на дистанційному етапі навчання.

Тестування – форма педагогічного контролю, яка дає змогу встановити результати підвищення кваліфікації, набуті фахівцями в умовах формальної, неформальної й інформальної освіти, та їх відповідність вимогам певних стандартів та/або освітньо-професійних програм.

Самоконтроль призначено для самооцінювання слухачами ефективності особистої навчальної роботи щодо засвоєння змісту модулів (тем) ОПП. З цією метою в робочих навчальних програмах, навчально-методичних комплексах (навчальних посібниках тощо) для кожного модуля передбачаються питання для самоконтролю.

6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації

Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) випускної (творчої) роботи.

6.3. Вимоги до випускної роботи

Визначено в Положенні про випускну роботу слухача курсів підвищення кваліфікації та порядок її захисту випусково, затвердженому наказом ректора ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» № 01-01/515 від 24 грудня 2015р.

6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної (творчої) роботи

До захисту випускної роботи допускаються слухачі, які успішно та повною мірою виконали навчальний план підвищення кваліфікації.

Умовою допуску слухача до захисту є наявність роботи, оформленої за вимогами, які висуваються до даного роду робіт, рішення випускової кафедри, рецензії фахівця з відповідної галузі.

Захист випускної роботи відбувається публічно на засіданні комісії, склад якої затверджується у встановленому в Університеті порядку.

7. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В Університеті функціонує система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, яка у контексті забезпечення якості підвищення кваліфікації передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості підвищення кваліфікації;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду й оновлення освітньо-професійних програм;
- 3) щорічне оцінювання слухачів (конкурс випускних робіт), науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах, та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди»;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи слухачів, за освітньо-професійною програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітньо-професійні програми підвищення кваліфікації працівників психологічних служб;

- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і слухачів;
9) інших процедур і заходів.

8. ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

8.1. Нормативна складова

8.1.1. Мета і завдання нормативної складової

Мета нормативної складової – удосконалення загальної та спеціальної компетентностей слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди» шляхом реалізації наступних завдань:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із соціально-педагогічних, психологічних, управлінських, науково-методичних, інноваційно-креативних питань професійної діяльності;
- сприяння професійно-особистісному розвитку слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди».

8.1.2. Зміст нормативної складової

Зміст підвищення кваліфікації слухачів тематичних курсів «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди» може бути представлений нормативними та вибілковими змістовими модулями.

Модуль 1. Освітологічний та нормативно-правовий

Мета модуля: на основі освітологічного аналізу реформування й модернізації системи освіти в Україні поглибити та розширити уявлення слухачів тематичних курсів щодо сучасної філософії освіти, едукології, та нормативно-правового забезпечення їхньої професійної діяльності у системі національної освіти; удосконалити та оновити знання з проблем методології інноваційної освіти, нормативних методів упровадження інноваційної діяльності в освіті, охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу та інших аспектів професійно-педагогічної діяльності тощо.

Модуль 2. Менеджмент і лідерство

Мета модуля: удосконалення управлінської компетентності слухачів, сприяння їхньому професійному й особистісному становленню, розвитку лідерських якостей, навичок управління (самоуправління) соціальною та суб'єктивним часом, проектування та прогнозування життєвих планів, стратегій.

Модуль 3. Посадово-функціональний

Мета модуля: удосконалення науково-методичної компетентності слухачів тематичних курсів. Модуль орієнтує на здобуття додаткових знань, умінь, розвиток компетенцій відповідно до професійно-кваліфікаційних характеристик щодо оновлення змісту освіти, знань нормативно-правової бази, сучасних підходів в освіті дорослих, технології організації дослідно-експериментальної роботи, практичної андрагогіки в післядипломній педагогічній освіті, концептуально-технологічних і практичних аспектів впровадження інноваційних освітніх технологій в освітній процес, діалогізації освіти, комунікативного, соціально-перцептивного та інтерактивного аспектів спілкування тощо.

Модуль 4. Соціально-психологічний

Мета модуля: вдосконалення психологічної компетентності слухачів, сприяння їхньому професійному й особистісному розвитку в умовах соціальних трансформацій. Модуль передбачає здобуття додаткових знань і умінь (відповідно до професійно-кваліфікаційних характеристик фахівця) в галузі психології, педагогіки, акмеології, ознайомлення з науково-теоретичними підходами до розуміння впливу наук на формування соціальної компетентності особистості, її життєспроможності тощо.

Модуль 5. Інформаційно-комунікаційний

Мета модуля: ознайомлення слухачів із методологічними аспектами організації

самостійної роботи в середовищі дистанційного навчання; використання інформаційно-комунікаційних технологій у науково-педагогічній діяльності, інформаційно-комунікаційними засобами, що функціонують у суспільстві, знаковими системами, елементами культури цифрової комунікації; набуття бази знань та вмінь для ефективного впровадження цифрових технологій у роботу закладів освіти; створення і впровадження цифрового освітнього контенту, медіа, для вирішення завдань у професійній діяльності та створення нових можливостей у сфері освітніх бізнес-технологій.

Модуль 6. Інноваційно-дослідницький

Мета модуля: удосконалення інноваційно-дослідницької компетентності слухачів, підготовка до науково-методичного менеджменту освітніх інновацій та професійних ініціатив; розвиток вмінь необхідних для створення інноваційно-креативних проєктів; створення і розробка освітніх платформ, сайтів, блогів викладача та їхнє креативне наповнення.

Модуль 7. Професійно-особистісний розвиток

Мета модуля: удосконалення професійно-особистісного розвитку слухачів тематичних курсів, сприяння їхньому креативному, творчому розвитку в умовах невизначеності; набуття навичок індивідуальної та командної креативної діяльності; розвиток творчо-рефлексивної діяльності, нестандартне вирішення проблем у сфері методичної, педагогічної та управлінської діяльності.

8.2. Вибіркова складова (спецкурси)

8.2.1. Мета і завдання вибіркової складової

Основу вибірових навчальних модулів становлять спецкурси.

Спецкурс – цілісна одиниця змісту курсів підвищення кваліфікації, представлена сукупністю теоретичних, семінарських, практичних занять загальним обсягом 0,2-0,5 кредитів, які системно забезпечують розвиток певної професійної компетентності слухачів. Обсяг спецкурсів становить не менше 25% від загального обсягу кредитів програми підвищення кваліфікації. Вибіркові навчальні модулі спрямовано на забезпечення особистісно-професійних потреб та інтересів слухачів.

9. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів освіти ґрунтується на ідеях і положеннях *міжнародних документів* із проблем розвитку освіти дорослих в умовах глобалізації та європейської інтеграції, також *загальнодержавних документів*, що становлять нормативно-правову базу післядипломної педагогічної освіти:

- Рамкова програма оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя (Європейський парламент і Рада Європейського Союзу 17 січня 2018 року);
- Брюггське (2010) та Бухарестське (2012) комюніке;
- Стратегія ЮНЕСКО щодо вчителів на 2012-2015 рр.;
- Закони України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), «Про наукову і науково-технічну діяльність» (2015), «Про професійний розвиток працівників» (2012);
- Проєкт Концепції розвитку педагогічної освіти (2018);
- Проєкт концептуальних засад «Сучасна професійна освіта» (2018);
- Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки;
- Концепція «Нова українська школа» (2017).
- Концепція освіти дорослих в Україні (2011);
- Концепція впровадження медіа-освіти в Україні (2010);

- Галузева Концепція розвитку неперервної педагогічної освіти (2013);
- Концепція профільного навчання у старшій школі (2013);
- Державний стандарт повної і загальної середньої освіти (2011);
- Положення про районний (міський) методичний кабінет (центр) (2008);
- Типове положення про атестацію педагогічних працівників навчальних закладів та навчально-методичних установ сфери культури (2014);
 - Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження національної рамки кваліфікації» (від 23 листопада 2011 р. № 1341);
 - «Положення про систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України (7 липня 2010 р. № 564).
 - Цифрова адженда України – 2020 («Цифровий порядок денний» – 2020) Концептуальні засади (версія 1.0) (2016).

Також ураховано «Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Університет менеджменту освіти» (від 18 листопада 2015 р., протокол № 8), «Положення про куратора-тьютора навчальної групи слухачів курсів підвищення кваліфікації за заочною, дистанційною та очно-дистанційною формами навчання в ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», «Положення про форми навчально-методичної документації для забезпечення освітнього процесу курсів підвищення кваліфікації в ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (2015); «Кваліфікаційні вимоги до професійної діяльності педагогічних працівників», професійно-кваліфікаційні характеристики (ПКХ) на основі компетентнісного підходу, освітньо-кваліфікаційні характеристики педагогічних та керівних кадрів, обґрунтовані в Національній рамці кваліфікацій.

10. ДОДАТКИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Додаток А
Таблиця А.10.1

Співвідношення навчальних модулів, компетентностей та кредитів ЄКТС у підвищенні кваліфікації слухачів

№ з/п	Компетентності	Модулі	Кредити	Кафедри
<i>Загальні</i>				
1	Освітологічна	Модуль 1. Освітологічний і нормативно-правовий	1	ФОД (0,5 кр)
2	Нормативно-правова			УОП (0,5 кр)
<i>Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні)</i>				
3	Управлінська	Модуль 2. Менеджмент і лідерство	1	ПАМО(0,5 кр)
				ФОД (0,5 кр)
4	Соціально-психологічна	Модуль 3. Соціально-психологічний	1	ПУ
5	Науково-методична	Модуль 4. Посадово-функціональний	1	ФОД (1 кр)
6	Інформаційно-комунікаційна	Модуль 5. Інформаційно-комунікаційний	1	ВОС ІКТ
7	Інноваційно-дослідницька	Модуль 6. Інноваційно-дослідницький	1	ФОД
8	Професійно-особистісний розвиток	Модуль 7. Професійно-особистісний розвиток	1	ФОД

Додаток Б
Таблиця Б.10.1

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою підвищення кваліфікації компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій

Класифікація компетентностей	Дескриптори НРК			
	Знання	Уміння	Комунікація	Цінності, автономія та відповідальність
<i>Загальні компетентності</i>				
1. Освітологічна	+			+
2. Нормативно-правова	+			+
<i>Спеціальні (фахові, предметні, функціонально-посадові) компетентності</i>				
3. Управлінська компетентність	+	+	+	+
4. Соціально-психологічна	+	+		+
5. Науково-методична компетентність.	+	+		+
6. Інформаційно-комунікаційна	+	+	+	
7. Інноваційно-дослідницька	+	+		+
8. Професійно-особистісний розвиток	+	+	+	+

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою підвищення кваліфікації результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності							
		Загальні компетентності		Спеціальні (фахові, посадово-функціональні) компетентності					
		Освітологічна	Нормативно-правова	Управлінська компетентність	Соціально-психологічна	Науково-методична компетентність.	Інформаційно-комунікаційна	Інноваційно-дослідницька	Професійно-особистісний розвиток
1. Організувати професійну діяльність протягом міжкурсового періоду на засадах еколюдиноцентризму, керуючись нормативно-правовими документами, вимогами безпеки життєдіяльності, вимогами інтеграції в європейський освітній простір.	Уміння Знання Комунікація	+	+	+	+				
2. Залучати до простору освіти дорослих потенційних партнерів наукової, методичної, практичної сфери, що передбачає обмін досвідом, фіндрайзинг освітніх педагогічних ініціатив та інновацій, реалізацію спільних освітніх і наукових проектів, отримання стипендій міжнародних фондів, участь у проектних грантах, взаємозалучення наукових експертів, консультантів і коучів із відповідної проблематики, активізацію наукових дискусій і рефлексії, взаємозбагачення й поширення кращих практик тощо.	Уміння Знання Комунікація		+	+	+	+	+		+
3. У межах Українського відкритого університету післядипломної освіти (УВУПО) активно долучитися до розбудови освіти дорослих на засадах інноваційних методологічних підходів і принципів освіти дорослих, моделей відкритої освіти.	Уміння Знання Комунікація	+	+	+			+	+	
4. Упроваджувати сучасні	Уміння			+	+	+	+	+	+

науково-педагогічні і креативні технології функціонування та розвитку освітнього процесу у закладах освіти.	Знання Комунікація								
5. Проектувати рішення з поліпшення психолого-педагогічного змісту і форм управління професійним вдосконаленням фахівців системи вищої освіти.	Уміння Знання Комунікація			+	+	+	+	+	+
6. Уміти створювати та впроваджувати інноваційні науково-педагогічні проекти у різних сферах суспільного життя, визначати обґрунтовані перспективи інноваційних проектів у галузі вищої освіти.	Уміння Знання Комунікація		+	+	+	+	+	+	+
7. Уміти створювати та впроваджувати цифровий освітній контент, медіа, цифрові технології для вирішення завдань у професійній діяльності або створення нових можливостей у сфері освітніх бізнес-технологій.	Уміння Знання Комунікація		+		+		+	+	+
8. Здійснювати психолого-педагогічну підготовку та експертизу науково-методичного забезпечення професійного розвитку фахівців.	Уміння Знання Комунікація	+	+	+	+	+	+	+	
9. Розробляти зміст і технології освітньої діяльності.	Уміння Знання Комунікація	+		+		+	+	+	+
10. Аналізувати, узагальнювати та транслювати ППД.	Уміння Знання Комунікація		+	+		+	+	+	+
11. Адекватно оцінювати власний рівень педагогічної майстерності, реальні можливості, професійно-особистісні потреби, запити, професійні настанови.	Уміння Знання Комунікація	+		+	+		+	+	+
12. Розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості суб'єктів освітнього процесу (громадянськість, відповідальність, рефлексивність, толерантність, здатність до діалогічної взаємодії тощо).	Уміння Знання Комунікація	+		+	+		+	+	+
13. Розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати	Уміння Знання Комунікація	+			+		+		+

(самовдосконалювати) надпрофесійні, наскрізні (soft skills – гнучкі навички – постановка цілей, лідерство, мотивація, емоційний інтелект, комунікація, прийняття рішень, планування, управління конфліктами, критичне мислення, креативність, опірність стресам.									
14. Здійснювати пошук, опрацювання, аналіз та презентацію професійно важливих знань із різних джерел та даних експериментальних досліджень із використанням web-аналітики, цифрових стратегій і візуалізованих даних.	Уміння Знання Комунікація		+			+		+	+
15. Моделювати індивідуальну освітню траєкторію розвитку педагогічної майстерності (програму індивідуально-особистісного руху) з опорою на мотиваційні детермінанти протягом міжкурсового періоду тощо.	Уміння Знання Комунікація	+		+	+		+		+
16. Володіти навичками, настановами до педагогічного акмепрофесіогенезу шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти, системного використання андрагогічних, акмеологічних технологій у системі освіти дорослих, створення людиноцентрованого, фасилітативного формату освітньої діяльності, співпраці, інноваційності й адаптивності.	Уміння Знання Комунікація		+	+		+		+	+

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ТЕМАТИЧНИХ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ**

***«АРТ-ПЕДАГОГІКА В СИСТЕМІ
ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ»***

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»

_____ М.О. Кириченко

«__» _____ 2018 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

**напряму: педагогічні, науково-педагогічні працівники
та керівники закладів освіти**

галузі знань: 01 «Освіта»

**категорія слухачів: педагогічні працівники, працівники методичних
служб**

тема: «Арт-педагогіка в освіті дорослих»

Київ – 2018

СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

ЗМІСТ

1.	ПРЕАМБУЛА.....	144
2.	ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	144
	2.1. Галузь використання.....	144
	2.2. Цільова група.....	145
	2.3. Мета і завдання.....	145
	2.4. Концепція підвищення кваліфікації фахівців системи освіти.....	146
3.	ОБСЯГ ГОДИН / КРЕДИТІВ ЄКТС, ЩО НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ, ТА ЙОГО ОРІЄНТОВНИЙ РОЗПОДІЛ ЗА СКЛАДОВИМИ Й ВИДАМИ РОБІТ.....	149
4.	ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУХАЧА.....	149
	4.1. Інтегральна компетентність.....	150
	4.2. Загальні компетентності.....	150
	4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні) компетентності.....	150
5.	ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	151
6.	КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ.....	153
	6.1. Види контролю.....	153
	6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації.....	154
	6.3. Вимоги до випускної роботи.....	154
	6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної роботи.....	154
7.	ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	154
8.	ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ.....	155
	8.1. Нормативна складова.....	155
	8.2. Вибіркова складова (спецкурси).....	157
9.	ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА.....	158
10.	ДОДАТКИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ.....	160
	<i>Додаток А.</i> Співвідношення компетентностей, модулів і кредитів.....	160
	<i>Додаток Б.</i> Матриця відповідності компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.....	160
	<i>Додаток В.</i> Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей.....	161

1. ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма тематичних курсів підвищення кваліфікації «*Арт-педагогіка в освіті дорослих*» розроблена для фахівців за напрямом «педагогічні, науково-педагогічні працівники та керівники закладів освіти» галузі знань 01 «Освіта».

Освітньо-професійну програму підвищення кваліфікації керівних кадрів закладів ППО схвалено на засіданні кафедри філософії та освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 8 від 31.10.2018 р.); затверджено на засіданні вченої ради Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 5 від 06.11.2018 р.), на засіданні вченої ради ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (протокол № 5 від 14.11.2018 р.).

Автори-розробники:

Швень Ярослава Леонідівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри філософії і освіти дорослих Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти».

Рецензенти:

Сорочан Т.М., доктор педагогічних наук, професор, директор Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти»;

Воляннюк Н.Ю., доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології і педагогіки НТУ «КП».

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

2.1. Галузь використання

Освітньо-професійна програма (ОПП) підвищення кваліфікації слухачів тематичних курсів «Арт-педагогіка в освіті дорослих» запроваджена в ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України та може бути рекомендована для використання (за згодою УМО) у закладах післядипломної педагогічної освіти (ППО) в Україні; органами, що здійснюють управління в галузі післядипломної педагогічної освіти; іншими юридичними особами, що надають освітні послуги в галузі післядипломної педагогічної освіти; закладами вищої освіти всіх форм власності, що забезпечують підвищення кваліфікації фахівців галузі знань 01 «Освіта». Головна ідея підвищення кваліфікації слухачів тематичних курсів «Арт-педагогіка в освіті дорослих» полягає в розвитку їхньої посадово-функціональної компетентності на основі базової освіти, професійного та життєвого досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів та потреб держави для ефективного виконання професійних обов'язків, розвитку їхнього професіоналізму і професійної самосвідомості.

Освітньо-професійна програма (ОПП) підвищення кваліфікації слухачів тематичних курсів «Арт-педагогіка в освіті дорослих» ґрунтується на засадах людиноцентризму в ракурсі компетентісного, андрагогічного, особистісно-орієнтованого, діяльнісного, амеологічного підходів.

Освітньо-професійна програма підвищення слухачів тематичних курсів «Арт-педагогіка в освіті дорослих» визначає науково обґрунтований зміст і структуру навчання слухачів, основні вимоги до рівня їхніх знань і вмінь, розвиток методологічної, правової, комунікативної, професійно-педагогічної, психолого-фасилітативної, дидактичної, виховної, інформаційної, предметно-наукової, андрагогічної, методичної тощо компетентностей протягом усього міжкурсового періоду.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації вміщує такі дані:

- обсяг навчального часу (ЄКТС-кредити), необхідний для підвищення кваліфікації даної категорії педагогічних працівників;
- профілі загальних і спеціальних компетентностей слухача, які розвиваються в системі підвищення кваліфікації;
- нормативний та вибірковий змісти підвищення кваліфікації (нормативні та вибіркові змістові модулі);
- види педагогічного контролю тощо
- вимоги до змісту підвищення кваліфікації цього напряму слухачів на компетентнісній основі;
- нормативний зміст підвищення кваліфікації слухачів, сформульований у термінах результатів навчання, досягнення яких передбачає оновлення, вдосконалення, розвиток системи цінностей, знань, практичних умінь і навичок, які здобуті за 7 і 8 (в окремих випадках за індивідуальним запитом за 9) кваліфікаційними рівнями вищої освіти Національної рамки кваліфікацій (НРК);
- вимоги до вибіркової складової підвищення кваліфікації;
- нормативні терміни навчання за очною та очно-дистанційною формою;
- форми атестації слухачів підвищення кваліфікації;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості підвищення кваліфікації в умовах післядипломної педагогічної освіти тощо.

ОПП *використовується* в процесі:

- розроблення та коригування робочих навчальних програм для працівників методичних служб, педагогічних і науково-педагогічних працівників;
- визначення профілів професійних компетентностей відповідно до Класифікатору професій;
- визначення форм оцінювання результатів навчання слухачів;
- розроблення навчальних і навчально-тематичних планів за певною категорією працівників.

Програма є *обов'язковою* для підвищення кваліфікації фахівців даного профілю в Університеті, *придатна* для цілей ліцензування та акредитації діяльності Університету, атестації керівних та педагогічних кадрів закладів ППО, які підвищили кваліфікацію в Університеті.

Провідна ідея тематичних курсів підвищення кваліфікації за темою «Арт-педагогіка в освіті дорослих» полягає в оновленні, удосконаленні, розвитку загальних і спеціальних (посадово-функціональних) компетентностей слухачів – розширення і поглиблення знань з арт-педагогіки в освіті дорослих – на основі професійного та життєвого досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів і потреб держави щодо ефективного виконання професійних обов'язків.

Дана ОПП розроблена з урахуванням положень Наказу МОН України № 665 від 01.06.13 року "Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів".

2.2. Цільова група – педагогічні і науково-педагогічні працівники, працівники методичних служб.

2.3. Мета і завдання

Мета: удосконалення науково-методичної та професійно-фахової компетентності педагогічних і науково-педагогічних працівників, працівників методичних служб, розвиток їхньої професійної самосвідомості, сприяння безперервному професійному розвитку в умовах соціальних трансформацій шляхом реалізації наступних *завдань*:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із теоретико-методологічних, правових, управлінських, філософських та інших питань забезпечення ефективної професійної діяльності;
- отримання додаткових та вдосконалення наявних знань і вмінь з основних напрямів професійної діяльності – освіти дорослих);
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення та особистісного розвитку слухачів в умовах очно-дистанційного навчання.

2.4. Концепція підвищення кваліфікації фахівців системи освіти за темою: «Арт-педагогіка в освіті дорослих»

Актуальність курсів підвищення кваліфікації за темою «Арт-педагогіка в освіті дорослих». Сучасний соціокультурний простір України характеризується зміною загальносуспільних духовних цінностей і орієнтирів. В умовах соціокультурної кризи питання гуманізації освітнього простору загалом і освіти дорослих зокрема набувають першочергового значення. Таким чином, арт-педагогіка може стати особистісно-професійним ресурсом акмеологічного розвитку педагогів у системі формальної, неформальної та інформальної освіти.

Арт-педагогіка передбачає передусім роботу із здоровою і цілісною особистістю шляхом організації конструктивної взаємодії в культуротворчому освітньому просторі з метою реалізації наступних освітніх завдань: розвиток емоційного інтелекту; розвиток креативності як здатності до творчості та потреби до творчого самовираження; екопсихологія і психологічне здоров'я (турбота про емоційний та психічний стан дорослого – зниження внутрішньої тривожності та агресії, оволодіння навичками емоційної саморегуляції засобами художньо-творчої діяльності тощо); розвиток професійної самосвідомості педагога на основі самопізнання та самоприйняття; розвиток соціокультурної взаємодії (опанування поведінковими моделями у відповідності до соціально прийнятних морально-етичних норм, формування комунікативної культури та розвиток емпатії і рефлексії у дорослих).

Професійний розвиток педагога передбачає його саморозвиток і самореалізацію впродовж усього життя як актуальних соціально-культурних пріоритетів та смислів. Таке соціальне замовлення актуалізує необхідність підготовки фахівців, які відповідають викликам суспільства знань, здатних до неперервного інтелектуального, культурного і духовного розвитку впродовж життя шляхом формальної і неформальної освіти, орієнтовані на збереження, примноження та передачу гуманістичних суспільних цінностей, засвоєння нових професійних ролей і функцій, адаптовані до умов стрімкозмінного суспільства.

Оскільки сучасний педагог стає мобільним і отримує свободу і право вибору місця і способу підвищення кваліфікації, тому сучасна освіта дорослих передбачає поліваріативність форм підвищення кваліфікації: курси при ППО, стажування, участь у сертифікаційних програмах, тренінгах, семінарах, семінарах-практикумах, семінарах-нарадах, семінарах-тренінгах, вебінарах, майстер-класах, онлайн-курсах, конференціях тощо. Це зумовлює необхідність підвищення якості підвищення кваліфікації педагогічних працівників, модернізації її змісту й технологій на оновлених теоретико-методологічних засадах.

Актуальність тематичних курсів полягає у створенні ефективної системи підвищення кваліфікації і професійного розвитку наукових і науково-педагогічних працівників, працівників методичних служб, яка б змогла розв'язати означені суперечності та стала доступною, відкритою відносно запитів та інтересів особистості, гнучкою, варіативною, орієнтованою на потреби педагогів, можливо, якщо: в основу

розуміння змісту та технологій навчання методистів покласти освітньо-інституційні принципи та принципи розвитку знань про закономірності формування креативності особистості професіонала; при проектуванні змісту навчальних програм для методистів врахувати андрагогічну, аксіологічну, технологічну доміную, забезпечити пріоритет їх фундаментальності та випереджувальної спрямованості; проектування технологій навчання здійснювати через систему суб'єктно-суб'єктних відносин (викладач-андрагог та слухач); результатом і головною метою проєктованих технологій навчання слухачів у процесі підвищення кваліфікації буде сформована педагогом власна стратегія професійного розвитку в системі формальної, неформальної та інформальної освіти.

Актуальність тематичних курсів «Арт-педагогіка в освіті дорослих» зумовлена тим, що арт-педагогіка має потужний потенціал, актуалізація якого дозволяє кардинально змінювати дидактичні підходи до процесу освіти дорослих у системі формальної та неформальної освіти.

Зміст освітньо-професійної програми тематичних курсів підвищення кваліфікації орієнтований на реалізацію принципів і моделей відкритої освіти, інтегруючи основні методологічні підходи до освіти дорослих, зокрема:

- **особистісно-діяльнісний**, що спрямовує самостійне моделювання освітнього процесу на основі формування уявлень педагога про самого себе як про суб'єкта професійної діяльності, усвідомлення ним своїх особистісних та професійних якостей, самооцінку цих якостей і суб'єктивне сприйняття зовнішніх факторів, що впливають на нього;

- **андрагогічний**, який визначає шляхи вдосконалення процесу здобуття професійно значущих знань, формування вмій, навичок, настанов з урахуванням специфічних рис освіти дорослих;

- **аксіологічний**, що передбачає вибір особистісно-значущої системи самоорганізації та саморозвитку, індивідуальної освітньої траєкторії, урахування власної «Я-концепції» (педагогічних здібностей, цінностей, якостей і потенційних можливостей, поведінкових моделей, ціннісних настанов, освітньо-особистісних потреб і запитів тощо);

- **системний**, за якого підвищення кваліфікації виступає цілеспрямованою, скоординованою творчою діяльністю всіх суб'єктів (куратора-тьютора, педагогічного працівника, викладацького складу та ін.), при цьому мета і завдання, зміст і метатехнології, форми і засоби навчання, усі етапи професійно-особистісного розвитку взаємозв'язані;

- **особистісно-орієнтований**, який зумовлює оптимізацію індивідуальної освітньої траєкторії кожного суб'єкта, забезпечення свободи свідомого вибору змісту, форм, параметрів і шляхів навчання в системі післядипломної освіти;

- **інтегративний підхід**, що є шляхом до інтеграції формальної, неформальної та інформальної освіти педагогічного працівника.

Освітньо-професійна програма розроблена з урахуванням основних системоутворювальних принципів побудови відкритої освіти, зокрема: неперервності і системності, гнучкості і мобільності, варіативності і модульності, індивідуалізації та диференціації, самостійності і творчої активності, мережевої діяльності і технологічності, гуманізації і фасилітативного супроводу.

Освітньо-професійну програму укладено відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

Зміст освітньо-професійної програми на підставі поєднання модульних технологій і залікових кредитів забезпечує реалізацію комплексної мети підвищення кваліфікації. Формування змісту підвищення кваліфікації здійснюється з урахуванням галузевої специфіки та професійного спрямування слухачів курсів.

Освітньо-професійна програма складається із структурних елементів – кредитних і змістових модулів, що визначають розвиток інформаційної, діяльнісної та креативної

функцій, включають перелік теоретичних і практичних завдань, які виконує слухач на всіх етапах міжкурсового періоду.

Робоча навчальна програма тематичних підвищення кваліфікації моделюється як система навчальних кредитних модулів, що складаються з певної кількості змістових модулів і підмодулів, передбачених для обов'язкового чи додаткового, поглибленого засвоєння матеріалу.

Обсяг освітньо-професійної програми взаємопов'язаний із тривалістю курсів підвищення кваліфікації та визначається в ЄКТС-кредитах/год. Обов'язковим елементом навчального плану є визначення трудомісткості засвоєння навчальних дисциплін як в академічних годинах, так і в ЄКТС-кредитах. Обсяг ЄКТС-кредиту становить 30 академічних годин.

В освітньо-професійній програмі подано можливе її змістове наповнення, яке регулюється й варіюється куратором-тьютором (у т.ч. за кількістю годин) на всіх етапах міжкурсового періоду з урахуванням індивідуальної освітньої траєкторії кожного слухача, який визначає параметри процесу навчання (тривалість, форми, методи, зміст, програми навчання, засоби та ін.), бере активну участь у всіх етапах курсової підготовки, здійснює цілепокладання, творчо й варіативно прогнозує результати діяльності, оперує способами та здійснює конструктивну корекцію в принципово нових умовах з урахуванням власних можливостей, потреб, індивідуального темпу, рівня, терміну опанування матеріалу.

Кількість змістових модулів визначається розробником програми (куратором-тьютором) на підставі загальної, функціональної та фахової складників навчально-тематичного плану підвищення кваліфікації, що сформовані на основі мети, завдань, настанов курсової підготовки, освітньо-кваліфікаційних характеристик педагогічних працівників, розвитку компетентностей тощо.

Освітньо-професійною програмою передбачено індивідуальна освітня траєкторія слухача за сімома змістовими модулями.

Освітньо-професійна програма включає *аудиторну* і *позааудиторну* роботу слухача курсів підвищення кваліфікації.

Аудиторні заняття складаються з трьох блоків: *інформаційно-мотиваційного* (лекції), *практико-діяльнісного* (практичні, семінарські, тренінгові заняття, тематичні дискусії, тематичні зустрічі тощо) і *контрольного* (захист курсової творчої роботи (проєкту) та ін.).

Під час самостійної роботи педагогічний працівник готується до лекційних, практичних занять, набуває методичних знань при аналізі фахових документів, науково-методичної літератури, зокрема монографій, підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій, науково-методичних статей, додаткової електронної бібліотеки до освітньо-професійної програми тощо. У такий спосіб забезпечується інтеграція теоретичної і практичної складової неперервного професійного розвитку, мотивація керівних і педагогічних кадрів до продуктивної, творчої діяльності протягом міжкурсового періоду.

ОПП передбачає оновлення, удосконалення та розвиток методів, методик і технологій освітньої діяльності для застосовування на практиці. Серед яких: інтерактивне навчання, індивідуалізоване навчання, кооперативне навчання, інтерактивне мережеве навчання.

Головна ідея підвищення кваліфікації полягає в розвитку їхніх загальних і спеціальних (посадово-функціональних компетентностей) на основі базової освіти, професійного та життєвого досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів і потреб держави щодо ефективного виконання професійних обов'язків.

3. ОБСЯГ ГОДИН / КРЕДИТІВ ЄКТС, ЩО НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ, ТА ЙОГО ОРІЄНТОВНИЙ РОЗПОДІЛ ЗА СКЛАДОВИМИ Й ВИДАМИ РОБІТ

Загальні вимоги до обсягу освітньо-професійної програми:

Обсяг освітньо-професійної програми за очно-дистанційною формою навчання становить – 7 кредитів ЄКТС / 210 годин (Таблиця 3.1).

Обсяг одного навчального модуля устанавлений у межах 30 год / 1 кред., кількість обов'язкових модулів – 5. Кожен модуль має дві складові: нормативну та вибіркову. За очно-дистанційною формою навчання, крім зазначеного, ще є 1 - 2 додаткових вибіркових модулів, що поглиблюють знання та уміння, розвивають особистісно-професійні якості та цінності за провідними модулями професійного спрямування. Це дасть змогу диференціювати навчання слухачів з різною підготовкою та досвідом професійної діяльності, а також у майбутньому зараховувати попереднє неформальне навчання.

Розподіл часу за очно-дистанційною формою навчання (210 год / 7 кред. ЄКТС, очні етапи 5 дн.+5 дн.) з урахуванням аудиторної та самостійної робіт здійснюється наступним чином (табл. 3.1):

Таблиця 3.1

Розподіл часу за очно-дистанційною формою навчання (210 год / 7 кредитів ЄКТС) (очні етапи 5 дн. + 5 дн.)

Модулі	Загальний обсяг годин	Очні етапи						Дистанційний етап					
		Обсяг аудиторних год			Обсяг самостійної роботи (у год)			Загальна к-сть	Обсяг аудиторних год (дистанційно)			Обсяг самостійної роботи	
		Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)		Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	
Модуль 1	30	10	10	0	2	2	0	18	0	4	6	8	
Модуль 2	30	10	10	0	4	4	0	16	0	4	5	8	
Модуль 3	30	12*	12*	0*	4*	4*	0*	14*	4*	4*	2*	4*	
Модуль 4	30	10	10	0	4	4	0	16	0	4	4	8	
Модуль 5	30	8	8	0	6	6	0	16	4	4	4	4	
Модуль 6	30	6*	0*	6*	4*	0*	4*	20*	0*	0*	12*	8*	
Модуль 7	30	4*	0*	4*	6*	0*	6*	20*	0*	0*	12*	8*	

4. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУХАЧА

Сучасна система підвищення кваліфікації покликана максимально задовольнити професійно-фахові, індивідуально-особистісні, соціокультурні запити замовників освітніх послуг, створити такий диференційований акмеологічний простір, що мотивує до постійної творчої самоактуалізації в професійному та особистісному вимірах шляхом формальної та неформальної освіти, передбачає впровадження багатоваріантних освітньо-професійних програм, моделей, форм освіти дорослих, реалізацію інноваційних методологічних підходів, андрагогічних технологій тощо.

Профілі базових компетентностей педагогічних працівників передбачають вичерпний опис основних індивідуально-особистісних та професійно-діяльнісних якостей, здібностей, властивостей, необхідних фахівцеві для успішного виконання стратегічної мети і завдань реформування як вітчизняної освіти, так і конкретної освітньої галузі нового Державного стандарту зокрема.

Серед визначених профілів базових компетентностей, які розвиваються в системі підвищення кваліфікації, виокремлюємо: інтегральна компетентність, загальні

компетентності (освітологічна, нормативно-правова), спеціальні компетентності (андрагогічна, управлінська, науково-методична, соціально-громадянська, інноваційно-дослідницька, мовно-комунікативна, компетентність з інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку; психологічно-фасилітативна; підприємницька компетентність, інформаційно-цифрова).

4.1. Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення дослідження, використання теорій і методів менеджменту, педагогіки і психології на практиці.

4.2. Загальні компетентності

Освітологічна: здатність інтегрувати знання з сучасної філософії та соціології освіти, культурології, освітньої політики й економіки освіти в цілісну стратегію професійної діяльності на засадах дитиноцентризму (людиноцентризму), демонструвати відповідні цінності професійної діяльності.

Нормативно-правова: здатність організовувати діяльність фахівців системи освіти та/або власну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів (Закон України «Про освіту», Конценцію «Нова українська школа», нормативно-правові документи з питань післядипломної освіти і освіти дорослих), вимог безпеки життєдіяльності, ринку освітніх послуг, автономії закладу / установа / організації освіти та академічної свободи тощо.

4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадові) компетентності

- *андрагогічна компетентність* – готовність до роботи з дорослою аудиторією, уміння визначати освітні потреби і запити педагогічних працівників, урахувати особливості мотивації, процесу навчання, групової динаміки дорослої аудиторії, застосовувати технології модерації, фасилітації, менторства, супервізії, залучати аудиторію до інтерактивної взаємодії в процесі навчання, визначати результати навчання, спонукати аудиторію до рефлексії; використовувати сучасні форми і методи роботи з дорослими; упроваджувати в освітній процес сучасні технології освіти дорослих з елементами арт-педагогіки;

- *управлінська:* планувати, організовувати та контролювати професійну діяльність фахівців відповідно до сучасних вимог; володіти управлінськими технологіями супроводу та забезпечення якості освітнього процесу;

- *науково-методична компетентність:* здатність організовувати безперервний професійний розвиток педагогів у системі формальної і неформальної освіти; оцінювати рівень професійної компетентності; розробляти науково(навчально)-методичне забезпечення професійного розвитку педагогічних працівників в умовах післядипломної освіти;

- *соціально-громадянська* – розуміння сутності громадянського суспільства; володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення глобальних (зокрема екологічних) проблем людства і можливостей власної участі у їх розв’язанні; усвідомлення громадянського обов’язку та почуття власної гідності; здатність забезпечувати оптимальні соціально-психологічні умови для гармонійного розвитку особистості;

- *інноваційно-дослідницька* – здатність інноваційно вирішувати наукові / практичні професійні завдання; планувати, організовувати та здійснювати експериментальні дослідження щодо визначення оптимальних умов функціонування освітніх організацій, розвитку суб’єктів освітнього процесу; психологічного супроводу й підтримки

інноваційних форм і методів роботи закладу освіти; визначати психологічно обґрунтовані перспективи інноваційних проектів у галузі освіти тощо;

- *мовно-комунікативна компетентність* – володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності, уміння вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розміркувань та аргументації, розвиненість культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій);

- *компетентність з інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку* – здатність організувати професійний саморозвиток, самонавчання, самовдосконалення і самореалізацію впродовж життя шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти; розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості, цінності, що спрямовані на всебічний розвиток особистості всіх суб'єктів освітнього процесу як найвищої цінності суспільства тощо;

- *психологічно-фасилітативна компетентність* – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я суб'єктів освітнього процесу, здатність сприяти їхньому творчому становленню та індивідуалізації; розвиток професійної самосвідомості через професійне самопізнання і саморозуміння; сприяти взаємодії та згуртованості працівників освітньої установи; володіти формами і методами психологічного супроводу освітнього процесу, підтримки й розвитку всіх його суб'єктів; уміння попереджати і розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів;

- *підприємницька компетентність* – уміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;

- *інформаційно-цифрова компетентність* – здатність педагога орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного інформаційно-цифрового суспільства, нарощувати обсяги інформації, створювати власні е-продукти, використовувати е-педагогіку в освіті дорослих, вибудовувати власний стиль комунікації в суспільстві, яке навчається, використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології, комп'ютерну техніку, у тому числі зокрема мережеві системи пошуку та обробки інформації, технології нетворкінгу; е-бібліотечні ресурси, мультимедійне обладнання; он-лайн ресурси НУШ, ІМЗО; комп'ютерні програми статистичної обробки та візуалізації даних діагностики та результатів експериментального дослідження тощо.

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Результатом підвищення кваліфікації є підготовка конкурентоспроможних на ринку освітніх послуг фахівців, які здатні забезпечувати випереджувальність розвитку країни, готові виконувати роль консолідаторів нації, активно зреалізовувати освітні проекти національного масштабу, витримувати конкуренцію на європейському і світовому ринку освітніх послуг тощо.

Професійний розвиток педагогічних працівників, працівників методичних служб передбачає організацію диференційованого освітнього простору за індивідуальною освітньою траєкторією, упровадження багатоваріантних освітньо-професійних програм, моделей, форм освіти дорослих, реалізацію інноваційних методологічних підходів, андрагогічних технологій тощо.

Програмні результати навчання, що визначають нормативний зміст підвищення кваліфікації

У результаті підвищення кваліфікації слухач має:

1. Здійснювати професійну діяльність протягом міжкурсового періоду на засадах еколюдиноцентризму, керуючись нормативно-правовими документами, вимогами безпеки життєдіяльності, вимогами інтеграції в європейський освітній простір.

2. Створювати доброзичливий соціально-психологічний простір для професійного розвитку педагогів, управляти конфліктами в колективі, сприяти соціальній згуртованості суб'єктів освітнього процесу.

3. Зміцнювати інформаційно-мережеву взаємодію методичних служб усіх рівнів для здійснення науково-педагогічного, організаційного, методичного, інформаційно-комунікаційного супроводу професійного розвитку педагогічних працівників в освітніх моделях курсів підвищення кваліфікації та міжкурсового періоду, використовуючи технології нетворкінгу.

4. Демонструвати професійні педагогічні цінності, дотримуватись норм педагогічної етики в освітньому процесі, здійснювати емоційну саморегуляцію.

5. Керувати якістю освіти дорослих, володіння різноманітними інтерактивними методами і прийомами в освітньому процесу, використовувати елементи арт-педагогіки.

6. Аналізувати, узагальнювати та транслювати інноваційний ППД.

7. Здійснювати пошук, опрацювання, аналіз та презентацію професійно важливих знань із різних джерел та даних експериментальних досліджень із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

8. Здійснювати рефлексивний аналіз власної педагогічної майстерності, професійно-особистісні потреби, запити, професійні настанови.

9. Здійснювати розвиток професійної самосвідомості, моделювати індивідуальну освітню траєкторію розвитку професіоналізму діяльності і професіоналізму особистості.

10. Володіти навичками фасилітативного супроводу в освіті дорослих, системного використання андрагогічних, акмеологічних технологій у системі освіти дорослих, створення людиноцентрованого, фасилітативного формату освітньої діяльності і конструктивної взаємодії.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВКЛЮЧАЮТЬ:

Знання і розуміння	<ul style="list-style-type: none">- мети, завдань реформування освіти в Україні;- основи філософії і соціології освіти; цілі, принципи, зміст освіти дорослих;- законодавчі і нормативно-правові документи з питань навчання і виховання; закон України «Про освіту», Концепцію «Нова українська школа»;- сучасні тенденції безперервного професійного розвитку суб'єктів освітнього процесу в системі формальної і неформальної освіти;- технології модерації, фасилітації, менторства, супервізії;- сучасні технології освіти дорослих;- оптимальні соціально-психологічні умови для розвитку професійної самосвідомості педагога;- технології науково-методичного супроводу освітнього процесу в умовах реформ і соціальних трансформацій;- перспектив інноваційних проектів у галузі освіти дорослих;- професійно важливих якостей особистості, цінностей, що спрямовані на всебічний розвиток особистості всіх суб'єктів
---------------------------	--

	освітнього процесу як найвищої цінності суспільства
Розвинені вміння	<ul style="list-style-type: none"> - організувати освітній процес на засадах компетентнісного підходу (прогнозування, проектування, оцінювання тощо) і на засадах людиноцентризму; - здатність організувати якісну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності, фінансової автономії тощо; - зреалізувати особистісно-орієнтовану модель освіти дорослих з урахуванням потреб і запитів кожного, попереднього досвіду, здібностей, активності, індивідуально-психологічних і типологічних особливостей, ціннісних орієнтирів; - розробка науково (навчально)-методичного забезпечення професійного розвитку педагогів із використанням методів, форм і технологій арт-педагогіки; - вміння визначати освітні потреби і запити суб'єктів освітнього процесу, мотивувати їх до професійного самодовдосконалення; - сприяти взаємодії та згуртованості суб'єктів освітнього процесу; - володіти формами і методами психологічного супроводу освітнього процесу, підтримки й розвитку всіх його суб'єктів; вміння попереджати і розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів; - здатність організувати професійний саморозвиток, самонавчання, самодосконалення і самореалізацію впродовж життя шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти
Диспозиції (цінності, ставлення)	<ul style="list-style-type: none"> - морально-етичні (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей); - соціально-політичні (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність); - дитиноцентризм, людиноцентризм; - готовність до змін, гнучкість, постійний професійний розвиток; - емоційний інтелект, емпатія, рефлексія власної професійної діяльності; - розвиток професійної самосвідомості через самопізнання і саморозуміння.

6. КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ

6.1. Види контролю

Педагогічний контроль здійснюється, відповідно до визначених нормативними документами Університету вимог, за наступними видами:

Захист випускної роботи – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість виконання слухачами індивідуальних завдань у процесі підвищення кваліфікації.

Реферат – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість опанування слухачами змісту навчального модуля. Допускаються різні форми реферату – аналітичний огляд, есе та ін.

Тестування – форма педагогічного контролю, яка дає змогу встановити результати підвищення кваліфікації, набуті фахівцями в умовах формальної, неформальної й інформальної освіти, та їх відповідність вимогам певних стандартів та/або освітньо-професійних програм.

Тест – інструмент, що призначений для педагогічного вимірювання рівня та якості підвищення кваліфікації, який складається з системи тестових завдань, стандартизованої процедури проведення, обробки й аналізу результатів.

Самоконтроль призначено для самооцінювання слухачами ефективності особистої навчальної роботи щодо засвоєння змісту модулів (тем) ОПП. З цією метою в робочих навчальних програмах, навчально-методичних комплексах (навчальних посібниках тощо) для кожного модуля передбачаються питання для самоконтролю.

6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації

Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) випускної (творчої) роботи.

6.3. Вимоги до випускної роботи

Визначено в Положенні про про випускну роботу слухача курсів підвищення кваліфікації та порядок її захисту, затвердженому наказом ректора ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» № 01-01/515 від 24 грудня 2015 р.

Випускна робота допускається до захисту рішенням випускової кафедри за умови її відповідності вимогам вищезазначеного Положення.

6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної (творчої) роботи

До захисту випускної роботи допускаються слухачі, які успішно та повною мірою виконали навчальний план підвищення кваліфікації.

Умовою допуску слухача до захисту є наявність роботи, оформленої за вимогами, які висуваються до даного роду робіт, рішення випускової кафедри, рецензії фахівця з відповідної галузі.

Захист випускної роботи відбувається публічно на засіданні комісії, склад якої затверджується у встановленому в Університеті порядку.

7. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ

В Університеті функціонує система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, яка у контексті забезпечення якості підвищення кваліфікації передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості підвищення кваліфікації;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду й оновлення освітньо-професійних програм;
- 3) щорічне оцінювання слухачів (конкурс випускних робіт), науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах, та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації керівних, педагогічних і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи слухачів, за освітньо-професійною програмою;

- б) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітньо-професійні програми підвищення кваліфікації фахівців;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях / випускних роботах слухачів і працівників Університету;
- 9) інших процедур і заходів.

8. ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

8.1. Нормативна складова

8.1.1. Мета і завдання нормативної складової

Зазначаються мета та завдання нормативної складової підвищення кваліфікації слухачів у контексті компетентностей, потребують оновлення, вдосконалення та розвитку, а також професійно-особистісного розвитку фахівців.

Метою нормативної складової є загальнокультурний, психолого-педагогічний та предметно-технологічний розвиток слухача курсів підвищення кваліфікації. Досягнення мети передбачає виконання завдань:

- оновлення знань і вмінь з соціально-педагогічних, управлінських, науково-методичних і професійно-фахових питань професійної діяльності педагогічних працівників;
- удосконалення предметно-технічної майстерності педагога в галузі арт-педагогіки;
- сприяння їх професійно-особистісному розвитку в контексті компетентнісного підходу.

8.1.2. Зміст нормативної складової

Модуль 1. Освітологічний та нормативно-правовий

Мета: розширити можливості методичного працівника в своїй професійній та особистісній діяльності компетентно реагувати на зміни оточуючого середовища, вибудовуючи траєкторію своєї діяльності в межах чинного нормативно-правового поля та морально-етичних принципів.

Зміст: Розвинути цінність освіти як соціокультурного феномену. Поглибити знання щодо орієнтування в змінах соціокультурного та нормативно-правового середовища національного життєвого простору. Практично відпрацювати здатність інтегрувати сучасні наукові бачення в цілісну стратегію освітньої діяльності на засадах еколюдиноцентризму, демонструвати відповідні цінності у професійній діяльності. Дати можливість доопрацювати власні знання з філософії сучасної освіти і освіти дорослих (андрагогіки); сутності теоретичних понять у галузі педагогіки та суміжних галузей гуманітарних наук, вести науково-педагогічне дослідження.

Оновити знання слухачів щодо орієнтування та використання нормативно-правових актів у галузі освіти. Розвинути здатність організовувати власну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності, ринку освітніх послуг та академічної свободи тощо. Відпрацювати державні документи стосовно освіти; освітні концепції, програми.

Модуль 2. Менеджмент і лідерство

Мета: удосконалення управлінської компетентності слухачів, сприяння їхньому професійному й особистісному розвитку в умовах соціальних трансформацій.

Зміст: Освітній менеджмент. Провідні тенденції і актуальні проблеми публічного управління освітою в умовах соціально-економічної трансформації України. Державно-громадське управління освітою як пріоритет державної освітньої політики. Організація

діяльності органів місцевого самоврядування щодо планування та розвитку освіти. Державна політика забезпечення якості освіти в Україні: інструменти реалізації. Інтеграція науки, освіти і практики суспільної діяльності як критичний чинник забезпечення якості суспільного розвитку. Управління змінами в освітніх організаціях. Управлінська діяльність керівників в умовах реформування освіти.

Європейська соціальна і гуманітарна політика. Європейський освітній та науковий простір та моделі управління освітою. Європейські освітні програми та організація академічної мобільності.

Інноваційні процеси в системі управління освітою. Моделювання в теорії і практиці управління освітніми організаціями. Технологія моделювання розвитку закладу освіти. Технологія прийняття рішень в управлінській діяльності. Контроль як інтегрована функція управління закладом. Стратегічний менеджмент та маркетинг освітнього закладу. Маркетингові комунікації освітнього закладу. Бенчмаркінг. Управління людськими ресурсами. Фінансовий менеджмент закладу Організація ефективних комунікацій в освітньому закладі та комунікативна компетентність керівників. Управління конкурентоспроможністю закладу. Менеджмент інноваційних освітніх проектів. Менеджмент інклюзивної освіти.

Поняття та природа лідерства. Теорія лідерства. Лідерство та ефективне управління Лідерство та ефективна комунікація. Лідерство та управління персоналом. Лідерство та стратегічне управління. Розробка стратегії розвитку закладу освіти на основі парадигми лідерства.

Лідерство як управлінська компетентність. Сила лідера та його вплив. Ефективність лідера. Концепції ситуативного лідерства. Технології самоменеджменту і тайм-менеджменту в професійній діяльності керівників. Авторитет, імідж, репутація керівника освітнього закладу. Оптимізація персональної діяльності керівника.

Модуль 3. Посадово-функціональний

Мета: сприяти розвитку професіоналізму педагога в контексті набуття фахової компетентності щодо використання сучасних технологій арт-педагогіки в освіті дорослих.

Зміст: Модуль передбачає розгляд наступної тематики: розвиток професійної самосвідомості через самопізнання і саморозуміння, розвиток емоційного інтелекту, розвиток когнітивної гнучкості, розширення наукової ерудиції, обізнаності та глибини знань сучасних технологій освіти дорослих, мотивація професійної самоосвіти в галузі опанування сучасними освітніми трендами в освіті дорослих, упровадження технологій арт-педагогіки в освітній процес; налагодження конструктивної соціальної взаємодії у стосунках зі слухачами, володіння необхідними для цього комунікативними вміннями; створення сприятливого соціально-психологічного клімату для розвитку професійної самосвідомості педагогів; професійне спілкування з колегами та керівництвом; імідж педагога, його естетична та емоційна привабливість, самопрезентація (уміння себе подавати); розвиток мобільності знань, гнучкості методів професійної діяльності.

Модуль 4. Соціально-психологічний

Мета: удосконалення соціально-психологічної компетентності слухачів – педагогічних працівників, сприяння їх професійному й особистісному розвитку.

Зміст: Соціально-психологічна компетентність учасників освітнього процесу: сутність і умови розвитку. Психологічні чинники мотивації професійного вдосконалення персоналу освітніх організацій. Психологічні умови розвитку конкурентоздатності методичних працівників.

Психолого-управлінські технології підвищення ефективності професійної діяльності персоналу освітньої організації. Психологічні проблеми управління персоналом освітньої організації: виклики сьогодення. Попередження і подолання проявів професійного стресу та синдрому «професійного вигорання» у професійній діяльності персоналу закладу освіти.

Психологічні особливості формування команди освітньої організації. Психологічна готовність методичних працівників до діяльності в умовах змін.

Психологічні засади організаційного розвитку та розвитку організаційної культури персоналу освітніх організацій.

Модуль 5. Інформаційно-комунікативний

Мета: розширення можливостей методичних працівників особистісно-професійного зростання та викладання предметів засобами ІКТ.

Зміст: Використання навичок роботи з апаратними засобами ПК і мультимедійним обладнанням; застосування можливостей спеціальних програм для захисту інформації і для раціонального використання апаратних ресурсів; використання програмного забезпечення навчального призначення і ресурсів мережі Інтернет у професійній діяльності; розробка методичного супроводу застосування програмного забезпечення навчального призначення в навчально-виховному процесі; розвиток своїх ІКТ-компетенцій шляхом навчання на дистанційних курсах, підвищення методичної культури та обміну досвідом через участь у мережних педагогічних спільнотах, форумах та проектах; оцінювання і реалізація можливості електронних видань освітнього призначення і розподіленого в мережі Інтернет інформаційного ресурсу освітнього призначення; навчальна діяльність з використанням засобів ІКТ в аспектах, що відображають особливості конкретного навчального предмету.

Модуль 6. Інноваційно-дослідницький

Мета: удосконалення інноваційно-дослідницької компетентності слухачів, підготовка до науково-методичного менеджменту освітніх інновацій та професійних ініціатив.

Зміст: Проектування компетентісно-орієнтованого освітнього процесу у коледжі. Рефлексія як аналіз власної діяльності методичного працівника. Прогнозування дидактичного ефекту інновації. Психолого-педагогічні проблеми освітнього процесу. Визначення ціннісно-мотиваційного компонента та формування мотиваційної готовності до інноваційної діяльності. Розвиток інтелектуально-логічних здібностей (уміння аналізувати, обґрунтовувати, пояснювати, виділяти головне тощо). Специфіка педагогічної творчості. Шляхи й умови оптимізації професійної діяльності педагогічного працівника за результатами експериментальних психолого-педагогічних досліджень.

Модуль 7. Професійно-особистісний розвиток

Мета модуля: розвиток професіоналізму педагогічних працівників. Модуль орієнтує на здобуття додаткових знань, умінь, формування певних навичок, набуття компетенцій відповідно до професійно-кваліфікаційних характеристик щодо оновлення змісту освіти, знань нормативно-правової бази, концептуально-технологічних і практичних аспектів упровадження інноваційних освітніх технологій в освітній процес, діалогізації освіти.

Зміст:

Удосконалення професійно-особистісного розвитку слухачів тематичних курсів, сприяння їхньому креативному, творчому розвитку в умовах невизначеності; набуття навичок індивідуальної та командної діяльності; розвиток творчо-рефлексивної діяльності, нестандартне вирішення проблем у сфері методичної, педагогічної та управлінської діяльності.

8.2. Вибіркова складова (спецкурси)

8.3.1. Мета і завдання вибіркової складової

Метою вибіркової складової є диференційоване забезпечення особистісно-професійних потреб та інтересів слухачів у контексті розвитку їх компетентностей. У контексті зазначеного передбачається вирішення наступних *завдань*:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь фахової діяльності відповідно до індивідуальних потреб і запитів педагогічних працівників;

- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення, що забезпечується можливістю вибору змісту навчання слухачами відповідно до їхніх потреб і запитів;

- сприяння особистісному розвитку педагогічних працівників як важливому чиннику їх професійного вдосконалення.

Зміст вибіркової складової складають спецкурси, які поглиблюють зміст модулів професійного спрямування і складають відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Державному вищому навчальному закладі «Університет менеджменту освіти» не менш ніж 25% від загального обсягу годин. Анотований перелік спецкурсів вноситься до робочих навчальних планів у вигляді Додатка.

9. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації слухачів тематичних курсів «Арт-педагогіка в освіті дорослих» ґрунтується на ідеях і положеннях *міжнародних документів* із проблем розвитку освіти дорослих в умовах глобалізації та європейської інтеграції, також *загальнодержавних документів*, що становлять нормативно-правову базу післядипломної педагогічної освіти:

- Рамкова програма оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя (Європейський парламент і Рада Європейського Союзу 17 січня 2018 року);

- Брюггське (2010) та Бухарестське (2012) комюніке;

- Педагогічна Конституція Європи, прийнята на II Форумі ректорів педагогічних університетів європейського простору (2013);

- Закони України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), «Про наукову і науково-технічну діяльність» (2015);

- Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки;

- Концепція освіти дорослих в Україні (2011);

- Концепція «Нова українська школа (2017);

- Проект Концепції розвитку педагогічної освіти (2018);

- Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» (2018);

- Проект концептуальних засад «Сучасна професійна освіта» (2018);

- Концепція впровадження медіа-освіти в Україні (2010);

- Концепція профільного навчання у старшій школі (2013);

- Державний стандарт повної і загальної середньої освіти (2011);

- Положення про районний (міський) методичний кабінет (центр) (2008);

- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження національної рамки кваліфікації» (від 23 листопада 2011 р. № 1341);

- «Положення про систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України (7 липня 2010 р. № 564).

Також ураховано Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання (2018), «Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Університет менеджменту освіти» (від 18 листопада 2015 р., протокол № 8), Методичні рекомендації щодо розроблення освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації у ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (2018), «Положення про кураторство навчальної групи слухачів курсів підвищення кваліфікації за заочною, дистанційною та очно-дистанційною формами навчання в ДВНЗ «Університет

менеджменту освіти», «Положення про форми навчально-методичної документації для забезпечення освітнього процесу курсів підвищення кваліфікації в ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (2015); «Кваліфікаційні вимоги до професійної діяльності педагогічних працівників», професійно-кваліфікаційні характеристики (ПКХ) на основі компетентнісного підходу, освітньо-кваліфікаційні характеристики педагогічних та керівних кадрів, обґрунтовані в Національній рамці кваліфікацій.

10. ДОДАТКИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

*Додаток А
Таблиця А. 10.1*

Співвідношення навчальних модулів, компетентностей та кредитів у підвищенні кваліфікації методичних служб

№ з/п	Компетентності	Модулі	Кредити	Кафедри
<i>Загальні</i>				
1	Освітологічна	Модуль 1. Освітологічний і нормативно-правовий	1	ФОД (0,5 кр)
2	Нормативно-правова			УОП (0,5 кр)
<i>Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні)</i>				
3	Управлінська	Модуль 2. Менеджмент і лідерство	1	ПАМО (0,5 кр) ФОД (0,5 кр)
4	Соціально-психологічна	Модуль 3. Соціально-психологічний	1	ПУ (0,5 кр) ФОД (0,5 кр)
5	Науково-методична	Модуль 4. Посадово-функціональний	1	ФОД (1 кр)
6	Інформаційно-комунікаційна	Модуль 5. Інформаційно-комунікаційний	1	ВОС ІКТ (1 кр)
7	Інноваційно-дослідницька	Модуль 6. Інноваційно-дослідницький	1	ФОД (1 кр)
8	Компетентність із інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку	Модуль 7. Професійно-особистісний розвиток	1	ФОД (1 кр)

*Додаток Б
Таблиця Б.10.1*

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою підвищення кваліфікації компетентностей методистів дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей	Дескриптори НРК			
	Знання	Уміння	Комуні-кація	Цінності, автономія та відповідальність
<i>Загальні компетентності</i>				
1. Освітологічна	+			+
2. Нормативно-правова	+			+
<i>Спеціальні (фахові, предметні, функціонально-посадові) компетентності</i>				
3. Управлінська компетентність	+	+	+	+
4. Соціально-психологічна	+	+		+
5. Науково-методична компетентність.	+	+		+
6. Інформаційно-комунікаційна	+	+	+	
7. Інноваційно-дослідницька	+	+		+
8. Компетентність із інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку	+	+	+	+

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою підвищення кваліфікації результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності												
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності					Спеціальні (фахові, посадово-функціональні) компетентності						
		Освітлогічна	Нормативно-правова				Управлінська	Соціально-психологічна	Науково-методична	Інноваційно-дослідницька	Компетентність з інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку	Інформаційно-комунікаційна	
Навчальна спрямованість	+	+							+	+	+	+	
Соціальне реагування та комунікативність			+				+	+	+	+		+	
Ціннісна орієнтація	+	+					+	+			+		
Ціннісна організація та концептуалізація	+	+	+				+	+			+		
Ціннісна детермінація		+	+				+	+			+	+	

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
(ТЕМИ, СПЕЦКУРСИ)
КАФЕДРИ ФІЛОСОФІЇ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ**

Тема	Форма проведення (лекція, семінар, спецкурс, конференція)	Кількість годин	Метод проведення (лекція, семінар, тренінг, практикум, воркшоп)	Викладач	Категорія слухачів
«Філософсько-освітні засади Нової української школи»	Спецкурс	8 год (4 год.ауд.+4 год.-сам.роб.)	лекція семінар	Сидоренко Вікторія Вікторівна	завідувачі РМК, кафедр і структурних підрозділів закладів ППО; завідувачі кафедр та структурних підрозділів закладів ППО (на базі КВНЗ КОР "Академія неперервної освіти" авторські, тематичні курси Новопризначені керівники районних (міських) методичних кабінетів (центрів)
«Організація освітнього середовища в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа»	спецкурс	8 год (4 год.ауд.+4 год.-сам.роб.)	лекція семінар	Сидоренко Вікторія Вікторівна	завідувачі РМК, кафедр і структурних підрозділів закладів ППО тематичні курси (на базі міського методичного центру м.Львів)
«Розвиток ключових компетентностей педагога Нової української школи: тенденції, підходи, технології»	спецкурс	8 год (4 год.ауд.+4 год.-сам.роб.)	лекція воркшоп	Сидоренко Вікторія Вікторівна	Тематичні курси (на базі КВНЗ КОР "Академія неперервної освіти") завідувачі РМК, кафедр і структурних підрозділів закладів ППО
«Науково-методичний супровід професійного розвитку педагога Нової української школи в умовах формальної і неформальної освіти»	спецкурс	10 год (6 год.ауд.+4 год.-сам.роб.)	лекція семінар	Сидоренко Вікторія Вікторівна	завідувачі РМК, кафедр і структурних підрозділів закладів ППО; методисти закладів ППО без виділення профілю
«Методична діяльність в умовах децентралізації освіти»	спецкурс	10 год (6 год.ауд.+4 год.-сам.роб.)	лекція семінар	Сидоренко Вікторія Вікторівна	Тематичні курси (на базі КВНЗ КОР "Академія неперервної освіти", на базі міського методичного центру м.Львів)

«Дидактика вищої школи»	спецкурс	8 год (4 год.ауд.+4 год.-сам.роб.)	лекція семінар	Сидоренко Вікторія Вікторівна	Викладачі коледжів, технікумів (на базі Богуславського гуманітарного коледжу імені І. С. Нечуя-Левицького) Викладачі коледжів, технікумів (на базі Одеського технічного коледжу ОНАХТ) Теоретичні і методичні аспекти розвитку фахової майстерності викладача (на базі ДВНЗ "Київський механіко-технологічний коледж") Забезпечення якості освіти в контексті сучасних реформ (На базі ДВНЗ «Миколаївський політехнічний коледж»)
«Педагогічне дорадництво в системі науково-методичної діяльності»	спецкурс	8 год (4 год.ауд.+4 год.-сам.роб.)	лекція семінар	Сидоренко Вікторія Вікторівна	завідувачі РМК авторські, тематичні курси для методичних служб
«Педагогічний коучинг як технологія науково-методичного супроводу в системі ППО»	спецкурс	8 год (4 год.ауд.+4 год.-сам.роб.)	лекція семінар	Сидоренко Вікторія Вікторівна	завідувачі РМК(Ц); авторські, тематичні курси для методичних служб
«Культура наукової української мови»	спецкурс	10 год (6 год.ауд.+4 год.-сам.роб.)	лекція практичне заняття	Сидоренко Вікторія Вікторівна	Викладачі університетів, академій, інститутів без педагогічної освіти
«Полілог у науковому дискурсі»	спецкурс	8 год (4 год.ауд.+4 год.-сам.роб.)	лекція практичне заняття	Сидоренко Вікторія Вікторівна	Науково-педагогічні працівники університетів, академій, інститутів
«Науково-методичний менеджмент освітніх інновацій»	спецкурс	8 год (4 год.ауд.+4 год.-сам.роб.)	лекція тематична дискусія	Сидоренко Вікторія Вікторівна	Новопризначені керівники районних (міських) методичних кабінетів (центрів) Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники методичних об'єднань із предметів освітніх галузей

					Державного стандарту «Початкова освіта» та інклюзивної освіти Забезпечення якості освіти в контексті сучасних реформ (На базі ДВНЗ «Миколаївський політехнічний коледж»)
«Педагогічна акмеологія в професійно-педагогічній діяльності методиста»	спецкурс	8 год (4 год.ауд.+4 год.-сам.роб.)	лекція тематична дискусія	Сидоренко Вікторія Вікторівна	Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники методичних об'єднань новопризначені зі стажем роботи до 1 року (без виділення профілю)
«Філософсько-освітні засади Нової української школи»	семінар	2 год.	семінар	Сидоренко Вікторія Вікторівна	авторські, тематичні курси Директори (заступники директорів) закладів позашкільної освіти(спеціалізація за профілем закладу) Новопризначені керівники районних (міських) методичних кабінетів (центрів)
«Наукометричні бази даних та індекси цитування»	лекція	2 год.	лекція	Сидоренко Вікторія Вікторівна	Науково-педагогічні працівники університетів, академій, інститутів
«Сучасні підходи в освіті дорослих»	семінар	2 год.	семінар	Сидоренко Вікторія Вікторівна	завідувачі РМК, кафедр і структурних підрозділів закладів ППО Новопризначені керівники районних (міських) методичних кабінетів (центрів)
«Формування технологічної культури в умовах оновленої мовно-літературної парадигми»	семінар	2 год.	семінар	Сидоренко Вікторія Вікторівна	Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники методичних об'єднань із предметів освітніх

					галузей Державного стандарту «Мови і літератури», «Суспільствознав- ство»
«Науково-методичний менеджмент освітніх інновацій»	Тематична дискусія	2 год.	тематична дискусія	Сидоренко Вікторія Вікторівна	Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) без виділення профілю
«Ключові компетентності, уміння і результати навчання в системі Нової української школи»	семінар	2 год.	семінар	Сидоренко Вікторія Вікторівна	Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) без виділення профілю
«Культура наукової української мови»	лекція	2 год.	лекція	Сидоренко Вікторія Вікторівна	Викладачі університетів, академій, інститутів без педагогічної освіти
«Полілог у науковому дискурсі»	тематична дискусія	2 год.	тематична дискусія	Сидоренко Вікторія Вікторівна	Науково-педагогічні працівники університетів, академій, інститутів
«Культуровідповідне управління якістю дошкільної освіти»	лекція	2 год.	лекція	Сидоренко Вікторія Вікторівна	Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники методичних об'єднань із дошкільної та інклюзивної освіти
«Праксеологічні засади професійно-педагогічної діяльності»	лекція	2 год.	лекція	Сидоренко Вікторія Вікторівна	Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) без виділення профілю
«Особливості професійно-педагогічної діяльності викладача коледжу в контексті Теорії поколінь»	спецкурс	12	тематична дискусія (2), практичне заняття (4)	Єрмоленко Андрій Борисович	Всі категорії
«Сучасні освітні тренди»	Семінар	4	семінар	Єрмоленко Андрій Борисович	Всі категорії
«Зв'язки із громадськістю як ефективний засіб створення й підтримки позитивного іміджу закладів освіти»	спецкурс	12	тематична дискусія (2), практичне заняття (4)	Єрмоленко Андрій Борисович	Керівні та педагогічні працівники коледжів
«Використання соціальних мереж і технології нетворкінгу для формування особистого бренду педагога»	спецкурс	12	тематична дискусія (2), практичне заняття (4)	Єрмоленко Андрій Борисович	для контингенту кафедри ФОД

«Інноваційні підходи до розвитку професіоналізму педагога Нової української школи»	Семинар	2	Семинар	Жуковська Світлана Анатоліївна	Завідувачі РМК, кафедр і структурних підрозділів закладів ППО; методисти Р(М) МК(Ц)
«Освіта дорослих у контексті цивілізаційних викликів»	семинар	2	Семинар	Жуковська Світлана Анатоліївна	Завідувачі РМК, кафедр і структурних підрозділів закладів ППО; методисти Р(М) МК(Ц)
«Професійний розвиток педагога в умовах інноваційного освітнього середовища»	Семинар	4	Семинар	Жуковська Світлана Анатоліївна	Завідувачі РМК, кафедр і структурних підрозділів закладів ППО; методисти Р(М) МК(Ц)
«Зміст і технології викладання предметів в умовах упровадження нових Державних стандартів»	лекція	2 год.	лекція	Завалевський Юрій Іванович	завідувачі РМК, кафедр і структурних підрозділів закладів ППО; методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) без виділення профілю
«Розвиток креативності як акмеологічного потенціалу науково-педагогічного працівника»	спецкурс	4 (ауд) 6 (с.р.)	тренінг, коворкінг, практикум	Ілляхова Марина Володимирівна	Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Гуманітарний, суспільно-гуманітарний та естетичний» Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Виховна робота» і «Виховання та робота з обдарованою молоддю»(шифр 1.3.4.7., 1.3.4.8) «Науково-педагогічні працівники університетів, академій, інститутів». «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди»

«Інноваційні технології в професійній діяльності педагогічних працівників в умовах відкритої освіти»	семінар	2 (ауд) 4 (с.р.)	семінар, практикум	Ілляхова Марина Володимирівна	Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Гуманітарний, суспільно-гуманітарний та естетичний» Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Виховна робота» і «Виховання та робота з обдарованою молоддю»(шифр 1.3.4.7., 1.3.4.8) «Науково-педагогічні працівники університетів, академій, інститутів». «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди»
«Інноваційні технології в професійній діяльності викладачів коледжів, технікумів»	спецкурс	6 (ауд) 4 (с.р.)	тренінг, коворкінг, практикум	Ілляхова Марина Володимирівна	Викладачі коледжів, технікумів (на базі Одеського технічного коледжу ОНАХТ)
«Когнітивні і креативні стратегії реалізації акмеологічного потенціалу науково-педагогічних працівників»	спецкурс	4 (ауд) 4 (с.р.)	тренінг, коворкінг, практикум	Ілляхова Марина Володимирівна	«Науково-педагогічні працівники університетів, академій, інститутів». «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди»
«Сучасні освітні тренди»	семінар	2 (ауд) 2 (с.р.)	семінар, практикум	Ілляхова Марина Володимирівна	Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Гуманітарний, суспільно-гуманітарний та естетичний» Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних

					підрозділів закладів ППО за профілем «Виховна робота» і «Виховання та робота з обдарованою молоддю»(шифр 1.3.4.7., 1.3.4.8) «Науково-педагогічні працівники університетів, академій, інститутів». «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди»
«Створення і використання цифрового забезпечення освітнього процесу в професійній діяльності педагога Нової української школи»	спецкурс	6 (ауд) 6 (с.р.)	семінар, практикум, коворкінг	Ілляхова Марина Володимирівна	Викладачі коледжів, технікумів (на базі Одеського технічного коледжу ОНАХТ) Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Гуманітарний, суспільно-гуманітарний та естетичний» Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Виховна робота» і «Виховання та робота з обдарованою молоддю»(шифр 1.3.4.7., 1.3.4.8) «Науково-педагогічні працівники університетів, академій, інститутів». Авторські тематичні курси «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди»
«Ефективність педагогічної риторики та еристики в професійній діяльності науково-педагогічного працівника»	спецкурс	4 (ауд) 4 (с.р.)	тренінг, практикум	Ілляхова Марина Володимирівна	«Науково-педагогічні працівники університетів, академій, інститутів».

					Авторські тематичні курси «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди»
«Автокреатика професійного розвитку педагога в умовах відкритої освіти»	спецкурс	4 (ауд) 4 (с.р.)	тренінг, практикум	Ілляхова Марина Володимирівна	Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Гуманітарний, суспільно-гуманітарний та естетичний» Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Виховна робота» і «Виховання та робота з обдарованою молоддю»(шифр 1.3.4.7., 1.3.4.8) «Науково-педагогічні працівники університетів, академій, інститутів». Авторські тематичні курси «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди»
«Реалізація технологій акторської майстерності в професійній діяльності педагога»	спецкурс	4 (ауд) 4 (с.р.)	тренінг, практикум, коворкінг	Ілляхова Марина Володимирівна	«Гуманітарний, суспільно-гуманітарний та естетичний» Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Виховна робота» і «Виховання та робота з обдарованою молоддю»(шифр 1.3.4.7., Авторські тематичні курси «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди» Викладачі

					коледжів, технікумів (на базі Одеського технічного коледжу ОНАХТ)
«Індивідуальні та соціально орієнтовані технології для розвитку креативної компетентності науково-педагогічних працівників»	спецкурс	4 (ауд) 4 (с.р.)	семінар, практикум, коворкінг	Ілляхова Марина Володимирівна	«Науково-педагогічні працівники університетів, академій, інститутів». Авторські тематичні курси «Креативні практики в освіті та цифрові освітні тренди»
«Філософські засади становлення сучасних освітніх практик»	семінар	2 (ауд), 2 (с.р.)	семінар, панельна дискусія	Ілляхова Марина Володимирівна	Завідувачі РМК, кафедр і структурних підрозділів закладів ППО; методисти Р(М) МК(Ц)
«Методологія інноваційного розвитку національної освіти»	семінар	2 (ауд), 2 (с.р.)	семінар, панельна дискусія	Ілляхова Марина Володимирівна	Завідувачі РМК, кафедр і структурних підрозділів закладів ППО; методисти Р(М) МК(Ц)
«Реформування системи освіти в умовах становлення інформаційного суспільства та глобалізації»	лекція	2	лекція	Кириченко Микола Олексійович	усі категорії
«Нова філософія освіти в інформаційному суспільстві»	тематична дискусія	2	дискусія	Кириченко Микола Олексійович	усі категорії
«Педагогіка партнерства: сутність, основні ідеї та принципи»	спецкурс	6	лекція семінар практикум	Кравчинська Тетяна Сергіївна	Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Педагогіка; початкова, дошкільна та позашкільна освіта» Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники методичних об'єднань із предметів освітніх галузей Державного стандарту «Початкова освіта» та

«Зміст і організація навчання осіб з особливими освітніми потребами»	спецкурс	6	лекція семінар практикум	Кравчинська Тетяна Сергіївна	інклюзивної освіти Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Педагогіка; початкова, дошкільна та позашкільна освіта» Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники методичних об'єднань із предметів освітніх галузей Державного стандарту «Початкова освіта» та інклюзивної освіти Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники методичних об'єднань із дошкільної та інклюзивної освіти
«Розвиток мотивації професійної діяльності педагогічних працівників у системі методичної роботи»	спецкурс	6	лекція семінар практикум	Кравчинська Тетяна Сергіївна	Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Педагогіка; початкова, дошкільна та позашкільна освіта» Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники методичних об'єднань із предметів освітніх галузей Державного стандарту «Початкова освіта» та

					інклюзивної освіти Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники методичних об'єднань із дошкільної та інклюзивної освіти
«Дидактика вищої школи»	спецкурс	8 год (4 год. ауд. + 4 год. - сам. роб.)	лекція семинар	Кравчинська Тетяна Сергіївна	Викладачі коледжів, технікумів
«Розвиток інклюзивної освіти в Україні»	лекція	2	лекція	Кравчинська Тетяна Сергіївна	Для всіх категорій
«Розвиток мотивації професійної діяльності педагогів в умовах Нової української школи»	семинар	2	семинар	Кравчинська Тетяна Сергіївна	Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Педагогіка; початкова, дошкільна та позашкільна освіта» Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники методичних об'єднань із предметів освітніх галузей Державного стандарту «Початкова освіта» та інклюзивної освіти
«Формування мотивації навчально-професійної діяльності студентів»	семинар	2	семинар	Кравчинська Тетяна Сергіївна	Викладачі коледжів, технікумів
«Освітні засади Нової української школи»	семинар	2	семинар	Кравчинська Тетяна Сергіївна	Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Педагогіка; початкова, дошкільна та позашкільна освіта» Методисти районних (міських) методичних

					кабінетів (центрів) та керівники методичних об'єднань із предметів освітніх галузей Державного стандарту «Початкова освіта» та інклюзивної освіти
«Педагогіка партнерства у Новій українській школі»	семінар	2	семінар	Кравчинська Тетяна Сергіївна	Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ШПО за профілем «Педагогіка; початкова, дошкільна та позашкільна освіта» Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники методичних об'єднань із предметів освітніх галузей Державного стандарту «Початкова освіта» та інклюзивної освіти
«Розвиток освіти в Україні: історія, підходи, перспективи»	семінар	2	семінар	Кравчинська Тетяна Сергіївна	Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ШПО за профілем «Педагогіка; початкова, дошкільна та позашкільна освіта» Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники методичних об'єднань із предметів освітніх галузей Державного стандарту «Початкова освіта» та інклюзивної освіти

					освіти Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники методичних об'єднань із дошкільної та інклюзивної освіти
«Освіта дорослих в суспільстві, яке навчається»	спецкурс	6 год.	тематична дискусія	Левченко Вікторія Володимирівна	Усі категорії
«Освіта впродовж життя: сучасні тенденції і перспективи»	тематична дискусія	4 год.	тематична дискусія	Левченко Вікторія Володимирівна	Усі категорії
«Сучасні проблеми адаптації та соціалізації особистості: вікові аспекти»	спецкурс	8 год.	лекція семінарське заняття	Левченко Вікторія Володимирівна	Викладачі університетів, академій, інститутів без педагогічної освіти. Науково- педагогічні працівники університетів, академій, інститутів. Методисти коледжів, технікумів. Методисти університетів, академій, інститутів
«Професійна мобільність педагогічного працівника в умовах змін»	спецкурс	8 год	лекція семінарське заняття	Левченко Вікторія Володимирівна	методисти коледжів, технікумів; методисти університетів, академій, інститутів
«Дидактика вищої школи»	спецкурс	8 год (4 год.ауд.+4 год.- сам.роб.)	лекція семінар	Левченко Вікторія Володимирівна	Викладачі коледжів, технікумів
«Профілактика девіантної поведінки: інтегративна діяльність освітніх установ»	спецкурс	6 год.	семінарське заняття	Левченко Вікторія Володимирівна	Викладачі університетів, академій, інститутів без педагогічної освіти. Науково- педагогічні працівники університетів, академій, інститутів. Методисти коледжів, технікумів. Методисти університетів, академій, інститутів

«Сучасні освітні технології в професійній діяльності викладача ЗВО»	семінарське заняття	2 год.	семінарське заняття	Левченко Вікторія Володимирівна	Викладачі університетів, академій, інститутів без педагогічної освіти. Науково-педагогічні працівники університетів, академій, інститутів. Методисти коледжів, технікумів. Методисти університетів, академій, інститутів
«Інклюзивна освіта в Україні: стан і перспективи»	семінар	2	семінар	Мирошніченко Олена Олександрівна	Методисти Р(М) МК(Ц)
«Масові он-лайн відкриті курси»	спецкурс	4	лекція + практикум	Панченко Любов Феліксівна	Методисти, викладачі
«Використання інфографіки в освіті»	спецкурс	4	лекція+практикум	Панченко Любов Феліксівна	Методисти, викладачі
«Комп'ютерний аналіз даних психолого-педагогічного дослідження»	спецкурс	4	лекція+практикум	Панченко Любов Феліксівна	Методисти, викладачі
«Опрацювання даних опитувань засобами вільного програмного забезпечення»	спецкурс	4	лекція+практикум	Панченко Любов Феліксівна	Методисти, викладачі
«Цифровий сторітеллінг в освіті дорослих»	спецкурс	4	лекція+практикум	Панченко Любов Феліксівна	Методисти, викладачі
«Виховання особистості громадянина-патріота в Новій українській школі»	практичне заняття	2	практикум	Просіна Ольга Володимирівна	Слухачі кафедри ФОД
«Інтегрований підхід в освітньому процесі – основа реалізації ключових компетентностей у Новій українській школі»	практичне заняття	2	практикум	Просіна Ольга Володимирівна	Слухачі кафедри ФОД
«Креативний менеджмент в закладах позашкільної освіти»	спецкурс	6	тренінг	Просіна Ольга Володимирівна	Керівники ЗПО
«Технологія управління системою виховної діяльності в закладах позашкільної освіти»	спецкурс	4	тренінг	Просіна Ольга Володимирівна	Педагогічні працівники ЗПО
«Управління змінами в умовах невизначеності»	спецкурс	4	тренінг	Просіна Ольга Володимирівна	Керівники ЗПО
«Альтернативні моделі підвищення кваліфікації педагогічних працівників»	лекція	2	лекція	Просіна Ольга Володимирівна	Методисти ІШПО
«Професійний розвиток педагога в умовах інноваційного освітнього середовища»	семінар	4	семінар	Самойленко Олексій Олександрович	Усі категорії кафедри ФОД
«Інноваційні підходи до розвитку професіоналізму педагога Нової української школи»	Семінар	2	Семінар	Самойленко Олексій Олександрович	Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів

					закладів ППО та ВНЗ
«Методика роботи в конструкторі навчальних програм Нової української школи»	Семинар	2	Семинар	Самойленко Олексій Олександрович	методисти «Початкова освіта»
«Методика побудови освітнього відеоролику»	спецкурс	6	Лекція + Семинар (тільки на ДН)	Самойленко Олексій Олександрович	Усі категорії кафедри ФОД
«Моделі професійного розвитку педагогічних працівників в умовах післядипломної освіти»	(семинар, 1 етап)	2	семинар	Скрипник Марина Іванівна	1.3.6. Методисти закладів ППО без виділення профілю
«Актуальні теорії навчання, які змінюють практику»	семинар, 2 етап	2	семинар	Скрипник Марина Іванівна	1.3.6. Методисти закладів ППО без виділення профілю
«Методична діяльність крізь призму сучасності»	(семинар, 3 етап)	2	тренінг	Скрипник Марина Іванівна	1.3.6. Методисти закладів ППО без виділення профілю
«Технологія дослідно-експериментальної роботи в регіоні»	спецкурс, дистанційний етап	4	семинар	Скрипник Марина Іванівна	1.3.6. Методисти закладів ППО без виділення профілю
«Конкурентоздатність методиста в умовах модернізації освіти»	конференція	4		Скрипник Марина Іванівна	1.3.6. Методисти закладів ППО без виділення профілю
«Модернізація вітчизняної освіти ХХІ ст.: питання суб'єктності» «Педагогіка партнерства: від комунікації до діалогу» «Свобода, культура, професійний розвиток педагога нової української школи» «Підвищення кваліфікації педагогів для нової української школи: дорожня карта модернізації» «Педагогіка дитинства»	спецкурс	4	тренінг	Скрипник Марина Іванівна	1.3.6. Методисти закладів ППО без виділення профілю
«Професійний розвиток методиста в умовах відкритої післядипломної освіти»	(конференція, 1 етап)	4	тренінг	Скрипник Марина Іванівна	2.11 Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники МО новопризначені зі стажем роботи до 1 року (без виділення профілю)
«Методична діяльність крізь призму сучасності»	семинар (3 етап)	2	семинар	Скрипник Марина Іванівна	2.11 Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники МО новопризначені зі стажем роботи до 1 року (без виділення профілю)

«Підвищення кваліфікації педагогів для нової української школи: дорожня карта модернізації» «Модернізація вітчизняної освіти XXI ст.: питання суб'єктності» «Педагогіка партнерства: від комунікації до діалогу» «Практична андрагогіка в післядипломній освіті»	спецкурс	4	тренінг	Скрипник Марина Іванівна	2.11 Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники МО новопризначені зі стажем роботи до 1 року (без виділення профілю)
«Дослідно-експериментальні практики для Нової української школи» (3 етап)	семінар	2	тренінг	Скрипник Марина Іванівна	Тільки для групи 2.11 Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники МО новопризначені зі стажем роботи до 1 року (без виділення профілю)
«Особистість сучасного студента: цінності та мотиви учіння»	семінар	2	семінар	Скрипник Марина Іванівна	1.7.9. Викладачі коледжів, технікумів (у групі, де здійснюють роботу куратора) + Коледжу туризму + Київського торговельно-економічного коледжу)
«Професія – викладач: практикум із дидактики вищої школи»	спецкурс	4	тренінг	Скрипник Марина Іванівна	1.7.9. Викладачі коледжів, технікумів (у групі, де здійснюють роботу куратора) + Коледжу туризму + Київського торговельно-економічного коледжу)
«Як підготувати й ефективно провести лекцію і семінар у вищій школі?»	спецкурс	4	тренінг	Скрипник Марина Іванівна	1.7.9. Викладачі коледжів, технікумів (у групі, де здійснюють роботу куратора) + Коледжу туризму + Київського торговельно-економічного коледжу)
«Конкурентоздатність викладача в умовах модернізації освіти»	семінар	2	семінар	Скрипник Марина Іванівна	1.7.9. Викладачі коледжів, технікумів (у групі, де здійснюють роботу куратора) + Коледжу туризму + Київського торговельно-економічного коледжу)

					коледжу)
«Як розробити освітній курс?»	спецкурс	4	семінар	Скрипник Марина Іванівна	1.7.9. Викладачі коледжів, технікумів (у групі, де здійснюють роботу куратора) + Коледжу туризму + Київського торговельно-економічного коледжу)
«Інтерактивні технології у вищій школі»	спецкурс	4	семінар	Скрипник Марина Іванівна	1.7.9. Викладачі коледжів, технікумів (у групі, де здійснюють роботу куратора) + Коледжу туризму + Київського торговельно-економічного коледжу)
«Особистість сучасного студента: цінності та мотиви учіння»	семінар	2	семінар	Скрипник Марина Іванівна	Викладачі Олімпійського коледжу Викладачі Олімпійського коледжу
«Професійно-педагогічна компетентність спортивного тренера»	семінар	2	семінар	Скрипник Марина Іванівна	Викладачі Олімпійського коледжу Викладачі Олімпійського коледжу
«Педагогічна підготовка конкурентоздатного викладача»	семінар	4	семінар	Скрипник Марина Іванівна	Викладачі Олімпійського коледжу Викладачі Олімпійського коледжу
«Педагогіка спорту»	спецкурс	4	тренінг	Скрипник Марина Іванівна	Викладачі Олімпійського коледжу Викладачі Олімпійського коледжу
«Психолого-педагогічні проблеми освітнього процесу ВНЗ: виклики сучасності»	конференція	4	тренінг	Скрипник Марина Іванівна	Викладачі Олімпійського коледжу Викладачі Олімпійського коледжу
«Педагогічна підготовка конкурентоздатного викладача»	семінар	2	тренінг	Скрипник Марина Іванівна	Науково-педагогічні працівники
«Методологія педагогічного дослідження та практичної андрагогіки»	спецкурс	4	тренінг	Скрипник Марина Іванівна	Науково-педагогічні працівники
«Модернізація вітчизняної освіти ХХІ ст.: питання суб'єктності» «Педагогіка партнерства: від комунікації до діалогу» «Свобода, культура,	спецкурс	4	тренінг	Скрипник Марина Іванівна	Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем

професійний розвиток педагога нової української школи» «Підвищення кваліфікації педагогів для нової української школи: дорожня карта модернізації» «Педагогіка дитинства»					«Педагогіка; початкова, дошкільна та позашкільна освіта»
«Практична андрагогіка в післядипломній освіті» (3 етап)	семінар	2	тренінг	Скрипник Марина Іванівна	Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Педагогіка; початкова, дошкільна та позашкільна освіта»
«Актуальні теорії навчання, які змінюють практику» (3 етап)	семінар	2	семінар	Скрипник Марина Іванівна	Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Педагогіка; початкова, дошкільна та позашкільна освіта»
«Дослідно-експериментальні практики для Нової української школи» (3 етап)	семінар	2	тренінг	Скрипник Марина Іванівна	Викладачі та методисти кафедр, центрів (лабораторій) і структурних підрозділів закладів ППО за профілем «Педагогіка; початкова, дошкільна та позашкільна освіта»
«Дослідно-експериментальні практики для Нової української школи» (3 етап)	семінар	2	тренінг	Скрипник Марина Іванівна	Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та керівники методичних об'єднань із предметів освітніх галузей Державного стандарту «Початкова освіта» та інклюзивної освіти 3. Методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів)

					та керівники методичних об'єднань із інклюзивної освіти
«Експірієнс-технології в методичній роботі Нової української школи»	семінар	4	воркшоп	Сорочан Тамара Михайлівна	Методисти Р(М)МК(Ц), територіальних громад
«Експірієнс-технології в освітньому процесі підготовки магістрантів та аспірантів»	семінар	4	колоквіум	Сорочан Тамара Михайлівна	Науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти
«Менеджмент професійного розвитку педагогів»	лекція	2	лекція	Сорочан Тамара Михайлівна	Керівники закладів ППО та МК
«Методичний менеджмент»	лекція	2	лекція	Сорочан Тамара Михайлівна	Методисти ППО, МК
«Дидактика вищої школи»	лекція	2	лекція	Сорочан Тамара Михайлівна	Викладачі ВНЗ
«Педагогічний маркетинг»	спецкурс	6	лекція, семінар	Фарухшина Марина Шаміліївна	Усі категорії слухачів ФОД
«Нетворкінг в освіті»	спецкурс	6	лекція, практикум	Фарухшина Марина Шаміліївна	Усі категорії слухачів ФОД
«Застосування інструментів маркетингу в професійній діяльності педагогічних працівників»	спецкурс	6	лекція, практикум	Фарухшина Марина Шаміліївна	Усі категорії слухачів ФОД
«Професійний розвиток педагогічних працівників на засадах педагогічного маркетингу»	семінар	2	семінар	Фарухшина Марина Шаміліївна	Тематичні авторські курси ПК. <u>Сучасні підходи в освіті дорослих; Забезпечення якості освіти в контексті сучасних реформ</u>
«Розвиток професіоналізму методиста в суспільстві, яке навчається»	семінар	2	семінар	Фарухшина Марина Шаміліївна	методисти Р(М)МК та керівники методичних об'єднань
«Бріколаж як інноваційна технологія в освіті»	семінар	2	семінар	Фарухшина Марина Шаміліївна	методисти Р(М)МК та керівники методичних об'єднань
«Психологічні особливості освіти дорослих»	семінар (2,3 етап)	2 год.	практикум	Швень Ярослава Леонідівна	Методисти РМК з мов, без профілю, новопризначені
«Професійна деонтологія методиста»	семінар (2 етап)	2 год.	семінар	Швень Ярослава Леонідівна	Методисти РМК, ОППО
«Технологія проведення воркшопу»	спецкурс (2,3 етап)	4 год.	практикум	Швень Ярослава Леонідівна	Методисти РМК з мов, без профілю, новопризначені, методисти ЗПО
«Культура наукової мови педагогічних працівників»	семінар (2,3 етап)	2 год.	практикум	Швень Ярослава Леонідівна	Науково-пед працівники ЗВО, викладачі коледжів
«Професійна комунікація викладача»	спецкурс	4 год.	практикум	Швень Ярослава Леонідівна	Викладачі коледжів
«Діагностика і розвиток	спецкурс	4 год.	практикум	Швень Ярослава	Методисти РМК з

професійної самосвідомості педагога Нової української школи»	(2,3 етап)			Леонідівна	мов, без профілю, новопризначені
«Метафоричні асоціативні карти (МАК) як технологія арт-педагогіки в освіті дорослих»	спецкурс (1 етап)	4 год.	воркшоп	Швень Ярослава Леонідівна	Тематичні (арт-педагогіка)
«Технології соціальної згуртованості суб'єктів освітнього процесу в умовах соціально-психологічної адаптації в Новій українській школі»	семінар (2 етап)	2 год.	семінар	Швень Ярослава Леонідівна	Тематичні (арт-педагогіка)
«Розвиток емоційного інтелекту педагога»	семінар (3 етап)	2 год.	тренінг	Швень Ярослава Леонідівна	Тематичні (арт-педагогіка), методисти ЗПО
«Арт-педагогіка в освіті дорослих»	семінар (1,2 етап)	2 год.	семінар	Швень Ярослава Леонідівна	Тематичні (арт-педагогіка)
«Когнітивний стиль професійної діяльності педагога Нової української школи»	семінар (2 етап)	2 год.	семінар	Швень Ярослава Леонідівна	Методисти ЗПО, РМК без профілю, з мов, новопризначені

ДАЙДЖЕСТ ВИДАНЬ КАФЕДРИ ФІЛОСОФІЇ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ ІЗ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ З ТЕМИ: «ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ФАХІВЦІВ У СИСТЕМІ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ: ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ, ТЕХНОЛОГІЇ» (0117U002380) ЗА 2017-2018 РОКИ

Про актуальне в методичній діяльності: думки й поради експертів: мультимедійний науково-методичний комплекс: авторський колектив / About important in methodological activities: expert opinions and advice / за наук. ред. проф. Т.М. Сорочан. наукова ред., упорядкування В.В. Сидоренко, М.І. Скрипник. – К.: Агроосвіта, 2017. – 700 с.

Виклик часу – модернізація методичної служби як структурного складника системи освіти, реорганізаційні зміни якого передбачають переосмислення місії методичної служби, орієнтацію на інноваційний освітній досвід, зміну професійних ролей і функцій, менеджмент якісних науково-методичних освітніх послуг відповідно до запитів і потреб замовників, вітчизняних суспільних та освітніх вимог. Складні питання методичної діяльності в новій українській школі автори-експерти (викладачі, аспіранти, методисти – слухачі курсів підвищення кваліфікації) аналітично викладають у форматі специфічного виду наукової роботи – експертизи. Полілогічна науково-методична взаємодія «запитання – відповідь або відповіді – аргумент – пропозиція – перспектива на майбутнє» дозволяє розширити проблемно-тематичний і комунікативно-прагматичний діапазон професійної комунікації, з урахуванням різних поглядів, підходів і позицій розглянути актуальні для науково-методичної діяльності проблеми, що

потребують наукового й суспільного переосмислення, переоцінки, суспільної легітимації.

Для науковців, працівників вищих навчальних закладів, організаторів післядипломної педагогічної освіти, слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, керівників загальноосвітніх навчальних закладів та установ системи загальної середньої освіти, методичних служб усіх рівнів, а також усіх, хто цікавиться питаннями модернізації вітчизняної системи післядипломної педагогічної освіти.

Курикулум підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів освіти галузі знань 01 Педагогічна освіта: зб. робочих навчальних програм: авторський колектив / загальна ред. Т.М. Сорочан; наукова ред., упорядкування В.В. Сидоренко, М.І.Скрипник. К.: ЦППО, 2017. 447 с. Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/706868/>

Курикулум підвищення кваліфікації (ККПК) є рамковою основою змісту навчання слухачів та розроблено як рамковий документ концептуального характеру, що вміщує формалізований пакет робочих навчальних тем і спецкурсів для курсів ПК педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів освіти, норми годин для їх опанування, цільові групи, систему компетентностей, взаємозв'язок нових методичних принципів із запропонованими навчальними матеріалами, систему і принципи самонавчання, самоконтролю і самооцінювання, андрагогічні методи, прийоми, технології навчання, принципи моніторингу результатів навчання.

ККПК вміщує плановий (спрогнозований як модель суспільного замовлення на підготовку фахівця нової формації на компетентнісній основі), упроваджуваний (реалізується в процесі навчання на курсах ПК відповідно до професійних запитів і потреб, компетентнісного досвіду фахівця, його індивідуальних можливостей, мотиваційних детермінант, розробленої «Я-концепції» та визначає вибір індивідуальної освітньої траєкторії, параметрів, термінів, змісту навчання) і досягнутий (цінності, знання, уміння, навички, набуті під час освітнього процесу) курикулами.

Для науковців, працівників вищих навчальних закладів, організаторів післядипломної педагогічної освіти, слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, керівників загальноосвітніх навчальних закладів та установ системи загальної середньої освіти, методичних служб усіх рівнів, а також усіх, хто цікавиться питаннями модернізації вітчизняної системи післядипломної педагогічної освіти.

Професійний розвиток педагога Нової української школи в умовах формальної і неформальної освіти: збірник спецкурсів: авторський колектив / наук. ред. проф. Т.М. Сорочан, В.В. Сидоренко; упорядкування Я.Л. Швень. К.: Агроосвіта, 2018. 320 с.

Суспільство знань, виробничими ресурсами якого є знання, інтелект, компетентності, ціннісні орієнтири, бачить педагога нової формації компетентним, умотивованим, кваліфікованим, який має академічну свободу й розвивається професійно впродовж життя, самостійно й творчо здобуває інформацію, організовує дитиноцентрований процес із максимальним наближенням навчання і виховання конкретної дитини до її сутності, здібностей, можливостей, потреб, запитів, настанов і життєвих планів.

Задля вирішення актуальних питань професійного розвитку педагога Нової української школи відповідно до соціально-економічних та освітніх викликів, гнучкого поєднання і реалізації принципів соціального партнерства, що забезпечують академічну свободу та право педагогічних працівників на підготовку й підвищення кваліфікації в умовах формальної, неформальної, інформальної освіти тощо науково-педагогічні працівники кафедри філософії і освіти дорослих ЦППО розробили збірник спецкурсів для підвищення кваліфікації педагогічних працівників. У збірнику висвітлено переважно такі аспекти: проблеми концептуальних засад Нової української школи; Педагог у просторі освітніх можливостей; особливості професійної діяльності Педагога та підвищення його кваліфікації; культура управління Новою українською школою.

Для науковців, працівників вищих навчальних закладів, організаторів післядипломної педагогічної освіти, слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, керівників загальноосвітніх навчальних закладів та установ системи загальної середньої освіти, методичних служб усіх рівнів, а також усіх, хто цікавиться питаннями модернізації вітчизняної системи післядипломної педагогічної освіти.

Надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» збірнику спецкурсів «Професійний розвиток педагога Нової української школи в умовах формальної і неформальної освіти: збірник спецкурсів» (авторський колектив) (№ 595 від 05 червня 2018 року). За рішенням колегії Міністерства освіти і науки України від 24 квітня 2018 року (протокол № 4/4-19) «Про схвалення переліку навчально-методичної літератури для початкових класів Нової української школи, що видаватиметься за кошти державного бюджету в 2018 році» заплановано тираж 24 тис. екземплярів (вид-во «Либідь»).

Атестація осіб, які претендують на вступ на державну службу, щодо вільного володіння державною мовою: методичні рекомендації / Вікторія Вікторівна Сидоренко, Ярослава Леонідівна Швень. К.: ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, 2017. 160 с. Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/708198/>

Серед принципів державної служби України, як і інших держав світу, головним є принцип професіоналізму – компетентного, об'єктивного й неупередженого виконання посадових обов'язків, постійного підвищення рівня своєї фахової компетентності, неперервного навчання впродовж життя, вільного володіння державною мовою. Необхідний рівень фахової компетентності працівника державної інституції можливий лише за наявності в нього відповідного рівня мовної і комунікативної компетентностей, які виявляються у вільному володінні державною мовою. Сучасному фахівцеві мова потрібна не як сукупність уніфікованих правил, а як система світобачення, засіб культурного співжиття в інформаційному суспільстві, самоформування і самовираження особистості, для якісного й компетентного виконання посадових обов'язків і розвитку його мовної особистості, передбачених Законом України «Про державну службу».

Методичні рекомендації для атестації претендентів на вступ на державну службу розроблено відповідно до Стандарту української мови для державних службовців, Постанови «Про організацію проведення атестації осіб, які претендують на вступ на державну службу, щодо вільного володіння державною мовою» (№ 301 від 26.04.2017). Структурування матеріалу здійснено за двома обов'язковими модулями атестації: усного й письмового. Запропоновані завдання для письмового (лексико-граматичні тести, тексти для реферування-переказу) та усного (вступне спілкування на соціокультурні, загальні фахові та актуальні поточні теми, ділова розмова у змодельованій ситуації, повідомлення-презентація на визначену тему) блоків атестації допоможуть претендентам на вступ на державну службу підготуватися

до атестації щодо вільного володіння українською мовою, удосконалити рівень мовної і комунікативної компетентності, набути вмій і навичок фахового спілкування на граматичному, лексичному та стилістичному рівнях.

Для державних службовців, претендентів на вступ на державну службу, слухачів курсів підвищення кваліфікації, а також усіх, хто прагне високої культури спілкування на професійному рівні, бажає підвищити рівень мовної і комунікативної компетентності.

Професійний розвиток науково-педагогічних працівників в освіті дорослих: збірник методик і тестових завдань для діагностики/ укладачі: М.І.Скрипник, Я.Л.Швень. К.: ЦППО. 2017. 73 с.

Збірник методик і тестових завдань підготовлено відповідно до наукового дослідження кафедри «Професійний розвиток фахівців у системі освіти дорослих: історія, теорія, технології», з метою організації самостійної роботи слухачів (категорія – науково-педагогічні працівники університетів, академій, інститутів) на курсах підвищення кваліфікації. Підставою для відбору та структуризації діагностичного матеріалу стало авторське трактування поняття «професійний розвиток науково-педагогічних працівників» як набуття професіоналізму – системи практично-орієнтованих форм інтелекту («real-world» intelligence): емоційного (Emotional Intelligence – EQ), культурного (Cultural Intelligence – CQ), соціального (Social Intelligence – SQ), практичного (Practical Intelligence – PQ) Для науково-педагогічних працівників ВНЗ, організаторів післядипломної педагогічної освіти, слухачів курсів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

5. Бібліографічний опис робіт науково-педагогічних працівників кафедри філософії і освіти дорослих / упорядники: В.В. Сидоренко, М.І. Скрипник. К.: ЦППО, 2017. 62 с. Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/706764/>

Аналітичний бібліографічний опис публікацій науково-педагогічних працівників кафедри філософії і освіти дорослих ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» з теми дослідження «Професійний розвиток фахівців у системі освіти дорослих: історія, теорія, технології» укладено відповідно до потреб міжнародного обміну бібліографічною інформацією та автоматизації інформаційних та бібліотечно-бібліографічних процесів.

Основні завдання бібліографічного опису: активізація інформаційно-мережевої взаємодії різних структурних підрозділів, кафедр ЦППО, ВНЗ, ОІППО, методичних служб усіх рівнів для здійснення науково-педагогічного, організаційного, методичного, інформаційно-комунікаційного супроводу професійного розвитку науково-педагогічних, педагогічних працівників в освітніх моделях курсів підвищення кваліфікації та міжкурсового періоду як єдиного андрагогічного циклу;

організація науково-методичного полілогу між усіма запропонований бібліографічний опис функції, як: ідентифікаційну, пошукову, організаційну, обліково-реєстраційну тощо, та взаємопов'язаним вимогам точності, вичерпності, науковості.

Бібліографічний опис складається з двох розділів – *електронна бібліографія* (он-лайнграфію), опубліковані наукові праці співробітників кафедри, відкритому інформаційному доступу на електронних локальному та віддаленому доступу, другий розділ – до бази ЄДЕБО (єдиної державної електронної бази

Для науковців, працівників вищих навчальних організаторів післядипломної педагогічної освіти, слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, керівників загальноосвітніх навчальних закладів та установ системи загальної середньої освіти, методичних служб усіх рівнів, а також усіх, хто цікавиться питаннями модернізації вітчизняної системи післядипломної педагогічної освіти.

популяризація наукових ідей, маркетинг знань і освітніх послуг; суб'єктами тощо. виконує такі інформаційну, відповідає єдності, чіткості,

розділів: перший що вміщує розміщені у ресурсах публікації, внесені з питань освіти). закладів,

Професійний розвиток фахівців у системі освіти дорослих: історія, теорія, технології: збірник матеріалів II-ї Всеукраїнської Інтернет-конференції 28 квітня 2017 р. м. Київ / редкол.: В.В.Сидоренко, М.І.Скрипник, Я.Л.Швень. К.: ЦППО, 2017. 424с. Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/708411/>

педагогічної освіти, слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, керівників загальноосвітніх навчальних закладів та установ системи загальної середньої освіти, методичних служб усіх рівнів, а також усіх, хто цікавиться питаннями модернізації вітчизняної формальної та неформальної освіти дорослих.

Професійний розвиток фахівців у системі освіти дорослих: історія, теорія, технології: програма III-ї Всеукраїнської Інтернет-конференції 19 квітня 2018 р. м.Київ / за ред. В.В. Сидоренко, Н.В. Любченко. К.: ЦППО, 2018. 54 с.

дискусії насамперед став сам феномен професійного розвитку сучасного педагога, методиста, менеджера, освітнього лідера нової формації впродовж життя, який самостійно моделює й реалізовує індивідуальну освітню траєкторію в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти, визначає параметри процесу навчання (зміст, тривалість, форми, методи, програми навчання, засоби та ін.), здійснює цілепокладання й конструктивну корекцію в принципово нових вітчизняних культурно-освітніх умовах.

У запропонованій програмі Е-конференції систематизовано заявлені учасниками теми виступів, тез, відеодоповідей для дискусій, полеміки, ґрунтовних відгуків. Обговорення актуальних питань за тематичними напрямками Інтернет-конференції проводилось на десяти секціях в інтернет-офлайн форматі та в постерному режимі, зокрема: освіта дорослих як соціокультурний феномен: вітчизняний і зарубіжний досвід; професійний розвиток педагога Нової української школи; науково-методичні засади професійного розвитку фахівців в умовах формальної і неформальної освіти; розвиток цифрової компетентності фахівців як ключової в системі підвищення кваліфікації; інклюзивна освіта дорослих: моделі професійного розвитку; психологічний супровід професійного розвитку фахівців; розвиток кадрового потенціалу системи освіти в умовах суспільних трансформацій; професійний розвиток керівних кадрів в умовах реформування професійної (професійно-технічної) освіти; формування менеджерів інноваційних освітніх проєктів в умовах сучасних фінансово-економічних відносин; упровадження інклюзивної освіти в умовах освітньої системи області /району /міста: кадровий аспект; управління системою професійного розвитку менеджерів освіти ОТГ в умовах децентралізації влади.

Для теоретиків і практиків освіти дорослих, працівників вищих навчальних закладів, організаторів післядипломної педагогічної освіти, слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, керівників загальноосвітніх навчальних закладів та установ системи загальної середньої освіти, методичних служб усіх рівнів, а також усіх, хто цікавиться питаннями модернізації вітчизняної формальної і неформальної освіти дорослих.

Професійний розвиток фахівців у системі освіти дорослих: історія, теорія, технології: збірник матеріалів III-ої Всеукраїнської Інтернет-конференції 18 квітня

2018 р. м. Київ. У 2-х частинах : Ч. 1. / наукова редакція, упорядкування: В.В. Сидоренко, Я.Л. Швень. К.: Агроосвіта, 2018. 286 с.

За реалізації Концепції «Нова українська школа» видозмінюється соціальна й професійна місія педагога в контексті європейського професіоналізму із збереженням кращих ментальних українських характеристик. Суспільство знань бачить педагога нової формації компетентним, умотивованим, кваліфікованим, який має академічну свободу й розвивається професійно впродовж життя, самостійно й творчо здобуває інформацію, організовує людиноцентризований освітній процес, перебуває в авангарді суспільних та освітніх перетворень. Професійний розвиток сучасного фахівця передбачає його безперервний саморозвиток і самореалізацію як актуальних соціально-культурних пріоритетів і смислів.

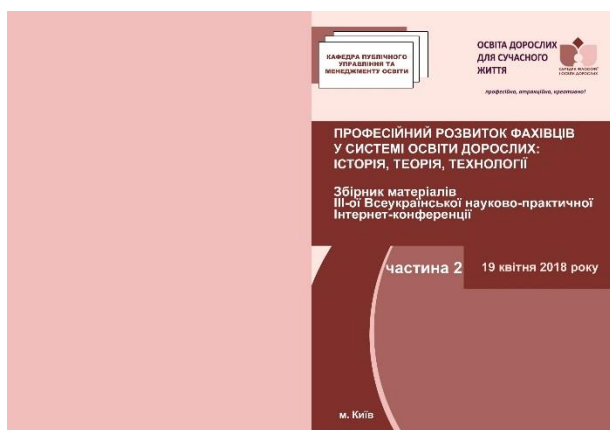
Збірник матеріалів III-ої Всеукраїнської Інтернет-конференції присвячено актуальним питанням безперервного професійного розвитку сучасного педагога, методиста, менеджера, освітнього лідера нової формації

впродовж життя, який самостійно моделює й зrealізовує індивідуальну освітню траєкторію в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти, визначає параметри процесу навчання (зміст, тривалість, форми, методи, програми навчання, засоби та ін.), здійснює цілепокладання й конструктивну корекцію в принципово нових вітчизняних культурно-освітніх умовах.

Частина I присвячена безперервному професійному розвитку фахівців в епоху змін, зокрема проблемам освіти дорослих як соціокультурного феномену, професійному розвитку педагога Нової української школи, науково-методичним засадам професійного розвитку в умовах формальної і неформальної освіти, розвитку цифрової компетентності фахівців як ключової в системі підвищення кваліфікації, психологічному супроводу професійного розвитку фахівців тощо.

Для теоретиків і практиків освіти дорослих, працівників закладів вищої освіти, організаторів післядипломної педагогічної освіти, слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, керівників загальноосвітніх навчальних закладів та установ системи загальної середньої освіти, методичних служб усіх рівнів, а також усіх, хто цікавиться питаннями модернізації вітчизняної формальної та неформальної освіти дорослих.

Професійний розвиток фахівців у системі освіти дорослих: історія, теорія, технології: збірник матеріалів III-ої Всеукраїнської Інтернет-конференції 18 квітня 2018 р. м. Київ. У 2-х частинах : Ч. 2. / наукова редакція, упорядкування: В.В. Сидоренко, Я.Л. Швень. К.: Агроосвіта, 2018. 146 с.

За реалізації Концепції «Нова українська школа» видозмінюється соціальна й професійна місія педагога в контексті європейського професіоналізму із збереженням кращих ментальних українських характеристик. Суспільство знань бачить педагога нової формації компетентним, умотивованим, кваліфікованим, який має академічну свободу й розвивається професійно впродовж життя, самостійно й творчо здобуває інформацію, організовує людиноцентризований освітній процес, перебуває в авангарді суспільних та освітніх перетворень. Професійний розвиток сучасного фахівця передбачає його безперервний саморозвиток і самореалізацію як актуальних соціально-культурних пріоритетів і смислів.

Збірник матеріалів III-ої Всеукраїнської Інтернет-конференції присвячено актуальним питанням безперервного професійного розвитку сучасного педагога,

методиста, менеджера, освітнього лідера нової формації впродовж життя, який самостійно моделює й зrealізовує індивідуальну освітню траєкторію в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти, визначає параметри процесу навчання (зміст, тривалість, форми, методи, програми навчання, засоби та ін.), здійснює цілепокладання й конструктивну корекцію в принципово нових вітчизняних культурно-освітніх умовах.

У *Частині II* розкрито концептуальні засади управлінської діяльності фахівця, зокрема розвиток кадрового потенціалу системи освіти в умовах суспільних трансформацій; професійний розвиток керівних кадрів в умовах реформування професійної (професійно-технічної) освіти; формування менеджерів інноваційних освітніх проєктів в умовах сучасних фінансово-економічних відносин; впровадження інклюзивної освіти в умовах освітньої системи області/району/міста; управління системою професійного розвитку менеджерів освіти ОТГ в умовах децентралізації влади.

Для теоретиків і практиків освіти дорослих, працівників закладів вищої освіти, організаторів післядипломної педагогічної освіти, слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, керівників загальноосвітніх

навчальних закладів та установ системи загальної середньої освіти, методичних служб усіх рівнів, а також усіх, хто цікавиться питаннями модернізації вітчизняної формальної та неформальної освіти дорослих.

Нова українська школа: виклики для професійного розвитку педагогічних працівників: програма круглого столу з онлайн-трансляцією, 22 лютого 2018 р., Центральный інститут післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», м. Київ/за ред. В.В.Сидоренко, М.І.Скрипник. – К.: Агроосвіта, 2018. – 56 с.

Оновлення української школи, задеклароване Концепцією Нової української школи, викладачі кафедри філософії і освіти дорослих мають намір втілювати енергійно й цілеспрямовано. Важливо, щоб ідеї науковців мали практичне втілення і спрямовувалися на кожного педагогічного працівника, який має відчутти персональну відповідальність за освітні зміни в Україні. Для створення простору професійного спілкування відразу кафедрою організовується круглий стіл з онлайн-трансляцією як місця не лише оприлюднення результатів теоретичних досліджень, а й джерело інформації про актуальні події практиків з освітнього життя. Разом із тим, ініціатори круглого столу пропонують низку друкованих і відео видань

для освітньої спільноти, серед яких: збірник спецкурсів із проблеми, спецвипуск журналу «Методист», відеопрезентації на платформі Віртуальної кафедри андрагогіки (ppo.mk.ua. Розділ_ Конференція). Організатори уважно й обережно систематизували в пропонованій програмі заявлені теми виступів для дискусій, полеміки, ґрунтовних відгуків. Мова йде не про відсторонене існування матеріалів, об'єднаних в одній програмі, а публічний дискурс задля досягнення спільної мети: створення сучасної культури педагогічного мислення шляхом формування критичної спільноти освітян, а також дослідників та інтелектуалів у різних царинах гуманітарної діяльності, усіх не байдужих до розбудови Нової української школи.

Для теоретиків і практиків освіти дорослих, працівників вищих навчальних закладів, організаторів післядипломної педагогічної освіти, слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, керівників загальноосвітніх навчальних закладів та установ системи загальної середньої освіти, методичних служб усіх рівнів, а також усіх, хто цікавиться питаннями модернізації вітчизняної формальної та неформальної освіти дорослих.

Віртуальна кафедра андрагогіки – альтернативна модель професійного розвитку педагога Нової української школи

Інноваційним ресурсом професійного розвитку педагога Нової української школи є Віртуальна кафедра андрагогіки Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (<https://ppo.mk.ua/#>; E-mail: andragog@gmail.com).

Віртуальна кафедра андрагогіки (далі – ВКА) є самостійним, неприбутковим, добровільним віртуально-інтегрованим науковим співтовариством фахівців у галузі освіти дорослих, вітчизняних та іноземних андрагогів, творчих, соціально-активних фахівців міжпредметної й трансдисциплінарної сфери, що створюється для: проведення наукової, науково-методичної та координувальної діяльності з розроблення та впровадження нових методик, технологій професійної діяльності андрагога формальної і неформальної післядипломної освіти; спільної реалізації результатів наукових досліджень; участі та проведення науково-практичних заходів різних рівнів; передачі знань і досвіду тощо.

Засновником і модератором ВКА є кафедра філософії і освіти дорослих ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України.

Основною метою діяльності ВКА є створення віртуального кластерного наукового співтовариства андрагогів для проведення наукової, науково-методичної, дослідно-експериментальної діяльності з розроблення та впровадження в практику формальної і неформальної післядипломної освіти новітніх методик і технологій навчання дорослих,

підготовки висококваліфікованих фахівців у сфері освіти дорослих, здійснення координувальної діяльності досліджень професійного розвитку фахівців у науково-дослідних інститутах, закладах післядипломної педагогічної освіти, громадських об'єднаннях тощо.

Предметні профілі ВКА: філософія освіти дорослих; історія формальної, неформальної та інформальної післядипломної освіти; інклюзивна освіта дорослих; методологія професійного розвитку андрагогів; науково-методичний супровід професійного розвитку андрагогів; моніторинг результатів професійного розвитку фахівців тощо.

Консультантами й модераторами виступають провідні дослідники ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, дослідники із різних вітчизняних та зарубіжних ВНЗ, андрагоги-практики.

У ВКА передбачено такі форми участі: *легітимна периферійна участь* (LPP – legitimate peripheral participation), що визначається на основі укладених Угод про наукову співпрацю кафедри філософії і освіти дорослих з іншими структурами віртуального освітнього кластеру, та *модифікована форма участі*, яка надає можливість для не-членів віртуального співтовариства взяти участь у діяльності ВКА.

У ВКА функціонують такі рубрики: «Web-клуб андрагогів: комунікація, розвиток, успіх», «Професійний розвиток педагога Нової української школи», «Цифровий сторітеллінг в освіті дорослих», «Психологія андрагогіки», «Креативні практики», «Освітні тренди», «Електронна бібліотека андрагога», «Медіаосвітня студія», «Квесторія», «Педагогічний маркетинг».

У 2018 році Віртуальну кафедру андрагогіки нагороджено Дипломом I ступеня Національної академії педагогічних наук України як кращу наукову роботу в номінації «Електронний ресурс».

Просіна О. В. Толока позашкільників: методичний путівник : навчально-методичний посібник / Ольга Володимирівна Просіна / за наук. ред. проф. Т.М. Сорочан, В.В.Сидоренко. – СПД Резников В.С., 2018. – 76 с. (3,1 др. арк.).

У навчально-методичному посібнику «Толока позашкільників» обґрунтовано як альтернативну модель професійного розвитку керівників та педагогічних працівників закладів позашкільної освіти в Новій українській школі, що уможливує реалізацію основної мети позашкільної освіти – гармонійний розвиток особистості, її інтересів, здібностей, підтримку талановитої молоді, задоволення потреб у професійному самовизначенні, здобуття додаткової освіти. Деталізовано етапи підготовки проекту та його реалізації, розроблено різноманітні навчально-методичні матеріали для освіти дорослих (тренінгові вправи, анкети, ігри, андрагогічні методи, прийоми, технології).

Вибрана форма подачі навчального матеріалу – методичний путівник – слугує дороговказом і своєрідним компасом для пошуку й реалізації інноваційних підходів, методів, прийомів, технологій в освіті дорослих.

Методичний путівник може бути цікавим різним категоріям освітян, які займаються організацією навчання дорослих впродовж усього життя.

Для андрагогів, організаторів післядипломної педагогічної освіти, слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, керівників позашкільної освіти, загальноосвітніх навчальних закладів та установ системи загальної середньої освіти, методичних служб усіх рівнів, а також усіх, хто цікавиться питаннями модернізації вітчизняної формальної, неформальної та інформальної освіти дорослих.

Швень Ярослава. Воркшопи. Управлінська діяльність / Ярослава Леонідівна Швень. – К.: Шкільний світ. – 112 с. (4,6 др. арк.).

Трансформаційні освітні процеси вимагають появу сучасних технологій освіти дорослих. Задля конкурентоздатності фахівців та з метою створення умов для їхнього професійного розвитку і розвитку професійної самосвідомості, поєднання і реалізації принципів соціальної взаємодії у посібнику «Воркшопи. Управлінська діяльність» обґрунтовано теоретичні і соціально-психологічні особливості проведення воркшопу в освіті дорослих.

У виданні обґрунтовано концептуальні ідеї використання елементів інноваційних технологій – технології воркшопу – в освіті дорослих і психологічні умови для ефективної реалізації у підготовці фахівців; зацентовано увагу на необхідності психологічного супроводу освіти дорослих в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти; обґрунтовано сучасні підходи до використання форм, методів, прийомів воркшопу, актуалізовано поняття про науковий дискурс та інтерактивну міжособистісну взаємодію.

Видання структуровано за трьома розділами, де, у першому, розкрито теоретичні відомості про воркшоп як інноваційну форму освіти дорослих, другий представляє в якості формату запитання-відповіді на проблемні питання щодо психологічних особливостей проведення воркшопу, а третій представляє авторські програми воркшопів для педагогів.

Посібник адресовано для педагогічних працівників, науковців, працівників закладів вищої освіти, організаторів післядипломної педагогічної освіти, закладів загальної середньої освіти та установ системи загальної середньої освіти, працівників методичної служби, а також усіх, хто працює з дорослими.

Скрипник М.І. Професія – викладач: практикум із дидактики вищої школи: Електронний навчально-методичний посібник / М. І. Скрипник; Держ. вищ. навч. зал. «Ун-т менедж. освіти». – К.: На електронному носіїві, 2018. 231 с. – Режим доступу: https://issuu.com/ukr66/docs/____9790f1544b4ac7 (10, 0 др. арк.).

Пропонований посібник є логічним продовженням авторського посібника «Професія – викладач: практикум із дидактики вищої школи». У цьому виданні подано робочі навчальні програми спецкурсів, де позиційовано та окреслено практичні аспекти професійної діяльності викладача ВНЗ, зокрема: Інтерактивні технології навчання у вищій школі»; Методологія педагогічного дослідження та практичної андрагогіки; Професія – викладач: практикум із дидактики вищої школи. Навігацією в організації інформальної освіти викладача на дистанційному етапі слугують подані в додатках посібника корисні сайти для науково-педагогічних працівників; корисні сайти для пошуку міжнародних програм, грантів, конкурсів.

Для педагогічних, науково-педагогічних працівників, організаторів післядипломної педагогічної освіти, слухачів курсів підвищення кваліфікації.

Скрипник М.І. Практична андрагогіка: Робочий зошит для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації (на базі Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти) / М. І. Скрипник. – К.: ЦППО, 2018. – 32 с. (1,25 др. арк.)

У робочому зошиті вміщено розроблені авторські завдання для розкриття сутності праксеологічних засад діяльності андрагога. Під кутом зору доцільної корисності (або/чи практичної успішності) для професійної діяльності андрагога та відповідно до проведеного опитування слухачів щодо наявних труднощів у виконанні ними відповідних функцій розроблено завдання, систематизовані в трьох блоках: дорослий у практичній андрагогії; дослідження пізнавальних цінностей дорослого для проектування змісту й технологій навчання; індивідуальна культурна лабораторія андрагога (наукова, навчальна, методична). З'ясовано, що викладачі-андрагоги потребують допомоги щодо розроблення авторського освітнього курсу для педагогів. Це спонукало до створення і введення в другий блок робочого зошиту – «Дослідження пізнавальних цінностей дорослого для проектування змісту й технологій навчання» – тренінгового заняття з означеної теми. У робочому зошиті вміщено також розділ «Думки-поради вчених із теми» – для навігації слухачам у теорії проблеми.

Для педагогічних, науково-педагогічних працівників авторських курсів «Практична андрагогіка», організаторів післядипломної педагогічної освіти, слухачів курсів підвищення кваліфікації.

Мистецтво самопрезентації / Харченко Н., Шпиг Н., Скрипник М., Куниця Т. – Київ: «Вид. група «Шкільний світ», 2018. – 120 с. – С. 26 – 47 (1 др. арк.)

Розкрито особливості розроблення програми дослідно-експериментальної роботи в освітньому середовищі; пропонується алгоритм узагальнення результатів такої роботи.

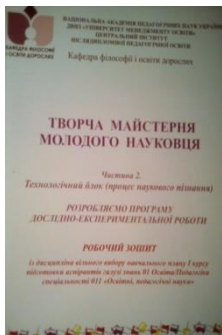
Скрипник М.І. Творча майстерня молодого науковця. Частина 1. Особистісний блок. Сучасний учений: есканіст & менеджер: робочий зошит із дисципліни вільного вибору навчального плану I курсу підготовки аспірантів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». - К.: ЦППО, 2017. – 56 с.

У робочому зошиті з дисципліни «Творча майстерня молодого науковця» здійснено розгляд практичних аспектів наукової діяльності. Позиційовані та окреслені у першій частині (особистісному блоці) функції та ролі вченого розкриваються через психофізіологічні характеристики особистості вченого; навички наукової й аналітичної діяльності, етос науки. Сутність розроблених авторських завдань ґрунтується на ідеї американського психолога Дж. Гілфорда про розвиток конвергентного (необхідне для знаходження єдиного точного рішення задачі) та дивергентного (завдяки яким виникають оригінальні рішення) мислення. Допомогою у розв'язанні завдань є авторська Е-презентація до кожного блоку. У робочому зошиті також подано навчально-творчі завдання для самостійної роботи з дисципліни «Творча майстерня молодого науковця».

Для підготовки аспірантів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», науково-педагогічних працівників, андрагогів системи післядипломної педагогічної освіти, науковців, організаторів післядипломної педагогічної освіти.

Скрипник М.І. Творча майстерня молодого науковця. Частина 2. Технологічний блок (процес наукового пізнання) / Розробляємо програму дослідно-експериментальної роботи: робочий зошит із дисципліна вільного вибору навчального плану I курсу підготовки аспірантів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». - К.: ЦППО, 2017. – 43 с.

Друга частина робочого зошита логічно продовжує започатковану в першому розділі практику розроблених авторських завдань, які ґрунтуються на ідеї американського психолога Дж. Гілфорда про розвиток конвергентного (необхідне для знаходження єдиного точного рішення задачі) та дивергентного (завдяки яким виникають оригінальні рішення) мислення. У цій частині робочого зошита з дисципліни «Творча майстерня молодого науковця» вміщено завдання з другого блоку – технологічного, мета якого розкрити особливості процесу наукового пізнання. Логіку наукового пізнання (загальне поняття) конкретизовано через практичні кроки розроблення програми науково-дослідної роботи. Допомогою у розв'язанні завдань є авторська Е-презентація. У робочому зошиті також подано навчально-творче завдання для самостійної роботи з технологічного блоку дисципліни «Творча майстерня молодого науковця».

Для підготовки аспірантів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», науково-педагогічних працівників, андрагогів системи післядипломної педагогічної освіти, науковців, організаторів післядипломної педагогічної освіти.

Скрипник М.І. Творча майстерня молодого науковця. Частина 3. Методологічні вимоги до наукової роботи: інтерпретації & глоси : робочий зошит із дисципліна вільного вибору навчального плану I курсу підготовки аспірантів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» / М. І. Скрипник. – К.: ЦППО, 2018. – 23 с.

Існують фундаментальні відправні точки наукового пошуку, які зумовлюють усю архітектоніку дослідження, визначають рівень готовності вченого до продуктивного дослідження. У цьому випуску робочого зошита аспірантам пропонувано у форматі інтерпретації та глос розв'язати серйозну методологічну задачу: яким чином формулюються проблеми, викристалізовується назва, обґрунтовується вступ та завдання наукової роботи. Важливо, що цю роботу з дисципліни аспіранти мають можливість здійснювати системно, адже цей випуск є логічним продовженням започаткованих у перших двох випусках авторських завдань, які ґрунтуються на ідеї американського психолога Дж. Гілфорда про розвиток конвергентного (необхідне для знаходження єдиного точного рішення задачі) та дивергентного (завдяки яким виникають оригінальні рішення) мислення.

Для підготовки аспірантів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», науково-педагогічних працівників, андрагогів системи післядипломної педагогічної освіти, науковців, організаторів післядипломної педагогічної освіти.

Скрипник М.І. Технологія організації дослідно-експериментальної роботи. Частина 1. Дослідно-експериментальні практики для Нової української школи: Робочий зошит із дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». - К.: ЦППО, 2017. - 25 с.

У робочому зошиті з дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу «Технологія організації дослідно-експериментальної роботи» здійснено розгляд практичних аспектів організації дослідно-експериментальної роботи для Нової української школи. Характерною ознакою сучасного етапу розвитку вітчизняної освіти є ціннісно-цільова модернізація. Відтак, молодий дослідник має не лише методологічно бути підготовлений до впровадження інновацій у навчально-виховний процес, а й мати здатність критично аналізувати власні розробки з точки зору актуальності для Нової української школи та освітньої реальності в умовах інформаційної епохи. Інноваційні продукти, які створюються аспірантами, мають не лише усувати гальмівні механізми в розвитку вітчизняної освіти, а й створювати креативне освітнє середовище для реалізації ключових ідей Концепції Нової української школи. Тому розроблені авторські завдання ґрунтуються на ідеї американського психолога Дж. Гілфорда про розвиток конвергентного (необхідне для знаходження єдиного точного рішення задачі) та дивергентного (завдяки яким виникають оригінальні рішення) мислення як потенціал для оцінювання аспірантами власних інноваційних напрацювань. Допомогою у розв'язанні завдань є авторська Е-презентація до кожної частини. У робочому зошиті також подано

навчально-творчі завдання для самостійної роботи з дисципліни «Технологія організації дослідно-експериментальної роботи»».

Для підготовки аспірантів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», науково-педагогічних працівників, андрагогів системи післядипломної педагогічної освіти, науковців, організаторів післядипломної педагогічної освіти.

Скрипник М.І. Технологія організації дослідно-експериментальної роботи. Частина 2. Як подолати проблемні ситуації в програмі дослідно-експериментальної роботи?: Робочий зошит із дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». – К.: ЦППО, 2017. - 29 с.

У другій частині робочого зошита з дисципліни «Технологія організації дослідно-експериментальної роботи» вміщено завдання, що допомагають подолати проблемні ситуації в програмі дослідно-експериментальної роботи. Ця частина робочого зошита логічно продовжує започатковану в першому розділі практику розроблених авторських завдань, які ґрунтуються на ідеї американського психолога Дж. Гілфорда про розвиток конвергентного (необхідне для знаходження єдиного точного рішення задачі) та дивергентного (завдяки яким виникають оригінальні рішення) мислення. Логіку наукового пізнання (загальне поняття) конкретизовано через практичні кроки розроблення програми науково-дослідної роботи. Допомогою у розв'язанні завдань є авторська Е-презентація. У робочому зошиті також подано навчально-творче завдання для самостійної роботи з цієї підтеми навчальної дисципліни «Технологія організації дослідно-експериментальної роботи».

Для підготовки аспірантів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», науково-педагогічних працівників, андрагогів системи післядипломної педагогічної освіти, науковців, організаторів післядипломної педагогічної освіти.

Скрипник М.І. Технологія організації дослідно-експериментальної роботи. Частина 3. «Nullius in verba» («Нічого зі слів»): доказ через експеримент / М.І. Скрипник: Робочий зошит із дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»/М. І. Скрипник. – К.: ЦППО, 2018. – 28 с.

Третя частина робочого зошита з дисципліни «Технологія організації дослідно-експериментальної роботи» є логічним продовженням започаткованої в попередніх двох частинах ідеї розроблення авторських завдань, спрямованих на розвиток конвергентного (необхідне для знаходження єдиного точного рішення задачі) та дивергентного (завдяки яким виникають оригінальні рішення) мислення (відповідно за Дж. Гілфордом). Відповідно до проведеного автором опитування аспірантів щодо наявних труднощів в організації дослідно-експериментальної роботи розроблено завдання для цього випуску. З'ясовано, що аспіранти потребують допомоги щодо розроблення авторського освітнього курсу із проблематики дослідження. Це спонукало до створення і введення у цю частину робочого зошита тренінгового заняття з означеної теми. Допомогою у розв'язанні завдань є авторська Е-презентація.

Для підготовки аспірантів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», науково-педагогічних працівників, андрагогів системи післядипломної педагогічної освіти, науковців, організаторів післядипломної педагогічної освіти.

Інформація про авторів, упорядників

СИДОРЕНКО

Вікторія Вікторівна

*доктор педагогічних наук,
завідувач кафедри філософії і
освіти дорослих ЦППО,
сертифікований тренер НУШ;
автор ОПП, тематичних ОПП,
науковий редактор, упорядник
збірників ОПП*

ШВЕНЬ

Ярослава Леонідівна

*кандидат психологічних наук,
доцент кафедри філософії і освіти
дорослих ЦППО;
автор ОПП, тематичних ОПП,
науковий редактор, упорядник
збірників ОПП*

Інформація про авторів

ЄРМОЛЕНКО

Андрій Борисович –
кандидат філософських
наук, доцент кафедри філософії і
освіти дорослих ЦППО;
автор ОПП, тематичних ОПП

ІЛЛЯХОВА

Марина Володимирівна –
кандидат філософських
наук, доцент кафедри філософії і
освіти дорослих ЦППО;
автор ОПП, тематичних ОПП

ФАРУХШИНА

Марина Шаміліївна –
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри
філософії і освіти дорослих ЦППО;
автор ОПП, тематичних ОПП

Науково-методичне видання

**ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК
ПЕДАГОГІЧНИХ, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ І КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 01 «ОСВІТА»
У СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ:**

збірник освітньо-професійних програм

Частина 2

Тематичні курси підвищення кваліфікації

**Наукова редакція, упорядкування:
Вікторія Вікторівна Сидоренко,
Ярослава Леонідівна Швень**